2009 M. SAUSIO 15 D., KETVIRTADIENIS

PIRMININKAVO: LUIGI COCILOVO

Pirmininko pavaduotojas

1. Posėdžio pradžia

(Posėdis prasidėjo 10.05 val.)

2. Gyvūnų vežimas (diskusijos)

Pirmininkas. Kitas klausimas yra diskusijos dėl gyvūnų vežimo klausimo, kurį Komisijai, uždavė Neil Parish Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto vardu (O-0134/2008 - B6-0496/2008).

Neil Parish, autorius. – Gerb. pirmininke, aš šiandien pasisakau čia, kad užduočiau šį klausimą ne tik Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto, bet ir Gyvūnų gerovės apsaugos jungtinės grupės vardu, nes manau, kad Europos Sąjungoje yra labai stiprus žemės ūkis. Tačiau tam, kad turėtume stiprų žemės ūkį, mums taip pat reikia vykdyti ryžtingą gerovės politiką, nes, manau, kad Europos žemės ūkio ateitis labai didele dalimi priklauso tokiam žemės ūkiui, kuris pasižymi aukštos kokybės produktais ir, kuriam taikomi labai aukšto lygio gerovės standartai. Mes turime pasinaudoti tuo, kad galime pozityviai remti šiuos produktus; būtent dėl to gyvūnų vežimas – ne tik motyvas, bet ir būtinybė turėti įgyvendintus tinkamus teisės aktus.

Šįryt labiausiai noriu sutelkti dėmesį į tai, kad mes turime teisės aktus. Galima ginčytis, ar to pakanka, ar ne, bet šiuo metu pagrindinis uždavinys – patikrinti šiuos teisės aktus ir iki galo įsitikinti, kad valstybės narės laikosi jų, nes mes žinome, kad, pavyzdžiui, kai kuriose valstybėse narėse kyla problemų tarp nacionalinių vyriausybių, leidžiančių teisės aktus, ir regioninių valdžios institucijų, turinčių juos įgyvendinti. To rezultatas – kylančios problemos. Galiausiai nukenčia būtent gyvūnai.

Aš galėčiau pabrėžti daugelį aplinkybių, bet viena konkreti, dėl kurios mes Europoje turime problemų, yra arklių vežimas. Italijoje daugybė pasenusių arklių galiausiai naudojama saliamiui ir bet kuriuo atžvilgiu jie nėra gabenami geriausiomis sąlygomis. Mes turime daugybę transporto priemonių pavyzdžių, važiavusių per Europos Sąjungos valstybes nares, kuriose nebuvo laikomasi taisyklių, t. y. sunkvežimiai nesustodavo tinkamu laiku, transporto priemonės nebūdavo reikiamo tipo, jose stigdavo tinkamo oro kondicionavimo arba trūkdavo vandens, todėl negalima leisti tęstis tokiems dalykams.

Aš dažnai nenusileidau ir sakiau Komisijai, kad nedidintų išlaidų; tačiau panašiais atvejais, kai gyvūnai vežami į skerdyklą, jeigu transporto išlaidos didesnės dėl to, kad norima padaryti gerą darbą, siekiant turėti tinkamas ir neperpildytas transporto priemones, aš pasakysiu, gerai, tegul būna taip! Todėl daugeliu atvejų reikia, kad gyvuliai būtų skerdžiami valstybėje narėje ir būtų vežama jau atšaldyta mėsa, o ne gyvūnai būtų gabenami dideliais atstumais į skerdyklą. Todėl mes turime daug ką padaryti šiuo klausimu.

Be to, norėčiau pasakyti, kad ankstesnis Sveikatos ir vartotojų apsaugos generalinio direktorato (angl. DG SANCO) komisaras Markos Kyprianou taip pat mus įtikinėjo, kad ne tik tinkamai bus įgyvendinami teisės aktai, bet ir iš naujo įvertinama padėtis kadencijos pabaigoje. Mes labai greitai artėjame prie šios parlamento sesijos pabaigos ir dabartinės Komisijos kadencijos pabaigos ir aš norėčiau paprašyti Androula Vassilou, kuri puikiai pakeitė Markos Kyprianou, gerbti šį įsipareigojimą, nes gyvūnų vežimas yra vienas iš tų dalykų, kurių mes turime imtis nepaprastai atsakingai.

Mes anksčiau daug kartų išreiškėme šią nuomonę, nes esame civilizuota visuomenė, o dažniausiai civilizuota visuomenė labiausiai vertinama ne tik pagal tai, kaip ji elgiasi su savo žmonėmis, bet ir su gyvūnais. Todėl aš negaliu, kaip minėjau, sakyti, kad ji elgiasi pakankamai gerai.

Mano paskutinės mintys bus apie patį žodinį paklausimą ir nuo 2007 m. galiojantį reglamentą dėl gyvūnų vežimo. Todėl Komisija jau turėjo gauti pirmąsias valstybių narių metines reglamento įgyvendinimo ataskaitas. Ar gali Komisija išdėstyti, kurios valstybės narės pateikė ataskaitas? Ar Komisija jau atliko išankstinę ataskaitų analizę ir galėtų pateikti keletą teiginių apie trūkumus ir sunkumus, taip pat apie pagrindinius laimėjimus įgyvendinant teisės aktus? Ar atsižvelgdama į tai, Komisija parengs reglamento procesų vykdymo valstybėse narėse ataskaitą? Tokia analizė būtų labai svarbi numatant reglamento dėl gyvūnų vežimo persvarstymą. Todėl, Komisijos nary, aš norėčiau gauti atsakymus į šiuos klausimus.

Vladimír Špidla, *Komisijos narys.* – (*CS*) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, aš visiškai sutinku su Neil Parish nuomone, kad elgesys su gyvūnais, įskaitant gyvulius, yra neabejotinai ir su etika, ir su civilizacija susijusi problema. Komisija žino, kad dėl vežimo komerciniais tikslais gyvūnai gali labai kentėti. Tokias kančias ypač patiria vadinamieji mažaverčiai gyvuliai, pavyzdžiui, vežami skersti. Nepatenkinamai vykdomi įstatymai dėl vežimo ilgais atstumais. Paskutiniais mėnesiais Komisija gavo pranešimų apie žiaurumo su gyvūnais atvejus. Komisija toliau ieško variantų, kaip pagerinti esamą padėtį. Galutinis tikslas – geresnis ES įstatymų vykdymas, taigi ir tinkamos gyvūnų laikymo sąlygos, ir sveikesni gyvūnai. Jungtinio tyrimų centro atliktame tyrime daroma išvada, kad naujos ir veiksmingesnės kontrolės sistemos, pavyzdžiui, vežimo stebėjimas naudojant palydovines padėties nustatymo sistemas, pagerintų padėtį ir suteiktų galimybę skaidriau įgyvendinti taisykles. Šių naujų technologijų naudojimas taip pat sumažintų valstybių valdžios institucijoms ir organizacijoms tenkančią naštą.

Kol nesibaigė šie įgaliojimai, Komisija taip pat galvoja siūlyti naujus standartus, pagrįstus mokslinių tyrimų, susijusių su vežimu, kraunamų gyvūnų skaičiumi ir į transporto priemones pakrautų gyvūnų skaičiais, rezultatais. Komisija vertina ES teisės įgyvendinimą remdamasi valstybių narių pagal esamus ES reglamentus teikiamomis ataskaitomis. Į šias ataskaitas įtraukta informacija derinama su tikrinimų, kuriuos atlieka veterinarijos ekspertai valstybėse narėse, rezultatais. Šių Komisijos ekspertų tikrinimų rezultatai skelbiami Komisijos interneto tinklalapyje. Taip pat šiuo metu vertinami šioje srityje dirbančių tarptautinių nevyriausybinių organizacijų paskelbtų ataskaitų duomenys.

Dauguma valstybių narių Komisijai jau pateikė ataskaitas apie gyvūnų vežimą. 2007–2008 m. pabaigoje dar nebuvo gauta Kipro, Lietuvos, Maltos, Bulgarijos ir Liuksemburgo ataskaitų. Komisija priminė joms apie įsipareigojimus ir atidžiai stebės padėtį. Tačiau reglamente (EB) Nr. 1/2005 nereikalaujama, kad Komisija parengtų pranešimą apie vykdant reglamentą valstybėse narėse pasiektą pažangą. Komisija sutinka, kad gebėjimas užtikrinti įstatymų vykdymą yra pagrindinis bet kokio siūlomo įstatymo aspektas. Todėl Komisija skiria didelį dėmesį valstybių narių ataskaitų analizei ir galimiems šios srities Bendrijos reglamentų pakeitimams ateityje.

Struan Stevenson, PPE-DE *frakcijos vardu.* – Gerb. pirmininke, pirmiausia pažvelkime į šios problemos priežastis. Aštuonių valandų vežamiems gyvūnams privalomas terminas buvo suderintas 2004 m. gruodžio mėn. ir įsigaliojo 2007 m. sausio mėn. visose 27 valstybėse narėse, taikant specialias leidžiančias nukrypti nuostatas esant ilgoms kelionėms, kai galima įrodyti, kad transporto priemonės geriau atitinka standartus dėl gyvūnų aprūpinimo vandeniu, temperatūros kontrolės, reikiamos ventiliacijos ir į kelionės laiką įtraukiant įprastą poilsio laiką.

Be to, leidžiančias nukrypti nuostatas buvo leista taikyti tokioms atokioms kaimo vietovėms ir saloms, kaip Orkney ir Šetlendo, kai ilgesnis kelionių laikas neišvengiamas. Tačiau tokiais atvejais buvo sukurti specialūs įmontuojami įrenginiai, kuriuose numatyta galimybė atsigerti vandens, kad gyvūnai būtų vežami santykinai patogiai. Be to, buvo nustatytas visiškas draudimas tam tikrų rūšių gyvūnams, pavyzdžiui, jaunesniems nei dešimties dienų veršeliams ir jaunesniems nei vienos savaitės ėriukams.

Aš su džiugesiu pranešu, kad šių vežimo taisyklių buvo griežtai laikomasi, ypač tokioje šalyse kaip Škotija, kurioje išlaikomas vienas iš aukščiausių geros patirties lygių visoje ES. Tačiau mane jaudina pranešimai, kad, kaip sakė Neil Parish, šių taisyklių nėra panašiai laikomasi kitose ES dalyse, ypač kai kuriose pietinėse Viduržemio jūros regiono valstybėse narėse ir kai kuriose naujai prisijungusiose Rytų Europos valstybėse, ir ypač, kaip pabrėžė Neil Parish, kai vežami skersti skirti arkliai.

Gyvūnų gerovės nevyriausybinės organizacijos pateikia šiurpaus piktnaudžiavimo įrodymų, kad arkliai, kartais ir kiti gyvuliai, didžiuliais atstumais vežami, esant deginančiam karščiui, be vandens ar tinkamos ventiliacijos, nesant poilsio pertraukų ir sugrūsti į perpildytus sunkvežimius. Kelionei tęsiantis šie gyvūnai vis labiau pavargsta, netenka daug vandens, o kai kurie neatlaikydami streso ir karščio, tik beviltiškai šnopuodami gaudo orą ir blogiausiais atvejais daug jų nugaišta. Turi būti užkirstas kelias tokiems dalykams ir visose valstybėse narėse griežtai laikomasi reglamento.

Aš pritariu šiandienos Neil Parish žodiniame paklausime pateikiamoms sąlygoms, kuriomis siekiama kontroliuoti šių priemonių atitikties lygį. Aš manau, kad Komisija dabar gali pateikti mums šią informaciją ir dar kartą nuraminti, kad imamasi veiksmų siekiant užtikrinti tikslų aštuonių valandų gyvūnų vežimo apribojimo įgyvendinimą, taikant reikiamus leidžiamus nukrypimus, kuriuos aš minėjau, ir užkirsti kelią ypač dideliems ES reglamentų pažeidimams, kurių vis dar pasitaiko.

Rosa Miguélez Ramos, *PSE frakcijos vardu.* – (*ES*) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, kai kurioms Europos šalims, atsižvelgiant į jų geografinę padėtį – kaip nurodė Struan Stevenson – ir taip pat į žemės plotą ir prekybos srautų apimtį, gyvūnų vežimas yra ypatingos reikšmės klausimas.

Komisijos nary, aš norėčiau paminėti dvi specifines problemas. Pirma, man dabar aišku, kad Komisija susiduria su sunkumais analizuodama padėtį visoje bendrijos teritorijoje. Nors dėl dabartinio reglamento valstybės narės turėtų, kaip mes matėme, kiekvienais metais parengti ataskaitą apie ankstesniais metais atliktus tyrimus, reglamente nenustatoma minimalaus tikrinimų skaičiaus ir neatrodo, kad būtų laikomasi vienodo statistinio pagrindo. Tai neleidžia lyginti įvairių šalių pateiktų duomenų. Komisijos nary, aš manau, kad visų suinteresuotų šalių naudai šią padėtį reikėtų kuo greičiau ištaisyti.

Tačiau man taip pat rūpi ir kita problema. Kalbėdamas jūs vežamus skersti gyvulius apibūdinote kaip mažaverčius. Komisijos nary, aš visiškai nesutinku su jumis. Asmeniškai aš laikau juos turinčiais didelę ekonominę vertę ir esu įsitikinęs, kad pramonės darbuotojai sutinka su manimi. Kadangi taip yra iš tikrųjų, nes mėsa turi didelę ekonominę vertę, tinkamos vežimo sąlygos yra svarbios, kad ir kokia būtų galutinė paskirties vieta – net jei tai būtų skerdykla, kad ir koks būtų nukeliautas atstumas. Kitaip tariant, tai yra reikšmingas ir iš esmės pagrindinis interesas, kodėl gyvūnai turi būti vežami palankiomis sąlygomis.

Todėl aš prašau jūsų atsižvelgti į šias aplinkybes, siūlant reglamento pakeitimus, kuriais užsiima Komisija. Mes žinome, kad ne tik naudojant naujas technologijas, bet ir vykdant reformą bus keičiamas maksimalus vežimo laikas – kaip čia buvo pasakyta – ir maksimalios ir minimalios gyvūnų vežimo temperatūros.

Aš prašau jūsų, Komisijos nary, ir Komisijos, kad prieš koreguodami tokias esmines nuostatas, rastumėte ir nustatytumėte tvirtą mokslinį siūlomų pakeitimų pagrindą. Be to, aš norėčiau paprašyti jūsų, kad tol, kol neturėsime šio tvirto mokslinio pagrindo, kurio šiuo metu kai kuriais klausimais trūksta, susilaikytume nuo siūlomų pakeitimų įtraukimo slapčia į ataskaitose dominuojančius reglamentus, kurie neturi nieko bendro su vežimu – aš kalbu apie gyvūnų apsaugą skerdžiant ir būtent apie ataskaitą, kuri mums dabar yra svarbi. Aš manau, kad tokios svarbos ir reikšmės klausimais turėtume visi – Komisija ir Parlamentas – atskleisti savo ketinimus.

Anne E. Jensen, ALDE frakcijos vardu. – (DA) Gerb. pirmininke, aš norėčiau pasakyti, kad esu šiek tiek nusivylusi, nes praėjus ketveriems metams mes dar nematėme Komisijos pasiūlymo, kaip galėtume sugriežtinti teisės aktus dėl gyvūnų vežimo. Markos Kyprianou ir dabar Androu Vassiliou, ir Parlamentas turėjo gerų ketinimų ir konstruktyviai bendradarbiavo. Tačiau kada mes turėsime pasiūlymų? Būtent tai aš labai norėčiau sužinoti. Be to, svarbu, kad mums sektųsi užtikrinti tinkamą teisės aktų vykdymą. Svarbu garantuoti, kad tikrai apribosime skersti vežamų gyvulių vežimo laiką iki aštuonių valandų. Tačiau vis dėlto mes turėtume eiti toliau. Ir turėtume ne tik kalbėti apie terminą. Tyrimai parodė, kad vienos valandos gali būti per daug, jei gyvūnas nėra pakankamai stiprus, kad jį būtų galima vežti, bet ir ilgesnės kelionės gali pasiteisinti, jeigu gyvūnas stiprus ir sveikas ir vežamas geromis sąlygomis. Mes tikriausiai toliau vešime veislinius gyvulius dideliais atstumais, todėl Parlamentas, žinoma, pasiūlė bandomąjį poilsio punktų, kuriuose gyvuliai turėtų ilsėtis po 24 valandas, projektą. Aš norėčiau daugiau žinoti apie šiuos projekto punktus. Savaime aišku, kad ketinama suvienyti kontrolės punktų operatorius, veterinarijos įstaigas, mokslo darbuotojus ir gyvūnų gerovės organizacijas, kad būtų sudarytos sąlygos dirbti kartu siekiant nustatyti gerąją patirtį šioje srityje. Sunku pradėti įgyvendinti tokį projektą, bet verta pabandyti, nes svarbu, kad mūsų žinios ir tyrimai, siekiant užtikrinti gyvūnų gerovę vežimo metu, taip pat būtų matomi teisės aktuose ir praktikoje.

Janusz Wojciechowski, *UEN frakcijos vardu.* – (*PL*) Gerb. pirmininke, Neil Parish teisėtai priminė mums tai, ką mes daug kartų minėjome šioje salėje, būtent tai, kad mūsų elgesio su gyvūnais įprotis parodo mus pačius – kiek kultūringi ir civilizuoti mes esame. Vežant gyvūnus esama daug žiaurumo. Tam tikri tobulinimai buvo padaryti nustatant aukštesnius standartus gyvūnams vežti, bet šios priemonės vis dar nepasiekė tikslo.

Mano nuomone, apriboti gyvūnų kelionės laiką iki aštuonių valandų ir bendrą laiką, kurį gyvūnai praleidžia vežimo metu ir skerdykloje, iki dvylikos valandų būtų tinkamas sprendimas, kuris pirmą kartą buvo pasiūlytas jau seniai. Mes siekiame pateikti šį pasiūlymą einamajame darbo reglamente dėl gyvūnų apsaugos skerdžiant.

Gerbiamosios ponios ir ponai! Humaniškų priemonių gynimas yra vienas dalykas, bet yra ir kitas argumentas – finansinis (jis labiau skirtas tam tikriems žmonėms). Esmė ta, kad vežimai ilgais atstumais didina išlaidas, kurios galiausiai atitenka vartotojui. Mes turėtume apskaičiuoti šias išlaidas ir pasinaudoti jomis kaip argumentu, kad pagaliau po metų metus vykusių diskusijų nustatytume gyvūnų vežimo apribojimus ir sumažintume jų kančias.

Carl Schlyter, *Verts/ALE frakcijos vardu.* – (*SV*) Gerb. pirmininke, apie civilizacijos lygį galima spręsti pagal tai, kaip elgiamasi su labiausiai neapsaugotais gyvūnais, aptinkamais toje civilizacijoje. Sprendžiant pagal tai, kaip elgiamės su gyvūnais, dar esame barbarai.

Aš prisimenu, kai Švedija įstojo į ES – nuo to momento greitai bus penkiolika metų. Prieš mums įstojant daug diskusijų vyko apie gyvūnų vežimą. Tai buvo sritis, kurioje mes siekėme gerinti padėtį. Tada, 2005 m., atsirado pirmoji direktyva. Iki šiol gyvūnų sąlygos nepagerėjo ir mes, užuot apie tai kalbėję, sakome, kad monitoringas turėtų vykti nuo šiol, GPS sistemos turėtų būti diegiamos nuo šiol, vairuotojai turėtų būti mokomi nuo šiol ir sunkvežimiai turėtų dirbti geriau nuo šiol. Penkios šalys netgi nepasirūpino, kad būtų pateiktos ataskaitos. Aš reikalauju, kad Komisija nedelsdama jas nubaustų. O dėl kitų 22 šalių – kiek patikrinimų jos atliko? Kaip jos laikosi taisyklių? Ar jomis apskritai vadovaujamasi? Deja, daugeliu atvejų atsakymo nėra.

Tada Markos Kyprianou mums pažadėjo, kad jis savo kadencijos pabaigoje sugrįš čia, jei reikės – ir to reikia – ir jei bus viešoji nuomonė – ir viešoji nuomonė yra! |Daugelis naujų valstybių narių iš esmės yra mažos šalys, ir galbūt nėra būtinybės, kad po 24 valandų kelionės būtų kita 24 valandų kelionė. Mes turėsime naują direktyvą dėl skerdimo, kurioje bus numatytos kilnojamosios skerdyklos, kurios sumažins gabenimo būtinumą

.

Mums reikia persvarstyti gyvūnų vežimo sąlygas. Kiek iš mūsų palankiai įvertintų keturių karvių arba dešimties avių laikymą dvi vietas atitinkančiame guolyje 24 valandas? Štai kaip tankiai gyvūnai sugrūdami šiuo metu. Arba įsivaizduokite, kad aukščiausiai sunkvežimyje esantiems viščiukams iš esmės nėra užkertamas kelias mesti išmatas ant tų, kurie yra žemiau. Kas norėtų būti vežamas tokiomis sąlygomis? Aš kviečiu visus ES žemės ūkio ministrus keliauti su manimi iš Stokholmo į Briuselį tokiomis pat sąlygomis kaip gyvūnai. Norėčiau žinoti, kiek jų priimtų kvietimą. Galbūt jie greičiau bent iš dalies pakeistų teisės aktus.

Mes kalbame apie išlaidas. Šia prasme didžiausios išlaidos – išlaidos aplinkai dėl ilgų kelionių. Taip pat yra ir su ilgomis kelionėmis susijusių gyvūnų kančių kaina. Tačiau šios ilgos kelionės taip pat lemia žemesnę mėsos kokybę. Dėl jų sumažėja vertė. Streso iškamuotų gyvūnų mėsa bus daug žemesnės kokybės, o kančios pereis per visą grandinę. Pagalvokime apie ūkininką, kuris įdeda daug pastangų ir pinigų, kad užaugintų geros kokybės gyvūną, kuris sugadinamas paskutiniame savo gyvenimo etape.

Ne, mums reikia naujo pasiūlymo iki rinkimų. Aš nesuprantu, kaip mes pajėgsime organizuoti rinkimų kampaniją, jeigu netgi neturime Komisijos pasiūlymo, kuris parodytų, kad norime dabar – pagaliau dabar – gerinti sąlygas gyvūnams.

Jens Holm, *GUE/NGL frakcijos vardu.* – (*SV*) Gerb. pirmininke, šios diskusijos išeities taškas, žinoma, yra tai, kad gyvūnai yra jaučiančios būtybės. Jie gali jausti skausmą, patirti stresą ir kentėti lygiai taip pat kaip ir mes. Rengdami teisės aktus privalome atsižvelgti į tai. Šiuo metu mes to nedarome.

Vis daugiau gyvūnų vežama ES viduje. Tai yra tiesioginė vidaus rinkos pasekmė. Vidaus rinka skatina specializaciją. Gyvūnai auginami vienoje vietoje, skerdžiami kitoje, o mėsa vežama į trečią vietą. Valstybės narės netgi neleido uždrausti gyvūnų vežimo dėl gyvūnų gerovės. Tai iš tiesų nepriimtina. Švedų tyrimais kaip tik nustatyta, kiek iš viso gyvūnų pervežta per sienas ES viduje. ES 15 nustatyta, kad kiekvienais metais tarp ES valstybių narių visomis kryptimis buvo pervežta 22 milijonai keturkojų gyvūnų – kiaulių, arklių ir karvių – ir taip pat 500 milijardai naminių paukščių. Taip buvo tada, kai ES sudarė 15 valstybių narių. Jūs galite tik įsivaizduoti, kokie skaičiai bus esant 27 valstybėms narėms. Jie, žinoma, bus daug didesni.

Aš norėčiau paklausti Komisijos, kada turėsime naują direktyvą dėl gyvūnų vežimo. Markos Kyprianou, žinoma, pažadėjo, kad mes turėsime naują direktyvą šios Parlamento kadencijos metu. Ar Komisija gali mums pažadėti tai, ką mes Europos Parlamente planuojame, būtent maksimalią aštuonių valandų ribą gyvūnams vežti? Aš taip pat norėčiau užduoti porą klausimų Vladimirui Špidlai. Jūs sakote, kad penkios valstybės narės nepateikė ataskaitų; esama reikalų padėtis, savaime suprantama, gana sukrečianti. Ką jūs, kaip Komisija, darote su šiomis valstybių narių ataskaitomis? Ar jūs jas kiek nors analizuojate? Mes Europos Parlamente norėtume analizės, t. y. Komisijos pranešimo, kuriame būtų viskas apibendrinta ir aiškiai nurodytos priemones, sudarančios galimybes keisti sąlygas, kuriomis vežami gyvūnai. Taigi, kai mes turėsime naują direktyvą, kurioje bus numatytas aštuonių valandų apribojimas, ar galėsime gauti valstybių narių ataskaitų analizę?

Godfrey Bloom, *IND/DEM frakcijos vardu.* – Gerb. pirmininke, tai kaip visada patrauklu. Šioje posėdžių salėje vėl stinga ironijos. Viena iš didžiausių mūsų problemų, ypač Jungtinėje Karalystėje, yra nepaprastai neprotinga taisyklių ir reglamentų lavina, užgriuvusi skerdyklas prieš 10 metų, dėl kurios sugebėta uždaryti daugiau nei 1000 skerdyklų Jungtinėje Karalystėje, o dėl to labai pailgėjo gyvūnų kelionių trukmė.

Mano svainis – mėsininkas. Jis turi nuosavą skerdyklą Jorkšyre ir vienu laikotarpiu – tai net pateko į *Private Eye* žurnalą – joje buvo vizituojantis veterinarijos gydytojas, prižiūrintis veterinarijos gydytoją, prižiūrintį mėsos inspektorių, prižiūrintį du skerdikus! Tai yra iš dalies nesąmonė, kurią galima suvokti, tik kai susiduriama su šios organizacijos taisyklėmis ir reglamentais. Problema – kelionių trukmės. Dėl visų šitų uždarytų skerdyklų dabar kiaulės, avys ir galvijai iš mano apygardos Brindligtono miesto vežami tiesiai keliu per Angliją į Mančesterį. Štai į ką mums reikia atkreipti dėmesį.

Aš taip pat noriu pakalbėti apie arklių vežimą. Mano kolega Nigel Farage sakė man, kad Europos Sąjungoje yra šalių, kuriose arkliai laikomi maistu! Kaip anglui, man atrodo visiškai neįtikėtina, kad žmonės galėtų valgyti savo arklius. Anglas ne greičiau suvalgytų savo arklį, negu šunį arba vaikus, bet, kita vertus, manau, kad tai tiesiog rodo didžiulius mūsų ir kitų Europos Sąjungos narių kultūrų skirtumus.

(Juokas)

Jim Allister (NI). – Gerb. pirmininke, laikytis to gali būti nelengva! Leiskite pasakyti, kad man visiškai nesudaro sunkumų veiksmingos ir tinkamos taisyklės, lemiančiomis gyvūnų gerovę, bet kelia rūpesčių tai, kad mes įsitraukiame į rutiną, kurioje ketiname taip užveržti kilpą žemės ūkiui, kad jo funkcionavimas iš esmės bus neįmanomas. Aš matau tokių raidos požymių, kurie aiškėja iš Komisijos konsultacijų dėl maksimalios kelionės trukmės ir vežamų gyvūnų tankio persvarstymo.

Prisiminkime, kad Komisijai nepavyko to pasiekti 2005 m. reglamente. Tačiau greičiau nei po dvejų metų nuo jo įsigaliojimo vėl bandoma dėti pastangas siekiant pakartotinai panaikinti aštuonių valandų apribojimą. Turiu pasakyti, kad mano Šiaurės Airijos rinkimų apygardai tai būtų pražūtinga, nes norint eksportuoti gyvulius – o tai mes darome – reikėtų keliauti jūra, o jei būtų nustatytas tik vienas aštuonių valandų laikotarpis, tai būtų visiškai nepakankama ir visiškai nepriimtina.

Aš norėčiau priminti Parlamentui, kad tokios sunkios sąlygos būtų visiškai nepalyginamos su didžiuliais atstumais, kuriais gyvūnai vežami Pietų Amerikoje, iš kurios mes noriai importuojame! Taigi eilinį kartą mes užsiimtume ūkininkų baudimu, visiškai nesirūpindami tuo, kas turi įtakos mūsų gaunamoms importuojamoms prekėms.

Aš turiu pasakyti, kad mes turime atsikratyti įkyrios minties iš pykčio kitiems kenkti sau ir pereiti prie šio klausimo nagrinėjimo.

Elisabeth Jeggle (PPE-DE). - (DE) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, tai jau kitas klausimas, kuriuo diskusija labai greitai atskleis, kad, viena vertus, jis siejamas su stipriomis emocijomis, o kita vertus, su atšiauria tikrove. Aš norėčiau pareikšti ypatingą dėkingumą Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto pirmininkui Neil Parish už šį klausimą. Svarbu viena – ne siekti išreikšti emocijas, bet užduoti Komisijai šiuos visai konkrečius klausimus. Kas atsitiko? Ar galima patikrinti šias tendencijas? Ar turite kokių nors įrodymų, ir jei turite, tai kokių? Kokius skaičius jūs turite?

Jūs, Komisijos nary, paminėjote keletą skaičių, bet aš tvirtai tikiu, kad tarp valstybių narių esama skirtumų, kurie neapsiriboja tuo, kad kai kurios valstybės narės pateikė ataskaitas, o kitos – ne. Kaip jos įgyvendinamos? Kaip kontroliuojamos ilgos kelionės? Kaip jos kontroliuojamos atskirose valstybėse narėse?

Kita labai svarbi sritis, kuriai reikia neatidėliotinos diskusijos, yra problemos, kylančios dėl to, kad mes apibūdiname žemės ūkį kaip vien tik ekonominę sritį ir lyginame dalykus, kuriuos galbūt turėtume vertinti kaip skirtingus. Pavyzdžiui, kokį papildomą profesinį mokymą vežimo klausimais turėtų įgyti jau to mokyti ūkininkai? Kaip jis turėtų būti organizuojamas ir kas teiktų tokį mokymą? Kur ūkininkai turi tai įrodyti, kad įgytų kvalifikaciją?

Tam, kad pakartočiau: ūkininkai mokomi elgtis su gyvūnais, o vežėjai samdo vairuotojus, kurie galbūt per visą savo gyvenimą niekada nebuvo susidūrę su gyvūnais. Šie du dalykai negali būti lyginami, bet tam tikru mastu mes tai darėme.

Toliau nurodoma kita aplinkybė, kelianti pagrindines problemas. Kai ūkininkai veža savo veršiukus, jie tai gali daryti iki 50 km. Leiskite man šiuo metu pasakyti, kad iš tikrųjų privalome toliau svarstyti skubos tvarka, kaip mažesnėms skerdykloms galėtume padėti ekonomiškai tvarkyti veiklą mažindami tolimesnių kelionių poreikį.

Taigi ūkininkams leidžiama vežti savo gyvūnus 50 km, bet jie susidurtų su problemomis, jeigu paimtų kaimyno gyvūną kartu. Apie tai taip pat reikėtų šiek tiek pagalvoti. Ar 50 km apribojimas nustatytas teisingai, ar mes taip pat šių tendencijų priežasčių turėtume ieškoti skerdyklose. Jeigu ūkininkai veža arklius laisvalaikio

tikslais, problemos nėra ir šis reglamentas netaikomas, bet jei jie veža juos rinkai, reglamentas taikomas ir jie turi laikytis reikalavimų. Šie klausimai turėtų būti aptariami ir į juos atsakoma tolesnėse diskusijose.

Luis Manuel Capoulas Santos (PSE). - (*PT*) Gyvūnų vežimo ir gerovės klausimas yra vienas iš tų, kaip labai gerai išdėstė Neil Parish ir kiti, kuris turi būti iš esmės suvokiamas civilizacijos prasme. Gyvūnų kančių kiek įmanoma ribojimas yra etinė būtinybė, kuri sudaro kultūros paveldo dalį, nepaisant akivaizdaus paradokso, kad mes siekiame apsaugoti jų gerovę tuo metu, kai daugeliui jų tai yra paskutinė kelionė.

Kita vertus, nereikia pamiršti, kad už daug reikalaujančių ir finansiškai brangių galiojančių taisyklių įgyvendinimą mokama kaina yra problema, kuri iškraipo konkurenciją ir daro didelį poveikį kai kurių Europos Sąjungos regionų kaimo plėtrai.

Regionai ir valstybės narės, kurios nepajėgia tiekti tam tikrų veislių gyvūnų iš savo rinkų ir yra labiau nutolusios nuo gamybos centrų, kaip yra mano šalies atveju, dabar turi daugiau sunkumų dėl konkurencingumo savo pramonės šakose, susijusiose su skerdimu ir perdirbimu, o turintys perteklių regionai ir valstybės narės turi didesnį pranašumą, susijusį su užimtumu ir pridėtine verte, nes joms tampa lengviau parduoti jau perdirbtus produktus.

Jei jau teisės aktas galioja dvejus metus, būtų visiškai pateisinama, kad Komisija pateiktų kiek įmanoma platesnį įvertinimą ne tik konkrečiais klausimais, susijusiais su griežtų reglamentų dėl vežimo įgyvendinimu, bet ir nurodytų ekonomines ir socialines pasekmes regionams ir valstybėms narėms, kurios turi mažus gamybos pajėgumus kai kurių veislių gyvūnų, kurie svarbūs žmonių mitybai.

Todėl aš manau, kad Komisija turėtų atsakyti į šiuos klausimus kuo greičiau, objektyviau ir išsamiau.

Mojca Drčar Murko (ALDE). – (*SL*) Daug gyvūnų vežama per Slovėniją; jie dažniausiai kilę iš Rytų Europos ir būna skirti Italijai. Iš mūsų veterinarijos įstaigų patirties aišku, kad taikytini Europos teisės aktai gana išsamūs, bet iš dalies nelankstūs ir todėl juos sudėtinga įgyvendinti.

Didžiausia problema Slovėnijoje susijusi su patikrinimais, nes dabar, kai Europos sienos panaikintos, sunku patikrinti, ar vairuotojai iš tikrųjų sustoja, ar ne iš anksto nustatytose poilsio vietose. Aš turėčiau atkreipti dėmesį, kad Slovėnijai dėl savo teritorijos dydžio nereikia turėti poilsio vietų ir kad vietoj to ji įgyvendino susitarimus su Vengrija ir Italija. Mums reikia bendro sprendimo, kuris būtų bendrai įgyvendinamas.

Atsižvelgiant į pražūtingą padėtį, susijusią su gyvūnų vežimu ilgais atstumais Europos keliais, 2005 m. reglamento persvarstymu turėtų būti naudojamasi kaip galimybe sugriežtinti gyvūnų gerovės standartus. Vežimas glaudžiai susijęs su elgesiu su gyvūnais prieš skerdimą ir aš sutinku su tais savo kolegomis, kurie laikosi nuomonės, kad nėra pagrindo vežimo trukmę leisti viršyti aštuoniomis valandomis.

Todėl aš pasisakau už griežtos maksimalios vežimo trukmės nustatymą ir taip pat palaikau pasiūlymą įdiegti kilnojamąsias skerdyklas.

Andrzej Tomasz Zapałowski (UEN). – (*PL*) Gerb. pirmininke, reglamentas dėl gyvūnų apsaugos vežant yra nepaprastai svarbus, o šio tipo informacija – neįkainojama. Susidariusiomis aplinkybėmis reikėtų pabrėžti, kad panašūs reglamentai neapima didelės dalies importuojamos mėsos, kurią vartoja Europos Sąjungos piliečiai. Šis reglamentas yra vienas iš priimtinesnių reglamentų dėl gyvūnų auginimo ir skerdimo.

Aš suprantu, kad didelės maisto produktų korporacijos nepaiso darbuotojų teisių, jau nekalbant apie reikiamą elgesį su gyvūnais. Kaip tik didelėse bendrovėse pasitaiko blogiausių nederamo elgesio su gyvūnais atvejų. Ši problema retai paliečia mažąsias ir vidutines įmones. Vienintelis sprendimas – užtikrinti griežtesnę politikos kontrolę, įskaitant sienų kontrolę, ir leisti viešai skelbti bendrovių, kurios pažeidžia gyvūnų teises, pavadinimus, kad vartotojai galėtų jų vengti.

Kathy Sinnott (IND/DEM). – Gerb. pirmininke, labai svarbu, kad gyvūnai būtų vežami užtikrinant saugumą ir užkertant kelią kančioms. Aš vartoju šį terminą, nes gyvūnams paprastai bet kokia motorizuota priemonė yra gąsdinanti. Svarbu esant galimybei iki minimumo sumažinti šią baimę.

Reglamentuodami šį saugumo ir kelio užkirtimo kančioms klausimą, esame linkę atsižvelgti į laiką ir atstumą. Tai natūralu, bet pernelyg supaprastinta kalbant apie Airiją, kuri, aš primenu jums, yra sala ir taip pat labai svarbi gyvūnų eksportuotoja. Terminai ir atstumas plaukiant per jūras, skiriančias mus nuo žemyno ir nuo rinkų, negali būti absoliuti sąvoka. Mes girdėjome apie rekomendaciją dėl aštuonių valandų, bet gyvūnus pakrauti ir perplukdyti per jūrą prireiks daugiau nei aštuonių valandų. Nėra galimybės išvaryti gyvūną pasiganyti Lamanšo sąsiaurio viduryje.

Todėl aš jums patarčiau, verčiau pažvelgti sąlygas, kuriomis vežami gyvūnai, ypač Airijoje, o ne tik į laiką ir atstumą.

Lydia Schenardi (NI). – (FR) Gerb. pirmininke, nors reglamentas dėl gyvūnų vežimo galioja nuo 2007 m. sausio mėn., neatrodo, kad valstybės narės sistemingai jo laikytųsi, nes jos nepateikia pageidaujamų metinių ataskaitų. Todėl rengti išsamią analizę problemiška, nes nėra didelės dalies reikiamos informacijos, susijusios su ištekliais, skirtais tikrinimams atlikti. Kaip gyvūnų gerovės asociacijų ir Gyvūnų gerovės ir išsaugojimo jungtinės grupės narė, aš ypač domiuosi šiuo klausimu.

Asociacijos atkakliai kovojo dešimtmečiais iki 2007 m., kai pagaliau buvo nustatytos direktyvos šioje srityje, kurioje valstybės narės dabar vertinamos kaip galinčios turėti tam tikro laipsnio aplaidumą. Aš norėčiau netgi eiti toliau, kad galėčiau tai patvirtinti, nes, kaip žinome, atlikti patikrinimus nėra taip jau sunku. Mes žinome, kur yra skerdyklos, kur auginami gyvūnai ir kur aptikti maršrutus, kuriais vežami gyvūnai; taigi kur slypi problema?

Aš galvoju, kad šiuo metu ir šiame amžiuje, kai visuomenė gana aiškiai vis labiau domisi gyvūnu gerove ūkiuose, skerdyklose ir vežant, svarbu tai, kad valstybės narės gerbtų šias pažiūras.

Kadangi man buvo suteikta galimybė pasisakyti, aš norėčiau pridurti, kad vežimo klausimu, nepaisant kelionių trukmės, būtina atsižvelgti į vietos klimato sąlygas. Kelias valandas trunkanti kelionė, atlikta Nyderlanduose pavasarį, labai skiriasi nuo tokios pat trukmės kelionės vasaros viduryje, pavyzdžiui, Graikijoje. Ar pastaruoju atveju vežimo nakties metu nereikėtų padaryti privalomo?

Būčiau dėkinga, jei ateityje jūs apsvarstytumėte šį pasiūlymą.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, teisėkūros požiūriu, mes žvelgiame į santykinai naują reglamentą dėl gyvūnų vežimo apsaugos, nes jis įsigaliojo tik 2007 m. sausio mėn. Nors apskritai norėtųsi tikėtis, kad nuo pirmos dienos viskas atitiktų daug šio reglamento reikalavimų, bet būtų gana įstabu, kad taip būtų, nes reglamentas labai detalus ir jame keliami didžiuliai reikalavimai – ir, be abejo, teisingai – valstybėms narėms ir ūkio subjektams.

Aš pritariu šiandienos žodiniam Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto pirmininko Neil Parish klausimui, nes norime žinoti, ar šis reglamentas veikia. Tačiau visų pirma reikia sužinoti, ar jis įgyvendinamas, nes mums rūpi, kaip gyvūnai vežami po Europos Sąjungą.

Tokiose šalyse kaip Airija, turinčiose didžiulį gyvulininkystės sektorių, buvo atliktas milžiniškas darbas siekiant nuo pirmos dienos įgyvendinti reglamentą ir pačiame sektoriuje, ir iš tų pusės, kurie kontroliuoja – Žemės ūkio departamento ir kitų institucijų. Turintys licencijas ūkio subjektai investavo didžiules pinigų sumas, kad patobulintų transportavimo priemones ir atitiktų šio reglamento mokymo ir kompetencijos reikalavimus. Tiesa sakant, noriu pažymėti, kad vien tik šį mėnesį Airijoje vyksta nemažai mokymo kursų, skirtų transporto priemonių, kuriomis vežami gyvuliai, avys, ožkos, kiaulės, arkliai ir naminiai paukščiai, vairuotojams. Tai Elizabeth Jeggle iškeltas klausimas ir galbūt kitoms valstybėms narėms reikėtų daryti tą patį.

Įdomu tai, kad reglamentas taikomas tik gyvūnams vežti, kuriuo užsiimama vykdant ekonominę veiklą. Man kelia susirūpinimą, kad mes nepaisome naminių gyvūnėlių gerovės, nes aš mačiau tokių žmonių, kurie galvoja, kad žino, kaip rūpintis gyvūnais, bet iš tikrųjų labai blogai su jais elgiasi, ir labai dažnai tai būna tie patys žmonės, kurie primygtinai reikalauja tam tikrų ūkininkavimo ir ekonominės veiklos vykdymo taisyklių. Tai sritis, į kurią reikia žvilgtelėti.

Aš manau, kad apskritai gyvūnų vežėjai turi licencijas ir leidimus ir atitinka geriausius gerovės standartus – nes jų gyvybiškai svarbūs interesai leidžia daryti tai: jiems būtina vežti gyvūnus taip, kad atvežtų geros būklės tam, kad pateisintų perkančiųjų poreikius. Problemų yra dėl nereguliuojamo sektoriaus, kuriame kai kurių žmonių šios taisyklės nepaliečia, ir būtent į tai mums reikia sutelkti dėmesį. Kas tie žmonės, nieko nepaisantys, ir kaip mes juos galime sugauti ir išaiškinti piktnaudžiavimus ?

Leiskite man pasakyti dėl terminų ir aštuonių valandų taisyklės. Priežastis, kodėl Europa turėjo tikrų sunkumų įgyvendindama šį reglamentą, buvo ta, kad daug valstybių narių, įskaitant Airiją, žino, kaip reikia vežti gyvūnus esant ilgesnėms trukmėms ir taip pat žino, kaip rūpintis jais. Taigi aš nesutinku su tais, kurie nori sumažinti trukmę, bet sutinku, kad mums reikia užtikrinti, kad prioritetas būtų gerovė.

Dėl arklių aš dažnai sakau sau, kad aš norėčiau būti grynakraujis arklys, nes jie keliauja pirmąja klase. Akivaizdu, kad žmonės rūpinasi didelės ekonominės vertės gyvūnais, ir ekonominio nuosmukio, kurį mes

išgyvename, metu aš nerimauju dėl arklių gerovės, ir taškas. Aš norėčiau pasakyti: daugiau jokių taisyklių. Mes jau turime pernelyg daug taisyklių, smaugiančių sektorių, kuris laikosi jų. Tačiau taikykime taisykles visiems ir išprašykime iš sistemos tuos, kurie nesilaiko jų.

Robert Evans (PSE). - Gerb. pirmininke, aš norėčiau pasveikinti Neil Parish, kad iškėlė šį klausimą. Nepaisant mūsų politinių skirtumų ir kad mes, kaip žmonės, taip pat labai akivaizdžiai skiriamės, manau, kad šis klausimas iš tiesų labai tinkamas ir palaikau jį. Mums reikia, kad šis reglamentas turėtų pasisekimą ir galiotų visuotinai, bet aš turiu keletą abejonių ir nesutinku su kai kuriais kolegomis, kurie pasisakė šį rytą.

Struan Stevenson sakė, kad ilgesnės kelionės neišvengiamos, aš sakau: viskas yra ne taip. Anne E. Jensen kalbėjo apie 24 valandų vežimą – nebūtinai taip. Gerb. Jim Allister, pats žemės ūkis turi užduoti klausimus. Kaip civilizuotai visuomenei, mums reikia pažvelgti į gyvūnų vežimo ilgais atstumais ir paskui būsiančio jų žudymo visuminę problemą, visuminį tikslą ir visuminę idėją. Jei aš būčiau tos mėsos valgytojas, paklausčiau, ar kančios, apie kurias mes žinome, t. y. dehidratacija, stresas ir – mūsų kolegoms iš Airijos Šiaurės ir Pietų – jūrų kelionės galiausiai pagerins produkto kokybę?

Mano nuomone, tai neturi ekonominės prasmės. Tai neturi humanitarinės prasmės. Štai kodėl aš pritariu, kad būtų visiškai uždraustas gyvūnų vežimas, kuris, mano manymu, padėtų kaimo ekonomikai. Tai paskatintų vietos gamintojus – mažąsias ir vidutines įmones, kaip kažkas sakė – ir tai sudarytų sąlygas vartoti maistą kuo arčiau gamybos vietos.

Kai to nėra, ir, žinau, nebus artimoje ateityje, manau, kad reikia tinkamai užtikrinti, kad būtų vykdomas realus šiuo metu turimas reglamentas, todėl raginu Komisiją sutelkti visas visos Europos agentūras – jei reikia, policijos pajėgas greitkeliuose – siekiant stabdyti ir tikrinti sunkvežimius, kad būtų nustatyta, ar laikomasi visų šio teisės akto reikalavimų.

Fiona Hall (ALDE). – Gerb. pirmininke, ar Komisija apsvarstė netinkamo reglamentų dėl gyvūnų gerovės įgyvendinimo poveikį žmonių sveikatai? Vežimas, ypač ilgais atstumais, kai stokojama erdvės, sukuria įtampą, kuri reiškia didesnį imlumą ligoms. Tai ypač teisinga arkliams – moksliniai tyrimai rodo, kad šie vežimai priverčia arklius šertis. Tai reiškia, kad numetama daug daugiau plaukų nei paprastai, o tai labai padidina ligų plitimo tikimybę. Daugelis vežamų gyvūnų keliauja į skerdyklą – po 320 mln. ES kiekvienais metais – taigi tai reiškia, kad daug didesnė rizika, kad plis ligos, ir, pavyzdžiui, salmonelė pateks į maistą.

Žinant labai žemą dabartinių taisyklių įgyvendinimo lygį ir su ilgomis kelionėmis susijusį stresą, net turint tinkamų poilsio vietų, ypač arkliams, ar Komisija planuoja siūlyti, reikalui esant pasitelkdama ir mokslinius įrodymus, galutinę kelionės trukmę? Tai būtų naudinga gyvūnų gerovei ir žmonių sveikatai.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN). – (*PL*) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, gyvūnų vežimo problema labai svarbi, ir puiku, kad Parlamentas vėl imasi jos. Tačiau mažiau pozityvu yra tai, kad mes nesugebame veiksmingai įgyvendinti reglamento.

Aš pritariu tam, kad vykstant šiandienos diskusijoms mes toliau orientuotumės į arklių vežimą. Tai maloni naujiena ne tik dėl to, kad aš auginu arklius, bet tai svarbu ir dėl to, kad šioje srityje tikrai nesilaikoma standartų. Norėčiau pasinaudoti šia galimybe ir pasakyti, kad arkliai gali suprasti žmones. Tačiau, nors arkliai mus visada gali suprasti, mes juos ne visada suprantame. Arkliai, kaip ir žmonės, jaučia nuogąstavimą, baimę ir sugeba pasitikėti žmonėmis. Aš prisimenu atsitikimą, kai sunkiai sergantis arklys klinikoje nieko neleido veterinarijos gydytojams daryti jam, kol nebuvo mano dukters. Kai tik atvyko duktė, jie jam galėjo daryti viską, ką reikėjo. Jis paprasčiausiai pasitikėjo ja. Kaip mes, žmonės, ne visada pasitikime gydytojais, taip šis arklys nepasitikėjo veterinarijos gydytojais, bet pasitikėjo pažįstamu žmogumi. Todėl aš manau, kad žmonės taip pat nesupranta arklių, kai jie yra įbauginti arba kai bando apsiginti. Dar blogiau – žmonės laiko tokį elgesį nepaklusnumu. Šeimininkas muša arklį. Arklys supranta, kodėl jo šeimininkas liūdnas, ir žino, kad reikia nusileisti jam. Todėl aš dėkingas visiems Europos Parlamento nariams, kurie sugeba nagrinėti šią problemą pagal tai, kas yra gerai, ir vertinti ją kaip problemą, susijusią su gyvu padaru, pasitelkiant humaniškumą.

Esther de Lange (PPE-DE). – (*NL*) Gerb. pirmininke, šiame Parlamente mes dar kartą aptarinėjame gyvūnų vežimą ir dar kartą prieisime prie dvejopos išvados. Pirma, dabartiniai teisės aktai labai atsilieka nuo Parlamento siekių, nustatytų mano pirmtako Albert Jan Maat pranešime; jis, mano nuomone, buvo teisus siekdamas atskirti skersti skirtus gyvūnus ir kitus gyvūnus. Iš tiesų buvo imtasi veiksmų vairuotojų mokymo, geresnių vežimo sąlygų ir GPS naudojimo srityse, bet jų, žinoma, nepakanka.

Antra, kontrolė liko šio teisės akto silpnoji vieta. Europos Sąjungos kontrolė lieka pageidaujama ir vis dar labai organizuota tik nacionaliniu lygmeniu. Todėl skubiai reikia susitarimų dėl skundų nagrinėjimo ir įrodymų rinkimo tarpvalstybiniu mastu. Aš taip pat norėčiau sužinoti, ar Maisto ir veterinarijos tarnyba deda daugiau pastangų stebėti. Mano pakeitimą, kuriuo siekiama biudžetinėje procedūroje šiam tikslui numatyti daugiau lėšų, atmetė *inter alia* Europos Komisija. Netgi dabar Europos Komisija remiasi nacionalinėmis ataskaitomis, kurias ji vertins popieriuje. Ar Europos Komisija verčiau norėtų išsižadėti šio reikalo, negu užtikrinti faktinę Europos masto kontrolę, Europos inspektorių *ad hoc* tikrinimus ir Europos priežiūrą?

Kitos tobulinimo rūšys, kurių reikia dabartinėje teisėje, yra: daugiau ir geriau įrengtų poilsio vietų Europos Sąjungoje ir už jos ribų ir konkretesnių klimato sąlygų įvairių rūšių gyvūnams, ir pagaliau mes turime pradėti dirbti privalomo palydovinių sistemų, turinčių įgaliotiems asmenims skirtą prieigą prie centrinės duomenų bazės, naudojimo klausimu.

Nepaisydami neužbaigto šio teisės akto faktinio įgyvendinimo apžvalgos mes, žinoma, prisirenkame tam tikrų gandų, pavyzdžiui, iš Austrijos, kurioje vietos inspektorius pagal turimas žinias mato daug tuščių sunkvežimių, važiuojančių, pavyzdžiui, Lenkijos ir Čekijos respublikų kryptimi, bet jis nemato grįžtančių pilnų sunkvežimių, kurie suktų link Pietų Europos. Ar tai reiškia, kad jei jau sunkvežimiai pilni, tai nusprendžiama daryti lanką aplink Austriją, galbūt siekiant išvengti griežtesnių ten galiojančių taisyklių lyginant su aplinkinėmis šalimis? Man tai yra požymis, kad valstybės narės labai skirtingai taiko teisės aktą.

Kita problema – veterinarijos gydytojų, kuriems reikia pasirašyti dėl vežimo, vaidmuo. Komisijos nary, kai kuriais atvejais šie veterinarijos gydytojai tampa nieku kitu, kaip tik štampavimo mašinomis. Be abejo, ar kas nors būdamas sveiko proto galėtų pasirašyti arklių vežimo iš Rumunijos į Italiją tvarkaraštį, kuris galiojo paskutines 24 valandas? Pagal vežimo tvarkaraštį paskutiniams 500 km prireiks 2,5 valandos. Tai privers jus stebėtis, kad galbūt šie gyvūnai turėtų būti vežami Ferrari automobiliu.

Pagaliau jauni gyvūnai, ypač, pavyzdžiui, šuniukai dabar vežami per visą Europą nesant jokių teisės aktų. Todėl norėčiau paraginti Europos Komisiją ištirti tai.

Mes pasiruošėme Parlamente; dabar laukiame Komisijos pasiūlymų, kurių tikimės sulaukti iki būsimų šio Parlamento rinkimų.

Elizabeth Lynne (ALDE). - Gerb. pirmininke, kaip ir kai kurie kiti kolegos, aš ketinu susikoncentruoti į arklių vežimą. Dabar yra nepaneigiamų įrodymų, teigiančių, kad ES taisyklių, kuriomis ketinta apsaugoti arklių gerovę vežimo ilgais atstumais metu, nepaisoma ir tai lemia nehumaniškas sąlygas ir nereikalingas kančias. Kai kuriais atvejais arkliai sugrūdami kaip sardinės į plieninius sunkvežimius, kuriuose temperatūra gali viršyti 40 °C. Kai kuriais atvejais šie arkliai vežami tūkstančius mylių be maisto ir vandens ir dėl to yra sužalojami arba netgi dvesia.

Ar Komisija turi kokios nors informacijos apie tai, kiek valstybės narės perdavė į teismą reglamento (EB) Nr. 1/2005 pažeidėjų nuo jo įsigaliojimo 2007 m. sausio 5 d. ir ar bus vykdomi ES reglamentai dėl suderinto transporto priemonių stebėjimo naudojant GPS? Ar yra koks nors būdas asmenims gauti prieigą prie duomenų, surinktų iš įrašų dėl gyvūnų vežimo valstybių narių teritorijose? Aš žinau, kad Komisija gali naudotis jais, bet asmenys negali. Aš norėčiau gauti atsakymus į šiuos tris konkrečius klausimus.

Den Dover (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, man teikia malonumą galimybė pasisakyti šioje svarbioje diskusijoje šį rytą ir norėčiau pabrėžti, koks svarbus Šiaurės Vakarų Anglijai yra gyvūnų vežimas. Kaip sakė Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto pirmininkas, mes verčiau skerstume šiuos gyvulius ir paskui vežtume juos negyvus perdirbti toli nuo bazės, jei reikėtų mėsą pervežti; tačiau Šiaurės Vakaruose mes turime daugybę arklių, avių ir galvijų – taigi daugybę gyvūnų pervežimų.

Aš buvau nacionalinio Parlamento nariu aštuoniolika metų. Tai buvo nuolatinis klausimas, kurį kėlė laikas, be to, ir mano rinkėjai kartu su manimi. Aš tvirtinu, kad per pastaruosius dešimt ar dvidešimt metų reikalai iš tiesų nepasitaisė.

Aš patenkintas, kad buvo pateiktas šis klausimas. 2007 m. buvo pirmieji, o ataskaitos turėjo būti pateiktos 2008 m. birželio mėn.; tačiau aš tvirtinu, kad atsiliekame nuo programos. Girdėjau, kaip Komisijos narys sakė, kad jis nori susipažinti su palydovinio stebėjimo pranašumais. Tai puiki mintis. Tačiau aš sakiau Komisijos nariui, kad reglamente visiškai teisingai numatyta daug išsamių patikrinimų – tokių dalykų, kaip pasirengimas vežti gyvūnus, vežimo praktika, transporto priemonės, jūrų konteineriai, būtinos kelionės

trukmės, poilsio trukmės, ploto normos – tai yra visų tų dalykų, kurių negalima apžvelgti palydovu. Tam reikia išsamių tikrinimų, iš kurių galima pasimokyti.

Norėčiau tikėti, kad baigiamosiose pastabose bus nurodyta data, iki kurios jis tikisi užbaigti ir pateikti savo pasiūlymus ir išvadas šiuo ankstyvuoju reglamento įgyvendinimo metu, nes kuo greičiau kas nors padaroma siekiant pagerinti padėtį, tuo geriau.

Pasibaisėtina, kas su šiomis ilgomis kelionių trukmėmis gyvūnai turi susidurti paskutinėmis gyvenimo dienomis. Vartotojai nori matyti – nes jie nori maitintis laisvai laikomų vištų mėsa ir kiaušiniais – kad humaniškai elgiamasi su gyvūnais, ir jie mokės didesnę kainą už mėsą, kai matys, kaip mes rūpinamės šiais, tokiais vertingais ir būtinais mūsų mitybos reikmėms gyvūnais.

PIRMININKAVO: GERB. MARTÍNEZ MARTÍNEZ

Pirmininko pavaduotojas

Samuli Pohjamo (ALDE). – (FI) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, mano padėka skirta Neil Parish už šią diskusiją.

Būtent gyvūnų gerovės užtikrinimas yra labai svarbus dalykas. Komisijai reikia užtikrinti, kad reglamentas dėl gyvūnų vežimo būtų įgyvendintas ir nuolat kontroliuojamas visoje ES.

ES teisės aktai dėl gyvūnų vežimo yra griežti. Pasikartojančios svarbios problemos, susijusios su gyvūnų vežimu, kyla dėl šiurkščių teisės aktų pažeidimų. Dabartinių reglamentų dėl gyvūnų vežimo trukmės ir leidžiančių nukrypti nuostatų pakanka, jei jos tinkamai kontroliuojamos ir tuo pat metu išsaugomas aukščiausios kokybės transporto priemonių parkas. Jose turi būti tinkama ventiliacija, kontroliuojama temperatūra, geriamojo vandens ir palydovinės navigacijos sistemos. Be to, reikia mokyti vairuotojus ir parengti gaires dėl tinkamų gyvūnų vežimo sąlygų, kaip dabar daro daugelis valstybių narių.

Mano manymu, svarbu, kad dabartinis reglamentas dėl gyvūnų vežimo būtų tinkamai įgyvendintas visoje ES ir kad prieš rengiant bet kokius naujų reglamentų projektus būtų atsižvelgiama į įgytą patirtį.

Agnes Schierhuber (PPE-DE). - (*DE*) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, bendruomenė gali dirbti konstruktyviai tik su sąlyga, jei visi laikosi įstatymų ir taisyklių. Ūkininkų aukščiausias prioritetas yra užtikrinti, kad gyvūnai būtų vežami taip, kad juos paskerdus vartotojus pasiekianti mėsa būtų aukščiausios kokybės ir mažiausiai paveikta streso. Nenaudėliai turi būti įvardyti ir paviešinti, nes šie pažeidimai yra nepriimtini ir diskredituojantys visą pramonę.

Mes turime nuolat mažinti skerstinų gyvūnų vežimo apimtį. Aš tikiuosi, kad mes galime galiausiai siekti tarpusavio supratimo šia prasme ir dėl to, kad tam yra mokslinis pagrindas. Komisijos nary, aš noriu pakartoti savo reikalavimą, kad trečiųjų šalių prekių importavimas nesilaikant taisyklių būtų vertinamas ir baudžiamas taip pat kaip gyvūnų vežimas ES.

Richard Corbett (PSE). – Gerb. pirmininke, ši diskusija parodė, kad mažų mažiausiai yra didelių abejonių dėl to, ar dabartinis teisės aktas veikia, ar jis tinkamai vykdomas visose valstybėse narėse ir netgi, ar jį įmanoma tinkamai vykdyti. Ar įmanoma įgyvendinti šį teisės aktą, kai vykdomas tarptautinis gyvūnų pervežimas?

Reikia ištirti, ar mes turėsime grįžti prie idėjos taikyti griežtą aštuonių valandų apribojimą be leidžiančių nukrypti nuostatų ir be išimčių – galbūt išskyrus plukdymą jūra iš salų, tačiau kitais atvejais – visai be jokių leidžiančių nukrypti nuostatų.

Kolegoms gali būti įdomu sužinoti, kad yra nauja tinklavietė, kurioje kaip tik agituojama už tai kartu renkant peticijas. Tai: http://www.8hours.eu". Daug Parlamento narių ir kitų asmenų, kurie girdėjo šią diskusiją, gali būti suinteresuoti apsilankyti šioje tinklavietėje.

Sylwester Chruszcz (UEN). - (*PL*) Gerb. pirmininke, šiandien buvo daug pasakyta humaniško elgesio klausimu ir iki kokio lygio mes esame civilizuota visuomenė. Apskritai sutinku, kad mūsų diskusijos ir dėstomos nuomonės yra žingsnis tinkama linkme. Šios diskusijos labai reikalingos.

Aš tiesiog norėčiau atkreipti dėmesį, kad, nors pasirinkta kryptis yra visai pateisinama ir teisinga, mes neturėtume užkrauti jokios dirbtinės arba nereikalingos naštos ūkininkams ir įmonėms – panašių dalykų, mano įsitikinimu, mes galime išvengti. Aš tiesiog prašau Komisijos ir visų, esančių Europos Parlamente, užtikrinti, kad nesudarysime šiam projektui nereikalingų sunkumų. Kadangi šiandien ypač akcentuojame šiuos visiškai pateisinamus sprendimus, aš taip pat norėčiau paprašyti jus vėliau vengti rinktis kitokį požiūrį.

Mes visi, būtent visos Bendrijos ir Europos Sąjungos šalys, turime traktuoti juos vienodai. Pavyzdžiui, šiandien esu susirūpinęs....

(Pirmininkas nutraukė kalbėjusiji)

Constantin Dumitriu (PPE-DE). – (RO) Eksperimentai su gyvūnais yra svarbus biologinių ir medicininių tyrimų etapas. Tačiau kaip į šios veiklos dalį ypatingas dėmesys turi būti skiriamas rūpintis gyvūnais, naudojamiems moksliniams arba kitiems eksperimentiniams tikslams. Iš tikrųjų Europos Sąjunga turi rodyti pavyzdį, kaip įkurdinti šiuos gyvūnus ir kaip jais rūpintis.

Europos Komisijos direktyva Nr. 86/609 yra daugiau nei 20 metų senumo ir tik neaiškiai ir plačiai reglamentuoja šiuos aspektus. Pagal statistiką per šį laikotarpį visoje Europoje eksperimentams buvo panaudota apytikriai 235 mln. gyvūnų, o Europos Sąjungos laboratorijose kasmet jų buvo nužudoma daugiau nei po 12 mln.

Priežiūra apima visą materialinių ir kitų sąlygų, kurios turi būti garantuojamos šiuo tikslu naudojamiems gyvūnams, rinkinį. Visi veiksmai – nuo prekybos gyvūnais, vežimo, operavimo iki gyvūnų skerdimo ir jų gyvenimo baigties – turi būti atliekami griežtai laikantis tarptautinių ir nacionalinių nuostatų, susijusių su gyvūnų rūšimis, klasėmis ir aplinkybėmis siekiant kiek įmanoma apsaugoti juos nuo fizinių ir psichinių kančių.

Šiai priežiūrai reikia ....

(Pirmininkas nutraukė kalbėjusįjį)

Maria Petre (PPE-DE). – (RO) Naujosioms valstybėms narėms – aš konkrečiai paminėsiu savo šalį – Rumuniją reikia, kaip jau buvo pareikšta, paramos didinant įgaliojimus valdžios institucijoms, atsakingoms už tikrinimą, kaip taikomas šiandien mūsų aptariamas reglamentas dėl gyvūnų vežimo.

Šiuo požiūriu, Rumunijos veterinarijos tarnyboms iki šiol labai sunku patikrinti gyvūnų vežimą be policijos pagalbos, kuri yra vienintelė institucija, turinti teisę sustabdyti tranzitu važiuojančias transporto priemones.

Kita Rumunijai būdinga problema yra gyvūnų pervarymo į ganyklas, aišku, daug mažesnio masto, tolesnės priemonės, t. y. praktikos, kuri, mano nuomone, turėtų būti nagrinėjama kaip visiškai atskira problema ir turėtų būti kiek įmanoma išsaugoma.

Trečioji ir paskutinė problema, apie kurią noriu kalbėti, yra nerimas, kurį mums turėtų kelti įgaliojimai, susiję su tikrinimais ir ataskaitomis, apie kurias mes diskutuojame.

(Pirmininkas nutraukė kalbėjusiąją)

Avril Doyle (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, aš griežtai laikausi nuomonės, kad transporto priemonės kokybė ir vairuotojo įgūdžiai yra tokie pat svarbūs, jei ne svarbesni, kaip kelionių trukmė. Dvi valandos kledare arba išklerusioje transporto priemonėje, vairuojamoje per dideliu greičiu, ypač posūkiuose, turi didesnę reikšmę gerovei nei aštuonios ar dešimt valandų patogiame tinkamai įrengtame moderniame sunkvežimyje, vairuojamame rūpinantis jame vežamais gyvūnais ir tausojant juos.

Skersti skirtų arklių gerovė toliau lieka svarbi problema, nes nuolat gaunama įrodymų, kad kai kurios valstybės narės nepaiso – galbūt apsisprendžia nepaisyti – teisės aktų šioje srityje. Komisijos nary, ar jūs gavote praėjusio birželio mėn. metinę Airijos ataskaitą? Kurios šalys nepateikė ataskaitų? Ar šias ataskaitas bus galima gauti internetu? Ar jūs turite informacijos, kiek kiekvienoje valstybėje narėje iškeliama bylų? Prašau pateikti man atsakymus į šiuos keturis klausimus.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (*PL*) Gerb. pirmininke, Europos Sąjunga teikia didelę reikšmę tinkamam elgesiui su gyvūnais visu auginimo laikotarpiu – nuo gimimo iki skerdyklos. Kaip mes žinome, mėsos kokybė priklauso nuo to, kaip elgiamasi su gyvūnais auginant ir vežant.

Reikia nustatyti konkrečių rūšių gyvūnų apsaugos standartus vežimo metu, remiantis moksliniais įrodymais. Todėl reikia persvarstyti šį reglamentą. Dėl prekybos poreikių gyvūnams vežti dažnai nustatomi per ilgi atstumai, kuriems įveikti reikia nemažai laiko. Todėl svarbu laikytis nurodytų principų ir standartų. Štai kodėl buvo visiškai teisingai užduotas klausimas, kaip buvo ir ar bus įgyvendinti ES teisės aktai dėl gyvūnų vežimo. Mes turėtume įvertinti padėtį konkrečiose valstybėse narėse. Mes neturėtume pamiršti, kad visa tai turi įtakos išlaidoms ir produktyviam konkurencingumui. Europos Sąjungos piliečiai yra labai jautrūs...

(Pirmininkas nutraukė kalbėjusijį)

Neil Parish (PPE-DE). - Gerb. pirmininke, aš kalbėsiu labai trumpai, nes esu šio klausimo autorė. Gal galėčiau pasakyti Komisijos nariui, prieš jam apibendrinant, kad iš trijų čia pateiktų klausimų jis atsakė į pirmąjį, nes paminėjo valstybes nares, kurios iki šiol neparengė ataskaitų. Iš esmės noriu žinoti, ar Komisija jau preliminariai išanalizavo ataskaitas ir kas vyksta? Be to, ar ateityje Komisija ketina pateikti pranešimą dėl reglamento? Štai ko mums skubiai reikia.

Mums taip pat reikia gerosios patirties pavyzdžių, nes, pavyzdžiui, Slovėnija stebi per jų šalį važiuojančias transporto priemones. Tiesą sakant, daug šalių daro gerus darbus, bet kitos daro blogus darbus. Ar Komisija ketina parengti tinkamą analizę apie visa tai ir kada ji ketina pateikti ją?

Vladimír Špidla, *Komisijos narys.* – (*CS*) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, romėnų teisė apibūdina gyvūną kaip objektą. Aš prisimenu karinį reglamentą, kuriame nustatyta, kad viename vagone galima vežti 8 arklius arba 48 vyrus. Tai rodo, kad vystantis civilizacijai pradėta suprasti, kad daugiau panašumų yra tarp žmonių ir gyvūnų, negu tarp žmonių ir objektų. Mano nuomone, civilizacijos raida privertė mus suprasti, kad gyvūnai yra ne objektai, bet gyvos būtybės, kurios turi prigimtines teises, ir mes išreiškėme šį požiūrį įstatymuose. Mano manymu, būtų galima sakyti, kad Europos reglamentai dabar jau parengti ir neabejotinai reiškia civilizacijos pažangą. Kita vertus, diskusijos aiškiai parodė, kad reglamentai taikomi nenuosekliai, ir kad reikia rasti to priežastis, siekiant toliau tobulinti jų struktūrą.

Komisija sutinka su šiais bendrais teiginiais ir savo veikloje taip pat sieks tobulinti tikrinimų įgyvendinimo ir padėties stebėjimo sistemą. Taigi dabar mes dalyvaujame rengiant naujus reglamentus, kuriuose bus bandoma atsižvelgti į naujausias mokslines išvadas, gautas iš daugelio sričių, nes, kaip šios diskusijos aiškiai parodė, tai sudėtinga problema. Tai nėra paprasta problema; nepakanka pasakyti, kad, gerai, imkimės vienos ar kitos priemonės ir problema bus išspręsta. Mano nuomone, diskusijos taip pat aiškiai parodė, kad idėja apsaugoti gyvulius ir gyvūnus paprastai grindžiama ne vien tik praktiniais sumetimais, susijusiais su vartotojų apsauga. Mes esame linkę imtis tam tikrų apsaugos priemonių, net jeigu jos neturi realios reikšmės vartotojams ir neduoda realios naudos, tiesiog todėl, kad tai labai reikšmingas etinis klausimas.

Norėčiau pabandyti atsakyti į kai kuriuos konkrečius klausimus. Buvo užduota nemažai klausimų ir mes, žinoma, esame pasirengę išsamiau atsakyti kiekvienam Europos Parlamento nariui į pateiktus klausimus, kurių aš dabar neliesiu. Vienas iš klausimų apima šalis, kurios nepateikė ataskaitų, ir aš minėjau jas savo įžanginėje kalboje. Tačiau kadangi tai labai svarbus klausimas, aš paminėsiu, kad šios šalys yra Kipras, Lietuva, Malta, Bulgarija ir Liuksemburgas. Todėl šis klausimas netaikomas Airijai, kuri įvykdė savo įsipareigojimus. Kitas klausimas susijęs su galimybe naudotis informacija. Norėčiau paminėti, kad teoriškai įmanoma skelbti įvairias nacionalines ataskaitas, bet reglamentas leidžia valstybėms narėms atsisakyti to dėl priežasčių, susijusių su konfidencialumu. Tačiau nė viena valstybė narė to nepadarė. Esant reikalavimui paskelbti ataskaitą, Komisija paklaus valstybių narių, ar jos nori taikyti konfidencialumo taisyklę. Kadangi aš nesitikiu, kad tai galėtų įvykti, bus galima paskelbti visos apimties ataskaitą ir, mano nuomone, tai turėtų skatinti tolesnę diskusiją. Metinės ataskaitos nagrinėjamos pačios Komisijos ekspertų ir tuo pat metu papildomos Komisijos pareigūnų vietoje gautais duomenimis, taip kuriant pagrindą tolesnėms pastaboms dėl atitikties reglamento sąlygų ir tolesnių idėjų dėl ES teisinės ir organizacinės sistemos plėtros šioje srityje.

Būsimo direktyvos dėl teisinės sistemos pakeitimo projekto klausimu aš jau išdėsčiau, kad Komisija rengia tokius projektus ir bando taikyti naujausias mokslines žinias. Buvo pateiktas klausimas, kiek šiuo metu nagrinėjama bylų dėl pažeidimų. Šiuo metu nagrinėjamos dvi bylos dėl pažeidimų ir du ar trys ieškiniai iškelti Andalūzijai, tiksliau, Ispanijai. 2008 m. iš viso buvo nuodugniai patikrintos šešios valstybės narės. Esama kai kurių konkretesnių faktų, susijusių su iškeltais klausimais. Ponios ir ponai, aš norėčiau dar kartą padėkoti jums už diskusiją, kuri buvo išsami ir aiškiai parodė, kad Komisijos ir Parlamento pozicijos labai artimos. Mano nuomone, tai yra daug žadantis tolesnės pažangos šioje nepaprastai opioje srityje požymis.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Pareiškimas raštu (142 straipsnis)

Neena Gill (PSE), *raštu.* – Gerb. pirmininke, atrodo, kad vėl ne visose valstybėse narėse įgyvendinami mūsų priimti įstatymai. Jau dvejus metus galioja reglamentas dėl gyvūnų vežimo, bet iki šiol yra daug gyvūnų teisių pažeidimų, ypač vežant ir skerdžiant arklius. Aš norėčiau paklausti Komisijos, ką ji daro siekdama užtikrinti, kad arkliai būtų skerdžiami savo kilmės šalyse ir neturėtų kęsti ilgų ir kankinančių kelionių į tas šalis, kuriose bus vartojama jų mėsa?

Man ir mano atstovaujamiems žmonėms didžiausią rūpestį kelia tai, kad šie gyvūnai vežami nehumaniškomis, ir netinkamomis sąlygomis, esant perkrovai, neturint pakankamai maisto ir vandens. To nereikia. Mes negalime sustabdyti mėsos vartojimo, todėl gyvūnai, jei jie turi būti skerdžiami, turi būti tai daroma savo kilmės šalyse ir vežama į kitas šalis kaip skerdiena. Be to, vartotojams turi būti pasakyta, kad jų valgoma mėsa ne vietinė, o atkeliaujanti iš už šimtų mylių esančių vietovių.

Gerb. pirmininke, dėl šių arklių gerovės toliau negali būti nepaisoma visų mūsų pastangų, kurias įdėjome šiame Parlamente dėl vežamų gyvūnų teisių.

3. Viduržemio jūros regiono mityba (diskusijos)

Pirmininkas. – Kitas klausimas yra Neil Parish žodinis klausimas Komisijai Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto vardu dėl Viduržemio jūros regiono mitybos, t. y. mitybos, kurią atsitiktinai šio plenarinio posėdžio pirmininkas priskiria prie gana griežto būdo, iš kurio galima tikėtis daugiau nei tik rezultatų.

Neil Parish, *autorius.* – Gerb. pirmininke, aš esu patenkintas, kad jūs laikotės Viduržemio jūros regiono mitybos principų ir matau, kad ji jums labai sėkmingai padeda!

Šį rytą man, kaip Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto pirmininkui, atrodė, kad turime apsvarstyti labai įvairių klausimų grupę. Vienu momentu mes kalbėjome apie gyvūnų vežimą – labai svarbų klausimą – o dabar mes kalbame apie kitą ne mažiau reikšmingą klausimą – Viduržemio jūros regiono mitybą.

Vienas iš darbų, kurie teko man, kaip Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto pirmininkui, ir kurio mes kaip tik bandome imtis, yra susijęs su tuo, kad per 2007 m. liepos 16 d. Briuselyje vykusį Ministrų Tarybos posėdį Europos Komisija pakartojo, kad stipriai palaiko idėją paskelbti Viduržemio jūros regiono mitybą UNESCO žmonijos kultūros paveldu. 2009 m. atsakingas UNESCO komitetas svarstys – galima sakyti, svarsto dabar – šią kandidatūrą. Ar Europos Komisija planuoja parengti specialią ir suderintą strategiją šiai kandidatūrai palaikyti, nes mes dabar einame pirmyn labai sparčiai?

Aš atstovauju, kaip sakiau, Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitetui, bet tikriausiai atstovauju visiems nariams, kai kalbama apie mitybą, nes vienas iš puikiausių dalykų, susijusių su Europa, yra įvairovė ir kultūra, o dalis šios įvairovės ir kultūros, žinoma, yra mūsų maistas.

Viduržemio jūros regiono mityba yra labai gera. Kas yra Viduržemio jūros regiono mityba? Esu tikras, kad šį rytmetį galėtume kalbėti apie tai be galo, nes ji pasižymi tuo, kad yra daug riebios žuvies, alyvų aliejaus, vaisių ir daržovių. Tai, be abejo, labai skanus maistas ir jūs galite spręsti pagal mano apimtį, kad esu labai didelis jos mėgėjas. Be to, tai sveika mityba: tai šaltinis, kuriame yra daug būtinų riebalų rūgščių ir antioksidantų, t. y. derinys, kuris gali padėti sumažinti cholesterolio kiekį ir išsaugoti sveiką širdį. Paskutiniai medicininiai tyrimai taip pat rodo, kad ji gali padėti mažinti tokių būsenų, kaip demencija, riziką.

Keliaudami į Viduržemio jūros regiono šalis galite pastebėti, kad jomis gėrisi ne tik tie žmonės, kurie ten gyvena, bet ir daugelis iš tų, kurie keliauja į Viduržemio jūros regiono šalis, ypač tada, kai trokšta saulės šviesos ir taip pat paragauti labai geros kokybės maisto.

Būtent į tai mums reikia atsižvelgti pasaulyje, kuriame, atrodytų, viskas turėtų būti vienoda. Mes galime matyti, kaip naujas kartas puola greitojo maitinimo restoranų tinklai – šiandien aš jų neminėsiu – jie plinta visoje Europos Sąjungoje. Mes neturėtume užmiršti, kad iš tiesų greitojo maitinimo įstaigų tinklas svarbus, bet būtų baisu, jeigu artimiausiais metais viskas, ką mes rastume keliaudami po Europą, būtų greitojo maitinimo įstaigos. Keliaujant po Amerikos šalis – ypač vakarinėje pakrantėje – atrodo nėra nieko, o tik greitojo maitinimo įstaigų tinklai, bet tai būtų kraštutinis dalykas, kurio pageidautume Europos Sąjungoje.

Kaip sakiau, mes turime palaikyti Viduržemio jūros regiono mitybą, nes tai labai puiki idėja dėl kultūros ir įvairovės. Aš manau, kad ateityje turėsime pažvelgti į kitas mitybos formas visoje Europos Sąjungoje, nes šįryt aš gana aiškiai noriu pasakyti jums kaip tik tai, kad, nors aš ir esu didelis Viduržemio jūros regiono mitybos šalininkas, aš ateinu kaip Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto pirmininkas ne tik palaikyti Viduržemio jūros regiono mitybos, nes Europoje yra ir kitų mitybos rūšių, kurios taip pat puikios, tačiau joms būdingi kitokie maisto kiekiai ir kitokie maisto produktai.

Taigi tai yra daugelio artėjančių dalykų pradžia ir, kaip sakiau, aš iš tiesų noriu sužinoti iš Komisijos, kaip aktyviai ji ketina remti šį pasiūlymą šiais metais, nes mes laukiame apdovanojimo už Viduržemio jūros regiono mitybos tradiciją ir taip pat tikimės sulaukti šiek tiek puikaus Viduržemio jūros regiono maisto ateityje.

Vladimír Špidla, *Komisijos narys.* – (*CS*) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, aš norėčiau pradėti pabrėždamas sveikos mitybos svarbą ligų prevencijai. Kaip Europos Parlamento narys, jūs tikriausiai žinote, kad "Europos strategija su mityba, antsvoriu ir nutukimu susijusioms sveikatos problemoms spręsti" pavadintoje Baltojoje knygoje, kurią Europos Komisija priėmė 2007 m. gegužės 30 d., suvienijamos visos Bendrijos politikos sritys, kurios gali padėti gerinti mitybos įpročius ir apsisaugoti nuo nutukimo. Į ją įtrauktos priemonės visuomenės sveikatos, viešojo maitinimo, transporto, regioninės politikos, sporto, švietimo, statistikos ir taip pat žemės ūkio politikos sričių priemonės.

Vienas iš geriausių pavyzdžių yra Komisijos iniciatyva, apimanti visos Europos vaisių ir daržovių tiekimo į mokyklas programą. Šios programos tikslas – padėti mūsų vaikams lengviau gauti žinių apie sveikos gyvensenos pradmenis. Ji bus pradėta 2009–2010 mokslo metų pradžioje, numatant 90 mln. EUR metinį biudžetą šviežiems vaisiams ir daržovėms pirkti ir tiekti į mokyklas.

O dėl konkretaus vieno Europos Parlamento nario iškelto klausimo – dėl prašymo įtraukti Viduržemio jūros regiono mitybą į UNESCO pasaulio kultūros paveldo sąrašą – Komisijos nario pirmtakas Markos Kyprianou iškėlė jį 2007 m. liepos mėn. Tarybos posėdyje žemės ūkio klausimais. Komisija pritaria šiai iniciatyvai, nes ji gali padėti skatinti sveikos mitybos įpročius visoje ES.

Europos Komisija, žinoma, neturi oficialių įgaliojimų remti tokį prašymą UNESCO struktūroje, nes ji nėra UNESCO narė ir dėl to negali dalyvauti priimant sprendimus. Vis dėlto aš tikiuosi, kad dalyvaujančios valstybės pasieks tikslą kreipdamosi į UNESCO ir kad jos tam gaus tinkamą paramą iš kitų ES valstybių narių.

Rosa Miguélez Ramos, PSE frakcijos vardu. – (ES) Gerb. pirmininke, visų pirma norėčiau padėkoti Komisijai už pakartotinai išreikštą pritarimą idėjai paskelbti Viduržemio jūros regiono mitybos tradiciją UNESCO žmonijos kultūros paveldu.

Klausantis Komisijos nario atsakymo svarbu nepamiršti, kad mityba yra kultūros vertybė ir kad jos sąvoka yra daug platesnė, negu tik kaip valgomo maisto rūšis. Žinoma, kaip sakė Neil Parish, Viduržemio jūros regiono mityba, kaip maisto rūšis, yra labai svarbi propaguojant sveiką gyvenimo būdą, įskaitant su netinkama mityba arba fizinių pratimų stoka susijusių ligų prevenciją.

Tačiau Viduržemio jūros regiono mitybos tradicijos sąvoka platesnė, negu tai, ir šia prasme mano pastabos papildo ją. Ji apima ne tik Viduržemio jūros regiono mitybos sąvoką, kaip tokią, bet ir ypatingą gyvenimo būdą, t. y. dalijimąsi maistu ir mėgavimąsi juo draugijoje, nes jis siejamas su tam tikro tipo kraštovaizdžiu, teritorija ir taip pat visuomene, kurioje šimtmečiais klestėjo kultūra, menas, tradicijos ir iškilmės.

Nustačius, ką Viduržemio jūros regiono mityba reiškia man ir daugeliui su šia sritimi susijusių žmonių ir už kandidatūros iškėlimo slypinčias priežastis, taip pat turint patvirtinimą, kad Komisija pasiryžusi bendradarbiauti, manykime, Komisijos nary, kad, nors Komisija nėra UNESCO narė – ką mes jau žinome – ir nedalyvauja priimant sprendimus – ką mes taip pat žinome – Komisija gali palaikyti kandidatūrą netiesioginiais veiksmais, kurie neabejotinai turėtų teigiamą poveikį dalyvaujantiems balsavimo procedūroje.

Be kitų galimų variantų, norėčiau pasiūlyti Europos Komisijos oficialų kandidatūrą palaikantį pareiškimą, nes kitos tarptautinės organizacijos, pavyzdžiui, Jungtinių Tautų Maisto ir žemės ūkio organizacija, Pasaulio sveikatos organizacija ir mokslo ir akademinės bendruomenės rengia tokius palaikymo pareiškimus.

Dėl būsimo valdymo plano mes, žinoma, manome, kad Komisija turėtų dalyvauti remdama arba prisidėdama konkrečiais tarptautiniais veiksmais, kuriuos būtų galima pasiūlyti. Tai buvo kultūrų dialogo metai ir viena iš valstybių, prisidėjusių prie kandidatūros iškėlimo, yra Viduržemio jūros regiono kaimynė Maroko Karalystė. Kaip jūs sakėte, visa tai labai svarbu apsvarstyti – t. y. Komisijos suinteresuotumą propaguoti sveiko gyvenimo būdo ir mitybos tradicijas europiečiams.

Be to, Komisija galėtų padėti ieškant paramos ir bendradarbiavimo galimybės ir sutelkusi diplomatines pastangas, parodyti pagarbą, ypač Viduržemio jūros regiono šalyse, esančiose už ES ribų, ir taip pat už Viduržemio jūros regiono ir Europos Sąjungos ribų. Savaime suprantama, Komisijos nary, kad Komisija atrodo pasirengusi organizuoti arba bendradarbiauti galimoje veikloje šiais mėnesiais kai kuriose darbo srityse.

Jorgo Chatzimarkakis, *ALDE frakcijos vardu.* – (*DE*) Gerb. pirmininke, labai dėkoju Neil Parish už šį klausimą, taip pat jums ir Komisijos nariui už atsakymus. Europoje yra daug dalykų, kurių gali pavydėti visas pasaulis: madų, gyvenimo būdo, socialinės apsaugos sistemų – ir vis labiau mūsų mitybos tradicijų. Mūsų elgesys būtų pagirtinas, jei atkreiptume dėmesį į sveikiausią Europoje mitybą – būtent Viduržemio jūros regiono mitybos tradicijas.

Siekiant paaiškinti apibrėžimą – Viduržemio jūros mitybos ištakos glūdi mitybos įpročiuose, kurie būdingi didelei daliai Graikijos, įskaitant Kretos salą ir pietinę Italiją – iš čia kilęs jos pavadinimas. Pagrindinis mitybos komponentas – kaip sakė Komisijos narys – alyvuogių aliejus. Tačiau yra ir kita priežastis – ir aš noriu atkreipti į tai ne tik Vladimiro Špidlos, bet ir visos Komisijos dėmesį – skirti šiam originaliam Europos produktui dar didesnę apsaugą.

Viduržemio jūros regiono mitybos pagrindą iki šiol sudaro daug skaidulų turinti duona, didelis kiekis vaisių ir daržovių – būtent dėl to mes pritariame Komisijos vaisių vartojimo mokyklose skatinimo programai – taip pat žuvis, nedidelis kiekis pieno produktų ir taip pat vynas. Moksliškai įrodyta – ši išvada buvo pateikta žurnale *British Medical Journal* 2008 m. rugsėjo mėn. – kad Viduržemio jūros regiono mityba padeda mažinti širdies ir kraujagyslių ligų, 2-ojo tipo diabeto – šiuolaikinės Europos epidemijos – ir vėžio plitimą ir mažina Alzheimerio ir Parkinsono ligos pasireiškimą. Tai gali paaiškinti apsilankymas Kretos, t. y. salos, iš kurios kilęs mano tėvas, kapinėse: suvokimas, iki kokio amžiaus žmonės čia gyvena, jus priverstų tuo patikėti.

Todėl mes turime daryti viską, kas įmanoma, kad padidintume Viduržemio jūros regiono mitybos entuziastų skaičių Europoje ir už jos ribų, o jos įtraukimas į Pasaulio paveldo sąrašą būtų svarbus žingsnis šia prasme. Aš noriu padėkoti Komisijai už pastangas.

Tačiau mes taip pat turime suvokti, kad, jeigu Kinija ir Indija rinksis Amerikos mitybos įpročius, kaip jie vis dažniau daro, neigiamas poveikis patrigubės. Pirma, pasaulio gyventojų sveikata blogės. Antra, išaugs intensyvioji gyvulininkystė, daranti kenksmingą poveikį aplinkai, trečia, padidės metano išskyrimas, nes daugumą mėsos sudarys jautiena. Galvijai išskiria metaną ir tai kenkia pasaulio klimatui. Štai kodėl taip svarbu žengti būtent tą žingsnį. Dar kartą jums dėkoju, Neil Parish.

Sebastiano (Nello) Musumeci, *UEN frakcijos vardu.* – (*IT*) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, Europos Sąjungos sprendimas palaikyti Viduržemio jūros regiono mitybos pripažinimą UNESCO žmonijos kultūros paveldu, visų pirma, primena mums apie teisę į žmonių identiteto apsaugą glaudžių ryšių su šalimis srityje. Tačiau institucinis atsidavimas, kurį parodė Italija, Ispanija, Graikija ir Marokas, negali apsiriboti tik šio prestižinio pripažinimo siekimu.

Aš manau, kad šiais laikais turime atkurti vis silpnėjantį ir vis labiau pažeidžiamą žemės ūkio gamybos ir kasdienio maisto vartojimo ryšį, kitaip tariant, mes turime skatinti vartotojus gerai susipažinti su sveikos mitybos principais ir gamybos sezoniškumu. Produktai vėl turi būti natūralūs, be priedų ir cheminių konservantų. Tarptautinė mokslo bendruomenė garantuoja mums, kad tokių produktų vartojimas reikšmingai sumažintų mirtingumo koeficientą. Aš galvoju, pavyzdžiui, apie aukščiausios kokybės pirmojo spaudimo alyvuogių aliejų, vyną ir vaisus, ypač apie Sicilijos raudonuosius apelsinus, kurie unikalūs pasaulyje dėl pigmento, turinčio labai daug antioksidantų.

Baigdamas tikiuosi, kad iškelti tokį tikslą galima pasiūlyti ir kitoms Viduržemio jūros regiono šalims ir, kaip reikalauja konkreti strategija, tik Komisija gali imtis vadovaujančio vaidmens ir veikti kaip vertėja žodžiu šiuo klausimu.

Pedro Guerreiro, *GUE/NGL frakcijos vardu.* – *(PT)* Turi būti pritariama iniciatyvoms, kuriomis siekiama skatinti ir saugoti žmonių kultūras, ypač maisto vartojimo srityje. Pavyzdys – pasiūlymas Viduržemio jūros regiono mitybos principus įtraukti į neįkainojamą žmonijos kultūros paveldą, kurį nagrinės atsakingas UNESCO Komitetas 2009 m.

Tokio tikslo įgyvendinimas gali padėti išsaugoti, įsisąmoninti ir skatinti mitybą, kuri vyrauja Viduržemio jūros regiono šalyse ir kurios naudingumą sveikatai įrodė įvairūs mitybos ir kiti specialistai. Šios mitybos pagrindas, kaip jau buvo minėta, yra tradiciniai Viduržemio jūros regiono produktai, pavyzdžiui, vaisiai ir daržovės, alyvuogių aliejus, žuvis, grūdai, aromatinės žolės, pieno produktai, aviena, ožkiena ir vynas.

Tačiau žmonių, kurie laikosi šių sveikos mitybos įpročių, skaičius mažėja.

Taigi kaip viena iš kitos logiškai išplaukiančių ir reikalingų politinių iniciatyvų, mūsų manymu, turi pasireikšti imantis veiksmingų priemonių siekiant palaikyti tradicinę Viduržemio jūros regiono gamybą, ypač bendrosios žemės ūkio politikos ir bendrosios žvejybos politikos struktūroje. Tokios priemonės turėtų būti nukreiptos į smulkųjį žemės ūkį ir šeimyninį žemės ūkį ir taip pat į šių regionų žvejus, kad būtų užtikrintas jų verslas. Tai priemonės, kuriomis siekiama didinti tradicinių ir namų gamybos produktų vertę ir skatinti vietos rinkų plėtrą.

Iš tikrųjų reikalingos priemonės, kuriomis būtų galima užkirsti kelią vis didesniam žemės ūkio veiklos nuosmukiui ir gyventojų, kurie savo žiniomis tęsia ir saugo šių tradicinių kokybiškų produktų gamybą, mažėjimui.

Visi šie klausimai ir priemonės priklauso Europos Komisijos kompetencijai.

Luis Manuel Capoulas Santos (PSE). - (*PT*) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, ne dažnai pasitaiko tuo pačiu metu ir pozityviai į vieną klausimą įtraukti tris labai svarbius sveikatos, kultūros ir ekonomikos klausimus. Viduržemio jūros regiono mityba visiškai atitinka šį tikslą.

Vertinant sveikatos požiūriu, atrodo nelieka jokių mokslinių abejonių dėl šviežiu ir natūraliu maistu grįstos mitybos pranašumų žmogaus sveikatos atžvilgiu. Kaip jau buvo minėta, į ją įeina grūdai, ryžiai, ankštiniai augalai, riešutai, vaisiai, daržovės, dažnai vartojama žuvis, alyvuogių aliejus, kaip pagrindiniai riebalai, ir saikingai vartojamas vynas.

Kultūriniu požiūriu, šių produktų gamybos, perdirbimo ir vartojimo sistemos susijusios su paveldėtomis tradicijomis, kurios atsirado anksčiau nei graikų ir romėnų kultūra, ir kurios daugeliu atvejų vis dar gyvuoja Viduržemio jūros regiono bendruomenių praktikoje, papročiuose ir tradicijose.

Vertinant ekonominiu požiūriu, veikla visų pirma susijusi su žemės ūkio, žvejybos ir kaimo turizmo sektoriais, kurie labai svarbūs, nes užkerta kelią gyventojų mažėjimui ir palaiko kaimo ir pakrantės zonų klestėjimą, turi labai didelį socialinį ir ekonominį poveikį. Tuo pat metu žemės ūkiui būdingos neįprastai konkurencingos Europos Sąjungoje gamybos formos ir visada turėjimas naudos iš mažiausios finansinės paramos pagal bendrąją žemės ūkio politiką.

Dėl visų šių priežasčių nuoširdaus pritarimo nusipelno Ispanijos valdžios institucijų iniciatyva siekti, kad UNESCO pripažintų Viduržemio jūros regiono mitybą žmonijos kultūros paveldu, ir manau, kad būtent Europos Sąjungos pareiga ir įpareigojimas yra daryti viską, kas įmanoma, kad būtų priimtas šis sprendimas, nes tai daroma ne vien tik dėl vienos šalies ar šalių grupės interesų; tai daroma dėl visos Europos Sąjungos interesų.

Salvatore Tatarella (UEN). - (*IT*) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, nutukimas tampa didele ir, sakyčiau, pagrindine problema visoje Europoje, ypač tarp jaunimo. Pagal mūsų ekspertus, jeigu norime pasirūpinti savo vaikais, geriausias būdas to pasiekti – grįžti prie kasdienės Viduržemio jūros regiono virtuvės, kuri yra vienintelis gyvybės draudimas, kurio niekada negali paveikti finansinės krizės.

Žinomo Italijos vyriausiojo virėjo ir Viduržemio jūros regiono mitybos pripažinimo neįkainojamu žmonijos kultūros paveldu ekspertų komiteto nario Alfonso Iaccarino požiūris susijęs su grįžimu prie natūralių ir paprastų maisto gaminimo tradicijų, maisto produktų įvairovės ir kokybės. Viduržemio jūros regiono mityba – ne vien tik daugybė duonos ir makaronų; ji taip pat susijusi su judėjimu, fizine veikla ir gyvenimo būdu. Viduržemio jūros regiono mityba, grindžiama aukščiausios kokybės pirmojo spaudimo alyvuogių aliejumi ir aukštos kokybės vynu, labai gerai veikia sveikatą: alyvuogių aliejus mažina cholesterolio kiekį kraujyje, o saikingai vartojamas vynas turi oksidaciją stabdantį poveikį.

Viduržemio jūros regiono mityba padėjo italams pasiekti ilgaamžiškumo rekordą Europoje, ir Italija užima pirmą vietą pagal kūno masės indeksą, kuris reiškia ūgio ir svorio santykį. Baigiant galima pridurti, kad Italijos senatas neseniai bendrai patvirtino dokumentą, kuriame pasisakoma už Viduržemio jūros regiono mitybos pripažinimą žmonijos paveldu. Aš tikiuosi, kad Europos Parlamentas yra tokios pat nuomonės ir Komisija elgiasi taip pat.

(Pirmininkas nutraukė kalbėjusįjį)

Vincenzo Lavarra (PSE). – (*IT*) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, visų pirma aš norėčiau pareikšti ypatingą dėkingumą Parlamento Žemės ūkio ir kaimo plėtros komiteto pirmininkui Neilui Parishui, kad pateikė šį klausimą po naudingo komiteto surengto ekspertų išklausymo.

Neginčijama, kad Viduržemio jūros regiono mityba yra mūsų žemyno istorijos ir kultūros paveldo dalis. Taip pat neginčijama, kad tai yra sveikos mitybos pagrindas. Komisijos Baltojoje knygoje dėl nutukimo Viduržemio jūros regiono mityba pripažinta puikia natūralia gydomąja priemone.

Jos nauda sveikatai įrodyta moksliškai ir ji turi gerą vardą užsienyje, ypač Jungtinėse Valstijose. Tai reiškia, kad idėja išplėsta iki tokio laipsnio, kad buvo iškraipytas jos pirminis pobūdis. UNESCO pripažinimas paskatintų nustatyti apibrėžtį siekiant apsaugoti šią ypatingą mitybą. Dėl ypatingų mitybos tradicijų Europos

kulinarinėje kultūroje aš norėčiau pasakyti Neilui Parishui, kad mes šiuo metu kalbame apie Viduržemio jūros regiono maistą; tačiau tai iš tikrųjų nėra vienintelė ypatinga mityba labai gausioje Europos kulinarijoje.

Komisijos nary, jūs tesėjote savo pirmtako pažadą pripažinti šios iniciatyvos svarbą, iš aš dėkingas jums už tai. Jūs pabrėžėte, kad neturite sprendimų priėmimo įgaliojimų UNESCO procedūros atžvilgiu. Tačiau aš manau, kad jūs galėtumėte paskelbti pareiškimą ir imtis diplomatinių pastangų ...

(Pirmininkas nutraukė kalbėjusįjį)

Alessandro Battilocchio (PSE). – (*IT*) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, ponios ir ponai, mes visi žinome apie idėją, kad Viduržemio jūros regiono mityba, kaip patvirtino daugelis tyrimų, galėtų padėti kovoti su nutukimu ir širdies ir kraujagyslių ligomis ir apskritai būtų labai naudinga žmonių sveikatai daugeliu atžvilgių.

Tačiau esmė šiuo atveju yra ne bandyti imti taikyti Viduržemio jūros regiono mitybos principus visoje ES arba teikti jai pirmenybę lyginant su kitomis mitybos rūšimis, kurios geriau pritaikytos ne Viduržemio jūros klimatui ir regionams. Tačiau turime užduotį saugoti ir nustatyti jos turinį ir charakteristikas, kad būtų galima apginti ją nuo išorinio mėgdžiojimo ir neigiamo poveikio, galinčio kenkti įvaizdžiui ir mažinti vertę.

Taigi mitybos svarba turėtų būti vertinama ne mažiau, kaip ir visi kiti Europos kultūros reiškiniai, kurie nusipelno būti saugomi ir propaguojami pasaulio mastu. Visame pasaulyje buvo bandoma imituoti šį modelį ir dėl tos priežasties svarbu nustatyti mitybos savitumą ir saugoti ją, kad globalizacijos jūroje nebūtų visiškai prarastas Europos paveldas.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). – (*PL*) Viduržemio jūros regiono mityba nusipelno būti saugoma ir skatinama ir dėl kitų priežasčių. Šiandien pasaulyje, kuriame vyrauja didelių prekybos centrų ir greitojo maitinimo įstaigų maistas, Viduržemio jūros regiono mityba yra pagirtina išimtis, nes yra populiari ir sveika. Jos neišrado mitybos specialistai; tai daugelio tradicijų šimtmečių produktas, perduodamas iš kartos į kartą.

Pusė Europos Sąjungos gyventojų turi antsvorį. Ne mažiau kaip 15 proc. jų yra nutukę. Mane taip pat liečia ši problema. Tokie statistiniai duomenys kelia nerimą. Mes turėtume imtis veiksmų stengdamiesi įveikti šią neigiamą tendenciją. Vienas iš problemos sprendimo būdų būtų sveikų valgymo įpročių skatinimas, o Viduržemio jūros regiono mityba tikrai priklauso šiai kategorijai. Moksliniais tyrimais įrodyta, kad ji padeda mažinti širdies ir kraujagyslių ligų, ypač išeminės širdies ligos ir įvairių vėžio rūšių, riziką ir taip pat turi teigiamą poveikį vidutinei gyvenimo trukmei.

Marios Matsakis (ALDE). - Gerb. pirmininke, mityba visada yra svarbus geros sveikatos veiksnys. Dabar esama neginčijamų mokslinių įrodymų, kad Viduržemio jūros regiono mityba – grindžiama pietinių Europos dalių, pavyzdžiui, Kretos ir Kipro tradiciniu dietiniu maisto vartojimu – lemia ilgesnį ir sveikesnį gyvenimą, o amerikiečių primetamas nepilnavertis maistas – pramoniniu būdu perdirbti mėsainiai, traškučiai ir saldumynai – vienas iš trumpesnio gyvenimo veiksnių, padedančių atsirasti ligoms. Gera mityba ypač svarbi vaikams. Taigi, ar Komisija įdės daugiau pastangų – daug daugiau – siekdama užtikrinti, kad valstybės narės veiksmingai skatintų Viduržemio jūros regiono mitybos tradicijas mokyklose ir netgi uždraustų naudoti kai kurių rūšių maistą, įrodžius, kad jis gali kenkti vaikų sveikatai šiose institucijose?

Beje, gerb. Komisijos nary, aš ne visiškai suprantu, kodėl ES nėra UNESCO narė. Ar ji ja neturėtų būti? (Pirmininkas nutraukė kalbėjusjįj)

Ewa Tomaszewska (UEN). – (*PL*) Gerb. pirmininke, geriau valgyti sveiką maistą ir išvengti ligos, negu taikyti net ir veiksmingiausią šiuolaikinį gydymą. Medicina ir jos paslaugos, įskaitant sudėtingą chirurgiją, kurios prireikia pacientams, turintiems per didelį cholesterolio kiekį, yra daug brangesnės, negu paprasti tradiciniai maisto produktai. Šis požiūris praktiškas, nes grindžiamas geromis, išbandytomis ir patikrintomis tradicijomis. Viduržemio jūros regiono maistas suteikia mums sveikatos ir gyvenimo džiaugsmo ir neleidžia priaugti per daug svorio. Aš pritariu, kad UNESCO Viduržemio jūros regiono mityba būtų įtraukta į pasaulio paveldo sąrašą.

Jean-Claude Martinez (NI). – (FR) Gerb. pirmininke, man patinka, kad kaip tik britas Neil Parish pateikė šį tekstą. Kaip tik tenka jums įrodinėti, kad prieš du tūkstančius metų romėnų kariai padarė gerą darbą keliaudami į Didžiąją Britaniją su alyvuogių aliejaus ir vyno amforomis. Taigi iš to neišvengiamai išplaukia dvi išvados. Kad tik simboliškai gana keista steigti Maisto tarnybą Helsinkyje ir neišmintinga Europos Komisijai iš naujo nepersvarstyti šių klausimų: pirma, iš naujo nustatyti paramą migdolų medžiams, paskui nutraukti alyvmedžių puolimą, ypač Andalūzijoje ir visoje Europoje; nutraukti melsvųjų tunų žvejų persekiojimą Viduržemio jūros regione ir Europos vynuogynų, kuriuose raunami vynmedžiai, puolimą. Aš pats norėčiau pasiūlyti Komisijos

nariui ir J. M. Barosui suorganizuoti didžiulį banketą Portugalijoje ir pavaišinti avių pieno sūriu ir Samos vynu.

(Pirmininkas nutraukė kalbėjusiji)

Vladimír Špidla, *Komisijos narys.* – (*CS*) Ponios ir ponai, remdamasi Baltojoje knygoje nustatytais tikslais Komisija palaiko visus pasiūlymus ir visus procesus, skatinančius sveikus valgymo įpročius. Komisija aktyviai remia šias iniciatyvas. Tačiau ji negali remti tik siaurai apibrėžtą valgymo įpročių kompleksą, nes labai skiriasi atskiros valstybės narės ir atskiri regionai, pavyzdžiui, kaip skiriasi Viduržemio jūros regiono šalys. Žinoma, tai jokiu būdu nepaneigia to, ką aš sakiau įžangoje dėl Komisijos paramos pasiūlymui pripažinti Viduržemio jūros regiono mitybą UNESCO žmonijos kultūros paveldo dalimi. Mes žengiame į priekį šia kryptimi ir aišku, kad jeigu net ir nesame UNESCO nariai, tikriausiai yra būdų palaikyti šį pasiūlymą.

Ponios ir ponai, aš norėčiau atkreipti dėmesį į vieną pasisakymą, su kuriuo visiškai nesutinku. Aš nematau priežasties, kodėl mes turėtume persvarstyti Suomijoje numatytos agentūros vietą. Aš neabejoju, kad apie agentūrą susitelkę žmonės visiškai sugeba ginti ir vykdyti jai suteiktus įgaliojimus. Mano nuomone, dėl vietos nuspręsta teisingai ir protingai.

Pirmininkas. – Aš nežinau, ar yra didelių nesutarimų tarp valstybių narių arba frakcijų, bet esu įsitikinęs tuo, kad diskusijoje, kurioje dalyvaujame, nebuvo pastebėta jokio nesutarimo; aš tikiu, kad buvo labai vieningai palaikoma ši iniciatyva pradedant Vokietija ir baigiant Lenkija, pradedant Jungtine Karalyste ir baigiant Portugalija, Ispanija ar Kipru.

Labai dėkoju jums visiems. Mes nutrauksime sesiją kelioms minutėms. Mums pavyko užbaigti šią diskusiją laiku ir svarbiausia ramioje aplinkoje, kurios reikia tam, kad galėtume klausytis vienas kito. Tai gera metų pradžia turint omenyje plenarinius posėdžius. Posėdis bus pratęstas 12 val. dėl vyksiančio balsavimo.

(Posėdis buvo nutrauktas 11.50 val. ir tęsiamas 12.00 val.)

PIRMININKAVO: HANS-GERT PÖTTERING

Pirmininkas

Francis Wurtz (GUE/NGL). – (*FR*) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, deja, aš turiu informuoti jus, kad ką tik sužinojome, kad į Jungtinių Tautų agentūros, padedančios pabėgėliams Gazoje, centrinę būstinę pataikyta iš Izraelio tankų šaudomais sviediniais. Trys žmonės buvo sužeisti ir JT nusprendė nutraukti visas savo operacijas.

Atsižvelgdamas į balsavimą, kuris netrukus turėtų vykti, manau, kad svarbu kiekvienam iš jūsų žinoti šį faktą. (*Plojimai*)

Pirmininkas. – Labai ačiū už šią informaciją, gerb. F. Wurtzai. Jeigu tai tiesa, dėl to balsavimas, kurį mes ruošiamės rengti, bus neatidėliotinai vykdomas.

4. Tarybos bendrųjų pozicijų perdavimas (žr. protokolą)

5. Televizijos NTDTV transliacijos į Kiniją atnaujinimas per Europos palydovinio ryšio organizaciją EUTELSAT (raštiškas pareiškimas)

Marco Cappato (ALDE). – (IT) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, dėkojame jums šią iniciatyvą palaikiusiųjų vardu. Aš norėčiau padėkoti daugiau nei 440 narių, kurie padėjo savo parašus. Parlamentas prašo Europos palydovinio ryšio organizacijos EUTELSAT atnaujinti Televizijos NTDTV transliaciją į Kiniją: teisė gauti informacijos ir žinių yra pagrindinė žmogaus teisė. Šis Parlamentas demonstruoja tai, kaip daroma dėl Sacharovo prizo, Hu Jia ir Dalai Lamos pakvietimo, tad kritikuodami Kiniją arba ES dėl žmogaus teisių mes siekiame remti Kinijos žmonių laisvę.

6. Balsuoti skirtas laikas

Pirmininkas. – Kitas klausimas yra balsavimas.

(Balsavimo rezultatus ir kitą informaciją apie balsavimą žr. protokole)

6.1. Afganistanui skirtų ES lėšų biudžetinė kontrolė (A6-0488/2008, Véronique Mathieu) (balsavimas)

6.2. Direktyvos 2002/73/EB dėl vienodo požiūrio į vyrus ir moteris principo taikymo įsidarbinimo, profesinio mokymo, pareigų paaukštinimo ir darbo sąlygų atžvilgiu perkėlimas ir taikymas (A6-0491/2008, Teresa Riera Madurell) (balsavimas)

6.3. Padėtis Artimuosiuose Rytuose/Gazos Ruože (balsavimas)

- Prieš balsavima:

Martin Schulz (PSE). - (*DE*) Gerb. pirmininke, aš dėkingas jums už suteiktą žodį. Jums ir mano kolegoms nariams leidus aš norėčiau pateikti dvi pastabas vieną – dėl teikiamos balsuoti rezoliucijos, kitą – dėl asmeninio pareiškimo dėl šio Parlamento narių.

Rezoliucijos klausimu mano frakcija vėl diskutavo vakar vakare. Diskusija buvo ne tik labai nuodugni ir karšta, bet ir turininga. Aš manau, kad šįryt ruošdamiesi balsuoti visi esame sukrėsti to, ką Francis Wurtz ką tik pasakė. Kai ginkluoti kariniai veiksmai išsiplečia taip, kad tarptautinės institucijos negali apsaugoti, padėtis tampa nepaprastai sudėtinga. Turi būti pasakyta Izraeliui, ypač šiuo atveju, gerbti tarptautinės bendruomenės institucijas, nes to nedarant į pavojų statoma humanitarinė struktūra, o tai tikrai nesiderina su tarptautine teise.

Mes nusprendėme pritarti šiai rezoliucijai; kadangi vakar užsitęsus diskusijai to nepadarėme, manome, kad labai teisinga ir labai svarbu priimti ją dabar, ir kad mums, Europos Parlamentui kaip institucijai, būtina siųsti tokius signalus. Tačiau visiškai aišku viena, kad taip plintant smurtui, tai neatlyginama rezervinėmis mokyklomis ir vaikų darželiais, ir tai yra jau ne gailesčio, o griežčiausio pasmerkimo reikalas. Nors to nėra įtraukta į rezoliuciją,

(Garsūs plojimai)

mes norime pabrėžti tai čia, nes manome, kad šie dalykai išreiškia daugelio mano kolegų narių, įskaitant iš kitų frakcijų, jausmus.

Leiskite man šiandien pasakyti keletą žodžių apie kolegą, kuris savo politine karjera ypač prisidėjo prie taikos pasaulyje ir Europos Sąjungoje. Tai paskutinis plenarinis posėdis, kuriame dalyvaus mano kolega Michel Rocard. Atstovaus ne tik mums, kurie dalyvauja Europos Parlamento socialistų frakcijoje, bet, mano manymu, mums visiems ...

(Ovacija atsistojus)

Pirmininkas. – Labai ačiū, gerb. M. Schulzai. Kadangi aš negalėjau dalyvauti vakar, kai buvo organizuojamas priėmimas dėl Tarybos pirmininko, Čekijos ministro pirmininko Mireko Topoláneko vizito, noriu štai ką pasakyti gerb. M. Rocardui. Gerb. M. Rocardai, aš labai norėčiau parodyti draugiškumą ir išreikšti pagarbą jums, linkiu jums laimės ir sėkmės įgyvendinant visus jūsų ateities planus. Aš manau, kad mes toliau dažnai matysimės ir noriu padėkoti jums už didžiulį indėlį, kurį įnešėte į Europos integraciją. Reiškiu jums nuoširdžią padėką, gerb. M. Rocard!

(Garsūs plojimai)

– Prieš balsavimą dėl 3 skirsnio:

Michael Gahler (PPE-DE). - (*DE*) Gerb. pirmininke, sutikdamas su mūsų frakcija ir taip pat kitomis frakcijomis noriu pasiūlyti šį pakeitimą:

"Ypatingą atsakomybę" pakeisti "svarbiu vaidmeniu", kad tai skambėtų taip: "Priskiriant svarbų vaidmenį Egiptui".

(Žodinis pakeitimas priimtas)

Pirmininkas. – Ponios ir ponai, aš noriu informuoti jus, kad pagal savo, kaip pirmininko, kompetenciją dabar bandau inicijuoti panašią rezoliuciją Europos Sąjungos ir Viduržemio jūros šalių parlamentinės asamblėjos (angl. EMPA) biure, kaip ką tik nusprendė šis Parlamentas.

(Plojimai)

6.4. Padėtis Afrikos Kyšulyje (balsavimas)

- Prieš balsavima:

Ana Maria Gomes (PSE). – (*PT*) Aš norėčiau pasiūlyti naują skirsnį, kuris bus prieš 1 skirsnį, formuluojamą taip:

"Pažymi, kad dabartinė padėtis Afrikos Kyšulio šalyse nesuderinama su Kotonu susitarimo 9 straipsnyje išdėstytomis pagrindinėmis bendradarbiavimo nuostatomis;".

Tai sakinys, jau buvęs pranešime, kurį mūsų trys kolegos, lankęsi regione, neseniai pateikė mums.

(Žodinis pakeitimas nebuvo priimtas)

6.5. Europos Sąjungos strategija Baltarusijos atžvilgiu (balsavimas)

- Prieš balsavima dėl 9 skirsnio:

Jan Marinus Wiersma (PSE). - Mes siūlome išbraukti paskutinį 9 skirsnio sakinį, kuriame rašoma: "ragina Baltarusijos valdžios institucijas nustoti taikyti galiojančią išvykimo vizų išdavimo savo piliečiams, ypač vaikams ir studentams, tvarką". Mes norime išbraukti tai, nes valdžios institucijos jau panaikino šią išvykimo vizų sistemą, todėl ji nebetaikoma.

(Žodinis pakeitimas priimtas)

6.6. Liepos 11-osios minėjimas – Srebrenicos žudynių aukoms atminti (balsavimas)

– Prieš balsavimą dėl 3 skirsnio:

Doris Pack (PPE-DE). - (*DE*) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, visi sutiko su 3 skirsnio papildymu. Mes norėtume šį skirsnį papildyti fraze, liečiančia buvusiosios Jugoslavijos Tarptautinio baudžiamojo tribunolo darbą Hagoje:

"šiuo atžvilgiu pakartoja, kad reikia skirti daugiau dėmesio karo nusikaltimų byloms nagrinėti nacionaliniu lygiu;".

(Žodinis pakeitimas priimtas)

7. Paaiškinimai dėl balsavimo

Žodiniai paaiškinimai dėl balsavimo

- Riera Madurell pranešimas (A6-0491/2008)

Daniel Hannan (NI). – Gerb. pirmininke, vienodo atlyginimo ir lyčių lygybės sritis galbūt buvo kraštutinis teisminio kišimosi pavyzdys Europos Sąjungoje, kai Sutartyje teigiama viena, o paskui Europos Teisingumo Teismas aiškina tai plačiai ir kūrybiškai.

Romos sutartyje yra vienas sakinys klausimu, kurį, jūsų manymu, labai lengva suprasti: t. y. moterims ir vyrams už vienodą darbą mokamas vienodas atlyginimas. Tačiau ginčytinuose sprendimuose – Defrenne prieš Sabena, Barber prieš Guardian Royal Exchange Assurance Group ir kituose – apibrėžtis buvo laipsniškai plečiama, pirma, siekiant įtraukti teisę gauti atostogas ir pensijas ir kt., o paskui siekiant įtraukti vienodos vertės darbą.

LT

Visiškai neaišku, kaip, tarkim, darbdavys įvertins vienodos vertės darbą; ar jam nereikės, pavyzdžiui, įtraukti tinkamos kvalifikacijos pretendentų prieinamumo. Mano požiūris iš tiesų neturi nieko bendro su lyčių lygybe, jis turi bendrumo su sąžiningumu tų valstybių narių, kurios mano, kad pasirašė vienokią Sutartį, bet paskui išnagrinėja, kad teismuose aiškinantys teisėjai suteikia jai tokią prasmę, kurios joje galbūt neturėjo būti.

Prieš suteikdami galimybę masinei naujai plėtrai, apibrėžiamai Lisabonos sutartyje, mes turėtume ją pateikti referendumui. *Pactio Olisipiensis censenda est*!

PIRMININKAVO: GÉRARD ONESTA

Pirmininko pavaduotojas

Philip Claeys (NI). - (*NL*) Gerb. pirmininke, aš negaliu pritarti R. Madurellos pranešimui, bet ne dėl to, kad nepritariu lyčių lygybės principui. Žinoma, yra priešingai, bet šio pranešimo ir beveik visų panašių pranešimų šiame politiškai teisingame Parlamente problema iš esmės yra globėjiškas tonas. Kaip kas nors galėtų pritarti, pavyzdžiui, įrodymo pareigos perkėlimo principui, net jeigu pagrindinis teisinės valstybės principas reiškia, kad turėtų būti įrodinėjamas žmonių kaltumas, o ne nekaltumas?

Kodėl įmonės apkraunamos įpareigojimu kasmet pateikti verslo planą dėl lyčių lygybės? Tai labai globėjiška įmonių atžvilgiu ir apkraunama jas biurokratinėmis nesąmonėmis paprasčiausiai siekiant priversti suvokti principus, kurie visuotinai taikomi, bet ne visada lengvai įgyvendinami praktikoje. Kaip mes galime versti įmonę samdyti vienodai vyrų ir moterų, o ne paprasčiausiai pasižiūrėti, kas tinkamiau gali atlikti darbą?

- Pasiūlymas dėl rezoliucijos B6-0051/2009 (Padėtis Artimuosiuose Rytuose/Gazos Ruože)

Laima Liucija Andrikienė (PPE-DE). - (*LT*) Balsavau už rezoliuciją dėl padėties Gazos Ruože, nes daugelis dalykų, svarbių Lietuvos gyventojams, kurie mane delegavo į Parlamentą, įtraukta į šią rezoliuciją.

Svarbiausia – nedelsiant ir visam laikui nutraukti ugnį. Statistika, kurią vakar transliavo pasaulio informacijos agentūros, yra bauginanti – daugiau nei 1 000 žuvusių, šimtai sužeistų, sužaloti ir verkiantys vaikai. Tai negali tęstis.

Man, kaip Europos Parlamento Žmogaus teisių pakomitečio narei, ypač svarbūs yra žmogaus teisių pažeidimai, humanitarinė situacija Gazos Ruože. Humanitarinei pagalbai neturi būti jokių kliūčių, pagalba turi atitekti tiems, kam ji skirta, kam jos labiausiai reikia – civiliams žmonėms.

Aš sveikinu šią Europos Parlamento rezoliuciją, jos labai reikėjo. Europos Parlamentas niekada netyli ir negali tylėti, kai žūsta žmonės.

Mairead McGuinness (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, atrodo visiškai beprasmiška džiaugtis šiuo pasiūlymu dėl rezoliucijos dėl Gazos, ką aš, žinoma, darau, nes iki šiol nė žodžio negalima išgirsti per šaudomų raketų triukšmą ir ūžesį, kulkas ir sužeistų vyrų, moterų ir vaikų riksmus, kurie žūsta regione. Tačiau galbūt pagaliau ateis ta diena, kai bus imamasi tolesnių veiksmų ugnies nutraukimo regione atžvilgiu, kurie būtų labiausiai sveikintini.

Tuo atžvilgiu mes pritariame Egipto bandymui tarpininkauti paliauboms. Nors ir Egiptas, ir Arabų šalių lyderiai gali pasinaudoti "Hamas" įtaka, tačiau kai kyla klausimas dėl Izraelio, mano manymu, būtent JAV turi tokią įtaką, nors aš tikiuosi, kad šis pasiūlymas dėl rezoliucijos, kuriam šiandien buvo garsiai pritarta Parlamente, toliau prisidės prie spaudimo dėl skubios ir veiksmingos humanitarinės pagalbos, paliaubų ir ilgalaikės taikos regione.

Daniel Hannan (NI). – Gerb. pirmininke, pirmiausia man buvo džiugu sužinoti, kad nebuvo imtasi jokių veiksmų prieš Parlamento narius, kurie balsavimo metu nusprendė dalyvauti demonstracijoje su plakatais "Nutraukite karą" ir Palestinos vėliavomis. Aš tikiuosi, kad dabar nustatome precedentą, pagal kurį mes, skirtingai nuo tų, kurie dalyvavo demonstracijoje už referendumą, pripažįstame teisę pareikšti taikia nuomonę tinkamu būdu, kaip demokratinio proceso dalį.

Kaip ir kiekvienas kitas šioje posėdžių salėje, aš baisiuosi tuo, kas vyksta Viduriniuosiuose Rytuose. Pralaimėtoja yra ne viena ar kita pusė, o geros valios žmonės visame regione. Gazoje yra šeimų, taikiai bandančių auginti savo vaikus, kuriems kelia siaubą pragaras, atsiveriantis dėl leidžiamų raketų. Būtent Izraelis suvokia, kad vieną dieną nepriklausoma Palestina taps jų kaimyne ir kad tokie veiksmai vargu ar privers ją būti miela kaimyne. Tačiau dabartinėmis aplinkybėmis niekas nenori klausytis tokių nuomonių.

Aš tiesiog norėčiau pasakyti, kad mane glumina rezoliucijos primygtinumas dėl proporcingumo. Aš nesu tikras, kad žinau, ką proporcingumas reiškia. Ar Izraelio Vyriausybės kritikai būtų laimingesni, jeigu ekvivalentiškas skaičius raketų kaip papuola kristų ant Gazos kaimų? Aš matau jūsų pakeltą plaktuką, todėl tiesiog pasakysiu, kad tikiuosi, kad bus greitai susitarta dėl paliaubų ir mes galėsime sugrįžti prie kalbėjimosi ir taikaus sprendimo paieškos.

Bernd Posselt (PPE-DE). – (*DE*) Gerb. pirmininke, aš norėčiau padėkoti Tarybos pirmininkui, Čekijos užsienio reikalų ministrui K. Schwarzenbergui ir Užsienio reikalų ir Europos kaimynystės politikos Komisijos narei B. Ferrero-Waldner už dalyvavimą mūsų diskusijoje vakar ir taip pat savo kolegoms Parlamento nariams už šiandienos balsavimą, kuris buvo beveik vienbalsis.

ES iš tikrųjų yra daug vieningesnė, negu sako žmonės. Jeigu mes liksime tokie, mes kažką galėsime pasiekti Viduriniuosiuose Rytuose ir dėl to turime toliau žengti šia kryptimi.

Nuostatos aiškios: "taip" Izraelio teisei gyvuoti, "ne" karui ir kraujo praliejimui, "ne" "Hamas" šaudymui raketomis, "ne" "Hamas" terorizmui ir ypač "taip" deryboms dėl nesantaikos priežasčių, įskaitant naujakurių problemą, nes ji kartu su nepriimtinu "Hamas" pusės terorizmu sudaro reikalo esmę.

Taigi pagrindinės nuostatos pateiktos, ir dėl to ES uždavinys – stumti reikalus pirmyn energingai ir ryžtingai, o ne tapti susiskaldžiusia plepių minia, kokia, deja, mes buvome paskutiniaisiais metais Viduriniųjų Rytų klausimu.

Hannu Takkula (ALDE). – (FI) Gerb. pirmininke, aš tikiu, kad mes visi Europos Sąjungoje ir Europos Parlamente norime taikos šiam regionui – taikos ir paliaubų. Be to, kad paliaubos įvyktų, mums reikia dėti didžiules pastangas siekiant užtikrinti, kad būtų visiškai nuginkluota teroristinė organizacija "Hamas".

Mano nuomone, būtų buvę galima daug daugiau surašyti į šį pasiūlymą dėl rezoliucijos dėl "Hamas" kaip teroristinio pobūdžio organizacijos, bet aš žinau, kad ieškant tokio kaip šis įvairių šalių kompromiso, gali būti sunku užbaigti. Bet kuriuo atveju mums, europiečiams, reikia likti nešališkiems ir objektyviems, o svarbiausia – mes visada privalome laikytis demokratijos, žmogaus teisių ir žodžio laisvės principų ir priešintis terorizmui visomis aplinkybėmis. Tai yra visų svarbiausia. Be to, mes privalome atsiminti, kad visa tai prasidėjo teroro ataka, ir dabar mes turime išrauti su šaknimis teroro elementą.

Kristian Vigenin (PSE). – Gerb. pirmininke, man malonu, kad mūsų Parlamentas sugebėjo priimti šią rezoliuciją tokiu įspūdingu balsų skaičiumi, niekam nebalsavus "prieš". Mes ir asmeniškai aš pritariame šiai rezoliucijai, nes Europos Parlamentas privalo turėti aiškią poziciją ir ieškoti bendro pagrindo, net jeigu šiandien priimta rezoliucija ne visai atitinka socialistų frakcijos poziciją.

Leiskite man pakartoti, kad socialistų frakcija reiškia didžiulį pasipiktinimą smurtu Gazos Ruože, neproporcingos Izraelio armijos naudojamos jėgos padariniais ir karine eskalacija, dėl kurios žūva šimtai žmonių, kurių dauguma yra civiliai, įskaitant daugelį vaikų, ir kad mes labai apgailestaujame dėl smogimo į civilinius ir JT objektus.

Mes vėl pabrėžiame, kad bet kokia ES ir Izraelio politinių santykių stiprinimo veikla turi būti griežtai susieta su sąlyga, kad nebus pažeidžiama tarptautinė humanitarinė teisė, iš tiesų bus laikomasi išsamaus taikos susitarimo, bus nutraukta humanitarinė krizė Gazoje ir okupuotose Palestinos teritorijose ir bus visapusiškai įgyvendintas EB ir PIO laikinasis asociacijos susitarimas.

- Riera Madurell pranešimas (A6-0491/2008)

Astrid Lulling (PPE-DE). – (FR) Gerb. pirmininke, aš gana paprastai norėčiau pateikti aiškinimą, nes teikdamas žodinį aiškinimą dėl balsavimo vienas iš mano kolegų narių pasakė keletą dalykų, tvirtindamas, kad rezoliucijoje esama dalykų, kurių iš tikrųjų joje nėra. Nėra įpareigojimo darbdaviams rengti planų. Mes pašalinome šiuos įpareigojimus, visus šiuos reikalavimus iš pranešimo, nes tai patvirtino Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetas. Mes pateikėme bendrą rezoliuciją ir aš tikiuosi, kad mano kolega narys nesipriešins, kad būtų pabrėžiama būtinybė skatinti socialinių partnerių dialogą, kad būtų taikomas lygybės principas, arba prašyti valstybes nares skatinti darbdavius reguliariai teikti savo darbuotojams ir jų atstovams informaciją, susijusią su lygybės principo laikymusi. Todėl visko, kas buvo kritikuojama, jau nebėra priimtoje rezoliucijoje, todėl norėjau tai paaiškinti.

- Pasiūlymas dėl rezoliucijos RC-B6-0028/2009 (Baltarusija)

Laima Liucija Andrikienė (PPE-DE). - (*LT*) Balsavau už mūsų rezoliuciją dėl Europos Sąjungos strategijos dėl Baltarusijos. Manau, kad dokumentas puikiai atspindi per pastarąjį pusmetį įvykusius pasikeitimus šioje šalyje, kuriuos būtina įvertinti.

Žinoma, pirmosios kregždės dar nereiškia, kad atėjo pavasaris, tačiau Baltarusija yra didelė ir svarbi valstybė, esanti Europos Sąjungos kaimynystėje, ir, be abėjo, visi pozityvūs pasikeitimai mus džiugina. Politinių kalinių išlaisvinimas, kai kurių spaudos laisvės suvaržymų atšaukimas, dialogas su Europos Sąjunga energetikos, aplinkosaugos, kitais klausimais yra pozityvūs pokyčiai.

Šiandien noriu pareikšti įsitikinimą, kad atėjo laikas Europos Parlamento delegacijos vizitui į Baltarusiją, ir ši rezoliucija aiškiai pasisako šiuo svarbiu klausimu. Tikiuosi, kad laikas, kai Baltarusija galės naudotis Europos kaimynystės politikos teikiamomis galimybėmis, sparčiai artėja. Tik nesustokime pusiaukelėje – tai galioja ir Baltarusijai, ir Europos Sąjungai.

Roberto Fiore (NI). - (*IT*) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, balsavau prieš rezoliuciją, nors ir joje yra subalansuotų ir priimtinų nuostatų. Aš manau, kad nėra pakankamų priežasčių išsaugoti sankcijų sistemą ryšių su Baltarusija srityje. Ekonominės, politinės ir religinės laisvės prasme tai yra šalis, kuri beveik visiškai laikosi laisvės principų, kuriais mes tikime.

Manau, kad vietoj to reikia inicijuoti nuoširdžių ir deramų santykių su Baltarusija užmezgimą siekiant integruoti šią šalį į Europą visų pirma toje srityje, kurioje jaučiame atvirų santykių su Rusija poreikį. Baltarusija galėtų būti puiki Europos ir Rusijos tarpininkė ir manau, kad inicijuojami nuoširdūs ir naudingi santykiai su šia šalimi būtų geriau nei grasinančios sankcijos.

Raštiški paaiškinimai dėl balsavimo

- Véronique Mathieu pranešimas (A6-0488/2008)

Laima Liucija Andrikienė (PPE-DE), raštu. ? (LT) Aš balsavau už kolegės Veronique Mathieu parengtą pranešimą dėl Afganistanui skirtų ES biudžeto lėšų finansinės kontrolės ir EP rezoliucijos šiuo klausimu.

Tai išsamus, gerai parengtas dokumentas, dėl kurio nuomones pareiškė net trys EP komitetai, įskaitant ir Biudžeto komiteta, kurio nuomonę aš pareiškiau.

Aš noriu dar kartą atkreipti dėmesį į svarbiausius dalykus, nuo kurių priklauso mūsų paramos Afganistanui rezultatai. Tai visų pirma finansinės paramos koordinavimas ne tik tarp ES valstybių narių ir Europos Komisijos, bet ir tarp pačių valstybių narių, taip pat ir koordinavimas su kitais donorais.

Antra, noriu pabrėžti prioritetų svarbą. Esu įsitikinusi, kad infrastruktūros plėtra, parama alternatyviems pragyvenimo šaltiniams, kurie padėtų mažinti skurdą ir nuo opijaus gamybos pereiti prie kitų alternatyvių veiklų, pagaliau ES prioritetų sąraše turėtų būti sveikatos, švietimo įstaigos.

Robert Atkins (PPE-DE), *raštu.* – Aš ir mano kolegos Britanijos konservatoriai visiškai palaikome ES ir tarptautines pastangas remiant taiką, demokratiją ir gerovę Afganistano žmonių labui. Afganistano stabilumas ir toliau yra svarbiausias dalykas saugumui ES valstybėse narėse užtikrinti.

Mes palaikome Afganistano plėtros ir gero valdymo finansavimą, bet taip pat manome, kad šis finansavimas turi būti veiksmingai kontroliuojamas. Mokesčių mokėtojų pinigų naudojimas kelia didelį nerimą, todėl turi būti tinkamai nagrinėjami bet kokie išeikvojimo arba netinkamo naudojimo įrodymai.

Mes norime pareikšti, kad mūsų parama šiam pranešimui jokiu būdu nereiškia Lisabonos sutarties, kuri minima pranešimo 11 konstatuojamojoje dalyje, pripažinimo. Mes iš principo esame nusistatę prieš Lisabonos sutartį.

Călin Cătălin Chiriță (PPE-DE), *raštu.* – (RO) Aš balsavau už Véronique Mathieu pranešimą dėl Afganistanui skirtų ES lėšų biudžetinės kontrolės. Tai didelės svarbos gerai apgalvotas pranešimas, nes ES ir visam demokratiniam pasauliui ypač svarbios sėkmingos finansinės, politinės, civilinės ir karinės pastangos siekiant stabilizuoti Afganistaną.

Rumunija prisideda prie šių Afganistanui skirtų tarptautinių pastangų 721 kariu, kurie prisideda prie Tarptautinės saugumo paramos pajėgų (angl. ISAF) misijos (remiamos NATO), ir 57 kariais, dalyvaujančiais operacijoje "Tvirta taika" (koalicinė misija). Dalyvaudami šiose misijose žuvo arba buvo sužeisti keli Rumunijos

kariai, dėl to sielvartauja jų šeimos ir Rumunijos visuomenė. Mes nenorime, kad jų pasiaukojimas būtų bevertis. Mes tik norime, kad Rumunijos finansinio, karinio ir žmogiškojo indėlio į Europos ir tarptautines pastangas rezultatas būtų ilgalaikis stabilumas Afganistane ir pavojingų terorizmo židinių išnaikinimas.

Dragoş Florin David (PPE-DE), *raštu.* – (*RO*) Aš balsavau už pranešimą, nes Komisijai reikia siekti didinti kovai su narkotikų prekyba skiriamus išteklius.

2004–2007 m. laikotarpiu ES suteiktą pagalbą sudarė tiesioginė ir netiesioginė pagalba. 2002–2007 m. tiesioginė Bendrijos pagalba sudarė 70 proc. (970 mln. EUR) visos Bendrijos pagalbos, o tarptautinių organizacijų valdoma netiesioginė Bendrijos pagalba –30 proc. Bendrijos pagalbos (422 mln. EUR).

Tačiau reikia pripažinti nepakankamą pagalbą teikiančių šalių koordinavimą tarptautiniu lygiu. Tokios padėties taip pat esama tarp įvairių Europos Sąjungos valstybių narių ir Komisijos tuo metu, kai jos galėtų atlikti vienijimo vaidmenį. Tiesioginis to padarinys – išlaidų efektyvumo santykis daug mažesnis, nei turėtų būti, todėl manoma, kad tarptautinės ir Bendrijos skiriamos šiai šaliai lėšos galėtų duoti daug didesnės naudos Afganistano gyventojams.

Koenraad Dillen (NI), *raštu.* – (*NL*) ES yra viena iš didžiausių Afganistano plėtrai skiriamų lėšų ir humanitarinės pagalbos teikėjų. 2002–2007 m. Europos Komisija šios šalies pagalbai iš viso skyrė 1,4 mlrd. EUR.

Tai puikus pranešimas, nes jis grindžiamas teisingais teiginiais ir pateikiama puikių rekomendacijų. Pavyzdžiui, turi būti išplėsta ES lėšų kontrolė ir imamasi drastiškesnių priemonių siekiant išspręsti šioje šalyje išsikerojusios korupcijos problemą. (Tiesą sakant, ar tai netinka visoms besivystančioms šalims, kurios gauna mūsų pagalbą?)

Europos Parlamentas taip pat pasisako už didesnę paramą plėtrai ir Komisijos atstovybės Kabule plėtimą, kad būtų galima atlikti reikiamus tikrinimus, auditą ir inspektuoti.

Kai Afganistane bus baigta arba nutraukta kova su tarptautiniu terorizmu, papildomos biudžetinės priemonės būtų tuo labiau sveikintinos.

Carl Lang (NI), *raštu.* – (*FR*) Pranešimo dėl Afganistanui skirtų ES lėšų biudžetinės kontrolės turinys dar kartą įrodo, kad Vakarų šalių kišimosi politika į šią šalį nieko nepakeitė. Mūsų buvimas tik prailgina karą ir greičiau prideda kančių, negu jas nutraukia.

Kalbėti apie demokratiją ir lyčių lygybę šalyje, kurios papročiai kartais panašūs į barbarų, būdinga nežinantiems, kas žinotina kraštutinių pažiūrų europiečiams, kurie verčiau dalyvauja sprendžiant tarptautines problemas, negu sprendžia Europos problemas.

Tautinės grupės Afganistane, kuriame karai siautėja šimtmečiais, niekada nepripažins jokios, kad ir kokios "humaniškos" užsienio okupacijos. Ji tik greičiau stiprins Talibano ir kitų ekstremistinių grupuočių pozicijas, negu sudarys sąlygas stipriai, veiksniai ir teisėtai valdžiai formuotis ir šaliai stabilizuoti.

Europiečiai privalo kuo greičiau pasitraukti iš Afganistano širšių lizdo.

Bogusław Liberadzki (PSE), *raštu.* – (*PL*) Gerb. pirmininke, aš balsavau už pranešimo dėl Bendrijos fondų naudojimo Afganistane (2008/2152(INI)) priėmimą.

Gerb. V. Mathieu visiškai teisi atkreipdama dėmesį, kad Afganistano socialiniai rodikliai yra itin blogi. Jame ir toliau nesibaigia konfliktas, vyksta karas, taip pat genčių ir tarptautiniai susirėmimai, klesti prekyba narkotikais ir korupcija. Todėl Afganistanui reikia tarptautinės pagalbos.

Aš norėčiau išreikšti pritarimą Afganistanui skiriamai pagalbai. Aš pritariu ilgalaikiam įsipareigojimui imtis veiksmų, kuriais siekiama remti šią šalį ir manau, kad Komisijos Šalies strateginiame dokumente 2007–2006 metų laikotarpiu nustatyti prioritetai atitinka Afganistano visuomenės reikalavimus.

Alexandru Nazare (PPE-DE), *raštu.* – (RO) Europos Sąjunga yra viena iš svarbiausių paramos teikėjų Afganistane, padedanti stabilizuoti padėtį ir didinti regiono saugumą ir siekianti apčiuopiamų rezultatų, pavyzdžiui, padidinti gyvenimo trukmės rodiklius.

ES reikia toliau teikti paramą Afganistanui. Tačiau ji negali neatsižvelgti į neekonomišką iš Bendrijos biudžeto skiriamų lėšų, kurios galiausiai surenkamos iš mokesčių mokėtojų, naudojimą. Būtent dėlto aš manau, kad šis pranešimas laukiamas kaip priemonė, kuria supaprastinamas ES pagalbos skyrimas Afganistanui ir

maksimizuojamas lėšų finansinis poveikis. Šia prasme, Afganistanui teikiamų pagalbos lėšų koordinavimas ir kontroliavimas yra du elementai, padedantys siekti tikslų, dėl kurių skiriamos šios lėšos.

Pateiktame pranešime apibendrinama nemažai problemų, susijusių su ES lėšų skyrimu Afganistanui, ir siūloma nemažai perspektyvių rekomendacijų. Aš norėčiau pritarti šiam pranešimui ir tikiuosi, kad paskui bus įgyvendinama nemažai konkrečių priemonių, kuriomis bus siekiama didinti ES lėšų poveikį ir užtikrinti griežtesnę jų naudojimo kontrolę. Siekdamas atsižvelgti į daugumos mūsų šalių dabartinę ekonominę padėtį, aš manau, kad būtent Europos Parlamento, kaip Europos Sąjungoje biudžetines funkcijas turinčios institucijos, pareiga yra užtikrinti maksimalų viešųjų lėšų naudojimo efektyvumą.

Luca Romagnoli (NI), *raštu.* – (*IT*) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, aš balsavau už V. Mathieu pranešimą dėl Afganistanui skirtų ES lėšų biudžetinės kontrolės.

Pranešime pateikiamos visiškai aiškios išvados dėl rezultatų, pasiektų teikiant Bendrijos pagalbą nuo susitarimo pasirašymo iki šios dienos: nors jos galėtų būti efektyvesnės, šie rezultatai pozityvūs ir verti dėmesio. Aš ypač akcentuoju kūdikių mirtingumo rodiklio sumažėjimą, galimybės naudotis pagrindinėmis sveikatos priežiūros paslaugomis padidėjimą ir geroką lankančių mokyklą vaikų skaičiaus padidėjimą. Aš taip pat pritariu pranešėjos nuomonei, kad turėtų būti didinamos pastangos siekiant gerinti Bendrijos ir tarptautinių paramos teikėjų koordinavimą, kad šalyje būtų išvengta dubliavimo ir užkirstas kelias korupcijos šaltiniams.

Be to, kaip niekad svarbu, kad, teikiant finansinę pagalbą socialinių ir politinių problemų apimtai šaliai, kontrolės sistema būtų veiksminga; priešingu atveju kiltų pavojus, kad užuot pagerinus padėtį, ji tik pablogėtų. Dėl šios priežasties aš tikiuosi, kad kontrolės sistema, ypač *ex-ante*, yra tobulesnė ir jos vykdymas geriau užtikrinamas, nei buvo iki šiol.

- Riera Madurell pranešimas (A6-0491/2008)

Robert Atkins (PPE-DE), *raštu.* – Aš ir mano kolegos Britanijos konservatoriai visiškai palaiko vienodo požiūrio į vyrus ir moteris principo taikymą visais gyvenimo atvejais, įskaitant įsidarbinimo, profesinio mokymo, pareigų paaukštinimo ir darbo sąlygų užtikrinimo.

Tačiau mes manome, kad šių dalykų visų pirma turi siekti valstybės narės, o ne Europos Sąjunga. Todėl mes nusprendėme susilaikyti dėl šio pranešimo.

Gerard Batten, Godfrey Bloom, Derek Roland Clark, Nigel Farage, Michael Henry Nattrass ir John Whittaker (IND/DEM), raštu. – JK nepriklausomybės partija visiškai remia vyrų ir moterų lygybę. Tačiau JK jau turi teisės aktus dėl lygybės ir gali keisti ir tobulinti juos, jei to reikalauja ir kai reikalauja mūsų Parlamentas ir žmonės. Todėl nereikalingi ES primetami papildomi teisės aktai ir biurokratija. Be to, ES nedemokratiška ir nėra patikima kieno nors teisių, įskaitant moterų, saugotoja.

Koenraad Dillen (NI), *raštu. – (NL)* Aš balsavau prieš šį politiškai teisingą pranešimą – šimtąjį – kuris buvo mums pateiktas tvirtinti šiame Parlamente. Visų pirma aš norėčiau atkreipti dėmesį, kad šis pranešimas visiškai nereikalingas, nes lyčių lygybė ES egzistuoja daugelį metų. Be to, aš nesutinku su įrodinėjimo pareigos perkėlimu, kuriam pritariama šiame pranešime (20 skirsnis), nes jis netinka jokiai šaliai, kurioje laikomasi teisinės valstybės principų, tuo tarpu visiška visagalybė suteikiama organizacijoms, kurių prašoma vykdyti šią direktyvą (19 skirsnis).

Tai, kad valstybės narės bus priverstos reikalauti iš įmonių kurti metinius lyčių lygybės verslo planus ir užtikrinti subalansuotą lyčių pasiskirstymą bendrovės vadovų valdyboje, visiškai prieštarauja įmonės veiklos vykdymo laisvei. Su tarptautinės finansinės krizės keliamais sunkumais susiduriančioms įmonėms tai bus papildomas popierizmas, kuris, susijęs su šiuo reikalavimu, gali pagrįstai atrodyti sukrečiantis. Laisvoje klestinčių įmonių rinkoje visada pirmenybė bus teikiama darbo kokybei, tebūnie tai vyro ar moters, kaip mes daug kartų matėme anksčiau.

Constantin Dumitriu (PPE-DE), *raštu.* – (*RO*) Dabartinės ekonominės krizės metu moterys yra tarp tų, kuriuos labiausiai palietė nedarbas arba atlyginimo mažinimas. Europos lygmeniu mums reikia, kad valstybės narės įgyvendintų Direktyvos 2002/73/EB nuostatas, o Europos Komisija kontroliuotų šiuos veiksmus ir reguliariai informuotų Europos Parlamentą.

Kaip taip pat nurodoma T. R. Madurellos pranešime, viena iš didžiausių problemų kovojant su diskriminacija darbo rinkoje yra ir informacijos apie diskriminacijos aukų teises trūkumas. Atsakomybė už tai lygiai padalyta tarp valstybių narių, Europos institucijų, pavyzdžiui, Europos lyčių lygybės instituto ir darbdavių. Šioje srityje taip pat svarbų vaidmenį turi atlikti pilietinės visuomenės organizacijos. Jos gali naudotis informavimo

kampanijomis ir monitoringo ataskaitomis, kad kompensuotų nepakankamą veiklą nacionaliniu arba Europos lygmeniu.

Komisija įpareigota kontroliuoti, kad valstybės narės imtųsi priemonių, kuriomis būtų siekiama nustatyti darbo ir asmeninio gyvenimo pusiausvyrą, sumažinti moterų ir vyrų darbo užmokesčio skirtumą ir suteikti moterims teisę į vadovaujančius postus. Rumunijoje kaip tik Europos lygmeniu priimti reglamentai padėjo įgyvendinti institucinę sistemą, garantuojančią, kad vyrų teisės taip pat reikštų ir moterų teises.

Edite Estrela (PSE), *raštu.* – (*PT*) Aš balsavau už R. Madurellos pranešimą dėl Direktyvos 2002/73/EB dėl vienodo požiūrio į vyrus ir moteris principo taikymo įsidarbinimo, profesinio mokymo, pareigų paaukštinimo ir darbo sąlygų atžvilgiu perkėlimo ir taikymo, nes, mano manymu, svarbu taikyti vienodo požiūrio į vyrus ir moteris principą šioje direktyvoje numatytuose veiksmuose.

Be įvairių klaidų, padarytų perkeliant direktyvą, aš norėčiau pabrėžti tai, kad įvairių valstybių narių teisės aktuose konkrečiai nenurodoma lyčių diskriminacijos. Kaip užsimena pranešėja, darbo užmokesčio atotrūkis išlieka, nes moterų uždarbis vidutiniškai 15 proc. mažesnis nei vyrų. 2000–2006 m. šis atotrūkis sumažėjo tik 1 proc. Atsižvelgiant į Lisabonos strategiją svarbu, kad šis *status quo* pasikeistų ir dėl to aš sutinku su pranešėja, kad svarbu patarti, kad Europos Komisija aktyviai kontroliuotų Direktyvos perkėlimą ir nacionalinių teisės aktų atitikimą jos atžvilgiu.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN), *raštu.* – (*PL*) Aš balsavau už R. Madurellos pranešimą dėl vienodo požiūrio į vyrus ir moteris įsidarbinimo, profesinio mokymo ir pareigų paaukštinimo atžvilgiu. Vienodas vertinimas, neatsižvelgiant į lytį, rasę, religiją ir kt., yra pagrindinė žmogaus teisė. Žinoma, mes negalime pamiršti įgimtų biologinių vyrų ir moterų skirtumų.

Mano nuomone, automatiškas lyčių pusiausvyros 50/50 politikos taikymas be jokių išimčių ne visada yra ženklas, kad mes rūpinamės lyčių lygybe. Sunkaus fizinio darbo, pavyzdžiui, kasybos, darbo plieno liejyklose ir kt. atvejais šis požiūris paprasčiausiai sukuria absurdiškas situacijas, kaip ir slaugytojų arba mokytojų atveju. Taip pat mes negalime versti mergaičių imtis techninių studijų, kad būtų išlaikyta pusiausvyra lygiomis dalimis. Esminiai klausimai apima teisę į švietimą visais lygmenimis, valdytojų pareigų vykdymą (įskaitant politinėse institucijose), vienodo užmokesčio už vienodą darbą principo įgyvendinimą, atitinkamą teisę į socialinę apsaugą ir pašalpas, taip pat į medicininį gydymą (atsižvelgiant į motinystės atostogas). Profesinės sąjungos turėtų atlikti svarbų vaidmenį šioje srityje. Tai svarbus klausimas vietos, regioniniu ir nacionaliniu lygiu, taip pat Europos Sąjungos institucijų lygiu.

Aš noriu pasinaudoti šia galimybe ir atkreipti jūsų dėmesį į teismo nutartis, kuriose diskriminuojami vyrai, skyrybų atveju beveik visada automatiškai pripažįstant vaikų globą moterims.

Jörg Leichtfried (PSE), *raštu.* – (*DE*) Aš balsavau už R. Madurellos pranešimą dėl direktyvos dėl vienodo požiūrio į moteris ir vaikus principo perkėlimo į nacionalinę teisę.

Mano nuomone, seniai laikas, kad moterys būtų vienodai vertinamos su vyrais visais, o ne tik kai kuriais atžvilgiais.

Negalima sakyti – nedaug – kad lygios galimybės reiškia galimybes siekti karjeros arba kasdienės darbinės veiklos srityje. Skirtingų lyčių atstovų pajamų atotrūkis kai kuriose valstybėse narėse mažėja nepaprastai vangiai, o kitose jis netgi vėl didėja.

Šios direktyvos įgyvendinimas ypač svarbus man atrodo dėl šių akivaizdžių neteisingumo pavyzdžių ir ypač dėl to, kad pats turėdamas šeimą aš labai branginu ir gerbiu moteris.

Astrid Lulling (PPE-DE), *raštu.* – (*FR*) Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetas yra susirūpinęs direktyvos dėl vienodo požiūrio į vyrus ir moteris principo taikymo įsidarbinimo, profesinio mokymo, pareigų paaukštinimo ir darbo sąlygų atžvilgiu.

Negavęs ataskaitos iš Europos Komisijos mūsų komitetas atliko tyrimą nacionaliniuose parlamentuose ir lyčių lygybės organizacijose. Oficialaus įspėjimo laiškai buvo išsiųsti į 22 valstybes. Kai kurios apibrėžtys buvo neteisingai perkeltos 15 valstybių narių. 2008 m. spalio 5 d. duomenimis, devynios valstybės narės dar turi pranešti Komisijai apie priemones, priimtas siekiant perkelti direktyvą.

Mūsų pranešimas savo iniciatyva yra pavojaus skambutis ir įspėjimas valstybėms narėms. Deja, komitetui buvo pateikti perdėti pranešimai ir pretenzijos. Todėl aš pateikiau alternatyvią rezoliuciją.

LT

Mums pavyko susitarti dėl bendros rezoliucijos, už kurią aš balsavau, nors ir laukiu įgyvendinimo ataskaitos, kurią gausime 2009 m. pirmąjį pusmetį. Tai sudarys galimybes parengti išsamią analizę, kad būtų galima nustatyti iš jos išplaukiančius veiksmus, kurių reikia siekiant užtikrinti Sutarties ir teisės aktų atitiktį vyrų ir moterų lygių galimybių ir vienodo požiūrio į vyrus ir moteris srityje.

Nils Lundgren (IND/DEM), raštu. – (SV) Liberalioje visuomenėje nėra vietos diskriminacijai ir priekabiavimui. Šiame pranešime mums primenama šiurpi tikrovė, kad daug valstybių narių dar turi nueiti ilgą kelią, kad vyrus ir moteris padarytų lygius gyvenime ir darbe. Tačiau atsakomybė, pavyzdžiui, už kovą su neteisybe darbo rinkoje, tenka ne ES institucijoms, bet yra valstybių narių atsakingų piliečių ir jų politinių ir profesinių sąjungų atstovų reikalas ir turėtų juo likti. Aš visiškai nesutinku su tomis formuluotėmis, kuriomis siekiama pasinaudoti šiais neteisybės pavyzdžiais kaip argumentais siekiant stiprinti viršvalstybiškumą valstybių narių apsisprendimo teisės sąskaita. Atotrūkio tarp tų, kurie valdo, ir tų, kurie valdomi, didinimas nėra kelias į liberalią visuomenę, grindžiamą visų žmonių lygybės principu.

Tačiau pagrindinis pranešimo tikslas – paaiškinti, kaip diskriminacija ir priekabiavimas vis dar gali atimti iš žmonių galimybes ir geresnių galimybių perspektyvas. Svarbu tai, kad aš apsisprendžiau, nepaisant visko, balsuoti už alternatyvų pasiūlymą dėl rezoliucijos.

Iosif Matula (PPE-DE), *raštu.* – (*RO*) Aš balsavau už pranešimą dėl vienodo požiūrio į vyrus ir moteris principo taikymo įsidarbinimo, profesinio mokymo, pareigų paaukštinimo ir darbo sąlygų atžvilgiu.

Nors lyčių lygybė yra pagrindinė teisė Europos Sąjungoje, oficialioji statistika vis dėlto rodo, kad, užimtumo lygio požiūriu, skirtumų vis dar esama, ypač tose šalyse, kurios nesenai įstojo į Europos Sąjungą.

Atsižvelgdama į tai, kad vienodas požiūris į moteris ir vyrus visgi yra struktūrinė problema, 2000 m. kovo mėn. Lisabonos Europos Vadovų Taryba iškėlė Europos Sąjungai tikslą iki 2010 m. padidinti moterų užimtumą daugiau kaip 60 proc., ir tai turi būti atidžiai stebima naujosiose valstybėse narėse.

Aš manau, kad svarbu įgyvendinti Europos direktyvą užtikrinant, kad būtų likviduota moterų diskriminacija darbo rinkoje, tuo pat metu reikia papildomai dėti pastangas siekiant pakeisti požiūrį į šią problemą, ypač kaimo vietovėse.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE), *raštu.* – (*RO*) Aš balsavau už šį pranešimą, nes manau, kad pranešime pateiktas reikalavimas Komisijai atidžiai stebėti, kaip perkeliama Direktyva 2002/73/EB ir ar laikomasi priimtų teisės aktų, yra teisėtas ir būtinas.

Priimdamas šį pranešimą Europos Parlamentas aprūpino valstybes nares naudinga priemone, kuria konsoliduojami valstybių narių teisės aktai, susiję su vienodu požiūriu į vyrus ir moteris darbo rinkoje.

Tačiau pagal pateiktus statistinius duomenis iki šiol yra 28,4 proc. vyrų ir moterų užimtumo lygio skirtumas, išryškinantis, kad lyčių lygybės principas darbo rinkoje iki šiol yra spręstina problema.

Štai kodėl aš manau, kad valstybės narės turi dėti visas reikalingas pastangas, kad įgyvendintų lyčių lygybei skatinti skirtus tikslus.

Luca Romagnoli (NI), *raštu*. – (*IT*) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, aš atidaviau savo balsą už R. Madurellos pranešimą dėl vienodo požiūrio į vyrus ir moteris principo taikymo įsidarbinimo, profesinio mokymo, pareigų paaukštinimo ir darbo sąlygų atžvilgiu.

Aš sutinku su savo kolege nare dėl nuomonės, kad lygybės principas darbo rinkoje dar anaiptol neužtikrinamas praktikoje, nepaisant Europos Sąjungos dedamų pastangų siekiant didinti dirbančių moterų procentą pagal Lisabonos tikslus. Aš sutinku su pranešėjos nuomone dėl valstybių narių vykdomo Direktyvos 2002/73/EB perkėlimo ir dėl būtinybės joms visoms įdiegti priemones, kurios pateikiamos šioje direktyvoje siekiant sustiprinti nacionalinius teisės aktus dėl vienodo požiūrio į vyrus ir moteris darbo rinkoje: lyčių lygybė užimtumo srityje yra ne tik tinkamas etiniu požiūriu principas, bet yra ir bus tvarios ir ilgalaikės visos Europos Sąjungos plėtros pagrindas.

Catherine Stihler (PSE), *raštu*. – Moterų ir vyrų lygybė yra pagrindinis Europos Sąjungos principas. Dar daug ką reikia padaryti, kad būtų įgyvendintas šis principas, ir aš tikiuosi, kad mes suteiksime tam politinį prioritetą visose mūsų veiklos Europos Parlamente srityse. Ne vien tik Moterų teisių ir lyčių lygybės komitetas turėtų kelti šiuos klausimus.

Andrzej Jan Szejna (PSE), *raštu.* – (*PL*) Nepaisant to, kad lyčių lygybė yra pagrindinė teisė, lyčių nelygybė darbo rinkoje atlyginimų, užimtumo lygių ir užimtumo kokybės požiūriu lieka svarbi struktūrinė problema. Deja, mes matome, kad aukštesnis išsilavinimo lygis ne visada sudaro sąlygas mažesniam vyrų ir moterų atlyginimų skirtumui.

Gerb. R. Madurellos pranešime atskleidžiami valstybių narių trūkumai Direktyvos 2002/73/EB dėl vienodo požiūrio į vyrus ir moteris principo perkėlimo ir taikymo įsidarbinimo, profesinio mokymo, pareigų paaukštinimo ir darbo sąlygų atžvilgiu.

Visų pirma pranešėja pabrėžia, kad daugelis valstybių narių netinkamai perkėlė diskriminacijos apibrėžtį į savo teisines sistemas. Daugelio šalių vienintelė privaloma apibrėžtis yra bendra apibrėžtis, kurioje neminima lyčių diskriminacijos. Kitose šalyse, neminima seksualinio priekabiavimo arba jis tiktai įtraukiamas į bendrą priekabiavimo apibrėžtį (Lenkijoje seksualinis priekabiavimas apibrėžtas darbo kodekso 6 skirsnio 183a straipsnyje) ir dėl to nukentėjusioms šalims būna daug sunkiau reikalauti savo teisių.

Paprastų žmonių iniciatyvos, kuriomis siekiama didinti visuomenės informuotumą, taip pat tų, kurie siekia padėti diskriminacijos aukoms, iniciatyvos yra nepaprastai svarbios kovojant su diskriminacija.

- Pasiūlymas dėl rezoliucijos B6-0051/2009 (Padėtis Artimuosiuose Rytuose/Gazos Ruože)

Marco Cappato (ALDE), raštu. – (IT) Kad atskirtume Partito Radicale poziciją nuo tų, kurie pateikia priešingus nei mūsų argumentus šiame Parlamente, mes kalbame už tuos iš mūsų, kurie norėtų susilaikyti, ir tuos, kurie norėtų nedalyvauti balsuojant. Sprendimas, kad ES remia ilgalaikę ir konstruktyvią taiką Artimuosiuose Rytuose, kurį šiandien čia, Strasbūre, pakartojo pirmininkas H. G. Pötteringas, skirtas dviem suverenioms, nepriklausomoms valstybėms.

Europos įkūrėjai laikosi priešingos nuomonės: norint siekti taikos, turi būti atsisakyta visiško nacionalinio suvereniteto. Būtent tai pasakė Ventotene'as Manifesto'as.

Šiandien mes privalome įsiklausyti į didžiąją Izraelio piliečių daugumą, kuri siekia Izraelio prisijungimo prie ES ir kurios nepaiso Izraelis ir taip pat Europos valdantieji sluoksniai.

Pokario laikotarpio atvira Europa, kaip atskaitos taškas kaimyninėms šalims, buvo taikos veiksnys, net jei ir nepakankamas. Uždara nacionalinių valstybių Europa, siekianti turėti Europos sienas ir judaizmo ir krikščionybės šaknis – tai Europa, kuri skatina karus Artimuosiuose Rytuose, taip pat Balkanuose ir Kaukaze, ir kuri kelia įtampą, pavyzdžiui, Urale, Turkijoje ir Magribe.

Kaip nesmurtinė radikalų partija, mes manome, kad konstruktyvus sprendimas dėl taikos vadinamas Europos federalizmu, tai Europos Jungtinės Valstijos, kurios atveria duris Turkijai ir Izraeliui, o perspektyvoje – demokratinėms valstybėms, atsisakančioms visiško suvereniteto.

Proinsias De Rossa (PSE), *raštu.* – Aš besąlygiškai smerkiu beatodairišką ir brutalų civilių gyventojų žudymą Gazoje, kaip ir beširdį ir nepateisinamą Izraelio civilių gyventojų žudymą "Hamas" raketomis.

Aš balsavau už Europos Parlamento rezoliuciją dėl Gazos, nes joje aiškiai palaikoma JT Saugumo Tarybos rezoliucija, raginanti skubiai skelbti paliaubas. Be to, noriu atkreipti dėmesį į gruodžio mėn. Parlamento sprendimą atidėti ES santykių su Izraeliu stiprinimo veiklą. Nors rezoliucijos stilius ne toks griežtas, nei aš būčiau norėjęs, vis dėlto rezoliucija, priimta didžia Parlamento balsų dauguma, greičiau paveiks Izraelio ir "Hamas" sprendimus, negu pavienės politinių frakcijų rezoliucijos.

Aš nesutinku su ES santykių su Izraeliu stiprinimu ir manau, kad prekybos susitarimas su Izraeliu turėtų būti pristabdytas, kol jis nesilaikys žmogaus teisių normų ir neįsitrauks į konstruktyvias ir tikras derybas su savo kaimynėmis ir nesieks įgyvendinti dviejų etapų konflikto sprendimo. Visos valstybės narės dabar turėtų sutikti atšaukti savo ankstesnį sprendimą stiprinti santykius su Izraeliu, naudojant tai kaip priemonę siekiant priversti jį sėsti prie derybų stalo su realiais pasiūlymais.

Manuel António dos Santos (PSE), *raštu.* – (*PT*) Aš apsisprendžiau susilaikyti dėl pasiūlymo dėl rezoliucijos dėl padėties Artimuosiuose Rytuose ir Gazos Ruože dėl vienintelės priežasties – nemanau, kad šiuo metu Europos Parlamento rezoliucija būtų pateisinama.

Aš manau, kad klausimo aptarimas nebalsuojant būtų daug veiksmingesnis būdas įtraukti Europos Parlamentą į šios problemos sprendimą.

Koenraad Dillen (NI), *raštu.* – (*NL*) *Une fois n'est pas coutume*, tai labai nešališka rezoliucija, kuri nusipelno visų mūsų pritarimo, nes joje aiškiai prašoma abiejų konflikte dalyvaujančių šalių nenaudoti smurto. Vis dėlto mes neturėtume puoselėti jokių iliuzijų dėl Europos poveikio, ir *a fortiori* Europos Parlamentas gali būti apgaudinėjamas dėl to, kaip klostosi padėtis Viduriniuosiuose Rytuose. Kol mes ieškosime sprendimo, "Hamas" privalo nutraukti raketų atakas prieš Izraelį. Taip pat Izraelis privalo sumažinti neproporcingo lygio smurtą, kurio aukomis tampa nekalti vaikai ir eiliniai piliečiai. Nepaisant mano paramos šiai rezoliucijai, aš primenu Parlamentui, kad teroristinė organizacija "Hamas" lieka pagrindinė padėties aštrinimo priežastis.

Glyn Ford (PSE), raštu. – Aš balsavau už bendrą rezoliuciją, nors ir ji buvo ne tokia griežta smerkiant Izraelio veiksmus Gazoje, negu būčiau norėjęs.

Negalima pritarti atsitiktinėms "Hamas" raketų atakoms, bet ne vien tik "Hamas" atsakinga, kad pasibaigė paliaubos. Izraelio veiksmai yra visiškai neproporcingi, o jo taikymasis į nekaltus civilius gyventojus – vyrus, moteris ir vaikus – yra kolektyvinės bausmės forma, pažeidžianti tarptautinę humanitarinę teisę.

Atrodo, kad atakomis prieš JT įstaigas ir jos pagalbos teikimą sąmoningai siekiama nutraukti pagalbą skurstantiems ir pašalinti nepriklausomus Izraelio barbariškų veiksmų stebėtojus.

Mathieu Grosch (PPE-DE), *raštu. – (DE)* Aš manau, kad yra teisinga ir dera Europos Parlamentui laikytis bendros nuomonės. Mes turime nukreipti pastangas į tai, kad ir Izraeliui, ir "Hamas" būtų aišku, kad mes nepritariame jokiai smurtinių karo veiksmų formai ir reikalaujame besąlygiškai gerbti taikos palaikymo pajėgas ir pagalbos agentūras.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), *raštu.* – (*PT*) Nepaisant raginimo skelbti paliaubas, Parlamento priimta rezoliucija dėl nepaprastai įtemptos padėties Gazos Ruože yra nepakankama, joje netgi yra neigiamų aspektų, ypač lyginant su sausio 12 d. JT Žmogaus teisių tarybos (angl. UNHRC) rezoliucija. Parlamento rezoliucijoje:

- Nepaisant brutalios agresijos, nusikaltimų ir pačių svarbiausių žmogaus teisių pažeidimų, nėra nei vieno žodžio apie Izraelio pasmerkimą.
- Joje vėl pasitvirtina dviprasmiškumas slepiant tai, kad Palestinoje yra kolonizatoriai ir kolonizuotieji, agresoriai ir aukos, engėjai ir engiamieji, išnaudotojai ir išnaudojamieji, nuslepiant Izraelio atsakomybę.
- Joje bandoma nuslėpti ES, kuri prisideda prie Izraelio nebaudžiamumo, atsakomybę. Joje svarstomas paskutinis sprendimas stiprinti dvišalius santykius su šia šalimi arba gėdingas ES šalių susilaikymas UNHRC priimtos rezoliucijos atžvilgiu.
- Be to, esant tokiai įtemptai padėčiai kaip ši, rezoliucijoje nekritikuojamas Izraelis, kad pažeidinėja JT rezoliucijas dėl okupacijos užbaigimo, neteisėtų gyvenviečių, skiriamosios sienos, žmogžudysčių, sulaikymų, nesuskaitomų Palestinos žmonių pažeminimų arba net dėl neatimamos teisės į valstybę su 1967 m. sienomis ir sostine Rytų Jeruzale.

Jens Holm ir Eva-Britt Svensson (GUE/NGL), raštu. – (SV) Mes džiaugiamės tuo, kad rezoliucijoje reikalaujama nedelsiant nutraukti Izraelio vykdomą Gazos gyventojų žudymą. Tačiau mes apgailestaujame dėl to, kad rezoliucijoje nereikalaujama sustabdyti asociacijos susitarimo su Izraeliu galiojimo ir nutraukti santykių su Izraeliu stiprinimo veiklos. Esama aiškių reikalavimų, kurie turėtų būti pateikti šaliai, taip akivaizdžiai laužančiai duotus pažadus – būtent gerbti žmogaus teises ir tarptautinę teisę.

Mes taip pat abejojame tvirtinimu, kad Izraelio puolimas buvo pradėtas atsakant į raketų leidimą iš "Hamas". Izraelis nuolat nutraukinėja paliaubas, įskaitant praėjusių metų lapkričio 4 d., kai Izraelio kariuomenė įžengė į Gazos ruožą ir nužudė šešis palestiniečius, taip pat kolektyvinį Palestinos žmonių baudimą embargu, elektros išjungimu, gyvenviečių plėtimu, sienos statymu, svarbiausių Palestinos politikų grobimu ir kt.

Nepaisant to, mes pritariame bendrai rezoliucijai ir reikalavimui, kad Izraelis nedelsdamas baigtų žudynes.

Mikel Irujo Amezaga (Verts/ALE), *raštu.* – (*ES*) Pirmininkas H. G. Pötteringas paskubėjo tvirtindamas, kad nebuvo balsų prieš. Aš balsavau prieš šią rezoliuciją. Nors ir sutinku, kad joje yra pozityvių nuostatų, ypač Gazos Ruožo žmonių "kolektyvinės bausmės" terminas, mano manymu, to nepakanka. Vienintelis praktinis dalykas, kurį gali padaryti šis Parlamentas – stengtis užšaldyti asociacijos susitarimą su Izraeliu; visa kita yra tik kalbos – pozityvios ir patrauklios – bet tik kalbos. Politikoje gražūs žodžiai nieko neverti: būtina imtis veiksmų, nes NIEKAS nepasikeis priėmus šią rezoliuciją. Jeigu mes būtume kalbėję apie kokią nors kitą valstybę, o ne Izraelį, rezoliucija būtų buvusi daug veiksmingesnė. Aš manau, kad Izraelis turi teisę gyventi taikoje, bet tai nėra tas atvejis, kai viskas gerai baigiasi, ir Izraelis tai turi žinoti. Be to, vienintelis tikslas, kurį

šiuo puolimu norima pasiekti – suintensyvinti konfliktą. Ši diena nėra gera Parlamentui, nes jis pasirinko kalbas vietoj veiksmų.

Carl Lang (NI), *raštu.* – (*FR*) Šios asamblėjos, kuri numatyta atstovauti Europos žmonių interesams, visų frakcijų pateiktame tekste iš tikrųjų yra keletas puikių rekomendacijų, pavyzdžiui, raginimas nutraukti kovą, bet jame nepateikta jokios užuominos apie šio konflikto importavimą į Europą. Du vaizdai iš demonstracijų prieš Izraelio intervenciją yra ypač sukrečiantys, kaip ir juos lydintis smurtas.

Viename yra demonstracijos dalyviai, kurių dauguma – imigrantai, mojuojantys Palestinos, Alžyro, "Hamas" ir "Hezbollah" grupuočių vėliavomis ir plakatais su arabiškais užrašais.

Kitame – Prancūzijos kairiųjų ekstremistų lyderiai: Revoliucinės komunistų lygos – O. Besancenot ir Komunistų partijos – M. G. Buffet, žingsniuojantys su suimtaisiais.

Šie vaizdai iliustruoja dvi nerimą keliančias tendencijas: islamistinių asociacijų vykdomą laipsnišką imigrantų masių iš musulmonų pasaulio perėmimą ir islamistinių judėjimų ir ekstremalių kairiųjų komunistų, t. y. dviejų revoliucinių judėjimų, kurie siekia sugriauti mūsų civilizaciją, sąmokslą. Dabar kaip niekad Europos žmonių identitetui ir laisvei apsaugoti reikia uždrausti tokias demonstracijas ir įgyvendinti migracijos srautų krypties pakeitimo politiką.

Roselyne Lefrançois (PSE), *raštu.* – (FR) Atsižvelgdamas į padėties Gazoje įtemptumą Europos Parlamentas negali toliau tylėti. Todėl aš reiškiu savo paramą šiai rezoliucijai, kurioje raginama nedelsiant ir visam laikui nutraukti ugnį, taip pat iš Izraelio pusės užbaigti karinius veiksmus Gazos Ruože ir "Hamas" raketų šaudymą į Izraelį.

Tačiau aš apgailestauju, kad nebuvo įtraukta ryžtingo ir be išlygų Izraelio armijos atakų, dėl kurių jau žuvo daugiau nei 1 000 žmonių – daugiausia civilių, pasmerkimo. Nors aš sutinku su tuo, ką Europos Parlamento socialistų frakcijos pirmininkas M. Schulzas pasakė prieš balsavimą, kai pakartojo, kad šios atakos nepriimtinos, teikčiau pirmenybę tam, kad šis pasipiktinimas būtų išreikštas raštu.

Panašiai, nors pasiūlyme prašoma Izraelio valdžios institucijų užtikrinti nepertraukiamą humanitarinės pagalbos pristatymą ir suteikti tarptautinės spaudos atstovams galimybę patekti į Gazą, jame neprieinama, kaip aš norėčiau, iki to, kad ES santykių su Izraeliu stiprinimas priklausytų nuo to, ar Izraelio valstybė laikysis humanitarinės teisės principų.

Spręsdama šį konfliktą Europa turi atlikti pagrindinį vaidmenį; tačiau izraeliečių ir palestiniečių susitarimą dėl ilgalaikės taikos, mano nuomone, galima pasiekti tik sukūrus stiprią Palestinos valstybę, pripažįstančią Izraelį ir pripažįstamą jo.

Willy Meyer Pleite (GUE/NGL), raštu. – (ES) Bendra rezoliucija dėl Gazos turi pozityvių aspektų, pavyzdžiui, reikalavimą nedelsiant nutraukti ugnį, pripažinimą 1 000 mirties atvejų dėl Izraelio armijos kaltės, įskaitant moteris ir vaikus, taip pat, kad Izraelio Gazai taikomas embargas yra tarptautinės humanitarinės teisės pažeidimas.

Nepaisant to, aš negalėjau balsuoti už, nes rezoliucijoje "Hamas" numatoma tokia pat atsakomybė, kaip Izraeliui. Joje nepripažįstama, kad kaip tik Izraelio armija nutraukė lapkričio 4 d. paliaubas, įsiverždama sausuma ir įvairiomis atakomis iš oro, o verčiau dėl paliaubų nutraukimo metama kaltė "Hamas". Rezoliucija aiškiai yra nepakankama, nes joje neprašoma Komisijos ir Tarybos imtis ryžtingų priemonių. ES turėtų užšaldyti dabartinį ES ir Izraelio asociacijos susitarimą dėl 2 straipsnio pažeidimo, kuriame tvirtinama, kad žmogaus teisių gerbimas – sąlygojanti susitarimo aplinkybė. Be to, bendroje rezoliucijoje nereikalaujama užbaigti Izraelio blokados Gazai ir nereikalaujama, kad 27 ES valstybės narės nutrauktų visų ginklų eksportą į Izraelį.

Alexandru Nazare (PPE-DE), *raštu.* – (RO) Šia rezoliucija pavyko suvienyti pagrindines Europos Parlamento politines frakcijas siekiant parengti pareiškimą, kuris yra neabejotinai reikalingas žinant dabartinę humanitarinę ir saugumo padėtį Viduriniuosiuose Rytuose.

Nepaisant tendencijų, kurios inicijavo šio konflikto pradžią, šis konfliktas jau didele dalimi turi neigiamą poveikį regiono civiliams gyventojams ir Jungtinių Tautų buvimui Gazoje. Aš taip pat kaip ir kiti mano kolegos manome, kad esame taške, kuriame pasiekti rezultatų galime tik dialogu, įmanomu tik esant paliauboms.

LT

Be to, Rumunijos nuosekli pozicija šiuo klausimu užima reikšmingą šio dokumento dalį. Aš esu patenkintas, kad turiu galimybę balsuoti už dokumentą, kuriame išreiškiamas tiek Europos politinės šeimos, kuriai aš priklausau, tiek ir mano šalies požiūris.

Vural Öger (PSE), raštu. – (DE) Aš palankiai vertinu rezoliucijos dėl padėties Gazos Ruože priėmimą. Europos Parlamentui būtina išreikšti savo požiūrį į krizę. Europos Parlamentas privalo pasmerkti šią humanitarinę katastrofą, nes jis kaip visada pretenduoja būti moralinis lyderis žmogaus teisių atžvilgiu. Taip yra dėl to, kad Europos Parlamentas toliau nebegali tylėti. Štai kodėl aš balsavau už šią rezoliuciją. Nepaisant to, Parlamentas galėtų pasiųsti aiškesnį signalą; kai kuriais klausimais rezoliucija išlieka pernelyg neryžtinga. Svarbu, kad mes paragintume skelbti ilgalaikes paliaubas ir pasmerkti civilių gyventojų kančias. Taip pat mūsų pareiga siūlyti praktinius sprendimus dėl karo užbaigimo ir paraginti ES įsipareigoti ieškoti jų atliekant savo vaidmenį Ketverte. Kadangi Jungtines Valstijas šiuo metu apėmusi paralyžiaus būsena dėl prezidentų pasikeitimo, ES turi toliau stiprinti pareigos jausmą. Padaryti pertrauką derybose dėl santykių su Izraeliu gerinimo raginama atsižvelgiant į tokius iškreiptus karinius veiksmus. Deja, šioje rezoliucijoje apie tai neužsimenama. Jeigu Izraelis nenori derėtis tiesiogiai su "Hamas", tai ES turėtų stengtis užtikrinti, kad su "Hamas" kalbėtųsi kiti. Karinio puolimo tęsimas kainuoja per daug gyvybių. Tuščių žodžių nepakanka gresiant tokiai sunkiai humanitarinei krizei.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), *raštu.* – (*EL*) Bendroje rezoliucijoje nekreipiama dėmesio į agresyvaus ir barbariško Izraelio karo priežastis, kurias išnagrinėjus būtų gautas atsakymas į "Hamas" raketų atakas. Visi supranta, kad karas buvo iš anksto suplanuotas ir priežastis slepia Izraelio okupacija ir Izraelio atsisakymas vykdyti JT rezoliucijas dėl nepriklausomos Palestinos valstybės su sostine Rytų Jeruzale. Tai Izraelio agresyvios JAV ir ES remiamos neteisėtų gyvenviečių kūrimo ir atsisakymo grįžti prie 1967 m. sienų politikos rezultatas.

Nors rezoliucijoje kalbama apie karo nutraukimą, bet laikomasi neutralumo ir neraginama, kad ES imtųsi priemonių, kad būtų užšaldyti nauji teikiantys pirmenybę santykiai, siekiant daryti spaudimą Izraeliui. Joje nesmerkiama agresyvios Izraelio politikos; priešingai – joje kišamasi į Palestinos vidaus problemas.

Ją patvirtinusios jėgos ragina ES suteikti svarbesnį vaidmenį ir pritaria jam, o tai susiję su imperialistinėmis ambicijomis regione. Jos remia JAV ir NATO planą dėl platesnių Viduriniųjų Rytų, su kuriuo ES sutiko, ir jų tikslą – kad imperialistai galėtų pavergti visą regioną.

Būtent dėl tų priežasčių Graikijos komunistų partija nebalsavo už bendrą politinių frakcijų rezoliuciją ir ragina stiprinti kovą su imperializmu ir atkreipia dėmesį, kad nėra tokio dalyko, kaip geras ar blogas imperializmas.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL), *raštu.* – (*EL*) Aš atsisakiau balsuoti už bendrą Europos Parlamento rezoliuciją dėl padėties Gazos Ruože, nes nors joje ir yra pozityvių aspektų, griežtai nesmerkiama perdėta karinė reakcija, kurianti humanitarinę katastrofą. Nepakanka Europos Parlamento išreikšto pasipiktinimo ir apgailestavimo dėl atakų prieš civilius gyventojus ir kliudymo teikti humanitarinę pagalbą. Europa turi pateisinti savo atsakomybę ir reikalavimą galutinai užbaigti Izraelio agresiją ir dėti pastangas, kad būtų rastas perspektyvus ilgalaikis sprendimas. Deja, Europos Parlamento priimtoje kompromisinėje rezoliucijoje nėra šios tvirtos politinės valios.

Luís Queiró (PPE-DE), *raštu.* – (*PT*) Izraelio teisė gyvuoti taikos ir saugumo sąlygomis yra neatimama. Palestiniečių teisė gyventi laisvoje pačių administruojamoje teritorijoje taikos, demokratijos ir žmogaus teisių gerbimo sąlygomis taip pat neatimama. Bet kuri rezoliucija dėl regiono turi užtikrinti, kad būtų pašalinta šioms teisėms keliama grėsmė.

Priešingos padėties Vakarų krante konfrontacija Gazoje atskleidžia, kad abiejų šalių santykiai, nors įtempti ir konfliktiški, yra galimi, jeigu abi pusės norėtų pripažinti viena kitos gyvavimą. Taip nėra dėl "Hamas", kai teritorijos kontrolė naudojama tam, kad būtų galima siekti savo tikslo – neleisti gyvuoti Izraeliui.

Tačiau dėl šių aplinkybių mirties atvejai Gazoje nėra mažiau tragiški. Mes žinome, kad "Hamas" visiškai neatsižvelgia į palestiniečių gyvybes ir gyventojais naudojasi kaip skydais nuo Izraelio atakų, o jų mirtimis – kaip propagandos ginklais. Izraelis, pasiryžęs teisėtai užtikrinti savo saugumą, tęsia kovą, nepaisydamas jos tragiško rezultato. Procesas bus neišvengiamas, jeigu tarptautinė bendruomenė, taip pat arabų šalys, nerems vienos šalies teisės gyvuoti ir kitos šalies saugumo, kaip taikos proceso Viduriniuosiuose Rytuose tikslo.

Luca Romagnoli (NI), *raštu.* – (*IT*) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, aš pasisakau už pasiūlymą dėl rezoliucijos dėl tragiškos padėties Gazos Ruože.

Aš visiškai pritariu susirūpinimui, kad konfliktas neartėja prie pabaigos, nepaisant visos tarpvalstybinės bendruomenės susirūpinimo, kad būtų nutraukti karo veiksmai. Aš prisidedu prie savo kolegų reikšdamas didžiulį apgailestavimą dėl civilių Gazos gyventojų kančių ir manau, kad vienintelis galimas sprendimas ne tik šioje teritorijoje, bet ir visoje Šventojoje Žemėje yra dialogas, derybos ir diplomatija, o ne karas, kuris gali tik didinti neapykantą.

Europos Sąjunga gali ir privalo atlikti reikšmingą vaidmenį šiame procese tiek siekdama nutraukti ugnį, tiek ir atverdama kelius humanitarinėms reikmėms. Dėl šios priežasties aš balsuoju už pasiūlymą dėl rezoliucijos ir tikiuosi, kad dedant pastangas dėl susitaikymo bus kuo greičiau pasiekta konkreti pažanga siekiant taikos.

Martine Roure (PSE), raštu. – (FR) Izraelio ir Gazos konfliktas užtruko tiesiog per ilgai.

Kai dabar mirties atvejai skaičiuojami tūkstančiais, mūsų pagrindinė pareiga – užtikrinti, kad kova būtų nedelsiant nutraukta.

Gazos izoliacijos politika patyrė nesėkmę, o pirmieji nuo to nukentėję gyventojai tapo radikalesni.

Joks karinis Izraelio ir Palestinos konflikto sprendimas neįmanomas.

Vienintelis galimas susitarimas – dviejų šalių ilgalaikis ir išsamus taikos susitarimas. Štai kodėl mes prašome, kad remiantis Arabų lygos iniciatyva ir ankstesniu Izraelio ir Palestinos susitarimu būtų kuo greičiau sušaukta tarptautinė konferencija, kurią inicijuotų Ketvertas ir joje dalyvautų visos regiono suinteresuotos šalys.

Tuo tarpu mes manome, kad bet koks ES ir Izraelio politinių santykių stiprinimas turi būti griežtai grindžiamas pagarba žmogaus teisėms. Todėl mes esame nusistatę prieš balsavimą palaikant Izraelio aktyvesnį dalyvavimą Bendrijos programose.

Flaviu Călin Rus (PPE-DE), *raštu.* – (RO) Aš balsavau už Europos Parlamento rezoliuciją dėl padėties Gazos Ruože, kad šiame regione būtų nedelsiant nutraukta ugnis.

Aš manau, kad nepaisant nuomonių, kurių laikosi konfliktuojančios šalys, dialogas yra vienintelis būdas išspręsti bet kokias problemas bendram labui.

Olle Schmidt (ALDE), *raštu.* – (*SV*) Rezoliucijoje dėl padėties Gazos Ruože, dėl kurios šiandien balsavo Europos Parlamentas, nėra teroristinės organizacijos "Hamas" pasmerkimo, nors ji gruodžio mėn. nutraukė paliaubas ir dabar naudojasi civiliais gyventojais kaip žmogiškaisiais skydais. Nepaisant to, kad to nebuvo įtraukta į rezoliuciją, aš manau, kad svarbu balsuoti už raginimą nutraukti ugnį regione; todėl balsavau už rezoliuciją.

Brian Simpson (PSE), *raštu.* – Padėtis Gazos Ruože yra apgailėtina. Šimtai nekaltų civilių gyventojų nužudyta ir tūkstančiai jų kiekvieną dieną susiduria su mirtimi. Taip, aš sutinku, kad Izraeliui turėtų būti leidžiama gyventi taikos sąlygomis. Taip, raketų atakos per sieną nepriimtinos ir turėtų liautis.

Tačiau Izraelio atsakas visiškai neproporcingas ir jo negalima remti.

Izraelis nepaiso tarptautinės bendruomenės. Jis artilerijos sviediniais apšaudė aptvertą JT teritoriją, jis atakavo mokyklas ir vaikus. Tai visiškai nepriimtina ir turi liautis. Ugnis turi būti nedelsiant nutraukta.

Aš balsavau už šią rezoliuciją, nes Europos Parlamentui reikia, kad būtų išgirstas jo pareiškimas, kad užspeisti Gazos Ruože nekalti palestiniečiai nebūtų pamiršti.

Izraeliečiai, jūs turite teisę gyventi taikos sąlygomis. Jūs neturite teisės praktikuoti beprasmišką griovimo ir būti mirtį ir griovimą nekaltiems civiliniams gyventojams nešančia priemone. Jūsų veiksmai reiškia, kad jūs tampate agresoriais, o ne aukomis.

Bart Staes (Verts/ALE), *raštu.* – (*NL*) Aš pritariau mums pateiktam kompromisui, nors jame ir trūksta mano trokštamo matyti griežtumo ir drąsos. Man kelia nerimą ir pyktį plataus masto neproporcingas Izraelio oro pajėgų ir sausumos kariuomenės puolimas tankiai apgyvendintoje teritorijoje.

Aš jaučiu solidarumą su 1,5 mln. Gazoje laikomais palestiniečiais, kuriems neįmanoma išvykti iš Gazos Ruožo, ir nerimauju dėl jų likimo ir dėl humanitarinės Vakarų kranto palestiniečių padėties – jie, nepaisant Palestinos nacionalinės savivaldos paramos, nemato jokio gyvenimo sąlygų pagerėjimo.

Apgailėtina, kad kompromise neminima problemiškos ES ir Izraelio santykių stiprinimo veiklos. Aš raginu Tarybą užšaldyti santykių su Izraeliu stiprinimo veiklą, kol visos šalys susitars dėl visiško ilgalaikio ugnies nutraukimo ir Izraelis sudarys sąlygas be apribojimų teikti humanitarinę pagalbą.

ES ir Izraelio santykių stiprinimo veikla gali būti vykdoma tik su sąlyga, kad nebus pažeidžiama tarptautinė humanitarinė teisė, bus nutraukta humanitarinė krizė Gazoje ir okupuotose Palestinos teritorijose ir dedamos visos įmanomos pastangos, kad būtų sudarytas išsamus taikos susitarimas ir visapusiškai įgyvendintas EB ir PIO laikinasis asociacijos susitarimas.

Catherine Stihler (PSE), raštu. - Aš pritariu rezoliucijai dėl Gazos ir raginimui nedelsiant nutraukti ugnį.

- Pasiūlymas dėl rezoliucijos B6-0033/2009 (Padėtis Afrikos Kyšulyje)

Alessandro Battilocchio (PSE), *raštu.* – (*IT*) Ačiū, gerb. pirmininke. Aš balsavau už. Padėtis Afrikos Kyšulyje lieka nepaprastai problemiška. Problemos ir konfliktai susipynę taip, kad ES turi nuolat rūpintis siekdama išvengti dramatiško padėties pablogėjimo. Aš, kaip ir mano mano frakcija, manau, kad padėtis Afrikos Kyšulyje reikalauja neatidėliotino ir visapusiško padėties vertinimo.

Kaip buvo sakyta, pagrindiniai sunkumai kyla dėl daugybės įvairių regiono šalių konfliktų. Dėl šios priežasties neabejotinai svarbu skirti dėmesį saugumui daugybe aspektų, pavyzdžiui, spręsti, kaip turėtų būti kontroliuojamas vyriausybių pasikeitimas; šios vyriausybės turėtų būti raginamos parengti iniciatyvų įsipareigojimą gerinti žmogaus teisių padėtį.

Marie-Arlette Carlotti (PSE), raštu. – (FR) Afrikos Kyšulys šiuo metu kenčia nuo šių nelaimių:

- pilietinio ir regioninio karo,
- demokratijos ir laisvės nebuvimo,
- bado ir maisto krizės.

Piratavimo veiksmai, primenantys kitą amžių, yra naujausias šio chaoso padarinys.

Susidūrę su šiomis tragedijomis, draskančiomis regioną ir skatinančiomis kraujo praliejimą, mes neturime toliau tylėti ar rodyti bejėgiškumo.

Dabar kaip niekad, kai tarptautinė bendruomenė rodo ženklus, kad ją kamuoja, regis, niekada nesibaigsianti krizė, ES turi imtis vadovaujančio vaidmens.

Pradėdama operaciją "Atalante", kuria siekiama apsaugoti pažeidžiamus laivus ir teikti pagalbą pristatant maisto Somalio pabėgėliams, Europos Sąjunga įrodė, kad ji gali rasti tikrus ir veiksmingus sprendimus, kai susiduriama su kritiniu atveju.

Tačiau ji taip pat turi rasti atsakymus į bendrą politinę krizę regione.

Ji turi sukurti ES regioninės politikos partnerystę vardan taikos, saugumo ir vystymosi Afrikos Kyšulyje, kurią Plėtros komitetas pradėjo įgyvendinti, kai 2007 m. balandžio mėn. ji priėmė jo pranešimą.

Neleiskime, kad Afrikos Kyšulys taptų neteisėtu veiksmų erdve, kurioje nevyksta jokios plėtros.

Nils Lundgren (IND/DEM), raštu. – (SV) Kadangi, mano tvirtu įsitikinimu, Europos Parlamentas neturėtų įsitraukti į užsienio politiką, balsavau prieš visą rezoliuciją. Tai iš esmės nereiškia, kad viską, kas yra rezoliucijoje, laikau klaidingu arba nepageidautinu dalyku. Priešingai, pranešime taip pat yra ir pozityvių nuostatų, kurias aš būčiau nuoširdžiai palaikęs, jeigu tai būtų buvęs, pavyzdžiui, Švedijos Vyriausybės pareiškimas. Toks pavyzdys pateikiamas pagal Švedijos ir Eritrėjos žurnalisto Dawito Isaako bylą, kuris įkalintas be teisminio bylos nagrinėjimo nuo 2001 m.

Alexandru Nazare (PPE-DE), *raštu.* – (*RO*) ES ir tarptautinė bendruomenė turi mažai galimybių iš esmės pakeisti esamą tikrovę Somalyje. Tačiau įveikimas vienos iš pasekmių – piratavimo – daug labiau priklauso nuo mūsų. Mes neturime pamiršti, kad piratavimas pirmiausia yra Pietų ir Vidurio Somalyje gyvenančių grupuočių pajamų gavimo priemonė. Šios pajamos savo ruožtu naudojamos konfliktams, vykstantiems šalyje ir regione, kurstyti.

Platesnis karinio jūrų laivyno dalyvavimas regione gali turėti pozityvų poveikį saugumui Somalyje ir dėl tos pačios priežasties – visame regione. Todėl ES privalo remti nuosaikius Somalio Vyriausybės atstovus, kurie

yra tvirtai įsipareigoję siekti stabilumo ir taikos regione. Kova su piratavimu yra įmanomas variantas Europos Sąjungai, kuri turi reikalingą karinį pajėgumą ir gali padėti atkurti ne tik gyvybiškai svarbaus maršruto saugumą, bet ir sukurti stabilumą ir taiką regione.

Luca Romagnoli (NI), *raštu.* – (*IT*) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, aš balsuoju už pasiūlymą dėl rezoliucijos dėl padėties Afrikos Kyšulyje.

Kebli padėtis šiame Afrikos regione reiškia, kad Europos institucijos privalo užimti ryžtingą poziciją. Dėl šios priežasties aš pritariu Tarybai skirtam raginimui skirti ES specialųjį įgaliotinį arba pasiuntinį Afrikos Kyšulio regione. Etiopija, Eritrėja, Somalis ir Džibutis turi bendradarbiauti, jeigu nori įveikti dabartinę padėtį be išeities.

Štai kodėl Eritrėjos Vyriausybė privalo iš naujo apsvarstyti savo dabartinį pasitraukimą iš Tarpvyriausybinės plėtros institucijos (angl. IGAD). Štai kodėl Džibutis privalo padaryti viską, ką gali, kad užtikrintų geresnę profesinių sąjungų teisių apsaugą. Štai kodėl Etiopija privalo atšaukti deklaraciją dėl pilietinių organizacijų ir labdaros institucijų registravimo ir reglamentavimo. Štai kodėl Somaliui reikia įveikti vieną iš sunkiausių humanitarinių ir saugumo krizių pasaulyje.

- Pasiūlymas dėl rezoliucijos RC-B6-0028/2009 (Baltarusija)

Alessandro Battilocchio (PSE), *raštu.* – (*IT*) Atrodo, kad pagaliau, nors vis dar nedrąsiai, A. Lukašenkos režimas duoda ženklus, kad atsiveria tarptautinei bendruomenei. Atkreipkime dėmesį į tai ir sparčiai įsitraukime į bendrą procesą, kuriuo siekiama gerinti santykius su šia šalimi, kuri yra taip arti mūsų sienų. Tačiau mes negalime atsitraukti nei per colį nuo mūsų reikalavimų pagarbos žmogaus teisėms ir žodžio ir informavimo laisvės garantijų atžvilgiu. Vis dar ryškūs kelių bandytų surengti taikių demokratinių demonstracijų represijų vaizdai.

Be to, norėčiau paprašyti dėti daugiau pastangų tariantis dėl bendrų taisyklių opiu Baltarusijos vaikų lankymosi priimančiose ES šeimose vasaros mėnesiais klausimu. Kiekvienais metais Baltarusijos Vyriausybė keičia savo strategiją šiuo klausimu, dažnai sudarydama labai keblias situacijas, kurios turi neigiamą poveikį, ypač patiems vaikams, kurie jau yra nuskriausti kitais būdais. Dabartinė pažanga sveikintina, bet kelias, kurį reikia nueiti, vis dar ilgas: mes tikimės, kad A. Lukašenka po daugelio klaidingų startų nori eiti šiuo keliu – bent jau iš dalies – kartu.

Martin Callanan (PPE-DE), raštu. – Baltarusija didele dalimi lieka atstumta Europos Sąjungos dėl prezidento A. Lukašenkos autoritarinio valdymo. Per paskutiniuosius penkerius metus Europos Parlamento A. Sacharovo premija du kartus buvo įteikta Baltarusijos disidentams, o kiti – atrinkti į kandidatų sąrašą. Tai aiškiai rodo, kad Baltarusijoje varžomos žmogaus teisės ir politinės laisvės.

Nepaisant to, yra požymių, kad A. Lukašenkos simpatija Vakarams iš lėto didėja. Žinoma, padėtis Baltarusijoje vis dar lieka sudėtinga, bet mums reikia pripažinti, kad vienas iš būdų įtikinti Baltarusiją atsigręžti į Europos Sąjungą – pripažinti A. Lukašenkos bandymus susitaikyti ir reaguoti į juos. Trumpai tariant tai nėra pažadų ir rimbo situacija.

Kaip ir kiekvienas labai susidomėjęs buvusiomis Centrinės Azijos ir kitomis tarybinėmis respublikomis aš matau to regiono ir Baltarusijos panašumus. Šioje rezoliucijoje ne sustojama ties A. Lukašenkos kritika, bet nustatomas tam tikras planas jam, kaip normalizuoti santykius su ES.

Mes neturėtume puoselėti jokių iliuzijų dėl Baltarusijos ir neturėtume dvejoti, ar reikia nutraukti dialogą pablogėjus padėčiai. Tačiau šioje rezoliucijoje suteikiama šiek tiek vilties, kad laikui bėgant santykiai gali gerėti, dėl tos priežasties aš ir balsavau už ją.

Koenraad Dillen (NI), *raštu.* – (*NL*) Aš balsavau už šią rezoliuciją. Europos Parlamentas palankiai vertina tai, kad Baltarusijoje yra šiek tiek mažesni spaudos laisvės suvaržymai ir paleisti keli politiniai kaliniai. Tačiau taip pat atkreiptas dėmesys, kad kiti disidentai iki šiol yra už grotų. Siekiant gerinti santykius šioje rezoliucijoje įtikinėjama, kad Baltarusija turėtų tapti šalimi be politinių kalinių, o Vyriausybė turėtų garantuoti teisę laisvai reikšti savo nuomonę ir kt. Taip pat turėtų būti pakeisti teisės aktai ir baltarusiams suteikta judėjimo laisvė.

Net jeigu visi yra už tai, štai ką aš norėčiau pareikšti jums. Ar Europos Parlamentas neturėtų pradėti priiminėti tokias rezoliucijas dėl šalių, su kuriomis Europa nepalaiko draugiškų santykių? Galima prisiminti Kiniją, kurioje žmogaus teisių padėtis mažų mažiausiai tokia pat dramatiška kaip Baltarusijoje. Ar galbūt komerciniai sumetimai sulaiko mus nuo šių veiksmų?

LT

Alexandru Nazare (PPE-DE), *raštu.* – (RO) Rezoliucijoje tęsiamas vaisingas dialogas su Minsko vadovybe ir išreiškiamas Europos Parlamento ir piliečių susirūpinimas dėl žmogaus teisių padėties ir apskritai tendencijų Baltarusijoje.

Baltarusijos valdžios institucijos padarė tam tikrą pažangą, kuri yra pagirtina, bet mes tikimės, kad jos inicijuos demokratizacijos procesą, o ne tiesiog rodys šiokį tokį kosmetinį gestą. Ši rezoliucija pakankamai ryžtinga, bet turinti subtilių atspalvių, išreiškiančių mūsų pasitenkinimą dėl pirmojo klausimo ir susirūpinimą dėl antrojo klausimo.

Dabartiniai įvykiai regione dar kartą išryškina Vyriausybės veiklos skaidrumo ir vyriausybių demokratinės atsakomybės atstovaujamiems piliečiams svarbą. Priimtos demokratinės vertybės susijusios su ir visuomenių ir rinkų, įskaitant energetikos rinkas, stabilumu ir vystymusi. Ši rezoliucija – žingsnis pirmyn iš naujo pervertinant šias vertybės.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN), *raštu.* – (*PL*) Europos Sąjungos ir Baltarusijos santykiai priklauso nuo abiejų šalių. Jei yra bendra gera valia, dialogas bus įmanomas, kaip ir bus įmanoma tinkama kaimynystės politika ir Rytų partnerystė. Partnerystės negali būti kuriamos remiantis draudimais ir įsakymais – štai kodėl aš pritariu naujai Europos Komisijos iniciatyvai gerinti santykius su Baltarusija. Objektyviai kalbant, mes turime pripažinti, kad Baltarusija taip pat daug ką padarė siekdama skatinti supratimą. To pavyzdžiai apima judėjimo "Už laisvę" registraciją, leidimą leisti ir platinti opozicijos laikraščius ir atvirumą Rytų partnerystės iniciatyvoms. Europos Sąjunga turi didesnių lūkesčių. Tam, žinoma, yra priežasčių. Tačiau taip pat yra tinkamų priežasčių ir dėl daugelio Baltarusijos lūkesčių.

Reikia partnerių darnumo ir supratimo, apimančio daugelį sričių. Pavyzdžiui, jei jau mes raginame Baltarusijos valdžios institucijas nutraukti išvykimo vizų išdavimą savo piliečiams, ypač vaikams ir studentams, kodėl Europos Sąjungai nesiimti veiksmų siekiant supaprastinti ir liberalizuoti vizų išdavimo procedūras Baltarusijos piliečiams? Šios problemos ypač svarbios tiems iš mūsų, kurie gyvena pasienio regionuose, kuriuos sieja tiek kultūriniai, tiek ir šeimyniniai ryšiai.

Be kultūrinių reikalų ir tautiškumo problemos, taip pat svarbus ekonominis ir tarpvalstybinis bendradarbiavimas. Šioje srityje Komisija ir Taryba taip pat galėtų ir turėtų stengtis padaryti daugiau.

Luís Queiró (PPE-DE), *raštu.* – (*PT*) Dabartinė situacija ir būsimi santykiai su Baltarusija – išbandymas Europos Sąjungos užsienio politikai. Tam tikri Minsko gestai pateisina kai kurių santykių atnaujinimą. Tačiau aišku, kad energetikos veiksnys dabartinėmis sąlygomis turi didelės reikšmės valdant šį procesą. Tai suprantama. Realizmas yra neatskiriama užsienio politikos dalis. Tačiau realizmas negali, neturi ir neturėtų skirtis nuo vertybių ir strategijos. Demokratijos skatinimas Baltarusijoje yra tiek vertybių, tiek strategijos klausimas. Šis vidutinės trukmės ir ilgalaikių Europos interesų supratimas turi būti svarbiausias šiame naujame savitarpio santykių etape. Kitaip mes sukursime būsimą priklausomybę, kuriai esant vertybės bus antroje vietoje po trumpalaikių tikslų ir bus mažesnė sėkmės tikimybė.

Luca Romagnoli (NI), *raštu.* – (*IT*) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, aš noriu pranešti, kad balsuoju už pasiūlymą dėl rezoliucijos dėl Europos Sąjungos požiūrio į ryšius su Baltarusija.

Aš patenkintas, kad Baltarusijos užsienio reikalų ministras patvirtino šios šalies ketinimą dalyvauti Rytų partnerystėje kartu su kitomis Rytų Europos šalimis. Tačiau Baltarusijai reikia atidžiai stebėti tarptautinius saugumo standartus ir reikalavimus statant naują branduolinę elektrinę ir derintis prie Branduolinio saugumo konvencijos.

Pagaliau mane liūdina tai, kad Baltarusija lieka vienintelė Europos valstybė, siekianti išsaugoti mirties bausmę. Jeigu ketinama atsižvelgti į būsimą Sąjungos plėtrą, ši barbariška bausmė turi būti panaikinta.

Flaviu Călin Rus (PPE-DE), *raštu.* – (*RO*) Aš balsavau už ES rezoliuciją dėl Baltarusijos, nes jaučiu, kad bet koks veiksmas, galintis įnešti daugiau demokratijos į bet kurią pasaulio šalį, yra pozityvus žingsnis.

Demokratizacijos procesas Baltarusijoje skatins gerbti šios šalies piliečių teises ir laisves.

Rezoliucija sveikintina, nes aš tikiuosi, kad dėl šios priemonės vis daugiau Baltarusijos piliečių turės galimybę lengviau naudotis Europos Sąjungos valstybių vizomis, kad galėtų sužinoti apie mūsų vertybes ir tradicijas ir pasimokyti. Be to, tikiuosi, kad labai greitai Baltarusija neturės politinių kalinių arba namų arešto sąlygomis laikomų žmonių.

Charles Tannock (PPE-DE), raštu. – Aš ir mano kolegos Britanijos konservatoriai visiškai palaikome būtinybę įtraukti demokratinę Baltarusijos opoziciją į ES ir Baltarusijos santykių atnaujinimo procesą. Šiuo metu prezidentas A. Lukašenka, autoritarinį režimą palaikantis ir valdingas vadovas, atsiriboja nuo Maskvos ir bando susidraugauti su ES, ir būtent šį procesą mes turėtume skatinti gerindami politinius santykius su Minsku.

Mes taip pat remiame raginimą Baltarusijos Vyriausybei puoselėti ir gerbti žmogaus teises – tai svarbi ES ir Baltarusijos santykių gerinimo proceso dalis.

Dėl šių priežasčių ir siekdami pabrėžti svarbą, kurią teikiame Baltarusijos ateičiai, nusprendėme pritarti šiai bendrai rezoliucijai. Be to, mes norime išaiškinti, kad pagal šios bendros rezoliucijos 16 skirsnį mirties bausmės problema Europos Parlamento nariams konservatoriams yra sąžinės klausimas.

- Pasiūlymas dėl rezoliucijos RC-B6-0022/2009 (Srebrenica)

Alessandro Battilocchio (PSE), raštu. – (IT) Aš balsavau už.

Su Srebrenica susijusi nuoskauda, palikusi gilų pėdsaką Europos istorijoje. Išgyvenusieji ją vis dar smulkiai pasakoja, kaip nuo 1992 m. balandžio mėn. iki 1993 m. balandžio mėn. tūkstančiai pabėgėlių, bandydami apsisaugoti nuo Bosnijos serbų užpuolimų, slėpėsi rūsiuose, garažuose ir netgi serbų paliktuose namuose; kaip turėjo misti tik šaknimis; kaip buvo aptekę blusomis; kaip sušalę ilgos 1992 m. žiemos metu šildėsi degindami padangas ir plastikinius butelius; kaip kūnus mirusių iš bado ir dėl kitokių priežasčių, ėdė šunys. Praėjus septyniolikai metų nuo žudynių vis dar reikia atpažinti šimtus kūnų.

Taigi aš manau, kad atminimo dienos nustatymas parodytų, kad mes nepamiršime to, išreikštų solidarumą su beprasmiškų žudynių aukų šeimų nariais ir ryžtingai atgaivintų Europos taikos, socialinio teisingumo ir laisvės politiką, neabėjojant, kad gerbti lygiateisiškumą galima tik pripažįstant skirtumus.

Glyn Ford (PSE), *raštu.* – Ši rezoliucija liūdnai primena mums, kad žmogaus nehumaniškumas žmogui nėra tai, kas baigėsi po Antrojo pasaulinio karo holokausto. Jis toliau pasireiškia Srebrenica Europoje ir šiandien toliau kartojasi Gazoje!

Erik Meijer (GUE/NGL), *raštu.* – (*NL*) Aš pritariu, kad būtų paskelbta kasmetinė Srebrenicos genocido atminimo diena būtent dėl to, kad ES ir jos valstybių narių įsikišimas sukėlė apgaulingą saugumo jausmą ir dėl to gyventojai negalėjo pabėgti laiku. Ši kritika neturėtų patikti tiems, kurie pasisako už karines intervencijas. Per praėjusio vakaro pasisakymą pirmininkas mane nutildė viduryje kalbos galbūt iš susierzinimo, jaučiamo dėl mano pasisakymo turinio. Paskutinė dalis, kuri vargu ar buvo girdima, nes pirmininkas stukseno savo plaktuku, susijusi su šiuo pranešimu.

Srebrenica taip pat yra optimistinių nuomonių apie humanitarines intervencijas ir saugų prieglobstį nesėkmės simbolis. Turėtų būti aiškinama nuo pat pradžių, kad užsienio kariuomenės dalyvavimas galėtų sukelti tik apgaulingas iliuzijas. Tai pavertė Srebrenicą prieš Serbijos aplinką nukreipta veikti baze, nors buvo neišvengiama, kad ją galiausiai praris ta pati aplinka.

Jeigu Srebrenicoje nebūtų buvę Olandijos kariuomenės, nebūtų buvę karo padėties ir serbams nebūtų reikėję keršyti. Aukos yra ne tik priežastis patraukti Ratko Mladičių ir Radovaną Karadžičių baudžiamojon atsakomybėn, bet ir pagalvoti apie karinių intervencijų ir visų bandymų suvienyti tautiškai susiskirsčiusią Bosniją nesėkmę.

Athanasios Pafilis (GUE/NGL), *raštu.* – (*EL*) Europos Parlamento bendra rezoliucija dėl Srebrenicos yra bandymas iškraipyti istoriją ir paslėpti arba perkelti atsakomybę už Amerikos ir Europos imperialistų nusikaltimus, šalies padalijimą ir NATO su ES pagalba prieš ją pradėtą barbarišką karą buvusios Jugoslavijos aukoms.

Tuo pačiu metu joje bandoma didinti nekenčiamo amerikiečių inspiruojamo ypatingosios paskirties Hagos tribunolo, kuriuo naudodamiesi imperialistai nori teisti savo aukas ir kuriuo jau buvo pasinaudota siekiant fiziškai pašalinti Jugoslavijos lyderį Slobodaną Miloševičių, autoritetą.

Srebrenicos įvykiai vadinami didžiausiu pokario nusikaltimu ir pasiūlymas pripažinti jiems atminti skirtą dieną ES valstybėse narėse, nors iki šiol kyla svarbių klausimų, kas iš tikrųjų atsitiko joje, yra aiškus istorijos iškraipymas, nes iš tikrųjų didžiausias pokario nusikaltimas Europoje iki šiol yra Amerikos ir Europos imperialistų sukeltos Jugoslavijos žmonių žudynės.

Graikijos komunistų partija atsisako remti tokių nepriimtinų rezoliucijų priėmimą, ypač tuo metu, kai mes visi matome, kaip Izraelis kasdien Palestinoje žudo šimtus vaikų ir civilių gyventojų su tų pačių imperialistinių jėgų, dabar užmerkiančių akis prieš tai, pagalba; Jugoslavijos žmonės nedalyvavo rengiant abejotiną rezoliuciją.

37

Luís Queiró (PPE-DE), *raštu.* – (*PT*) Juodoji Europos istorija, žmonių gebėjimas atskleisti blogiausia, kas juose yra, nesibaigia. Srebrenica ir jos baisi tragedija nėra tik naujausias žmonių baisenybių pavyzdys. Ji yra priminimas, jei tokio reikia, kad griovimas visada galimas, žmonių kova už taiką yra nuolatinė būsena ir viskas, ką mes įgyjame, yra nepastovu. Tačiau šių žudynių atminimas, šios tragedijos paminėjimas taip pat yra duoklė, kuria blogis atsilygina už gerą.

Mums, portugalams, kurie yra geografiškai ir kultūriškai toli nuo pagrindinių XX amžiaus Europos baisenybių vietų ir kurie turi kitokią istoriją, netgi svarbiau atsiminti jas. Geografija ir istorija sudaro sąlygas mums turėti kitokias istorijas, bet jos neskirsto mūsų humaniškų sąlygų. Prisiminimas to, ką mes matėme, turėtų būti neatskiriama mūsų paveldo dalis.

Luca Romagnoli (NI), *raštu*. – (*IT*) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, aš balsuoju už pasiūlymą dėl rezoliucijos dėl padėties, pagal kurį liepos 11 d. bus nustatyta kaip Srebrenicos žudynių aukų atminimo diena.

Tragiškas 1995 m. liepos mėnuo, per kurį Ratkos Mladičiaus vadovaujami serbų kariai nužudė daugiau nei 8 000 bosnių, vis dar gyvas visų mūsų širdyse. Geriausias būdas pagerbti karo buvusioje Jugoslavijoje žiaurumų aukas – paskelbti atminimo dieną, kad būtų galima prisiminti tai, kas įvyko.

Be to, reikia daugiau pastangų ir pasiaukojimo siekiant užtikrinti, kad kalti už genocidą asmenys būtų perduoti teismui (iš kurių svarbiausias yra generolas Ratko Mladičius) iš pagarbos nekaltų aukų, kurios žuvo tais metais, tėvams, motinoms, vaikams, broliams ir seserims ir taip pat iš pagarbos Europai, kuri nori gyventi laisvės sąlygomis.

8. Balsavimo ketinimai ir pataisymai (žr. protokolą)

(Posėdis buvo nutrauktas 12.35 val. ir pratęstas 15.00 val.)

PIRMININKAVO: GÉRARD ONESTA

Pirmininko pavaduotojas

9. Ankstesnio posėdžio protokolų tvirtinimas (žr. protokolą)

10. Diskusijos dėl žmogaus teisių, demokratijos ir teisinės valstybės pažeidimo atvejų(diskusijos)

10.1. Iranas: Shirin Ebadi atvejis

Pirmininkas. - Kitas klausimas yra diskusijos dėl penkių pasiūlymų dėl rezoliucijų dėl Irano. (1)

Marios Matsakis, *autorius*. – Gerb. pirmininke, Nobelio premijos laureatės Shirin Ebadi persekiojimas yra tik vienas iš daugelio pavyzdžių, kurie dažnai pasitaiko Irane, ir toks persekiojimas neturėtų nė kiek mūsų stebinti, žinant ribotą anachroniškai teokratinių tos šalies valdytojų viziją.

Taip pat neturėtų stebinti tai, kad Irano režimas visai jokio dėmesio nekreips į šią rezoliuciją. Jie pasijuoks iš jos ir išmes į šiukšliadėžę lygiai taip, kaip pasielgė su visomis ankstesnėmis šio Parlamento rezoliucijomis. Ir kas gali papriekaištauti jiems? Jie žino, kad mūsų rezoliucijos yra tik žodžiai, o ne darbai, ir, jų vertinimu, nevertos popieriaus, ant kurio rašomos.

Jeigu mes iš tikrųjų norime padėti atnešti pokyčių į Iraną, mūsų žodžiai turi būti grindžiami veiksmais. Pavyzdžiui, mes galime išbraukti PMOI iš mūsų teroristinių organizacijų sąrašo arba nutraukti pelningas ES valstybių narių ir šalių kandidačių sutartis su Iranu. Jeigu mes imsimės tokių veiksmų, galėsime būti tikri, kad Teherano valdžios institucijos vertins mus rimtai ir du kartus pagalvos, ar tęsti demokratijos reikalaujančių piliečių persekiojimą.

⁽¹⁾ Žr. protokolą.

Taigi, man atrodo, kad, be šio pasiūlymo dėl rezoliucijos, mes turėtume turėti kitą pasiūlymą dėl rezoliucijos, kuriame kai kurių ES valstybių narių, pavyzdžiui, JK ir Prancūzijos, ir šalių kandidačių vyriausybės būtų raginamos atsisakyti veidmainiškos pozicijos Irano atžvilgiu ir nedelsiant ir veiksmingai imtis realių veiksmų prieš jį.

Catherine Stihler, *autorė*. – Gerb. pirmininke, Shirin Ebadi, Nobelio taikos premiją laimėjusios teisininkės, pirmosios moters musulmonės ir pirmosios gausiančios premiją iranietės istorija gali būti gerai žinoma daugumai iš mūsų šiandien esančių čia. Ji – pirmoji moteris teisėja savo šalyje, bet buvo priversta atsistatydinti dėl Irano revoliucijos.

Ji gynė Irano moterų ir vaikų teises, siekdama pakeisti Irano skyrybų ir paveldėjimo įstatymus. Ji stojo ginti religinių mažumų atstovų teises ir visiškai neseniai gynė septynis bahajų tikėjimo atstovus, kurie buvo drauge suimti ir dabar yra persekiojami, kaip daugelis kitų Irano tikinčiųjų. Tačiau būtent dėl veiklos žmogaus teisių srityje, drąsos ir pasiryžimo ji nusipelnė mūsų visų, esančių Parlamente, pagarbos.

Ji kartu su kitais žmogaus teisių aktyvistais drąsiai įsteigė Žmogaus teisių gynimo centrą Teherane. Jo tikslas – informuoti apie žmogaus teisių pažeidimus Irane, atstovauti politiniams kaliniams ir padėti jų šeimoms. Tačiau nuo pat pradžių valdžios institucijos bandė uždaryti šį centrą. Čia dirbantiems buvo grasinama, jie buvo kalinami ir bauginami. Pati Shirin Ebadi asmeniškai susidūrė su ne vienu grasinimu mirtimi ir tarptautinė bendruomenė kurį laiką reiškė susirūpinimą dėl jos saugumo. Tada, prieš pat Kalėdas, kai centro darbuotojai rengėsi minėti Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos 60-ąsias metines, Irano saugumo pareigūnai uždarė šį centrą.

Centras turi būti nedelsiant atidarytas. Mes turime daryti spaudimą Komisijai, Vyriausiajam įgaliotiniui, pirmininkaujančiai Čekijai ir mūsų valstybėms narėms kovoti dėl šio atvejo ir siekti, kad centras būtų iš naujo atidarytas.

Mums, sėdintiems čia, šioje salėje, sunku suvokti narsą, drąsą ir stiprybę, kurios reikia tokiems kaip Shirin Ebadi žmogaus teisių aktyvistams, kad galėtų veikti Irane ir pasipriešinti diktatūrai. Tačiau žmogaus teisių gynėjų teisininkų ir kitų aktyvistų veikla reikalinga tam, kad būtų galima atskleisti, kas vyksta Irane, ir suteikti vilties tokiems žmonėms kaip broliai Alaei. Arash'as ir Kamiar'as – gydytojai, padėję sergantiems ŽIV ir AIDS, bet buvo apkaltinti bendradarbiavimu su priešu, kai viskas, ką jie darė buvo tik bandymas padėti sergantiems žmonėms.

Aš tikiuosi, kad mes išvysime iš naujo atidaromą žmogaus teisių centrą, ir kad Europos Parlamentas padarys viską, ką gali, kad padėtų Shirin. Juk kaip bendraminčiams žmonėms, mums jos kova taip pat yra ir mūsų kova.

Jean Lambert, *autorius.* – Gerb. pirmininke, aš manau, kad svarbu remti žmogaus teisių gynėjus neatsižvelgiant į tai, ar mes manome, kad vyriausybės ketina išklausyti mus, ar ne. Žmonės dažnai mums sako, kad jiems daug drąsos suteikia užsienio nuomonės, kuriomis pripažįstama jiems gręsianti grėsmė.

Kaip buvo pasakyta, tai yra rimtas atvejis, nes puolimas prieš tokią tarptautiniu mastu įžymią žmogaus teisių gynėją duoda ženklą, kad žmonės, kurie drįsta suabejoti valstybe arba naudojasi savo pagrindinėmis teisėmis, pavyzdžiui, tikėjimo laisve, nebus saugūs; todėl jie turi prisitaikyti prie valstybės arba susidurti su pasekmėmis.

Pati Shirin Ebadi daug kartų susidūrė su grasinimais mirtimi iš dalies dėl to, kad Irane gynė septynis bahajų religinio judėjimo lyderius, kurie patys susiduria su akivaizdžiu persekiojimu. Per pastarąsias 24 valandas mes matėme, kaip toliau buvo suiminėjami žmonės, dirbę kartu su ja, o iš tikrųjų – kiti bahajų religinio judėjimo nariai.

Kai mes vertiname tai, ką čia veikiame, mums taip pat reikia suprasti, kad iš tikrųjų matome pasikeitimą, kad kai kurios vyriausybės visame pasaulyje pripažįsta žmogaus teises ir tai turi poveikį šalims, su kuriomis Europos Sąjunga turi ryšių. Jos dabar jaučia, kad gali neskirti tiek daug dėmesio žmogaus teisėms, nes gali prekiauti ir palaikyti ryšius su šalimis, kurioms tikrai tai nerūpi. Todėl aš manau, kad yra daug svarbiau mums įsitikinti, kad bandome laikytis šių standartų ir, kaip buvo pasakyta, nesistengiame plėsti prekybos su šalimis, kurių žmogaus teisių charakteristikos labai prastos, bet dedame visas pastangas, kad palaikytume tuos, kurie padeda žmogaus teisėms, ir tuos demokratus, kurie priešinasi nedemokratiškoms jėgoms.

Tunne Kelam, *autorius.* – Gerb. pirmininke, Teherano mulų engėjiškos diktatūros sąlygomis gyvenančių Irano piliečių padėtis kelia nerimą ir nuo 2005 m. blogėja visose srityse. Todėl raginu Komisiją toliau ten stebėti žmogaus teisių padėtį ir per šių metų pirmąjį pusmetį pateikti išsamią ataskaitą apie padėtį.

Šiandien mes protestuojame dėl Nobelio taikos premijos laureatės Shirin Ebadi persekiojimo ir jos Žmogaus teisių gynimo centro. Dažnai klausiama, koks šių protestų rezultatas. Šis klausimas taip pat turėtų būti skirtas Tarybai ir Komisijai.

Irano režimas yra didžiausia grėsmė pasaulio taikai ir teisinės valstybės principui. Tikriausiai artimiausioje ateityje Teheranas turės karines galvutes – jis jau turi raketas joms nešti. Be to, Iranas yra didelis terorizmo eksportuotojas – pavyzdžiui, į Iraką, ir taip pat "Hezbollah" ir "Hamas" rėmėjas.

Tuo pat metu ES vis dar tikisi įtikinti diktatūrą darydama kompromisus ir iki šiol padeda Teherano teroristiniam režimui rišti rankas pagrindinei demokratinei opozicijai, ironiškai vadinamai teroristine organizacija.

Taigi mums reikia aiškios ir tvirtos pozicijos žmogaus teisių klausimu ir taip pat palaikant ryšius su Teheranu prioritetu laikyti žmogaus teisių padėtį Irane.

Erik Meijer, *autorius*. – (*NL*) Gerb. pirmininke, M. Matsakis teisus. Shirin Ebadi persekiojimas nėra atskiras incidentas. Kritikuojama režimo ji daug metų turėjo privilegijuotas pareigas. Jos vadovaujamas žmogaus teisių centras sudarė įspūdį, kad Irane reikalai ne tokie jau blogi.

Dauguma teokratinio Irano režimo aukų yra nežinomos. Kitokios politinės nuomonės laikymasis, diskriminuojamų dėl priklausymo etninėms ir religinėms mažumoms protestai, homoseksualumas ir bandymas įveikti sunkią moterų padėtį – visa tai tos priežastys, dėl kurių suimama arba žudoma. Už daugelį dalykų, kuriuos mes turime Europoje, Irane jūs galite būti nužudyti. Kai kurios aukos būdavo kariamos ant aukštų keliamųjų kranų dalyvaujant didžiulėms minioms.

Nepaisant to, išorės pasaulis, įskaitant Europą, nelabai suinteresuotas šia pasibaisėtina padėtimi ir tuo, kaip jai būtų galima padaryti galą. Tarptautinis dėmesys turi tendenciją susitelkti į kitus dalykus. Nors tarptautinė bendruomenė norėtų, kad būtų apribota Irano karinė galia ir sustabdytas branduolinės energijos naudojimas, ji didžiausią svarbą teikia tolesniam naftos tiekimui ir gerų prekybinių santykių palaikymui ir (arba) plėtimui.

Dėl to Iranui nuolatos gresia karas, o žmogaus teisių stokos kritika neišreiškiama. Tai netgi sudaro situaciją, kurioje bendradarbiavimas su Irano režimu nuperkamas nuolatos pagrindines tremiamas opozicijos grupuotes įtraukiant į teroristų sąrašą. Mes turime padaryti galą keistai situacijai, kurioje kiekvieną kartą, kai priimamas teismo sprendimas, kuriame įtraukimas į teroristų sąrašą skelbiamas neteisėtu, Taryba Europos Sąjungos vardu priima identišką sprendimą.

Kitaip nei dauguma kitų persekiojimo aukų Irane, Shirin Ebadi nėra nežinoma – ji tarptautiniu mastu žinoma ir gerbiama. Iki šiol Nobelio premijos laimėtojos statusas garantuoja jai labai mažai laisvės. Tai, kad šiam statusui artėja galas, rodo, kad siekiančioms pokyčių jėgoms reikia tarptautinės paramos.

Bernd Posselt, *PPE-DE frakcijos vardu.* – (*DE*) Gerb. pirmininke, mano Miuncheno biuras yra gatvėje, kuri yra namai daugeliui armėnų krikščionių iš Irano. Jie yra vienos iš seniausių krikščionių bendruomenių pasaulyje nariai ir tuo pat metu patriotiški persai. Tai rodo, kad Iranas (Persija) turi labai seną tolerancijos tradiciją ne tik įvairių religijų, bet ir daugelio žmonių, sudarančių šią didelę imperiją, atžvilgiu.

Valdyti taip netolerantiškai, kaip tai daro šis mulos režimas, visiškai prieštarauja Irano (Persijos) dvasiai. Tai prieštarauja geriausioms ir tauriausioms vienos iš seniausių šalių žemėje tradicijoms. Todėl Irano žmonių ateičiai būtų naudinga, kad aiškiau demaskuotume šiuos piktnaudžiavimus.

Gerb. Shirin Ebadi, demaskavusi šiuos piktnaudžiavimus asmeniškai rizikuodama ir dėl to užsitarnavusi Nobelio taikos premiją, toliau tai daro visų tautinių grupių ir visų religinių bendruomenių vardu. Mes negalime toleruoti tokio baisaus ir pasibjaurėtino Shirin Ebadi persekiojimo. Jai reikia mūsų solidarumo. Todėl aš prašau pirmininkaujančios Tarybai Čekijos, kad šiuo klausimu taip pat taikytų savo garsią žmogaus teisių politiką.

Józef Pinior, PSE frakcijos vardu. – (PL) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, visų pirma norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į tai, kad šioje diskusijoje nedalyvauja pirmininkaujančios Čekijos atstovas. Aš dėl to labai apgailestauju, nes Čekijos Respublika yra visos Centrinės ir Rytų Europos kovos už žmogaus teises demokratinės tradicijos paveldėtoja tęsėja. Aš kartoju: labai gaila, kad šioje diskusijoje nedalyvauja Čekijos Respublikos atstovas, nors kitos Tarybai pirmininkaujančios šalys, pavyzdžiui, pirmininkavusi Vokietija, visada siųsdavo savo atstovus.

Šiandien mes diskutuojame apie žmogaus teises Irane, kuris yra svarbi Viduriniųjų Rytų šalis ir viena iš tų šalių, turinčių lemiamą poveikį politinei padėčiai šiame regione. Todėl Irano vyriausybė turėtų būti netgi labiau pasiruošusi visiškai gerbti žmogaus teises ir tarptautinius standartus humanitarinės teisės srityje.

Mes giname Nobelio premijos laureatę Shirin Ebadi ir esame prieš paskutinius valdžios institucijų veiksmus ir vyriausybės kampaniją, kuria siekiama paveikti viešąją nuomonę, kad būtų priešiška Shirin Ebadi. Be to, norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į tolesnius Širazo universiteto studentų suėmimus. Šią savaitę, kol Europos Parlamentas dalyvavo Strasbūre vykstančioje sesijoje (tiksliau sakant, sausio 12 d.), buvo suimti dar šeši žmonės. Mes privalome ginti Irano studentų judėjimo nepriklausomybę. Taip pat norėčiau atkreipti jūsų dėmesį į represijas prieš AIDS tyrimus atliekančius gydytojus ir jų persekiojimą.

Komisijos nary, galima daryti vienintelę išvadą: žmogaus teisių padėtį Irane turi toliau stebėti Europos Komisija ir visa Europos Sąjunga.

Leopold Józef Rutowicz, *UEN frakcijos vardu.* – (*PL*) Gerb. pirmininke, Irane, kuriame fundamentalizmo principus remia didelė visuomenės dalis, visų demokratinių institucijų, kurios vadovaujasi kitokiais kultūriniais principais, veikla susiduria su didžiuliu pasipriešinimu ir nepakantumu. Kaip tik tokį pavyzdį rodo Iranas.

Nors Irano valdžioje esantys politikai siekdami pagerinti savo įvaizdį gali pasirašyti įsipareigojimus, išplaukiančius iš tarptautinių susitarimų, kasdienė tikrovė yra visiškai kitokia. Nobelio taikos premijos laureatės ir Žmogaus teisių gynimo centro direktorės Shirin Ebadi atvejis gali būti pavyzdys. Jos veikla persekiojama dėl valdančiojo sluoksnio silpnumo, kuris baimindamasis dėl savo padėties negali sudrausminti fundamentalistų, dalyvaujančių nedemokratinėje veikloje. Mes remiame rezoliuciją. Aš manau, kad šioje srityje reikia imtis radikalesnių veiksmų.

Alexandru Nazare (PPE-DE). – (RO) Iranui būdingi galbūt visoje tarptautinėje bendruomenėje mažiausiai dokumentuojami žmogaus teisių pažeidimų atvejai. Šiuo metu nėra padėties gerėjimo požymių. Šia prasme Shirin Ebadi persekiojimas labai opus klausimas, tą patį aš galiu pasakyti ir apie anksčiau minėtų šešių studentų padėtį.

Drąsina tai, kad šiuo klausimu buvo pasiūlytos kelios rezoliucijos, kurias inicijavo kelios politinės frakcijos. Tačiau aš tikiu, kad Europos liaudies partijos pateiktos rezoliucijos atitinka mūsų įsipareigojimą daug geriau ginti žmogaus teises. Kaip šalies, kuri neseniai patyrė ir totalitarinį režimą, ir demokratinio režimo garantuojamą žodžio laisvę, pilietis, aš negaliu susilaikyti nepritaręs šios už žmogaus teises kovojančios moters motyvui ir esu įsitikinęs, kad į šį dalyką bus atsižvelgta.

Konstruktyvi kritika gali tik padėti Europos Sąjungos ir Irano santykiams.

Paulo Casaca (PSE). – (*PT*) Aš noriu ne tik pritarti ne tik šiai rezoliucijai, bet ir visų laisvo Irano draugų pozicijai; jie, kaip M. Matsakis ir kiti, teikia didelę reikšmę akcentuodami, kad pagrindinė problema – nusiraminimo politika Irano režimo atžvilgiu. Tai yra politika, pagal kurią nafta ir komercinės sutartys yra daug svarbesnės nei principai.

Irano liaudies Mujahedin organizacijos įtraukimas į teroristinių organizacijų sąrašą nuo pat pradžios buvo skandalas. Tai, kas buvo ypač svarbi problema, paversta priešinga politika, kuria rodomas palankumas tiems, kurie iš esmės vykdo teroristinę politiką.

Dėl šios priežasties aš dar kartą noriu paraginti Komisiją nedelsiant ištaisyti šią padėtį ir išbraukti Irano liaudies Mujahedin organizaciją iš teroristinių organizacijų sąrašo.

Janusz Onyszkiewicz (ALDE). - (*PL*) Gerb. pirmininke, nestabilumo lanką, kuris tęsiasi nuo Egipto iki Pakistano, Zbigniew Brzeziński apibūdina kaip pagrindinę grėsmę pasaulio stabilumui ir būsimoms pasaulio raidos perspektyvoms. Pagal jį svarbiausia šalis šiame lanke, t. y. panaši į ramstį, yra Iranas. Jeigu mes neišspręsime Irano problemos ir neužtikrinsime, kad jis taptų nuspėjama ir demokratine šalimi, bus sunku galvoti apie kelio užkirtimą pavojui, apie kurį kalba Z. Brzeziński.

Tačiau mes Irane negalime įgyvendinti demokratijos ar suteikti stabilumo. Patys iraniečiai privalo atlikti šią užduotį. Minėdamas iraniečius turėjau galvoje tuos, kurie gyvena pačiame Irane, ir taip pat iraniečius emigrantus, pavyzdžiui, Miriam Rajavi. Štai kodėl svarbu remti būtent tuos demokratinius judėjimus ir pagaliau pripažinti, kad Mujahedin organizacija nėra teroristinė.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). - (*PL*) Gerb. pirmininke, gana ironiška tai, kad padėtis Irane panaši į padėtį Gazoje išrinkus "Hamas" – būtent tuo, kad vyriausybę išrinko žmonės.

LT

Tai mums sudaro problemų, nes šiuo atveju mažai ką galime padaryti. Irane reikia pokyčių. Mes galime tik garsiai kalbėti visam pasauliui ir siųsti signalus Iranui; būtent, kad smerkiame jį dėl žmogaus teisių pažeidimų ir demokratijos stokos, nepaisydami, ar tai jiems patinka, ar ne. Galbūt šiuo atveju žodžiai padės mums kaip ginklai ir tuo pat metu padės Irano žmonėms, kurie kovoja už tikrąją laisvę, kurią, tikiuosi, jie pasieks.

Vladimír Špidla, *Komisijos narys.* – (*CS*) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, Europos Komisija atidžiai stebi, kaip klostosi įvykiai esant padėčiai, kurioje atsidūrė Shirin Ebadi, ir laiko nepriimtinomis jai ir jos kolegoms keliamas grėsmes dėl jų Teherano biure gruodžio 29 d. atliktos kratos. Biuro krata yra paskutinis iš daugelio, nukreiptų Shirin Ebadi bauginti aktų, kuriems priskiriamas, pavyzdžiui, Žmogaus teisių gynimo centro, t. y. jos vadovaujamos organizacijos, uždarymas gruodžio mėn.

Todėl Europos Komisija visapusiškai pritaria Europos Sąjungos Tarybai pirmininkaujančiai Prancūzijai, praėjusių metų gruodžio 22 ir 31 d. pateikusiai dvi deklaracijas dėl Shirin Ebadi. Komisija ypač pabrėžia tai, kad Irano valdžios institucijos privalo laikytis prisiimtų tarptautinių įsipareigojimų žmogaus teisių srityje, ypač taikių susirinkimų teisės, kuri nustatyta Tarptautiniame pilietinių ir politinių teisių pakte. Iranas pasirašė ir ratifikavo šį paktą; vadinasi, jis turi leisti iš naujo atidaryti Žmogaus teisių gynimo centro biurus ir suteikti jiems juridinį statusą, kurį suteikti reikalaujama daug metų.

2009 m., kaip ir anksčiau, Komisija neatsisakys bet kokios galimybės paveikti Irano valdžios institucijas siekdama užtikrinti Shirin Ebadi ir kitų žmogaus teisių gynėjų (asmenų arba organizacijų) apsaugą ir leisti jiems šalyje toliau veikti nesikišant į jų teisėtą veiklą.

Kaip jūs visi žinote, branduolinės energijos ir žmogaus teisių problemos labai riboja mūsų veiklą Irane. Nepaisant to, Komisija 2009 m. tęs bendradarbiavimą bendrų interesų srityse, ypač kovos su prekyba narkotikais. Be to, mes sugebėjome palaikyti kai kurias programas, remiančias žmogaus teises ir tinkamą viešųjų ryšių administravimą, pavyzdžiui, projektą, kuriuo siekiama sudaryti sąlygas remti vaikų teises bendradarbiaujant su UNICEF ir projektus teismų reformos palaikymo srityje.

Mes taip pat imamės iniciatyvų, kuriomis siekiama stiprinti bendradarbiavimą ir pokyčius švietimo ir kultūros srityje – pokyčius "Erasmus Mundus" programos struktūroje, per paskutinį Irano žurnalistų apsilankymą Briuselyje arba televizijos programas transliuojant persų kalba, kurį Komisija nori pradėti šių metų pabaigoje. Nepaisant to, akivaizdu, kad mūsų santykiai negalės plėtotis normaliai, kol Irane iš esmės nepagerės žmogaus teisių padėtis.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks pasibaigus diskusijoms.

10.2. Gvinėja

Pirmininkas. – Kitas klausimas yra diskusijos dėl šešių pasiūlymų dėl rezoliucijų dėl padėties Gvinėjoje. (2)

Marios Matsakis, autorius. – Gerb. pirmininke, Gvinėja turi labai neramios praeities istoriją ir į jos tragišką praeitį vienaip ar kitaip įsivėlusios Europos šalys. XV šimtmetyje ji buvo užgrobta Portugalijos, o XVI šimtmetyje ir vėliau jos gyventojai priversti išgyventi Europos vergų prekybą. 1890 m. ją kolonizavo Prancūzija. 1958 m. paskelbus nepriklausomybę susiformavo tvirti ryšiai su Tarybų Sąjunga. Pasibaigus kolonijiniam laikotarpiui įsiviešpatavo prezidentinis totalitarizmas, kurio valdytojus rėmė, reikia pripažinti, gana primityvi armija.

Gvinėja, nors ir dievo palaiminta dėl labai gausių mineralinių žaliavų telkinių, įskaitant geležį, aliuminį, auksą, deimantus ir uraną, vis tiek yra viena neturtingiausių šalių pasaulyje. Šias mineralines žaliavas naudoja Rusijos, Ukrainos, Prancūzijos, Didžiosios Britanijos, Australijos ir Kanados bendrovės.

Gerai žinoma, kad klesti didžiulė pareigūnų korupcija; tačiau šalių, kurioms priklauso tokios bendrovės, vyriausybėms, atrodo, mažai rūpi Gvinėjos piliečių gerovė ir jos pradeda reikšti nepasitenkinimą dėl pasibaisėtinos žmogaus teisių padėties šalyje tik tada, kai žlugdomi jų finansiniai interesai arba kyla grėsmė.

Kad ir kaip ten būtų, šiuo metu Gvinėjos valdžioje jau yra kitas diktatorius – jaunas jaunesnysis armijos karininkas, vadinamas kapitonu M. D. Camara. Jis vadovauja chuntai, kuri žada išvaduoti šalį iš korupcijos

⁽²⁾ Žr. protokolą.

ir pagerinti 10 mln. gyventojų gyvenimo sąlygas. Tuo tikslu šaliai valdyti įkurta 32 narių Nacionalinė taryba demokratijos ir plėtros reikalams.

Aš neturiu supratimo, ar kapitono M. D. Camara siekiai nuoširdūs ir ar jam pavyks pagerinti Gvinėjos reikalus. Tačiau aišku viena: reikalai negali tapti dar blogesni, nei jie buvo paskutinius kelis dešimtmečius, kai Europa ir visas pasaulis buvo laimingas galėdamas nieko neveikti, žiūrėti ir gėrėtis iš Gvinėjos mineralinių žaliavų gaunama nauda. Taigi nors aš esu nusistatęs prieš karines diktatūras *a priori*, galiu tik tikėtis, kad netrukus gali įvykti posūkis į demokratiją.

Jean-Pierre Audy, *autorius*. – (*FR*) Gerb. pirmininke, gerb. Vladimirai Špidla, ponios ir ponai, 2008 m. gruodžio 22 d. būdamas 74 metų amžiaus mirė Gvinėjos Respublikos prezidentas Lanzana Conté. Tą naktį iš gruodžio 22 į 22 d. jo artimiausi giminės buvo labai užsiėmę pereinamojo laikotarpio valstybės perversmo sąlygomis.

Ar tuo metu žmonės buvo nuoširdūs, valdydami šalį, kurią *Transparency International* laikė viena iš labiausiai korumpuotų pasaulyje, pasikliaudami teisinės valstybės principais ir demokratija, kuri iš tikrųjų niekada neegzistavo? Ar tuo metu jie prisiminė, kaip prieš 24 metus generolas Lanzana Conté užgrobė valdžią, kai 1984 m. mirė 1958 m. įgytos nepriklausomybės marksistas tėvas – prezidentas Sékou Touré? Ar būtent tuo metu jie pagalvojo, kad paprastas karininkas, atsakingas už kuro tiekimą armijai, sugebėtų užgrobti valdžią? Ar kaip tik tuo metu jie apgailestavo, kad nedirbo pakankamai siekdami sunkiai kurti tikrą teisinę valstybę ir tikrą demokratiją, kurios būtų sudariusios sąlygas šiuos brangius rinkimus surengti per 60 dienų, kaip nustatyta pagal konstituciją?

Jeigu jie iš tiesų turėjo tokių apgailestavimų, tai kapitono Moussa Dadis Camara ir jo draugų jausmai būtų tapę apgailestavimu per kelias valandas. Gruodžio 24 d., trečiadienį, nežinomas kapitonas pasiskelbė Respublikos prezidentu, jį sveikino tūkstančiai Gvinėjos gyventojų, o gruodžio 25 d. jis pasigyrė apie civilinės vyriausybės, kuri sutiko su jo ultimatumu, siūlomą ištikimybę. Jis pažadėjo kovoti su korupcija ir surengti rinkimus iki 2010 m. Ministru pirmininku jis paskyrė tinkamą žmogų, egiptiečių kilmės tarptautinės organizacijos darbuotoją. Jis mielai pranešė, kad niekas Gvinėjoje jo nepasmerkė; opozicinės politinės partijos ir pilietinė visuomenė pritarė šiai situacijai.

Ar šiomis aplinkybėmis turėtų būti pasmerktas valstybės perversmas? Taip, ponios ir ponai, mes turime pasmerkti jį! Europos liaudies partijos (krikščionių demokratų) ir Europos demokratų frakcija, man suteikę galimybę pasisakyti jų vardu, smerkia šį valstybės perversmą, net jei mes nesame naivūs; mes žinome, kad politiniai sprendimai niekada nėra lengvi, kai šalis išbrenda iš diktatūros. Mes raginame jus balsuoti už bendrą šešių politinių frakcijų rezoliuciją.

Erik Meijer, *autorius*. – (*NL*) Gerb. pirmininke, 2007 m. vasario 15 d. mes aptarinėjome diktatoriaus Lanzana Conté valstybinį smurtą Gvinėjoje skubos tvarka. Šis diktatorius atėjo į valdžią po 1984 m. valstybės perversmo ir nuo to laiko buvo valdžioje. Jis laikėsi nuomonės, kad šalis yra jo privati nuosavybė, kuri buvo ypač svarbi dėl gamtinių aukso, geležies ir boksito telkinių. Dauguma partijų nedalyvavo rinkimuose, kurie buvo rengiami jam kontroliuojant, o oficiali opozicija, kuriai laikinai buvo atstovaujama parlamente, vėliau buvo priversta nusigręžti nuo jo.

Todėl profesinių sąjungų konfederacijos CNTG ir USTG tapo pagrindine jėga kovojant už demokratiją. Prezidento saugumo pajėgos, vadovaujamos prezidento sūnaus, per 2007 m. sausio 22 d. vykusį protesto mitingą nužudė 59 žmones ir sužeidė dar 150 žmonių.

Šiam pasibaisėtinam režimui netikėtai atėjo galas, kai praėjusių metų gruodžio mėn. mirė diktatorius. Chunta savo kitu ministru pirmininku pasiūlė bankininką. Dabar kyla klausimas, kam tiksliai karinė chunta, kuri vėliau perėmė valdžią, ruošė vietą. Ar tai buvo žingsnis demokratijos ir visų gyventojų lygybės link, ar šis naujas valstybės perversmas turėjo atlaisvinti kelią naujam diktatoriui, kuris vėl būtų labiausiai suinteresuotas šalies gamtiniais ištekliais ir savo sąskaitų papildymo perspektyva?

Išorinio pasaulio reakcija – tam tikras sąmyšis. Vakarų Afrikos valstybių ekonominė bendrija (angl. ECOWAS) pasmerkė paskutinį valstybės perversmą. Nigerijos prezidentas giria ankstesnį prezidentą, bet, laimei, jis nereikalauja skubiai perduoti valdžią demokratiškai išrinktai vyriausybei. Prancūzija ir Senegalas taip pat daro spaudimą, kad rinkimai būtų surengti metų laikotarpiu.

Mano frakcija bėgant metams visada rėmė Gvinėjos demokratinės opozicijos, kuri, atrodo, vis dar yra pašalinta iš žaidimo, reikalavimus. Mes smerkiame ne valdžios pasikeitimą, bet galimą demokratijos stygių artimiausioje ateityje. Kol kas nėra priežasties bausti arba izoliuoti Gvinėjos, bet mes turėtume priminti naujiems lyderiams,

LT

kad jų buvimo dėmesio centre momentas gali būti labai trumpalaikis. Šiai šaliai reikia ne kito diktatoriaus, o demokratijos atkūrimo.

Filip Kaczmarek, PPE-DE fiakcijos vardu. – (PL) Gerb. pirmininke, Komisijos nary, laimei, praėjo laikas, kai vienintelis žinomas būdas Vyriausybei Vakarų Afrikoje nuversti buvo karinis perversmas. Nors šalyse, kurios turi bendrą sieną su Gvinėja, būtent Siera Leonėje, Dramblio Kaulo Krante, Senegale arba Liberijoje politinis klimatas šyla, žlunga kariniai režimai ir atsiranda jaunos demokratinės valstybės, Gvinėja lieka ištikima praeičiai. Paskutinis prezidentas Lanzana Conté pats užgrobė valdžią, naudodamas karinį perversmą ir dabar neapleidžia jausmas, kad tai buvo numatyta. Praėjus dvidešimt keturioms valandoms po prezidento mirties paskelbimo kariškiai užgrobė valdžią Gvinėjoje ir laikinai sustabdė konstitucijos galiojimą.

Vienintelė gera naujiena – perversmą pasmerkė kitos Afrikos šalys ir Afrikos Sąjunga. Tolesnė Europos Sąjungos parama Gvinėjai, be abejo, turi būti siejama su konstitucinės tvarkos atkūrimu ir prezidento rinkimų paskelbimu kiek galima greičiau. Nepriklausomos tarptautinės organizacijos turėtų stebėti rinkimų procesą ir kontroliuoti šių rinkimų nešališkumą. Jeigu kapitonas M. D. Camara nori nors šiek tiek būti Gvinėjos G. Obama, toje šalyje turėtų būti radikaliai sumažinta korupcija ir skurdas.

Ewa Tomaszewska, *UEN frakcijos vardu.* – (*PL*) Gerb. pirmininke, praėjus parai nuo prezidento Lansana Conté mirties, 2008 m. gruodžio 23 d. kapitono M. D. Camara vadovaujama karinė chunta paėmė valdžią Gvinėjoje, laikinai sustabdė konstitucijos galiojimą ir teisę į politinę veiklą ir vyriausybės paleidimą. Chunta paskelbė karą su korupcija ir ketina surengti prezidento rinkimus 2010 m. gruodžio mėn., nors iki to momento ankstesniuose teisės aktuose buvo nustatyta, kad rinkimai turi būti surengti praėjus 60 dienų nuo kadencijos pabaigos.

Tačiau, nėra nei vieno, kuris nepastebėtų, kad Gvinėjos gyventojai palaiko naują vyriausybę. Gruodžio 29 d. Afrikos Sąjunga laikinai sustabdė Gvinėjos narystę, duodama šaliai šešis mėnesius konstitucinei tvarkai atstatyti. Europos Sąjunga turėtų paraginti Gvinėjos Vyriausybę kiek galima greičiau atkurti civilinę teisę ir surengti prezidento rinkimus. Aš tikiuosi, kad Europos Komisija suteiks humanitarinę pagalbą civiliams gyventojams ir pradės dialogą su Gvinėjos Vyriausybe.

Charles Tannock (PPE-DE). – Gerb. pirmininke, prezidentas Lansana Conté buvo tipiškas stiprus afrikietis, korumpuotas diktatorius, valdęs Gvinėjos žmones geležiniu kumščiu. Tiesą sakant, Gvinėja per pusę nepriklausomybės šimtmečio niekada neturėjo tikros demokratijos.

L. Conté mirtis suteikė galimybę Gvinėjai perversti istorijos puslapį, bet visas perėjimo į tikrą demokratiją viltis užgesino karinis perversmas. Kaip laukta, Afrikos Sąjungos reakcija į karinį perversmą buvo apgailėtinai neryžtinga. Afrikos Sąjunga negali tikėtis, kad bus pripažinta tarptautiniu mastu, jei toliau išsisukinės ir vilkins. Kodėl mes, Vakarai, turėtume keliauti tokius atstumus, kad galėtume imtis šios problemos, kai Afrikos vyriausybės atrodo tokios abejingos?

Europos Sąjunga turėtų apsvarstyti su sankcijomis susijusių Kotonu susitarimo nuostatų taikymą. Kapitonui M. D. Camara ir karinio perversmo lyderiams reikia suprasti, kad ES tikisi tam tikrų pagrindinių vyriausybės sąlygų mainais į prekybos ir pagalbos santykius. Gvinėjos vienintelis kelias į klestėjimą turi eiti per demokratinę civilinę vyriausybę.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN). – (*PL*) Gerb. pirmininke, komisijos nary, mes turime kitą atvejį, kai karininkų grupuotė užgrobia valdžią. Karinės chuntos elgiasi panašiai: pirmiausia vyksta suėmimai, paskui laikinai sustabdomas konstitucijos galiojimas, o vėliau pareiškiama, kad bus skelbiami demokratiniai rinkimai. Šiuo atveju rinkimus ketinama surengti dvejų metų laikotarpiu. Tačiau kai karininkai gauna valdžią, greitai pajunta, kad ji jiems patinka. Tai sukelia socialinę priespaudą ir maištus, taip pat žmogaus teisių ir demokratijos principų pažeidimus. Mes turime pagrindo įtarti, kad tas pat gali atsitikti Gvinėjoje, nors visi tikimės, kad šį kartą reikalai klostysis kitaip, įvykiai pakryps į gerą pusę ir rezultatas bus daug pozityvesnis.

Aš manau, kad Vakarų Afrikos valstybių ekonominės bendrijos ir Afrikos Sąjungos paskelbtas pranešimas, kad laikinai sustabdomas Gvinėjos dalyvavimas jų veikloje, daro tam tikrą poveikį, nes jame apeliuojama į sveiką protą. Aš manau, kad atsižvelgdama į socialinę padėtį, t. y. nuolatos mažėjančias pajamas vienam gyventojui, Europos Sąjunga, taigi ir Europos Komisija, taip pat imsis reikiamų apgalvotų ir ryžtingų veiksmų siekdama užtikrinti, kad įprastinė padėtis jos žmonių labui į šią šalį sugrįžtų kuo greičiau, užkertant kelią genocidui ir žmogaus teisių pažeidimams.

Laima Liucija Andrikienė (PPE-DE). - (*LT*) Šiandien diskutuojame apie valstybės perversmą Gvinėjoje, kuri priskiriama labiausiai korumpuotų Afrikos šalių grupei. Be to, Gvinėjos socialinė ir ekonominė padėtis

taip pat yra nepavydėtina, žmonių gyvenimo sąlygos labai sunkios, trūksta pagrindinių maisto produktų, žmogaus teisės grubiai pažeidžiamos, ir visa tai sukuria terpę, palankią perimti valdžią neteisėtu būdu.

Kita vertus, puikiai žinome, kad valdžios perėmimas karinio perversmo būdu Gvinėjoje yra tapęs tradicija. Parlamento rinkimų, prieš dvejus pasibaigus nacionalinės asamblėjos kadencijai, nebuvo surengta. Visa tai neabejotinai kelia tarptautinės bendruomenės susirūpinimą. Tokia situacija bet kurioje šalyje anksčiau ar vėliau baigiasi riaušėmis, nestabilumu, o dažnai – ir kraujo praliejimu.

Todėl aš visiškai pritariu mūsų svarstomai rezoliucijai, raginimams surengti parlamento ir prezidento rinkimus, laikantis tarptautinių standartų ir padedant Afrikos Sąjungai ir Vakarų Afrikos valstybių ekonominei bendrijai. Be to, spaudos, žodžio, susirinkimų laisvė turi būti užtikrinta dar prieš rinkimus, antraip rinkimai pavirs farsu.

Leopold Józef Rutowicz (UEN). - (*PL*) Gerb. pirmininke, valstybės perversmas Gvinėjoje vyko tokiu pačiu būdu, kaip ir dauguma panašių karinių perversmų Afrikoje ir kituose žemynuose. Jis įvyko iš karto po prezidento L. Conté mirties, kuris atėjo į valdžią po prieš 24 metus įvykusio karinio perversmo. Ekonominė ir politinė padėtis šioje ypač skurdžioje šalyje skatina žmones protestuoti. Tada šiuos protestus nuramina ginkluotosios pajėgos, kurios sustiprina korumpuotą vyriausybę ir padidina šalies padalijimą į tuos, kurie klesti, ir tuos, kurie miršta iš alkio.

Tai, kad Afrikos Sąjunga ir Afrikos ekonominė bendrija laikinai nutraukė ryšius su chunta, šiuo atveju yra teigiamas žingsnis. Išorinis spaudimas galėtų priversti chuntą paskelbti demokratinius rinkimus. Iš šios situacijos turėtų būti pasimokyta, kad, siekiant remti demokratiją Afrikoje, Afrikos Sąjungai reikia veiksmų plano, užkertančio kelią kariniams perversmams, dėl kurių šiame neturtingame pasaulio regione netenkama nepaprastai daug gyventojų. Aš palaikau šią rezoliuciją.

Vladimír Špidla, *Komisijos narys.* – (*CS*) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, po naujienų apie Gvinėjos prezidento Lansana Conté mirtį, kurios pasiekė mus 2008 m. lapkričio 23 d., praėjus kelioms valandoms įvyko karinis perversmas, vadovaujamas chuntos, kuri įkūrė Nacionalinę Tarybą demokratijos ir plėtros reikalams ir paskelbė apie konstitucijos galiojimo sustabdymą ir vyriausybės institucijų paleidimą.

Europos Sąjunga visiškai remia ES pirmininkaujančios valstybės deklaraciją, kurioje smerkiamas šis smurtinis valdžios perėmimas, o Gvinėjos valdžios institucijos raginamos kuo greičiau grįžti prie pilietinės, konstitucinės ir demokratinės vyriausybės. Gvinėjos visuomenės, ypač politinių frakcijų ir profesinių sąjungų kariniam režimui parodytas palankumas, aiškiai rodo, kad Gvinėjos žmonių gyvenimo lygis pablogėjo tiek daug, kad net karinis perversmas vertinamas kaip pasikeitimas į gera ir kaip įvykis, didinantis optimizmą dėl ateities. Jis taip pat rodo, kad buvęs režimas prarado Gvinėjos žmonių pasitikėjimą iki tokio laipsnio, kad pirmenybė teikiama tam, kad valdžią geriau perimtų kariniai daliniai, negu oficialūs valdžios atstovai.

Šioje painioje situacijoje svarbu pritarti skubioms ir veiksmingoms iniciatyvoms, kurių ėmėsi Vakarų Afrikos valstybių ekonominė bendrija (angl. ECOWAS) ir jos pirmininkas Mohamed Ibn Chambas, taip pat Afrikos Sąjungos, kuri laikinai sustabdė Gvinėjos narystę savo organizacijose ir pasmerkė smurtinį valdžios perėmimą, nusistatymui ir ryžtingumui. Komisija pasiryžusi remti ECOWAS ir Afrikos Sąjungą ir palaikyti jų siekius sudaryti galimybes kuo greičiau sugrįžti prie pilietinės, konstitucinės ir demokratinės vyriausybės inicijuojant laisvus ir skaidrius rinkimus.

Ateinančiais mėnesiais tarptautinės bendruomenės laukiantis iššūkis – remti Gvinėjos perėjimą prie demokratinės valstybės rengiant laisvus ir demokratinius įstatymų leidžiamosios asamblėjos ir prezidento rinkimus.

Ponios ir ponai, kaip jūs žinote, 2004 m. kovo mėn., po rinkimų, kuriuose buvo nesilaikoma demokratinių principų ir buvo pažeidžiamos pagrindinės Kotonu susitarimo nuostatos, mes nusprendėme pradėti Gvinėjos ir Europos konsultacijas pagal susitarimo 96 straipsnį. Pažanga pasiekta šiose srityse: bendrieji rinkimai turi įvykti 2006 m.; žiniasklaidos liberalizavimas; pakeitimus rinkimų sistemoje turi daryti kartu vyriausybė ir opozicija; makroekonomikos sistemos tobulinimo būdai.

Mes neprarandame vilties. Tvirtai tikime, kad rinkimų procesas, kuris prasidėjo spalio mėn., gali būti sėkmingai atnaujintas. Bendra pirmininkaujančios valstybės ir Komisijos delegacija trečiadienį išvyksta į Gvinėją. Į misiją įeina ECOWAS ir Afrikos Sąjungos grupės. Bus siekiama įvertinti padėtį šalyje ir pasiūlyti reikiamas priemones, kuriomis būtų remiama Gvinėja, pereinanti prie demokratijos.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks pasibaigus diskusijoms.

10.3. Spaudos laisvė Kenijoje

Pirmininkas. – Kitas klausimas yra diskusijos dėl šešių pasiūlymų dėl rezoliucijų dėl spaudos laisvės Kenijoje. (3)

Marios Matsakis, autorius. – Gerb. pirmininke, spaudos laisvė sinonimiška žodžio laisvei ir demokratijai. Žinoma, tai netinka įsivaizduojamai elgsenai mūsų visuomenėje, kurioje žiniasklaidos magnatų, taip pat vyriausybės ir politinių frakcijų kišimasis būtų negirdėtas dalykas; tačiau jis gana gerai žinomas kai kuriose vakarų šalyse, neišskiriant JAV ir kai kurių ES valstybių narių. Tačiau bent jau tiek, kiek tai susiję su teisės aktais, žiniasklaidai mūsų visuomenėse suteikiama teorinė įstatymo apsauga, kurios reikia tam, kad būtų galima kuo tinkamiau vykdyti veiklą.

Štai kodėl mes prašome nesutikti su Kenijos Vyriausybe, nustatančia įstatymines priemones, kurios valstybės gali naudoti spaudai slopinti ir persekioti. Todėl mes raginame Kenijos valdžios institucijas iš naujo persvarstyti nusistatymą šiuo klausimu ir suteikti žiniasklaidai teisinę laisvę, kurios jai reikia siekiant bent jau bandyti vykdyti kiek įmanoma demokratiškesnę veiklą. Kenijos Vyriausybė privalo suprasti ir pripažinti, kad spaudos apsauga būtina jų šaliai sukant piliečių gyvenimo sąlygų gerinimo keliu. Mes viliamės ir pasitikime, kad mūsų per šią rezoliuciją perduotas prašymas bus vertinamas ne kaip kišimasis, bet kaip draugiškas patarimas Kenijos Vyriausybei, ir į jį bus rimtai atsižvelgta, iš naujo apsvarstant tai, kas buvo daroma iki šiol.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, autorė. – (*PL*) Gerb. pirmininke, Kenija ilgą laiką išgyveno sunkią politinę krizę. Dabartinis prezidentas M. Kibaki įgyvendina priemones, kuriomis aiškiai ketinama apriboti žodžio ir spaudos laisves. 2009 m. sausio 2 d. jis pažeidė Žmogaus teisių deklaracijos ir Afrikos žmogaus teisių chartijos nuostatas, pritardamas vadinamojo 1998 m. Kenijos ryšių akto pakeitimams, kuriais nacionalinėms valdžios institucijoms suteikiamos naujos teisės, įskaitant teisę išmontuoti transliavimo ir ryšių įrangą ir kontroliuoti žiniasklaidos leidinių turinį. Tarptautinė bendruomenė vieningai pareiškė, kad tai turėtų būti tolesnis žingsnis į žiniasklaidos cenzūravimą Kenijoje.

Be to, nepaisydamas ankstesnių prisiimtų įsipareigojimų, išplaukiančių iš susitarimų, pasirašytų siekiant sudaryti Kenijos plačios koalicijos vyriausybę, prezidentas nesikonsultuoja su einančiu pareigas ministru pirmininku dėl šio sprendimo ir dėl bet kokių tolesnių sprendimų. Tai gilina krizę Kenijoje, kuri jau tęsiasi daugiau nei metus ir pareikalavo apytikriai 1 000 aukų ir paliko be namų 3 50 000 žmonių. Europos Sąjunga negali būti nuošalėje, kai akivaizdžiai pažeidinėjamos pagrindinės laisvės.

Mes turėtume su džiaugsmu priimti Kenijos prezidento patikinimus, kad pakeitimai bus peržiūrėti ir šiuo klausimu bus konsultuojamasi su visomis politinėmis jėgomis, siekiant suteikti šiems pakeitimams naują, demokratinę kokybę ir užsitikrinti plačią Kenijos visuomenės paramą. Europos Sąjunga privalo remti šias priemones ir atidžiai stebėti, kaip puoselėjamas pliuralizmas kuriant pilietinę visuomenę. Tuo pat metu Kenijos valdžios institucijos turėtų imtis ryžtingesnių veiksmų siekiant šalyje sudaryti įprastinės padėties sąlygas, taip pat sukurti specialų komitetą, sudarytą iš vietos ir tarptautinių ekspertų, siekiant nubausti tuos, kurie kalti dėl smurto ir krizės sukėlimo praėjusiais metais. Yra tikimybė, kad šios priemonės stabilizuos vidaus padėtį ir užkirs kelią humanitarinei katastrofai, kuri neišvengiamai gresia šiai dešimt milijonų gyventojų turinčiai Rytų Afrikos šaliai.

Colm Burke, *autorius*. – Gerb. pirmininke, aš apgailestauju, kad prezidentas M. Kibaki pasirašė pataisytą Kenijos ryšių akto projektą. Šiame akte nepaisoma žodžio ir spaudos laisvės principų, išdėstytų Visuotinėje žmogaus teisių deklaracijoje ir pakartotų kituose tarptautiniuose susitarimuose, įskaitant Afrikos žmogaus ir tautų teisių chartiją.

Šiame akte būtų suteikta daug galių Kenijos informacijos ministrui – rengti reidus į žiniasklaidos įstaigas, tariamai keliančias grėsmę nacionaliniam saugumui, ir išmontuoti transliavimo įrangą. Be to, šiuo aktu valstybei bus suteikta teisė reguliuoti turinį, kurį ketinama transliuoti ir leisti elektronine ir spausdintine forma. Tačiau palankiai vertinu tai, kad Prezidentas M. Kibaki neseniai sutiko persvarstyti žiniasklaidos įstatymą ir atsižvelgti į žiniasklaidos atstovų siūlomus šio akto pakeitimus.

Žodžio laisvė yra pagrindinė žmogaus teisė, kaip nurodyta Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos 19 straipsnyje. Aš raginu Kenijos Vyriausybę inicijuoti suinteresuotų šalių konsultacijas siekiant bendro

⁽³⁾ Žr. protokolą.

susitarimo, kaip geriau reglamentuoti ryšių sistemą nesikišant į spaudos laisvę ir nepažeidžiant Visuotinėje deklaracijoje išdėstytų teisių.

Pagaliau aš norėčiau pabrėžti būtinybę koreguoti nebaudžiamumo kultūrą Kenijoje ir patraukti atsakomybėn tuos, kurie atsakingi už prieš metus, t. y. po rinkimų, vykusias riaušes. Aš raginu sudaryti nepriklausomą komisiją, į kurią įeitų vietos ir tarptautiniai teisės specialistai, kuri vykdytų smurtinių įvykių po 2007 m. gruodžio mėn. įvykusių rinkimų pažeidimų tyrimą ir pateiktų kaltinimus dėl jų.

Erik Meijer, *autorius*. – (*NL*) Gerb. pirmininke, Kenija turi praeitį, pasižymėjusią smurtu. Po Antrojo pasaulinio karo, kai Europa pamažu pradėjo pripažinti, kad Afrikos šalių nepriklausomybė pagaliau yra neišvengiama, Kenija buvo kategoriškai išskirta, nes tai buvo šalis, kurią mes žinome kaip Zimbabvę. Pasak kolonijų valdytojų, šiose šalyse buvo pernelyg daug užsienio kolonistų ir pernelyg daug užsienio ekonominių interesų, kad būtų buvę galima palikti jas tik juodaodžiams gyventojams.

Skirtingai nuo kitų Vakarų Afrikos šalių, nepriklausomybė į Keniją atėjo ne taikiai, o po užsitęsusios ir įnirtingos nepriklausomo judėjimo "Mau Mau" kovos. Ši įnirtingos kovos būtinybė sudarė pagrindą tolesniam smurtui ir bauginimui. Nugalėtojai daugiausia priklausė vienai genčiai – "Kikuyu". Kitos gyventojų grupės visada buvo laikomos opozicijoje, esant reikalui, pagal suklastotų rinkimų rezultatų sąrašus. Paskutiniai prezidento rinkimai dar kartą įrodė, kad "Kikuyu" priklausantis asmuo negali tapti prezidentu, net jeigu dauguma rinkėjų balsuotų už jį.

Dėl padaryto kompromiso opozicijos kandidatas dabar yra ministras pirmininkas ir vidaus taika, atrodo, turėtų būti atkurta. Nors iš dviejų Afrikos šalių, kuriose buvo suklastoti prezidento rinkimai, Zimbabvė laikoma šalimi, pasižyminčia blogesniu bendru sutarimu, Kenija giriama kaip šalis, kurioje bendras sutarimas geras. Daug metų Vakarų Europa ir Amerika laikė Keniją turint labai svarbią sėkmės istoriją. Tai buvo santykinės gerovės, tarptautinių įmonių laisvės, draugystės su Vakarais ir dėmesio turistams šalis. Kenija prarado sėkmės istorijos įvaizdį. Maisto trūkumas ir naujas spaudos įstatymas sukėlė naują įtampą. Šis maisto trūkumas iš dalies prisidėjo prie to, kad prezidentas mainais į uosto statybą išnuomojo 40 000 hektarų žemės ūkio paskirties žemės naftos valstybei Katarui padėdamas apsirūpinti maistu.

Spaudos įstatymas, matyt, būtų svertas, kuriuo prezidentas naudotųsi siekdamas apriboti koalicinės vyriausybės valdžią ir pašalinti pavojingus oponentus. Bet tuo labiau sukrečia žinia, kad šis įstatymas atsirado netgi nepasikonsultavus su ministru pirmininku. Prezidento ir ministro pirmininko koalicinis kompromisas yra pavojuje, kai prezidentui suteikiama galimybė apeiti ministrą pirmininką, apribojant vyriausybės galimybes ir ginant save nuo kritiškos spaudos.

Charles Tannock, *PPE-DE frakcijos vardu*. – Gerb. pirmininke, iki praėjusių metų smurto Kenija turėjo vienos iš Afrikos politiškai stabilesnių šalių reputaciją ir santykinai laisvos ir tvirtos spaudos tradicijas.

Prezidentui M. Kibaki reikia suprasti, kad politinis stabilumas ir laisva spauda suteikia jėgos ir vienas kitą stiprina. Toks siūlomas žodžio laisvės apribojimas nedera šaliai, vadovaujamai žmogaus, kuris atėjo į valdžią žadėdamas naują atvirumo ir skaidrumo erą. Deja, atrodo, kad daugelis aukštesnių Kenijos politikų iki šiol nėra pakankamai stiprūs, kad galėtų susidoroti su neišvengiamomis laisvos spaudos ir demokratijos kandžiomis pastabomis. Aš tikiuosi, kad prezidentas M. Kibaki pasinaudos mūsų patarimu ir apsigalvos. Tai dar kartą nuramintų mus dėl Kenijos rodomo atsidavimo laisvai visuomenei, vadovaujamai valdžią pasidalijusios koalicinės vyriausybės. Tai taip pat sustiprintų Kenijos argumentus dėl moralinio autoriteto ir lyderystės nestabiliame regione.

Aš palankiai vertinu prezidento pažadą dabar peržiūrėti akto pataisas ir plačiau pasitarti su žiniasklaida. Žinant, kad Ministras Pirmininkas Raila Odinga ir jo partija ODM stipriai priešinasi šiam įstatymui, vyriausybės stabilumui taip pat svarbu, kad tai netaptų dar labiau uždegančia ir kurstančia nesantaiką politine problema.

Catherine Stihler, PSE frakcijos vardu. – Gerb. pirmininke, aš esu patenkinta turėdama galimybę pasisakyti dėl bendro pasiūlymo dėl rezoliucijos dėl spaudos laisvės Kenijoje. Prieš metus mane, kaip ir daugelį kitų, nuliūdino ir nuvylė tai, kad demonstracijos, vykusios po Kenijos prezidento rinkimų, kuriuose buvo padaryta pažeidimų, peraugo į riaušes ir etninius konfliktus visoje šalyje, buvo nužudyta daugiau nei 1 000 žmonių, o 350 000 liko be pastogės. Būtina patraukti atsakomybėn tuos, kurie atsakingi už prieš metus, t. y. po rinkimų, vykusias riaušes; dabar Kenijai labai reikalingas susitaikymo ir pakantumo laikotarpis.

Šiomis aplinkybėmis labai bloga naujiena ta, kad 2009 m. sausio 2 d. Prezidentas M. Kibaki pritarė pataisytam Kenijos ryšių akto projektui (2008 m.), kuris iš dalies pakeičia 1998 m. Kenijos ryšių aktą.

Šiame akte metamas iššūkis spaudos laisvei ir nepaisoma tarptautinių konvencijų, kurias pasirašė Kenijos Vyriausybė.

Dviejuose skyriuose veiksmingai nustatoma vyriausybės vykdoma tiesioginė žiniasklaidos cenzūra. 88 dalyje informacijos ministrui suteikiama galių įsiveržti į žiniasklaidos organizacijas, jei įtariama, kad jos kelia grėsmę nacionaliniam saugumui, ir išmontuoti jų transliavimo įrangą. 46 dalyje valstybei suteikiama galių kontroliuoti transliuojamos, elektronine forma publikuojamos ir spausdinamos informacijos turinį. Kenijoje aktui priešinasi žurnalistai, ministras pirmininkas R. Odinga ir ODM, o jo priėmimas išryškina didelę konsultacijų stoką dabartinėje plačiojoje koalicijoje. Aš apgailestauju dėl šio akto priėmimo ir raginu, kad bet kuriame iš dalies pakeistame žiniasklaidos įstatyme būtų atsižvelgiama į labai daug išreikštų abejonių.

Ewa Tomaszewska, UEN *frakcijos vardu.* – (*PL*) Gerb. pirmininke, kaip "Solidarumo" narė ir kaip bet kuris žmogus, susidūręs su karo teise Lenkijoje, žinau, kad žodžio laisvė yra demokratijos gyvybės šaltinis. Kenijos Vyriausybė pasirašė ir ratifikavo Visuotinė žmogaus teisių deklaraciją ir kitus tarptautinius susitarimus, įskaitant Afrikos žmogaus ir tautų teisių chartiją. Šie susitarimai apima teisę į žodžio laisvę.

Šiandien Vakarų Afrikos žurnalistų asociacija informuoja mus, kad Kenijos Vyriausybė ketina naudoti cenzūrą. Aš tikiuosi, kad prezidentas M. Kibaki susilaikys nuo bet kokių su žiniasklaida susijusių įstatymų dalinių pakeitimų, kuriais būtų galima kėsintis į žodžio laisvę. Aš raginu Kenijos valdžios institucijas atsisakyti savo planų naudoti cenzūrą, siekti bendro sutarimo puoselėjant spaudos laisvę ir viešųjų ryšių sektorių. Manau, kad Kenijoje bus gerbiamos religinių ir etninių mažumų teisės. Prieš metus daugiau nei tūkstantis žmonių žuvo vykstant protestams, susijusiems su rinkimais, o 350 000 žmonių paliko savo namus. Aš tikiuosi, kad tie, kurie atsakingi už šiuos incidentus, bus teisingai nubausti.

Tadeusz Zwiefka (PPE-DE). – (*PL*) Gerb. pirmininke, net jeigu tiesa tai, kad kai kuri privati Kenijos žiniasklaida padėjo provokuoti riaušes po emocionalios rinkimų kampanijos, tai nėra pateisinimas apriboti žodžio laisvę.

Spaudos laisvės puolimas Kenijoje taip pat susijęs pagrindinių parlamentinės demokratijos principų pažeidimu. Verta pabrėžti, kad naujas teisės aktas buvo priimtas 25 iš 220 palamento narių balsais. Tai visiškai nesuvokiama situacija. Blogiausia tai, kad iki šio momento Kenija didžiavosi vienu iš labiausiai išplėtotų pliuralistinės spaudos tinklų visoje Afrikoje. Tai pasikeis įgyvendinus naują teisės aktą, kuris leis specialiosioms tarnyboms kištis į žiniasklaidos veiklą, uždaryti redakcijas ir kontroliuoti pasirodžius spaudoje arba pasakytus žodžius. Žiniasklaidos sektoriaus suvaržymas nacionalinio saugumo vardu gali turėti tik priešingą, nei numatoma, poveikį.

Laima Liucija Andrikienė (PPE-DE). - (*LT*) Kodėl mums rūpi spaudos laisvė Kenijoje, kodėl Europos Parlamentas svarsto šį klausimą skubos tvarka kaip žmogaus teisių pažeidimo atvejį?

Pirmiausia todėl, kad žodžio laisvė yra pagrindinė žmogaus teisė, kaip nurodyta Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos 19 straipsnyje, deklaracijos, kurios signatarė yra ir Kenija, todėl ji, kaip ir kitos šalys deklaracijos signatarės, privalo laikytis ne tik jos dvasios, bet ir įstatymų.

Vos prieš metus po prezidento rinkimų Kenijoje vykusios demonstracijos, vėliau peraugusios į riaušes ir etninius konfliktus, kai buvo nužudyta daugiau nei 1 000 žmonių, o dešimtys tūkstančių liko be pastogės, yra svariausias argumentas neleisti pasikartoti panašiems įvykiams. Todėl Kenijos Vyriausybė ir prezidentas turėtų veikti išvien ir gerbti savo pačių įsipareigojimus gerbti spaudos laisvę, žodžio ir susirinkimų laisves, taip pat – kas ypač svarbu – kovoti su nebaudžiamumu, patraukti atsakomybėn tuos, kurie atsakingi už prieš metus vykusias riaušes.

Marios Matsakis (ALDE). – Gerb. pirmininke, kol mes aptarinėjame humanitarines problemas ir spaudos laisvę trečiosiose šalyse, aš pasinaudosiu galimybe informuoti Parlamentą, kad pagal žiniasklaidos pranešimus iš Gazos, JT įstaigos, kurias šiandien anksti bombardavo Izraelio pajėgos, ištisai skendi liepsnose, o visa JT humanitarinė pagalba, kuri buvo laikoma čia, o jos didžiąją dalį atsiuntė ES, buvo visiškai sunaikinta. Tas pats likimas ištiko "Reuters" ir kitų tarptautinių žurnalistų įstaigas Gazoje. Aš noriu, kad būtų įrašyta į protokolą, kad pritariu šiuo metu Izraelyje esančio JT generalinio sekretoriaus, kuris pagal turimas žinias yra be galo pasipiktinęs Izraelio valdžios institucijomis, nuomonei.

Pirmininkas. – Gerb. M. Matsakis, ačiū jums už šį pareiškimą, bet aš nemanau, kad reikia teoriškai pritarti jam, nes taisyklės reikalauja, kad jums prašant žodžio pagal "prašau žodžio" procedūrą, turi būti aptariamas klausimas, nes tai yra, dar kartą norėčiau priminti, spaudos laisvė Kenijoje – net jeigu jūsų minimi įvykiai iš tikrųjų tokie dramatiški, su kuo bet kuris sutinka.

Leopold Józef Rutowicz (UEN). – (*PL*) Gerb. pirmininke, Europos Parlamento rezoliucija dėl spaudos laisvės Kenijoje išryškina svarbią problemą. Diktatūros prasideda nuo spaudos ir informacijos laisvės ir pilietinių teisių apribojimų. Tikiuosi, kad šį procesą sustabdys tarptautiniai ir vidaus veiksmai. Aš manau, kad prezidentas M. Kibaki ir ministras pirmininkas R. Odinga imsis reikiamų veiksmų. Rezoliucija, kurią aš palaikau, tikrai padės demokratizacijos procesui Kenijoje.

Janusz Onyszkiewicz (ALDE). – (PL) Gerb. pirmininke, komunizmo laikotarpiu ir Lenkijoje, ir kitose šalyse viena iš baudžiamojo kodekso nuostatų kėlė sąlygą, kad bet kuris asmuo, platinantis informaciją, galinčią skatinti pilietinius neramumus, būtų baudžiamas. Tokio tipo nuostata buvo ypač naudinga, tai kaip lazda, kuria būtų galima mušti ne tik asmenis, bet visų pirma spaudą. Šiandien už Kenijos teisinių siekių mes matome panašius ketinimus. Niekas negali tvirtinti, kaip argumentą iškeldamas grėsmę, kad spauda turi būti nutildyta, nes ji gali pridaryti rūpesčių šalyje. Tai nėra pateisinimas arba pasiaiškinimas tokios cenzūros atžvilgiu. Spauda yra tam, kad teiktų žmonėms informaciją, kuri yra tikras demokratijos kertinis akmuo.

Vladimír Špidla, *Komisijos narys.* – (*CS*) Gerb. pirmininke, ponios ir ponai, aš norėčiau pradėti pabrėždamas, kad žodžio laisvė, įskaitant televiziją ir radiją, yra vienas iš ramsčių, dėl kurių laikosi ES. Ši laisvė parodo vieną iš svarbiausių Europos vertybių ir ja negalima dvejoti.

2008 m. ryšių akte, kuris 2009 m. sausio 2 d. tapo įstatymu, yra keletas punktų, kurie, mano nuomone, gali kėsintis į žiniasklaidos laisvę. Todėl mes su džiugesiu atkreipėme dėmesį į paskutinį sausio 7 d. prezidento M. Kibaki sprendimą persvarstyti kai kurias šio akto dalis. Mus džiugina tai, kad M. Kibaki leido informacijos ir ryšių ministrui ir generaliniam prokurorui susitikti su žiniasklaidos atstovais, kad jie pasiūlytų šio įstatymo pakeitimus, kurie pašalintų šias baimes.

Žodžio laisvė ir spaudos laisvė sudaro viešųjų reikalų administravimo dalį plačiąja prasme ir tai savaime atsiduria ES plėtros strategijos centre. Aš atvirai laikausi nuomonės, kad laisva ir atsakinga spauda yra būtina demokratinės ir teisinės valstybės prielaida ir yra neatskiriamas tvarios plėtros komponentas. Tik bendru dialogu žiniasklaida ir Kenijos Vyriausybė sugebės gerinti bendrą supratimą ir ugdyti tarpusavio pagarbą. Taigi Europos Komisija susidomėjusi laukia įvairių susitikimų, kurie vyks Kenijoje su susijusiomis šalimis, rezultatų ir tikisi, kad šios šalys priims susitarimą dėl atitinkamų rekomendacijų dėl pasiūlymų iš dalies pakeisti žiniasklaidos įstatymą.

Dėl smurto po rinkimų Komisija pritaria smurto tyrimo komisijos pranešimui (P. Waki pranešimas). Ji vertina Kenijos Vyriausybės įsipareigojimą įgyvendinti pranešimo rekomendacijas, įskaitant specialaus tribunolo įsteigimą siekiant užtikrinti, kad atsakingi už smurtą žmonės atsakytų už savo poelgius.

Pirmininkas. – Diskusijos baigtos.

Balsavimas vyks nedelsiant.

Pareiškimai raštu (142 straipsnis)

Sebastian Valentin Bodu (PPE-DE), raštu. – (RO) 2009 m. pradžioje Kenijos demokratija nukentėjo dėl kirčių, suduotų laisvai spaudai. Prezidentas M. Kibaki pasirašė įstatymą, nors jis vėliau turėjo galimybę apsigalvoti, kuriame Kenijos valdžios institucijoms suteikiama teisė vykdyti reidus į redakcijas, perimti žurnalistų telefoninius pokalbius ir tikrinti transliuojamų programų turinį nacionalinio saugumo vardu. Tartum tų pažeidimų nebūtų pakakę, įstatyme taip pat nustatomos didžiulės baudos ir laisvės atėmimo terminai reporteriams, kurie kalti dėl "antivyriausybinės" veiklos. Nors prezidentas M. Kibaki įsakė šias nuostatas iš dalies pakeisti po savaitės, mes neįsivaizduojame, kas šiuose "pakeitimuose" numatoma.

Šio įstatymo pirminė forma yra priminimas apie niūrias diktatūros dienas, kai Kenijos spauda buvo parklupdyta. Šiuo metu Kenija yra demokratinė šalis ir aš tvirtai tikiu, kad niekas, įskaitant prezidentą M. Kibaki, nenori grįžti į tuos laikus. Puolimas prieš laisvą spaudą yra puolimas prieš demokratiją. Tarptautinė bendruomenė turi toliau daryti spaudimą Kenijos valdžios institucijoms, kad jos atsakingai elgtųsi, naudodamosi pilietinėmis laisvėmis, ypač spaudos laisve.

Marianne Mikko (PSE), *raštu.* – (*ET*) Ponios ir ponai, Kenijos veikla prieštarauja Visuotinei žmogaus teisių deklaracijai ir Afrikos žmogaus ir tautų teisių chartijai. Nepaisoma tokių pagrindinių demokratijos ramsčių, kaip žodžio ir spaudos laisvė. Laisvai spaudai iškilo didelis pavojus.

Valstybės kontrolė ir cenzūra – ryšių akto pakeitimo projekto dalys. Dėl neapgalvotų prezidento M. Kibaki veiksmų dabar jie tapo įstatymu.

Negirdėta, kad vyriausybė turėtų turėti teisę organizuoti reidus į laikraščių ir transliuotojų redakcijas ir tikrinti, ką jie transliuoja ir kokia forma. Tai labai toli nuo demokratinės visuomenės.

Reikia, kad esamos teisinės nuostatos būtų pakeistos. Galima reguliuoti spaudą ir nekeliant pavojaus žodžio ir spaudos laisvei. Tai turi būti padaryta kuo greičiau.

- 11. Balsuoti skirtas laikas
- 11.1. Iranas: Shirin Ebadi atvejis (balsavimas)
- 11.2. Gvinėja (balsavimas)
- 11.3. Spaudos laisvė Kenijoje (balsavimas)
- 12. Pateikti dokumentai (žr. protokolą)
- 13. Sprendimai dėl kai kurių dokumentų (žr. protokolą)
- 14. Į registrą įrašyti raštiški pareiškimai (Darbo tvarkos taisyklių 116 straipsnis) (žr. protokolą)
- 15. Per šį posėdį priimtų tekstų perdavimas (žr. protokolą)
- 16. Kitų posėdžių kalendorinis planas (žr. protokolą)
- 17. Sesijos atidėjimas

Pirmininkas. – Aš skelbiu Europos Parlamento sesiją atidėtą.

(Posėdis baigtas 4.10 val.)

PRIEDAS (Atsakymai raštu)

KLAUSIMAI TARYBAI (Europos Sąjungos Tarybai pirmininkaujanti valstybė narė vienintelė yra atsakinga už šiuos atsakymus)

Klausimas Nr. 6, kurį pateikė Brian Crowley (H-0973/08)

Tema: 7-oji bendroji mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros programa

Kokias politines iniciatyvas Taryba vykdys šiais metais, remdama mažas ir vidutines įmones, 2007–2013 m. egzistuojant ir veikiant 7-ajai bendrajai mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros programai, turint omenyje, kad šiuo laikotarpiu Europos įmonėms skirta 52 milijardų eurų finansinė parama?

Atsakymas

(EN) Dabartinis atsakymas, kurį parengė pirmininkaujanti valstybė ir kuris savaime neįpareigoja Tarybos ar jos narių, nebuvo žodžiu pristatytas klausimų valandos metu per 2009 m. sausio mėn. Europos Parlamento sesiją Strasbūre.

Europos Parlamentas ir Taryba nustatė aiškų 7-osios bendrosios mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros programos 2007–2013 m. (FP7)⁽⁴⁾ įstatyminio paketo tikslą, kurį įgyvendinant ypač didelis dėmesys turi būti skiriamas užtikrinti, kad šioje programoje tinkamai dalyvautų mažos ir vidutinės įmonės (MVĮ).

Todėl į šį tikslą orientuotos visos FP7 įgyvendinimo priemonės, ypač Bendradarbiavimo programa, kuria siekiama, kad kiekvienai MVĮ prioriteto temai būtų nustatyta strategija ir kad šis tikslas leistų skirti MVĮ bent jau 15 proc. šiai programai teikiamo finansavimo. MVĮ taip pat bus naudingas didesnis finansavimas, sudarantis 75 proc. visų FP7 reikalavimus atitinkančių sąnaudų (palyginti su 50 proc. didesnėms bendrovėms). Kolektyvinė finansinė atsakomybė, buvusi FP6, FP7 pakeista įkuriant Garantinį fondą, sumažinusį MVĮ finansinę riziką.

Kaip gerbiamasis Parlamento narys žino, Komisija atsakinga už FP7 vykdymą įgyvendinant šios programos tikslus, todėl Komisija turi imtis visų būtinų priemonių skatinti MVĮ dalyvavimą. Viena iš tokių priemonių yra konferencija "Tyrimų ryšiai 2009", kurią pirmininkaujant Čekijai Komisija organizuoja 2009 m. gegužę Prahoje. Viena šios konferencijos dalis tiesiogiai skirta MVĮ dalyvavimui FP7.

Taryba taip pat norėtų atkreipti gerbiamojo Parlamento nario dėmesį į svarbias Europos bendrijos iniciatyvas palaikant naujoves, kaip antai:

Europos Parlamento ir Tarybos 2006 m. spalio 24 d. Konkurencingumo ir inovacijų bendrąją programą (angl. CIP)⁽⁵⁾,

Komisijos parengtą pirmaujančios rinkos iniciatyvą Europai, kuriai Taryba pritarė ir parėmė jos išvadas, priimtas 2008 m. gegužės 29 d.⁽⁶⁾;

Regioninę naujovių diegimo grupių politiką, kuriai Taryba pritarė savo 2008 m. gruodžio 1 d. išvadose, kaip priemonę skatinti MVĮ potencialą ir integraciją į pažangių technologijų tinklus⁽⁷⁾.

Galiausiai reikia pabrėžti Europos investicijų banko neseniai priimtą sprendimą mobilizuoti 30 milijardų eurų paremti Europos MVĮ įgyvendinant Europos ekonomikos atgaivinimo planą.

⁽⁴⁾ Europos Parlamento ir Tarybos 2006 m. gruodžio 18 d. sprendimas Nr. 1982/2006/EB dėl Europos bendrijos 7-osios bendrosios mokslinių tyrimų, technologijų plėtros ir demonstravimo veiklos programos (2007–2013 m.) (OL L 412, 2006 12 30) ir 2006 m. gruodžio 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1906/2006, nustatantys įmonių, mokslinių tyrimų centrų ir universitetų dalyvavimo 7-osios bendrosios programos veiksmuose ir mokslinių tyrimų rezultatų sklaidos taisykles (2007–2013 m.) (OL L 391, 2006 12 30).

⁽⁵⁾ OLL 310, 2006 11 9.

⁽⁶⁾ Tarybos išvados – Naujas Europos ekonomikos konkurencingumo ir naujovių impulsas (dok. 10174/08).

⁽⁷⁾ Tarybos išvados – Pasaulinio lygio inovacijų grupių kūrimas Europos Sąjungoje: įvairialypės inovacijų strategijos įgyvendinimas (dok. 14679/08).

LT

Šiuos elementus reikia paminėti kartu su FP7 numatyta mokslinių tyrimų veikla, turint omenyje, kad novatoriškos MVĮ veiklos tyrimai ir technologijų plėtra, nemenkstantys įgyvendinant FP7, turėtų plėtotis padedant šiems Europos Sąjungos naujovių palaikymo planams.

Norėčiau patikinti gerbiamąjį Parlamento narį, kad pirmininkaujanti Čekija puikiai supranta mažų ir vidutinių įmonių (MVĮ), kaip mokslinių tyrimų, jų taikymo ir naujovių iniciatorių, svarbą. Pasak pirmininkaujančios valstybės, MVĮ būtina taikyti specialų metodą, norint palengvinti jų dalyvavimą FP7, – mes manome, kad reikia skatinti tolesnį procedūrų, susijusių su MVĮ dalyvavimu visose bendrosiose programose, supaprastinimą. Pirmininkaujanti valstybė taip pat visiškai palaikys Europos Komisiją įgyvendinant jos planus.

* * *

Klausimas Nr. 7, kurį pateikė Eoin Ryan (H-0975/08)

Tema: Veiksmingas Europos pagalbos paskirstymas besivystančioms šalims

Europos Sąjunga yra didžiausia pasaulyje pagalbos besivystančioms šalims teikėja – dar 2008 m. lapkričio pabaigoje BBC televizijos laidoje "Panorama" pabrėžta, kad ši pagalba per dažnai iššvaistoma, neveiksmingai panaudojama arba nepasiekia gyventojų, kuriems yra skirta. Tarp daugelio išvardytų problemų buvo pagalbos, teikiamos išsilavinimo sektoriui, neveiksmingumas, nes pinigai dažniau išleidžiami pastatams, o ne mokymui ir darbo užmokesčiui, todėl mokymo standartai vis tiek išlieka žemi. Dažnai pasitaiko mokytojų pravaikštų, nes mokytojai, norėdami sudurti galą su galu, priversti dirbti keliose darbo vietose. Šios tendencijos sparčiai didina rūpesčių keliančią ir visiškai nepriimtiną padėtį, kai antrasis visuotinio pradinio išsilavinimo TVT paviršutiniškai pasiekiamas, tačiau išsilavinimas yra tokio žemo lygio, kad yra mažos vertės ir menkai keičia jį gavusių vaikų gyvenimus. Kokias priemones ar pakeitimus numato Taryba, užtikrindama, kad Europos pagalba bus paskirstoma ir panaudojama veiksmingiau?

Atsakymas

(EN) Dabartinis atsakymas, kurį parengė pirmininkaujanti valstybė ir kuris savaime neįpareigoja Tarybos ar jos narių, nebuvo žodžiu pristatytas klausimų valandos metu per 2009 m. sausio mėn. Europos Parlamento sesiją Strasbūre.

Taryba primena, kad Komisija yra atsakinga už finansinių išteklių naudojimo planavimą, paramą tvarkant Bendrijos pagalbą ir už Europos plėtros fondą (EPF).

Taryba norėtų atkreipti dėmesį į du pagalbos matmenis, būtent į: 1) specialias sąlygas, reikalingas kontroliuoti pagalbos pristatymą, ir 2), iniciatyvas, skirtas pagalbos veiksmingumui gerinti. Abiem aspektais Taryba yra ir toliau bus budri ir aktyvi.

1. Pagalbos pristatymo kontroliavimas

Visos Europos bendrijos plėtrai numatytos bendradarbiavimo priemonės turi specialias sąlygas, skirtas apsaugoti Europos bendrijos finansinius interesus. Komisija ir Audito Rūmai turi teisę atlikti auditą, įskaitant dokumentų auditą ar bet kokio rangovo ar subrangovo, gavusio Bendrijos lėšų, auditą vietoje.

Taryba ir Europos Parlamentas turi galimybę įvertinti, kaip kasmet įgyvendinama Europos bendrijos išorės pagalba, vertindama Europos bendrijos vystymosi ir išorės pagalbos politikos bei jos įgyvendinimo metinę ataskaitą, kurią Komisija paprastai pateikia iki birželio pabaigos.

Todėl Taryba mano, kad už tinkamą valdymą ir pagalbos plėtrai įgyvendinimą nėra atsakingas vien tik pagalbos teikėjas: turi būti taikomi nuosavybės, tinkamo valdymo ir abipusės atskaitomybės principai, ir šiuo atžvilgiu taip pat atsakingi yra ir mūsų pasirenkami partneriai. 2008 m. gegužės 27 d. savo išvadose Taryba, užtikrindama lygesnę partnerystę, dar kartą patvirtino stiprių abipusės atskaitomybės mechanizmų įgyvendinimo šalies, regiono ir tarptautiniu lygmeniu svarbą.

Galiausiai 2008 m. liepą Komisija įkūrė interneto svetainę, kurioje pateikiama išsami informacija apie visų Europos bendrijos išorės bendradarbiavimo programų valdymą ir vykdymą. Svetainę tvarko "Europe Aid", ir ji prieinama plačiajai visuomenei.

2. Pagalbos veiksmingumas

2005 m. kovo mėn. Paryžiaus deklaracija dėl pagalbos veiksmingumo⁽⁸⁾ ir 2005 m. lapkričio mėn. Europos Sąjungos konsensusu dėl plėtros ES⁽⁹⁾ yra tvirtai įsipareigojusi teikti daugiau ir geresnės pagalbos. Europos Sąjunga ypač įsipareigojusi gerinti pagalbos teikėjų koordinavimą ir papildomumą ir sudaro jungtinius daugiamečius planus, pagrįstus šalių partnerių skurdo mažinimu ar lygiavertėmis strategijomis bei tos šalies biudžeto procesais, bendrus įgyvendinimo mechanizmus, įskaitant bendrą analizę, jungtines plačias pagalbos teikėjų misijas ir bendrojo finansavimo priemonių panaudojimą.

Pagalbos teikėjų veiklos papildomumas labai svarbus didinant pagalbos veiksmingumą, taigi ir padedant veiksmingesnei ir produktyvesnei plėtrai. Šiuo klausimu Taryba ir valstybės narės 2007 m. gegužę priėmė ES papildomumo ir darbo pasidalijimo vystymosi politikos srityje elgesio kodeksą⁽¹⁰⁾. Galiausiai Ministrų deklaracijoje, priimtoje 2008 m. rugsėjį po trečiojo aukšto lygio pagalbos veiksmingumo forumo (t. y. Akros veiksmų darbotvarkės), pateikiamas labai ambicingas ES požiūris ir siekiama tvirtų, tikslių ir pamatuojamų įsipareigojimų, taip pat ir jų įgyvendinimo tvarkaraščio.

* *

Klausimas Nr. 8, kurį pateikė Liam Aylward (H-0977/08)

Tema: ES pirmininkaujanti Čekija

Kalbant apie pavasario Europos Vadovų Tarybą ir ES ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo strategiją, ar pirmininkaujanti valstybė galėtų paaiškinti, kaip Europos Sąjungos konkurencingumo darbotvarkė bus iškelta kaip vienas svarbiausiųjų prioritetų, ypač dabartiniu ekonomikos nuosmukio laikotarpiu?

Atsakymas

52

(EN) Dabartinis atsakymas, kurį parengė pirmininkaujanti valstybė ir kuris savaime neįpareigoja Tarybos ar jos narių, nebuvo žodžiu pristatytas klausimų valandos metu per 2009 m. sausio mėn. Europos Parlamento sesiją Strasbūre.

Kalbant apie pavasario Europos Vadovų Tarybą ir ES ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo strategiją, pirmininkaujanti Čekija Europos Sąjungos konkurencingumo darbotvarkę vis dėlto iškels kaip vieną svarbiausiųjų prioritetų, nes ji puikiai žino, kad dabartinis ekonomikos nuosmukis iš ES reikalauja veikti, ir veikti smarkiai bei išspręsti šiuos sunkumus. Reikšmingas ekonomikos nuosmukis pabrėžia Lisabonos strategijos kaip priemonių rinkinio, stiprinant ekonomikų augimą ir atsparumą vidaus ir išorės smūgiams, svarbą. Todėl kovo mėn. Konkurencingumo tarybai didelę įtaką darys Konkurencingumo tarybos pagrindinių klausimų dokumento⁽¹¹⁾ 2009 m. pavasario Europos Vadovų Tarybai, kuris visas bus skirtas ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo klausimui, priėmimas. Kita pirmininkaujančios valstybės veikla bus laikyti prioritetu Europos ekonomikos atgaivinimo plano⁽¹²⁾ įgyvendinimą ir įvykdyti tokius naujus Europos Vadovų Tarybos įpareigojimus kaip kad Europos inovacijų planas.

Pirmininkaujančios valstybės ketinimai jau gana aiškūs iš devizo, kurį ji pasirinko savo kadencijai, t. y. "Europa be kliūčių", reiškiančio kur kas daugiau nei vien politinis šūkis. Iš tiesų jis apima ambicingą programą veiksmingai dirbti stiprinant bendrą rinką ir žinių trikampį, kurį sudaro moksliniai tyrimai, išsilavinimas ir naujovės, kad būtų išsaugotas ir skatinamas ekonomikos augimas ir darbo vietų kūrimas, turint galvoje būtinybę mažinti administracinę naštą ir paprastinti įstatymus.

Penktoji intensyviausio ES plėtimosi sukaktis kuria galimybę įvertinti jo kainą ir naudą visoms valstybėms narėms. Pirmininkaujanti Čekija, bendradarbiaudama su Europos Komisija ir EBPO, pristatys studiją, kurioje apibrėš likusias vidaus rinkos kliūtis, ir aptars ją tarptautinėje konferencijoje "Po penkerių metų", vyksiančioje 2009 m. kovo mėn.

⁽⁸⁾ Šioje konferencijoje ES sutiko sutelkti visus pajėgumus teikiant pagalbą per koordinuotas programas ir plečiant daugiašalių pagalbos teikėjų priemonių panaudojimą; nukreipti 50 proc. vyriausybės pagalbos vyriausybei per šalies sistemas, taip pat didinant mūsų pagalbos procentą, teikiamą paramos biudžetui ar visam sektoriui būdais; vengti bet kokių naujų projektų vykdymo padalinių kūrimo; taip pat 50 proc. sumažinti nekoordinuojamų misijų skaičių.

⁽⁹⁾ Dok. 14820/08.

^{(10) 2007} m. gegužės 15 d. išvados (dok. 9558/07).

^{(11) 17359/08.}

^{(12) 16097/08.}

Šioje plotmėje pirmininkaujanti Čekija ketina sutelkti savo veiklą ir mobilizuoti valstybes nares veikti šiais šešiais svarbiausiais klausimais:

- visiškai veikianti bendra rinka be kliūčių;
- vientisos sąveikos tarp žinių trikampio elementų kūrimas;
- geresnis reguliavimas, orientuotas į administracinės naštos sumažinimą;
- Europos pramonės pagrindo stiprinimas: parama mažoms ir vidutinėms įmonėms (MVI);
- Ekonomikos reformų proceso greitinimas, sutelkiant dėmesį į konkurencingumą ir naujoves;
- investicijų į žinias, mokslinius tyrimus ir naujoves didinimas ir gerinimas.

Ši veikla apima trumpalaikę, vidutinės trukmės ir ilgalaikę Europos konkurencingumo perspektyvą. Kitaip tariant, mes turime veikti dabar, o mąstyti į priekį. Turint tai omenyje, pirmininkaujanti Čekija ketina daugiausia dėmesio skirti valstybių narių diskusijoms apie šias konkurencingumo darbotvarkės problemas ir yra tvirtai įsitikinusi, kad aiškią žinią apie tai reikia pasiųsti valstybių ir vyriausybių vadovams, kurie 2009 m. kovą surinks aptarti, be kitų temų, ir Europos Sąjungos ekonomikos padėtį.

* *

Klausimas Nr. 9, kurį pateikė Claude Moraes (H-0980/08)

Tema: Prekyba žmonėmis

2008 m. birželį paskelbtame dokumente, kuriame bendrais bruožais pateikiama 18 mėnesių trukmės programa pirmininkaujančioms valstybėms Prancūzijai, Čekijai ir Švedijai, teigiama, kad kova su prekyba žmonėmis išliks prioritetu. Be to, spalį iš Europos Sąjungos ir valstybių narių Komisija reikalavo "ypatingų pastangų" kovojant su prekyba žmonėmis.

Kokias specialias priemones pirmininkaujanti Čekija planuoja įvesti šioje srityje per kitus šešis mėnesius?

Klausimas Nr. 10, kuri pateikė Mikel Irujo Amezaga (H-1006/08)

Tema: Kova su prekyba žmonėmis

2006 m. sausio 17 d. savo rezoliucijoje 0005 P6_TA (2006) dėl prekybos moterimis ir vaikais, kurie gali tapti seksualinio išnaudojimo aukomis, prevencijos Parlamentas pasmerkė tai, kad nepaisant 2002 m. liepos 19 d. Tarybos pamatinio sprendimo 2002/629/TVR⁽¹³⁾ dėl kovos su prekyba žmonėmis, nustačiusio sudedamuosius elementus ir pateikusio bendrą prekybos žmonėmis apibrėžimą, kurį turėtų vartoti valstybės narės, valstybėse narėse bausmės, taikomos už seksualinį moterų ir ypač vaikų išnaudojimą, vis dar nėra suderintos.

Ar Taryba gali nurodyti, kokia pažanga padaryta nuo 2006 m. derinant valstybėse narėse skiriamas bausmes?

Bendras atsakymas

(EN) Dabartinis atsakymas, kurį parengė pirmininkaujanti valstybė ir kuris savaime neįpareigoja Tarybos ar jos narių, nebuvo žodžiu pristatytas klausimų valandos metu per 2009 m. sausio mėn. Europos Parlamento sesiją Strasbūre.

Kova su prekyba žmonėmis yra vienas didžiausių dabarties iššūkių ne tik ES, bet ir visame pasaulyje. Prekyba žmonėmis yra viena rimčiausių organizuoto nusikalstamumo formų, o dėl didžiulio pelno, kurį įstatymo pažeidėjai gauna iš šios veiklos, ji yra viena pelningiausių nusikalstamumo formų. Kadangi būna įvairių prekybos žmonėmis formų, priemonės, kurių prieš ją imamasi, irgi turi būti plačios ir visapusės.

Savo 2009 m. teisėkūros ir darbo programoje⁽¹⁴⁾ "Organizuoto nusikalstamumo srities priemonių paketas: parama aukoms" Komisija paskelbė teikianti teisėkūros pasiūlymą Tarybai atnaujinti Tarybos pamatinį

⁽¹³⁾ OL L 203, 2002 8 1, p. 1.

⁽¹⁴⁾ COM (2008) 712 galutinis.

sprendimą 2002/629/TVR dėl kovos su prekyba žmonėmis⁽¹⁵⁾. Taigi pirmiausia Komisijai svarbu išnagrinėti tokių baudžiamosios teisės nuostatų tolesnio suderinimo galimybę ir būtinybę. Pirmininkaujanti Čekija tuojau po to ketina Taryboje pradėti diskusijas apie šį pasiūlymą.

Kovos su prekyba žmonėmis srityje pirmininkaujanti Čekija daugiausia ketina prisidėti skleidžiant duomenų rinkimo derinimo geriausiąją patirtį. 2009 m. kovo 30–31 d. Prahoje bus surengta specialistų konferencija, pavadinta "Jungtinė analizė, jungtiniai veiksmai". Be kitų temų, konferencijoje bus ypač nagrinėjamos galimybės sukurti nacionalinių pranešėjų apie prekybą žmonėmis Europos Sąjungoje tinklą, taip pat pažeidžiamų aukų ir jų padėties apsaugos nagrinėjant kriminalines bylas problema.

* *

Klausimas Nr. 11, kurį pateikė Marie Panayotopoulos-Cassiotou (H-0985/08)

Tema: Darbo šeimoje pripažinimas

Europos lygmeniu priimti sprendimai, suteikiantys daug teisių ir lengvatų motinoms ir tėvams, teisių dėl priklausomų šeimos narių (vaikų, vyresnio amžiaus žmonių, neįgaliųjų), taip pat sprendimai, skirti palengvinti darbo ir šeiminio gyvenimo derinimą, tačiau tik kalbant apie veiklą, už kurią mokamas atlyginimas, ar už darbo vietos sau sukūrimą. Vis dėlto darbo šeimos viduje, jo reikšmės šeimai ir šeimos kaip darbdavio Europos Sąjunga nėra pripažinusi. Kokie pirmininkaujančios Čekijos pasiūlymai šia tema?

Atsakymas

54

(EN) Dabartinis atsakymas, kurį parengė pirmininkaujanti valstybė ir kuris savaime neįpareigoja Tarybos ar jos narių, nebuvo žodžiu pristatytas klausimų valandos metu per 2009 m. sausio mėn. Europos Parlamento sesiją Strasbūre.

Atkreipęs dėmesį į klausimą dėl šeimoje atliekamo darbo, o ypač dėl to darbo ir jo reikšmės šeimai pripažinimo, gerbiamasis Parlamento narys iškėlė labai svarbią problemą.

Kaip žinote, Europos Parlamentas ir Taryba gali veikti tik atlikdami įstatymų leidybos funkcijas, remdamiesi Komisijos pasiūlymu. Norėčiau priminti, kad Komisija iš tiesų neseniai pateikė siūlymą, skirtą gerbiamojo Parlamento nario išdėstytoms problemoms. Aš kalbu apie pasiūlymą dėl naujos Direktyvos dėl vienodo požiūrio į savarankiškai dirbančius vyrus ir moteris principo taikymo ir Direktyvos 86/613/EEB panaikinimo⁽¹⁶⁾. Pasiūlymo tikslas yra gerinti savarankiškai dirbančių darbuotojų socialinę apsaugą, siekiant pašalinti trukdžius moterų verslumui. Juo taip pat siekiama pagerinti "padedančių sutuoktinių", kurie dažnai dirba savarankiškos veiklos sektoriuje negaudami atitinkamų teisių, socialinę apsaugą. Kaip gerbiamasis Parlamento narys žino, didžioji dauguma tokių "padedančių sutuoktinių" yra moterys ir daugelis jų dirba žemės ūkio sektoriuje. Komisijos pasiūlymo tikslas taip pat yra pasiekti didesnį tokios savarankiškos veiklos šeimoje pripažinimą. Numatydamas teisę į motinystės atostogas, kurias būtų galima suteikti norintiems jas gauti "padedantiems sutuoktiniams", pasiūlymu taip pat siekiama pataisyti kartais problemišką reikšmę, kurią neoficialus darbas šeimos versle gali turėti pačiai šeimai, ypač kai "padedantys sutuoktiniai" turi vaikų.

Iškeldamas platesnę "padedančių sutuoktinių" nepripažinto darbo reikšmę ateityje, taip pat norėčiau užtikrinti gerbiamąjį Parlamento narį, kad Taryba žino apie ypač sudėtingą padėtį, su kuria susiduria atlyginimo negaunančios moterys, priklausomos nuo savo vyrų dėl pajamų ir kurių finansinė padėtis dažnai tampa nesaugi, kai jos išeina į pensiją arba išsiskiria ar lieka našlės. Taryba pareiškė susirūpinimą dėl šios problemos 2007 m. gruodį, priėmusi išvadų rinkinį "Moterys ir skurdas", taip pat pirmininkaujančios Portugalijos atsižvelgiant į Pekino veiksmų platformą sudarytą statistinių rodiklių rinkinį (17). Šios išvadose Taryba pripažino, kad moterys yra labiau pažeidžiamos skurdo, kalbant apie pajamas, negu vyrai ir kad šis lyčių skirtumas didėja su amžiumi.

Vėliau, 2008 m. gruodį, Taryba priėmė išvadų rinkinį "Moterys ir ekonomika: darbo ir šeimos gyvenimo suderinimas" – taip pat atsižvelgiant į tolesnį Pekino veiksmų platformos įgyvendinima⁽¹⁸⁾. Be to, Taryba

⁽¹⁵⁾ OL L 203 2002 1 8, p. 1.

^{(16) 13981/08.}

^{(17) 13947/07.}

^{(18) 17098/08.}

dar kartą patvirtino priemonių, leidžiančių moterims ir vyrams derinti darbą ir šeimos pareigas, svarbą ir pareikalavo tinkamos politikos.

Apibendrinant, Taryba aktyviai sprendžia problemas, kurias iškėlė gerbiamasis Parlamento narys, kalbėdamas apie savarankišką veiklą šeimos plotmėje. Pirmininkaujanti Čekija ir toliau tęs diskusijas apie anksčiau minėtą teisėkūros iniciatyvą ir seks šio klausimo plėtotę Europos Parlamente.

Klausimas Nr. 12, kurį pateikė Jim Higgins (H-0987/08)

Tema: Tarpvalstybinės atsakomybės už kelių eismo taisyklių pažeidimus pripažinimas

Lapkritį įvykusio 2908-ojo susitikimo išvadose Teisingumo ir vidaus reikalų taryba nurodė, jog ji mano, kad esamų sistemų pakanka susitvarkyti su vairuotojų užsieniečių, išvengiančių bausmės už kelių eismo taisyklių pažeidimus, problema. Tačiau praktinė patirtis rodo, kad taip anaiptol nėra – daugelis vairuotojų užsieniečių nenubaudžiami už kelių eismo taisyklių pažeidimus. Jei Taryba nenori paremti naujų teisės aktų, kokios priemonės būtų veiksmingos užtikrinant, kad vairuotojai užsieniečiai neišvengtų bausmės pagal esamus Bendrijos teisės aktus?

Atsakymas

(EN) Dabartinis atsakymas, kurį parengė pirmininkaujanti valstybė ir kuris savaime neįpareigoja Tarybos ar jos narių, nebuvo žodžiu pristatytas klausimų valandos metu per 2009 m. sausio mėn. Europos Parlamento sesiją Strasbūre.

Taryba, kaip ir Parlamentas, yra susirūpinusi dėl didelio skaičiaus nelaimių, kasmet įvykstančių Europos keliuose, ir dėl sunkumų baudžiant už kelių eismo taisyklių pažeidimus, padarytus vairuotojų, kurie nėra tos šalies gyventojai.

Taryba norėtų pabrėžti, kad Tarybai pirmininkaujanti Prancūzija 2008 m. rugsėjo mėn. organizavo Europos kelių eismo saugumo kampanijų koordinavimo seminarą. Šiame seminare buvo ištirtos galimybės, kaip kelių eismo saugumo akcijas padaryti veiksmingesnes. Kaip šios konferencijos tęsinį 2008 m. lapkričio 27–28 d. Taryba priėmė išvadas apie policijos veiksmų kelių eismo saugumo srityje koordinavimą. Šiomis išvadomis siekiama sukurti su kelių eismo saugumu susijusios policijos koordinavimo procesą Europos mastu. Taryba taip pat patvirtino savo nuostatą sukurti būtinas iniciatyvas, skirtas patobulinti strateginį ir operatyvinį bendradarbiavimą, kad būtų pagerintas kelių eismo saugumas tuo pagrindu, kuris jau yra sukurtas.

Kalbėdama apie tai Taryba primena savo pamatinį sprendimą 2005/214/TVR dėl abipusio pripažinimo principo taikymo finansinėms baudoms⁽¹⁹⁾. Šis pamatinis sprendimas yra skirtas finansinėms baudoms, skiriamoms už kelių eismo taisyklių pažeidimus. Nacionaliniai teisės aktai, priimti pagal pamatinį sprendimą, turi suteikti galios teisminėms valdžios institucijoms ir tam tikrais atvejais – taip pat administracinės valdžios institucijoms perduoti finansines baudas kitų valstybių narių valdžios institucijoms, jas pripažįstant ir išreikalaujant be tolesnių formalumų.

Taryba taip pat primena savo sprendimą 2008/615/TVR dėl tarpvalstybinio bendradarbiavimo gerinimo $\binom{20}{10}$ visu pirma kovos su terorizmu ir tarptautiniu nusikalstamumu srityje. Šiame vadinamajame "Sprendime dėl Priumo sutarties" numatomas tarpvalstybinis bendradarbiavimą dėl reikalų, aptartų ES sutarties VI antraštinėje dalyje, ir, inter alia, lengvinamas valstybių narių keitimasis transporto priemonių registracijos duomenimis.

Galiausiai Taryba norėtų paminėti 2008 m. kovo 19 d. pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl sklandesnio tarpvalstybinio kelių eismo saugumo užtikrinimo. Šiuo pasiūlymu siekiama gerinti kelių eismo saugumą Europos Sąjungoje, numatant tarpvalstybinį sankcijų taikymą už keturis kelių eismo taisyklių pažeidimus, kurie laikomi pagrindine avarijų akų priežastimi, t. y. greičio viršijimas, vairavimas apsvaigus nuo alkoholio, važiavimas neprisisegus saugos diržu ir važiavimas degant raudonai šviesoforo šviesai, kuriuos padarė transporto priemonių, registruotų kitoje valstybėje narėje nei padarytas pažeidimas, vairuotojai. Taryba išnagrinėjo šį pasiūlymą.

⁽¹⁹⁾ OL L 76, 2005 3 22, p. 16-30.

⁽²⁰⁾ OL L 210, 2008 8 6, p. 12-72.

Tiesa, kad dauguma jos narių nėra įsitikinusi, kad šioms priemonėms priimti pateiktos teismo bylos leidžia Bendrijai taip padaryti, tačiau dėl šios pozicijos negalima daryti išvados, kad Taryba nenori palaikyti kitų naujų jai pateikiamų teisės aktų pasiūlymų. Taigi tikslo užtikrinti tarpvalstybinę atsakomybę už kelių eismo taisyklių pažeidimus teisėtumu pačiu savaime Tarybos nariai neabėjoja.

* * *

Klausimas Nr. 13, kurj pateikė Gay Mitchell (H-0989/08)

Tema: Europos pakrančių apsauga

Esant didesniam gynybos bendradarbiavimui, pasiektam Lisabonos sutartimi, kokios yra visos Europos pakrančių apsaugos perspektyvos? Ar skėtinės organizacijos, kaip sustiprintos FRONTEX versijos, sudarytos iš valstybių narių pakrančių apsaugos, tačiau gaunančios Europos Sąjungos finansavimą ir su išplėtotu bendradarbiavimu, tikslas yra leisti mažoms šalims, pvz., Airijai, geriau patruliuoti palei savo ilgus pakrantės ruožus ir nepriklausomus vandenis ir daug veiksmingiau kovoti su narkotikų kontrabanda, prekyba žmonėmis ir kita neteisėta veikla?

Atsakymas

LT

56

(EN) Dabartinis atsakymas, kurį parengė pirmininkaujanti valstybė ir kuris savaime neįpareigoja Tarybos ar jos narių, nebuvo žodžiu pristatytas klausimų valandos metu per 2009 m. sausio mėn. Europos Parlamento sesiją Strasbūre.

Mintį įkurti Europos pakrančių apsaugą iškėlė Europos Parlamentas ir Taryba Direktyvos 2005/35/EB dėl taršos iš laivų ir sankcijų už pažeidimus įvedimo⁽²¹⁾ 11 straipsnyje. Šioje direktyvoje Komisijos buvo paprašyta pateikti tyrimą dėl Europos pakrančių apsaugos įgyvendinimo, skirtą užterštumo prevencijai ir atsakui į jį. Toks tyrimas nebuvo pateiktas iki šiol. Klausimas, ar Europos pakrančių apsauga turi būti kuriama, taip pat yra viena iš problemų, iškeltų Komisijos 2006 m. birželio mėn. Žaliojoje knygoje dėl ES jūrų politikos⁽²²⁾.

O dėl sienų kontrolės ir kovos su neteisėta imigracija, Hagos programa: laisvės, saugumo ir teisingumo stiprinimas Europos Sąjungoje⁽²³⁾, kuriai pritarė Europos Vadovų Taryba savo 2004 m. lapkričio 5 d. susitikime, iškelia galimybę kurti "Europos sienų apsaugos sistemą". Ši mintis plėtojama 2008 m. spalio 15–16 d. Europos Vadovų Tarybos priimtame Europos imigracijos ir prieglobsčio pakte⁽²⁴⁾, kuriame teigiama, kad galiausiai gali būti nagrinėjamas tokios sistemos įkūrimas.

Svarbu, kad į grėsmę reikia reaguoti tinkamomis priemonėmis, ir tai taikytina jūros, žemės ir oro sienoms. FRONTEX atlieka reikšmingą vaidmenį valstybių narių operatyvinio bendradarbiavimo valdymo palei išorės sienas srityje ir kol kas plėtoja priemones, prieinamas remiantis dabartiniais įgaliojimais.

Reikia pažymėti, kad EB sutarties 62 straipsnio 2 dalies a punkte apsiribojama Bendrijos kompetencija priimti standartus ir procedūras, kurių turi laikytis valstybės narės, prie išorės sienų atlikdamos asmenų patikras, – tai reiškia, kad atsakomybė už tokias patikras tenka valstybėms narėms.

Iki šiol jokio Komisijos pasiūlymo – tiek dėl Europos pakrančių apsaugos kūrimo, tiek Europos sienų apsaugos sistemos – Taryba negavo.

*

Klausimas Nr. 14, kurį pateikė Colm Burke (H-0991/08)

Tema: Tarptautinis draudimas keliauti vaikams, vykstantiems iš Baltarusijos

Turint omenyje, kad išorės santykiai yra vienas iš svarbiausių pirmininkaujančios Čekijos prioritetų, ar pirmininkaujanti valstybė gali apibrėžti, kokių veiksmų ji ketina imtis, paragindama Baltarusijos vyriausybę

⁽²¹⁾ OL L 255, 2005 9 30, p. 14.

^{(22) 2006 6 7} Komisijos Žalioji knyga "Link Europos Sąjungos būsimos jūrų politikos: Europos vandenynų ir jūrų vizija" – COM(2006) 275 galutinis.

⁽²³⁾ OL C 53, 2005 3 3, p. 1.

^{(24) 13440/08.}

atšaukti jos paskelbtą draudimą keliauti į kitas valstybes vaikams, vykstantiems į Airiją ir kitas ES valstybes nares ilsėtis ir sveikti?

57

Šio klausimo rašymo metu atrodo, kad Airijos ir Baltarusijos valdžios institucijos susitarė dėl leidimo vaikams vykti Kalėdoms. Tačiau dėl oficialios tarpvyriausybinės sutarties visiškai atšaukti draudimą vis dar diskutuojama. Apie 3 000 vaikų kasmet atvyksta į Airiją pagal poilsio ir sveikatinimo programas.

Ar užuot tarusis dėl atskirų dvišalių sutarčių tarp Baltarusijos ir kitų ES valstybių narių, pirmininkaujanti Čekija paskelbs prioritetu pasiekti visos ES sutartį su Baltarusijos valdžios institucijomis, kad vaikams būtų leista iš Baltarusijos keliauti į bet kurią ES šalį?

Atsakymas

LT

15-01-2009

(EN) Dabartinis atsakymas, kurį parengė pirmininkaujanti valstybė ir kuris savaime neįpareigoja Tarybos ar jos narių, nebuvo žodžiu pristatytas klausimų valandos metu per 2009 m. sausio mėn. Europos Parlamento sesija Strasbūre.

Taryba žino apie dabartines problemas dėl Baltarusijos vaikų, vykstančių į pagalbos keliones (Černobylio labdaros organizacijos) ir išvykas į įvairias Europos šalis, įskaitant Airiją, ir nuo pat pradžios seka šią padėtį.

Su tuo susijusios valstybės šiuo metu rengia konsultacijas su atitinkamomis Baltarusijos valdžios institucijomis, siekdamos abipusiškai spręsti šiuo klausimu iškilusias problemas. Šiuo atžvilgiu sveikintinas žingsnis buvo 2008 m. gruodžio 8 d. pasiekta Airijos ir Baltarusijos sutartis dėl vaikų, paveiktų Černobylio katastrofos, būsimų poilsio ir sveikatinimo kelionių.

Be to, reikia pažymėti, kad vietinio ES trejeto demaršas šiuo atžvilgiu įvyko 2008 m. gruodžio 3 d. Baltarusijos užsienio reikalų ministerijoje Minske. Šia proga buvo pabrėžta šių vizitų tęstinumo svarba ir buvo gautas konstruktyvus Baltarusijos valdžios institucijų atsakas.

Taryba ir toliau atidžiai seks šią problemą, ir, jei reikės, iškels ją plėtodama ryšius su Baltarusijos valdžios institucijomis.

Klausimas Nr. 15, kuri pateikė Avril Doyle (H-0993/08)

Tema: Perdirbtų medžiagų rinkos nuosmukis

Pagal Pakuočių ir pakuočių atliekų direktyvos reikalavimus, Airija ir kitos valstybės narės sudarė siekinių ir tikslų pakuočių atliekų sektoriui rinkinį, kuris suderinamas su atliekų hierarchija, kaip išdėstyta Pagrindų direktyvoje dėl atliekų (2006/12/EB⁽²⁵⁾). Perdirbimo sektoriaus, nuo kurio priklauso tikslų įvykdymas, gyvybingumą lemia rinkos reguliuojamos išlaidos ir kainos.

Tačiau šis sektorius pastaraisiais mėnesiais patiria intensyvų spaudimą dėl perdirbtų medžiagų kainų krizės pasaulio rinkose. Tai vyksta tokiu mastu, kad kai kurios rinkos iš esmės nustojo veikti, ir daugeliu atvejų atliekų verslui toliau tęsti veiklą tampa ekonomiškai negyvybinga. Ar atsižvelgdama į šio sektoriaus svarbą tvariam atsinaujinančiam vartojimui ir gamybai ES, Taryba pradės veiksmus, reaguodama į dabartinę skubią padėtį, atsiradusią dėl perdirbtų medžiagų kainų krizės, pavyzdžiui, įgyvendindama priemones rinkos trūkumams neutralizuoti?

Ar ji įgyvendins (neatidėliodama!) rekomendacijas, išdėstytas Komisijos Ataskaitoje apie darbo grupės dėl atliekų perdirbimo veiklą (sudaryta rengiant Komunikatą "Europos pirmaujančios rinkos iniciatyva" COM (2007)0860)?

Atsakymas

(EN) Dabartinis atsakymas, kurį parengė pirmininkaujanti valstybė ir kuris savaime neįpareigoja Tarybos ar jos narių, nebuvo žodžiu pristatytas klausimų valandos metu per 2009 m. sausio mėn. Europos Parlamento sesiją Strasbūre.

Taryba žino apie šią problemą, kurią iškėlė gerbiamasis Parlamento narys. 2008 m. gruodžio 4 d. Tarybos posėdyje perdirbtų medžiagų prekių pastarojo meto kainų nuosmukį Airija įtraukė į darbotvarkę kaip "kitą

⁽²⁵⁾ OL L 114, 2006 4 27, p. 9.

veiklą" ir jį minėjo keli Tarybos nariai. Atkreipdama dėmesį į šias problemas, Komisija patvirtino, kad ji įvertins šią padėtį ir apsvarstys tolesnių veiksmų galimybes, jei to reikės. Galiausiai pirmininkausianti valstybės narė įsipareigojo nedelsdama pateikti Tarybai ištirti Komisijos vertinimo rezultatus ir bet kokias pasiūlytas rekomendacijas, kai tik jos bus gautos.

* * *

Klausimas Nr. 16, kurj pateikė Mairead McGuinness (H-0995/08)

Tema: Dedeklės vištos

LT

58

Direktyva 1999/74/EB⁽²⁶⁾, nustatanti būtiniausius dedeklių vištų apsaugos standartus, nuo 2012 m. sausio 1 d. draudžia auginti dedekles vištas įprastiniuose arba "nepagerintuose" narvuose. Pasisakydamas pernai įvykusioje konferencijoje Airijoje svarbus pramonės atstovas teigė, kad, jei Europos Sąjunga nenori daugiau nei pusės savo naminių paukščių produkcijos gaminti neteisėtai, ji turėtų leisti nevykdyti šios direktyvos. Ar Taryba gali pakomentuoti šią nuomonę ir pateikti atsakymą, ar ji mano, kad reikės leisti nevykdyti šios direktyvos, turint galvoje, kad 2006 m. beveik 80 proc. ES kiaušinių produkcijos buvo iš vištų, auginamų narvų sistemose?

Atsakymas

(EN) Dabartinis atsakymas, kurį parengė pirmininkaujanti valstybė ir kuris savaime neįpareigoja Tarybos ar jos narių, nebuvo žodžiu pristatytas klausimų valandos metu per 2009 m. sausio mėn. Europos Parlamento sesiją Strasbūre.

1999 m. liepą Taryba priėmė Direktyvą 1999/74/EB, nustatančią būtiniausius dedeklių vištų apsaugos standartus. Direktyvoje numatoma, kad nuo 2012 m. sausio 1 d. ES draudžiama auginti dedekles vištas narvuose, neatitinkančiuose būtiniausių šioje direktyvoje išdėstytų gerovės reikalavimų.

Atsižvelgiant į interesų grupes, šia direktyva Komisija įpareigota pateikti Tarybai pranešimą, parengtą mokslinių tyrimų pagrindu, kuriame būtų atsižvelgta į dedeklių vištų įvairių veisimo laikymo sistemų fiziologinį, etologinį, sveikatos ir aplinkos aspektus, taip pat remiantis šių aspektų socialine ir ekonomine reikšme ir jų poveikiu Bendrijos ekonominiams partneriams. Kartu su pranešimu buvo pateikti atitinkami pasiūlymai, kuriuose atsižvelgiama į pranešimo išvadas ir Pasaulio prekybos organizacijos derybų rezultatus.

Svarstomą pranešimą Komisija Tarybai pateikė 2008 m. sausį kartu su Komisijos darbo dokumentu, kuriame cituojami panaudoti šaltiniai. Jis buvo sudarytas atsižvelgiant, inter alia, į socialinę ir ekonominę studiją, apimančią valstybių narių pranešimus.

Remdamasi šiuo pranešimu, Komisija patvirtino Tarybai savo ketinimą nesiūlyti atidėlioti, numatytos tradicinių narvų uždraudimo datos, nei kokių nors kitų atitinkamų pasiūlymų.

Pagal Europos bendrijos sutarties 249 straipsnį Direktyva 1999/74/EB saisto, atsižvelgiant į ketinamą pasiekti rezultatą, kiekvieną valstybę narę, kuriai yra skirta, tačiau nacionalinėms institucijoms palieka formų ir metodų pasirinkimą.

*

Klausimas Nr. 17, kurį pateikė Silvia-Adriana Ţicău (H-0997/08)

Tema: Kliūčių, su kuriomis susiduria Rumunijos ir Bulgarijos darbuotojai, didėjimas

Atsižvelgiant į neteisėtos migracijos sukeltus padarinius, kuriuos pajuto tiek vietiniai valstybių narių darbuotojai, tiek ir teisėti migrantai, kokias priemonės Taryba numato taikyti, siekdama pašalinti kliūtis, šiuo metu trukdančias laisvam darbo jėgos judėjimui, ir tokiu būdu skatinti teisėtą darbuotojų migraciją tiek iš valstybių narių, tiek iš išorės valstybių? Ar gali Taryba taip pat išdėstyti, kokias priemones ji pasiūlys, kad būtų pašalintos kliūtys samdyti Rumunijos ir Bulgarijos darbuotojus?

⁽²⁶⁾ OL L 203, 1999 8 3, p. 53.

Atsakymas

(EN) Dabartinis atsakymas, kurį parengė pirmininkaujanti valstybė ir kuris savaime neįpareigoja Tarybos ar jos narių, nebuvo žodžiu pristatytas klausimų valandos metu per 2009 m. sausio mėn. Europos Parlamento sesiją Strasbūre.

Kaip gerbiamoji Parlamento narė neabejotinai žino, Bulgarijos ir Rumunijos stojimo sutartyje numatyta, kad darbuotojų judėjimo laisvės klausimu yra taikomas pereinamasis laikotarpis iki septynerių metų. Per šį laikotarpį Europos Sąjungos 25 valstybės narės gali taikyti nacionalines priemones, reguliuojančias naujųjų valstybių narių piliečių prieigą prie darbo rinkų.

Pradinis pereinamasis dvejų metų laikotarpis po Stojimo išties baigėsi 2008 m. gruodžio 31 d. Taryba dabar raginama persvarstyti visus pereinamuosius apribojimus, remiantis Komisijos parengtu pranešimu. Taryba atkreipė dėmesį į Komisijos 2008 m. gruodžio 17 d. pateiktą pranešimą. Pranešimas bus vėl įtrauktas į kito Užimtumo, socialinės politikos, sveikatos ir vartotojų reikalų tarybos susitikimo darbotvarkę 2009 m. kovą. Pirmininkaujanti Čekija paskelbė bet kokių kliūčių Sąjungos vidaus rinkoje, įskaitant kliūtis laisvam darbuotojų judėjimui, pašalinimą vienu iš svarbiausių savo politinių prioritetų, siekdama nuodugnios politinės diskusijos įvairiais lygmenimis, pavyzdžiui, per neoficialų užimtumo reikalų ministrų susitikimą Čekijoje, ir skatindama valstybes nares pašalinti judumo ir laisvo darbuotojų judėjimo kliūtis, kurios pasirodė esančios nenaudingos ir nepagrįstos. Taryba skatins įvairias priemones, lengvinančias judumą ir laisvą darbuotojų judėjimą visoje Europos Sąjungoje.

Tačiau nacionalinės priemonės gali būti ir toliau taikomos, kol praeis penkeri metai po stojimo, ir jos gali būti pratęstos dar dvejus metus tose valstybėse narėse, kur gali kilti rimti neramumai darbo rinkose.

Bet kuriuo atveju reikia pabrėžti, kad, remiantis Stojimo sutartimi, sprendimas dėl nacionalinių priemonių taikymo pratęsimo ar nutraukimo, taip pat ir dėl šių priemonių pobūdžio yra nacionalinės kompetencijos klausimas. Tačiau tokį sprendimą valstybės narės turi priimti tik rimtai apsvarsčiusios ir remdamosi objektyviu tikrosios padėties įvertinimu.

* *

Klausimas Nr. 18, kurį pateikė Manuel Medina Ortega (H-1002/08)

Tema: Daugiašalių prekybos derybų atnaujinimas

Atsižvelgiant į susitarimus, kurie buvo priimti per neseniai įvykusį G20 aukščiausiojo lygio susitikimą Vašingtone dėl daugiašalių prekybos derybų pakartotinio surengimo (Dohos raundo), kaip Taryba žiūri į ateitį ir kokius pasiūlymus ji galėtų iškelti, kad atgaivintų šį procesą?

Atsakymas

(EN) Dabartinis atsakymas, kurį parengė pirmininkaujanti valstybė ir kuris savaime neįpareigoja Tarybos ar jos narių, nebuvo žodžiu pristatytas klausimų valandos metu per 2009 m. sausio mėn. Europos Parlamento sesiją Strasbūre.

Pirmininkaujančios Čekijos šūkis – "Europa be kliūčių". Kliūčių panaikinimas yra ne tiktai mūsų vidaus, bet taip pat ir užsienio politikos tikslas. Europos Sąjunga veikia ryšių ir atsitiktinumų pasaulyje, ir, kaip tokia, ji niekada nebuvo vieniša veikėja prekybos politikos srityje. Europos Sąjungos vidaus tikslai, ar tai būtų užimtumas, aukštas gyvenimo lygis, plėtra ar saugumas, labai siejasi su Europos ekonominių veikėjų gebėjimu pasirodyti už Europos Sąjungos sienų. Pirmininkaujanti Čekija apie tai žino ir aktyviai prisidės atveriant daugiau rinkų Europos Sąjungos gaminiams, paslaugoms ir investicijoms – laisvoji prekyba yra viena iš priemonių dabartinei krizei išspręsti.

Lapkričio 15 d. G20 nariai pabrėžė, kad svarbu siekti "susitarimo dėl modalumų, kuris leistų šiais metais sėkmingai sudaryti PPO Dohos plėtros darbotvarkę su ambicingais ir subalansuotais rezultatais". Šiame kontekste Komisija gruodžio 8 d. informavo Tarybą apie pastaruosius pokyčius Pasaulio prekybos organizacijoje dėl Dohos plėtros darbotvarkės prekybos derybų ir numatomą galimą ministrų susitikimą Ženevoje, įvyksiantį iki gruodžio pabaigos.

2008 m. gruodžio 11–12 d. Europos Vadovų Taryba savo išvadose nurodė, kad ji pritaria tikslui šiais metais Pasaulio prekybos organizacijoje pasiekti susitarimą dėl modalumų, kuris leistų sudaryti Dohos plėtros darbotvarkę su ambicingais, pasaulinio masto ir subalansuotais rezultatais.

Taigi Komisija ir Taryba buvo pasirengusios konstruktyviam Europos Sąjungos dalyvavimui ministrų susitikime, jei jis bus sušauktas ir kai jis bus sušauktas. Tačiau 2008 m. gruodžio 12 d. PPO generalinis direktorius per neoficialų delegacijų vadovų susitikimą nurodė, kad neįvykus "dramatiškiems pokyčiams po ateinančias 48 valandas", jis nekvies ministrų baigti modalumus iki metų pabaigos. Ta proga jis pasakė, kad po intensyvių konsultacijų savaitės jis nepamatė pakankamai politinės valios galutinai pasistūmėti iki susitarimo, ir laikėsi nuomonės, kad rengiant tokį susitikimą būtų labai rizikuojama patirti nesėkmę, kuri galėtų pakenkti ne tik raundui, bet ir visai PPO sistemai, ir todėl ministrų susitikimas neįvyko.

Europos Sąjunga ir toliau lieka visiškai įsipareigojusi daugiašalei prekybos sistemai bei dėl subalansuoto, ambicingo ir visapusio PPO Dohos plėtros raundo susitarimo sudarymo, ypač dabartinėmis ekonominėmis ir finansinėmis aplinkybėmis. Pirmininkaujančiai Čekijai Dohos plėtros susitarimas yra priemonė daugiašaliu lygmeniu pasiekti skaidrią prekybos liberalizaciją, kuri suteiktų ilgalaikės naudos. Pirmininkaujanti valstybė sieks kuo greičiau atnaujinti diskusiją ir taip pat palaikys intensyvesnes derybas kitų PPO darbotvarkių struktūros viduje, ypač paslaugų ir TRIPS srityje. Pirmininkaujanti valstybė palaiko kuo platesnį daugiašalės prekybos sistemos taikymą. Dėl šių priežasčių ji tęs PPO narystės pagrindo išplėtimo procesą.

* *

Klausimas Nr. 19, kurį pateikė Dimitrios Papdimoulis (H-1009/08)

Tema: Europos Sąjungos pirmininkaujančios valstybės JT deklaracijos dėl homoseksualumo dekriminalizavimo projektas

2008 m. gruodžio 10 d., per 60-ąsias Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos metines, pirmininkaujanti Tarybai Prancūzija siūlo Europos Sąjungos vardu Jungtinėse Tautose pateikti deklaracijos, raginančios visas pasaulio vyriausybes dekriminalizuoti homoseksualumą, projektą. Vatikano stebėtojas JT jau išdėstė, kad jo šalis pasisakys prieš deklaraciją.

Atsižvelgiant į Europos Parlamento rezoliuciją (P6_TA(2007)0167) dėl homofobijos Europoje, kurioje raginama visame pasaulyje dekriminalizuoti homoseksualumą ir visiškai įgyvendinti Bendrijos antidiskriminacijos teisės aktus bei smerkiami homofobijos reiškiniai valstybėse narėse, ar Taryba nurodys, kurios šalys pasaulyje homoseksualumą laiko nusikaltimu? Kokių veiksmų ji imsis po pirmininkaujančios Prancūzijos deklaracijos? Kokių priemonių ji imsis, kad būtų visiškai įgyvendinta Europos Parlamento rezoliucija? Ar ji mano, kad, tiriant paraiškas dėl prieglobsčio, reikia atsižvelgti į tai, ar pretendentai yra persekiojami savo kilmės šalyje dėl jų seksualinės orientacijos?

Atsakymas

60

(EN) Dabartinis atsakymas, kurį parengė pirmininkaujanti valstybė ir kuris savaime neįpareigoja Tarybos ar jos narių, nebuvo žodžiu pristatytas klausimų valandos metu per 2009 m. sausio mėn. Europos Parlamento sesiją Strasbūre.

Taryba yra tvirtai įsitikinusi, kad diskriminacija dėl lyties, rasinės ar etninės kilmės, religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos yra nesuderinama su principais, kuriais remiantis buvo įkurta Europos Sąjunga. Europos Sąjungos institucijos ne kartą atmesdavo ir smerkdavo visas tokios diskriminacijos apraiškas.

Europos Sąjunga, laikydamasi jai sutartimis suteiktų įgaliojimų ribų, ryžtingai vykdo aiškią kovos su šiais reiškiniais politiką tiek savo viduje, tiek ir imdamasi išorės veiksmų, nes apie 80 šalių visame pasaulyje homoseksualumą vis dar laiko nusikaltimu.

Europos bendrijos steigimo sutarties 13 straipsnis sudaro teisinį pagrindą, kuriuo remiantis galima rengti "tinkamus veiksmus kovai su diskriminacija dėl lyties, rasinės ar etninės kilmės, religijos ar tikėjimo, negalios, amžiaus ar seksualinės orientacijos". Naudodamasi šiais įgaliojimais, Europos Sąjunga 2000 m. birželio mėn. vieningai priėmė Direktyvą (2000/43/EB), (27) įgyvendinančią vienodo požiūrio principą asmenims

⁽²⁷⁾ 2000 m. birželio 29 d. Tarybos direktyva 2000/43/EB, įgyvendinanti vienodo požiūrio principą asmenims nepriklausomai nuo jų rasės arba etninės priklausomybės; OL L 180, 2000 7 19, p. 22–26.

nepriklausomai nuo jų rasės arba etninės priklausomybės, ir 2000 m. lapkričio mėn. priėmė Direktyvą (2000/78/EB), (28) nustatančią vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendruosius pagrindus.

Išorės santykiuose Europos Sąjunga aktyviai deda pastangas Jungtinių Tautų viduje, siekdama spręsti rasizmo ir diskriminacijos, įskaitant diskriminacijos dėl seksualinės orientacijos, problemas. Šiuo atžvilgiu Europos Sąjunga visiškai ir sėkmingai palaikė 2006 m. Lesbiečių, gėjų, biseksualų ir transseksualų (LGBT) teisių grupę, kad jai būtų suteikta JT konsultacinė padėtis NVO komitete JT ECOSOC. Be to, deklaracija apie seksualinę orientaciją ir lyties tapatumą buvo pristatyta Generalinėje Asamblėjoje 2008 m. gruodžio 18 d. (ligi šiol) 66 valstybių vardu per diskusiją dėl Generalinės Asamblėjos darbotvarkės 64b punkto "Žmogaus teisių klausimai, įskaitant alternatyvius metodus efektyviam žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių įgyvendinimui gerinti". Deklaracijoje dar kartą patvirtinami universalumo ir nediskriminacijos principai (tarp kitų dalykų) ir "valstybės yra raginamos imtis visų būtinų priemonių, ypač įstatyminių ar administracinių, siekiant užtikrinti, kad seksualinė orientacija ar lyties tapatumas jokiu atveju netaptų pagrindu taikymui baudžiamąsias priemones, ypač mirties bausmę, suėmimą ar įkalinimą."

Europos Sąjunga įtraukė rasizmo, ksenofobijos ir diskriminacijos klausimus į savo politinius dialogus su trečiosiomis šalimis ir nuolat skatina laikytis nediskriminacijos principo, reikalaujančio žmogaus teises taikyti vienodai kiekvienam žmogui nepriklausomai nuo seksualinės orientacijos ar lyties tapatumo.

Kalbant apie paraiškas dėl prieglobsčio, Tarybos direktyvoje 2004/83/EB dėl trečiųjų šalių piliečių ar asmenų be pilietybės priskyrimo pabėgėliams ar asmenims, kuriems reikalinga tarptautinė apsauga, jų statuso ir suteikiamos apsaugos pobūdžio būtiniausių standartų įvedama persekiojimo, pagrįsto priklausymu tam tikrai socialinei grupei, sąvoka. Remiantis šios direktyvos 10d straipsniu, tam tikra socialinė grupė galėtų būti ir bendros seksualinės orientacijos savybe pasižyminti grupė. Valstybės narės turi atsižvelgti į šį elementą vertindamos persekiojimo priežastis, kai priimamas sprendimas dėl paraiškos suteikti tarptautinę apsaugą.

Klausimas Nr. 21, kurį pateikė Pedro Guerreiro (H-1012/08)

Tema: Oro uostų valstybėse narėse naudojimas CŽV skrydžiams, pergabenant neteisėtai laikomus kalinius

Pagal neseniai Ispanijoje pasirodžiusius pranešimus buvo atskleistas oficialus dokumentas, kuriame teigiama, kad 2002 m. sausį JAV ambasados politinių ir karinių reikalų atašė informavo aukščiausius Ispanijos oficialius asmenis, kad jo šalis norėtų pasinaudoti Ispanijos oro erdve ir oro uostais pergabenant "kalinius" į Gvantanamo karinę bazę. Taip pat buvo prašoma leisti prireikus naudoti Ispanijos karines bazes pagalbiniams transportavimo ištekliams. Dokumente, kuris iki dabar buvo slaptas, išdėstoma, kad ta pati procedūra buvo taikoma kitoms šalims, per kurias ėjo amerikiečių lėktuvų maršrutas, įskaitant Italiją ir Portugaliją. Priimdamos šį prašymą, valstybės narės buvo informuojamos, jog JAV ketina naudoti jų oro erdvę pergabenti neteisėtai laikomus kalinius į Gvantanamą. Dokumentas, kuris dabar jau paskelbtas, patvirtina nuomonę, kad JAV vykdyti tokie veiksmai kaip sulaikymas, grobimas ir kankinimas, pažeidžiant pagrindines žmogaus teises, turbūt negalėjo būti atliekami be daugelio Europos Sąjungos valstybių narių vyriausybių dalyvavimo.

Kokia yra Tarybos nuostata dėl šios dabar paskelbtos informacijos ir kokie bus pateikti paaiškinimai?

Kokias priemones Taryba pasiūlys taikyti, kad tai daugiau nepasikartotų?

Atsakymas

(EN) Dabartinis atsakymas, kurį parengė pirmininkaujanti valstybė ir kuris savaime neįpareigoja Tarybos ar jos narių, nebuvo žodžiu pristatytas klausimų valandos metu per 2009 m. sausio mėn. Europos Parlamento sesija Strasbūre.

Žvalgybos ir saugumo tarnybos veiklos priežiūra valstybių narių teritorijoje yra valstybės narės kompetencijos reikalas. Taip pat valstybių narių teritorijos (sausumos, jūrų ir oro erdvės) kontrolė, įskaitant leidimus nusileisti ar pakilti iš tokios teritorijos, nepriklauso Europos Sąjungos Tarybos kompetencijai.

^{(28) 2000} m. lapkričio 27 d. Tarybos direktyva 2000/78/EB, nustatanti vienodo požiūrio užimtumo ir profesinėje srityje bendruosius pagrindus; OL L 303, 2000 02 12, p. 16-22.

15-01-2009

* *

Klausimas Nr. 22, kurį pateikė Johan Van Hecke (H-1017/08)

Tema: Kreditų stygius

Pirmininkaujančios Čekijos darbotvarkė apima tolesnę pažangą taikant Europos ir tarptautinį metodą kreditų krizei suvaldyti. Bet kreditų krizė labiausiai paveikė besivystančias šalis. Žaliavų kainos krinta nepaprastai greitai, o tai reiškia, kad neturtingos šalys gauna mažiau pajamų. Todėl kreditų srautas į besivystančias šalis gali sunykti.

Ar pirmininkaujanti Čekija parodys gerą pavyzdį ir iš esmės padidins savo oficialią plėtros pagalbą, kad įvykdytų pažadą iki 2010 m. skirti plėtrai 0,7 procento bendrojo nacionalinio produkto?

Atsakymas

LT

62

(EN) Dabartinis atsakymas, kurį parengė pirmininkaujanti valstybė ir kuris savaime neįpareigoja Tarybos ar jos narių, nebuvo žodžiu pristatytas klausimų valandos metu per 2009 m. sausio mėn. Europos Parlamento sesiją Strasbūre.

Pirmininkaujanti valstybė yra susirūpinusi dėl pasaulinės finansų krizės ir jos galimų padarinių besivystančioms šalims. Plėtros ministrai išsakys savo nuomones šiuo klausimu per neoficialų ministrų susitikimą, kurį numatyta surengti Prahoje po kelių dienų [2009 m. sausio 29–30 d.].

Kalbant apie oficialiąją vystomąją pagalbą (OVP), 2008 m. gegužę priimtose Tarybos išvadose⁽²⁹⁾ Europos Sąjunga tvirtai pakartojo apie savo ilgalaikį finansinį įsipareigojimą dėl besivystančių šalių siekti, kad bendra OVP iki 2010 m. sudarytų 0,56 proc. BNP, o iki 2015 m. sudarytų 0,7 proc. BNP, kaip išdėstyta 2005 m. gegužę priimtose Tarybos išvadose, 2005 m. birželį priimtose Europos Vadovų Tarybos išvadose ir 2005 m. lapkričio 22 d. priimtame Europos konsensuse dėl vystymosi.

Atsižvelgiant į 2005 m. gegužę priimtas Tarybos išvadas⁽³⁰⁾ buvo atskirai nustatyta, kad valstybės narės, prisijungusios prie Europos Sąjungos po 2002 m. ir nepasiekusios 0,17 proc. OVP/BNP lygmens, didins savo OVP, kad vykdydamos atitinkamus biudžeto paskyrimo procesus pasiektų tą lygį iki 2010 m., o tos, kurios jau buvo viršijusios tą lygmenį, įsipareigos išlaikyti savo pastangas. Be to, ES valstybės narės įsipareigojo pasiekti 0,7 proc. OVP/BNP tikslą iki 2015 m., o jau pasiekusios šį tikslą valstybės įsipareigojo išlaikyti aukštesnį nei šis lygį; valstybės narės, prisijungusios prie Europos Sąjungos po 2002 m., sieks iki 2015 m. savo OVP/BNP padidinti iki 0,33proc.

Čekijos įsipareigojimas turi sietis su kolektyviniu OVP tikslu, kurį Europos Sąjunga nustatė siekdama tikslų, kurie keliomis progomis jau buvo pakartotinai patvirtinti.

Neseniai 2008 m. lapkričio 11 d. priimtose išvadose⁽³¹⁾ Taryba, pabrėždama, kad šis klausimas priklauso valstybių narių kompetencijai, paskatino tam tikras valstybes nares parengti nacionalinius tvarkaraščius iki 2010 m. pabaigos, padidinti pagalbos lygmenis per atitinkamus biudžeto paskirstymo procesus, siekiant nustatytų OVP tikslų.

Manome, jog labai svarbu, kad būtinomis priemonėmis ir finansavimo modalumais būtų siekiama pabrėžti pagalbos efektyvumo neišvengiamumą, atsižvelgiant į prekybos ir PPO poveikį vystymuisi bei į Pagalbos prekybai programos svarbą. Atsakomybė už sklandžią mūsų partnerių plėtros politiką jų atitinkamose šalyse, atsižvelgiant į mūsų atskaitomybę mokesčių mokėtojams už suteiktus išteklius, yra labai svarbi tiek paramą teikiančioms, tiek ją gaunančioms šalims. Šitos problemos buvo plačiai aptartos tarptautiniuose forumuose. Per neseniai vykusias diskusijas Niujorke, per Akroje vykusį aukščiausiojo lygio forumą ir taip pat per Dohos konferenciją buvo pabrėžta, kad diskusijos apie FFD paskesnio mechanizmo stiprinimą bus pradėtos ECOSOC pavasario konferencijoje 2009 m. balandį. Mes manome, kad skirtingi OVP modalumai turėtų būti laikomi veiksmingu būdu, ir šitaip jie leis visiems veikėjams prisidėti teikiant paramą pagal OVP įsipareigojimus.

^{(29) 9907/08.}

^{(30) 9266/05,} įskaitant I ir II priedus.

^{(31) 15480/08.}

Pirmininkaujančios Čekijos veiksmai atitinka ir ateityje atitiks anksčiau minėtas Tarybos išvadas. Sekdama daugelio Europos Sąjungos valstybių narių pavyzdžiu, pirmininkaujanti Čekija sieks didinti savo OVP lygį iki 0,17 proc. iki 2010 m. ir iki 0,33 proc. lygio iki 2015 m. Esant dabartinei pasaulio finansų krizei, mes nenumatome jokio žymaus mūsų OVP padidėjimo.

* * *

Klausimas Nr. 23, kuri pateikė Christa Prets (H-1020/08)

Tema: Albinosų nužudymai Tanzanijoje

2008 m. rugsėjo 4 d. Europos Parlamentas priėmė bendrą pasiūlymą dėl rezoliucijos dėl albinosų nužudymų Tanzanijoje.

Šioje rezoliucijoje Taryba buvo prašoma atidžiai kontroliuoti albinosų žmogaus teisių padėtį Tanzanijoje. Ar gali Taryba suteikti informacijos apie dabartinę albinosų padėtį Tanzanijoje, kadangi ten esančios medikų komandos dar nepastebėjo jokio albinosų žmogaus teisių padėties pagerėjimo?

Kokios pastangos buvo dedamos per Prancūzijos pirmininkavimą Tarybai ir kokie yra Tarybai pirmininkaujančios Čekijos planai, kaip pagerinti albinosų padėtį Tanzanijoje, ypač dėl sveikatos priežiūros, ir kas yra pasiekta ligi šiol?

Atsakymas

(EN) Dabartinis atsakymas, kurį parengė pirmininkaujanti valstybė ir kuris savaime neįpareigoja Tarybos ar jos narių, nebuvo žodžiu pristatytas klausimų valandos metu per 2009 m. sausio mėn. Europos Parlamento sesiją Strasbūre.

Taryba atidžiai seka žmogaus teisių situaciją Tanzanijoje ir su dideliu susirūpinimu atkreipė dėmesį į blogėjančią albinosų padėtį šalyje. Vykdydama savo žmogaus teisių politiką, Taryba iškels šį klausimą Tanzanijos valdžios institucijoms, ragindama imtis tolesnių veiksmų, siekiant panaikinti šį reiškinį ir užtikrinti teisingumą aukoms ir jų šeimoms.

Tanzanijoje albinosai tradiciškai buvo diskriminacijos aukos. Kai kuriose srityse albinoso vaiko gimimas buvo ilgai suprantamas kaip prakeiksmas visai bendruomenei, ir daug jų buvo užmušta vos gimusių. Tačiau problema neseniai įgavo kitą matmenį, ir dabar įvykstančios siaubingos albinosų žmogžudystės yra atliekamos vien dėl pinigų, žudikai naudojasi skurdu, nusivylimu ir stipriu tikėjimu kerais.

Tanzanijos vyriausybė jau ėmėsi kai kurių priemonių, kad užkirstų kelią šiems nusikaltimams, ir prezidentas Jakaya Kikwete šiuo klausimu instruktavo Regionų komisijos narius.

Šios priemonės apima albinosų saugumo ir apsaugos Mvanzos srityje gerinimą bei informuotumo didinimą. Be to, albinosai moksleiviai, kurių gyvybėms grėsė pavojus, buvo perkelti į specialią mokyklą Misungvi rajone ir kitas internatines mokyklas srityje, saugomoje policijos. Atliekamas albinosų surašymas.

Tuo pat metu NVO aktyviai dalyvauja didindamos informuotumą. Daugelyje kaimų žmonės tapo jautresni albinosų nužudymams. Visuose namų ūkiuose, kur gyvena albinosai, buvo apsilankyta atskirai, siekiant sukelti jų jautrumą ir padrąsinti juos pranešti policijai apie bet kokius įtartinus asmenis.

Taryba ir toliau atidžiai stebės padėtį.

* *

Klausimas Nr. 24, kurį pateikė Jolanta Dičkutė (H-1021/08)

Tema: ŽIV prevencijos, gydymo ir priežiūros didinimas

Iš Europos ligų prevencijos ir kontrolės centro (angl. ECDC) pateiktos ataskaitos: "ŽIV tyrimai Europoje: nuo politikos iki jos įgyvendinimo", apimančios laikotarpį nuo 2008 m. sausio mėn., išryškėja, kad prarandama daug galimybių diagnozuoti užsikrėtimo ŽIV atvejus ES šalyse, ypač sveikatos apsaugos sektoriuje. Apytikriais skaičiavimais, apie 30 proc. infekuotųjų ŽIV ES šalyse nežino, kad jie infekuoti. Vėlai diagnozavus ligą, vėlai pradedamas antiretrovirusinis gydymas (ARG), mažėja galimybių gydyti vaistais, didėja mirštamumo ir sergamumo lygis bei rizika užkrėsti šiuo virusu kitus.

Pirmininkaujant Liuksemburgui, Vokietijai, Portugalijai ir dabar Prancūzijai imtasi teigiamų veiksmų. Ar pirmininkavimą perimanti Čekija ketina imtis tam tikrų priemonių, siekdama pagerinti ŽIV prevenciją, gydymą ir priežiūrą?

Atsakymas

(EN) Dabartinis atsakymas, kurį parengė pirmininkaujanti valstybė ir kuris savaime neįpareigoja Tarybos ar jos narių, nebuvo žodžiu pristatytas klausimų valandos metu per 2009 m. sausio mėn. Europos Parlamento sesiją Strasbūre.

Pirmininkaujanti Čekija patvirtina savo įsipareigojimą spręsti svarbų iššūkį, kurį kelia pasaulinė ŽIV/AIDS pandemija. Ligi šiol dėtos pastangos nebuvo pakankamos, kad sustabdytų pasaulinį ŽIV/AIDS pandemijos plitimą, kurį pasunkino skurdas ir socialinė, ekonominė ir lyčių nelygybė.

Šiuo atžvilgiu Taryba norėtų priminti savo išvadas "Kova su ŽIV/AIDS Europos Sąjungos viduje ir kaimyninėse šalyse", priimtas 2007 m. gegužės 31 d., taip pat išvadas apie kovą su ŽIV/AIDS, priimtas 2005 m. birželio 3 d.

Būtent 2007 m. išvadose Taryba išryškino poreikį integruotai ir koordinuotai vykdyti ŽIV/AIDS prevenciją, diagnozavimą, gydymą, slaugą ir paramą, remiantis tiek žmonių, užsikrėtusių ŽIV, tiek pažeidžiamų gyventojų grupių žmogaus teisių gynimu. Taryba taip pat paragino valstybes nares taikyti tinkamus sveikatos tikrinimo ir gydymo metodus, kad kiek galima daugiau sumažintų motinos ŽIV perdavimą vaikui ir užtikrintų visuotinę prieigą prie įrodymais pagrįstos prevencijos ir visapusį žalos sumažinimą kaip pagrindinę sėkmingo atsako mažinant ŽIV/AIDS poveikį dalį.

Pirmininkaujanti Čekija, remdamasi jau pasiektais rezultatais, skatins šį darbą, kad Europos Sąjunga liktų pasaulio lydere laikantis įsipareigojimo užkirsti kelią ŽIV/AIDS pandemijai.

* *

Klausimas Nr. 26, kurį pateikė Laima Liucija Andrikienė (H-1027/08)

Tema: Dujotiekio projektai ir Europos Sąjungos bendroji energetikos politika

Dujotiekiu "Nabucco" numatoma tiekti dujas iš Kaspijos jūros į Vieną, tuo tarpu dujotiekiu "Nord Stream" per Baltijos jūrą numatoma tiekti dujas iš Rusijos į Vokietiją. Kaip Čekija, pirmininkaudama ES, ketina sumažinti Sąjungos priklausomybę nuo Rusijos dujų? Kaip dujotiekis "Nabucco" galėtų pakeisti dujų eksporto padėtį Europoje? Kokios pozicijos laikosi ES pirmininkaujanti Čekija dujotiekio "Nord Stream" atžvilgiu? Kokių priemonių ES pirmininkaujanti Čekija planuoja imtis, siekdama stiprinti bendrą ES energetikos politiką?

Atsakymas

(EN) Dabartinis atsakymas, kurį parengė pirmininkaujanti valstybė ir kuris savaime neįpareigoja Tarybos ar jos narių, nebuvo žodžiu pristatytas klausimų valandos metu per 2009 m. sausio mėn. Europos Parlamento sesiją Strasbūre.

Energetika yra vienas iš trijų svarbiausių politinių pirmininkaujančios Čekijos prioritetų. Bendrai pripažįstama, kad įgyvendinant Europos Vadovų Tarybos veiksmų planą (2007–2009 m.), dėl kurio Europos Vadovų Taryba susitarė 2007 m. pavasarį, daug dėmesio turi būti skiriama energetiniam saugumui. Būtent šioje srityje pirmininkaujanti Čekija sutelks savo pastangas, toliau stiprindama Europos Sąjungos energetikos politiką. Neseniai įvykęs dujų importo iš Rusijos ir tranzito per Ukrainą nutraukimas padidino šios problemos svarbą Europos Sąjungos darbotvarkėje.

Kalbėdama apie dujų importą į Europos Sąjungą Taryba primena apie tame veiksmų plane išdėstą tikslą didinti tiekimo saugumą efektyviai diversifikuojant energijos šaltinius, tiekėjus ir transportavimo maršrutus. Pirmininkaujanti Čekija per neoficialų Bendrųjų reikalų tarybos posėdį, kuris įvyko Prahoje 2009 m. sausio 8 d., dar kartą paminėjo poreikį sustiprinti pasitikėjimą dabartiniais tiekėjais, bet tuo pat metu intensyvinti bendradarbiavimą su kitais papildomais tiekėjais. Energetinis saugumas buvo viena iš trijų svarbiausių temų per šį neoficialų Europos reikalų ministrų ir užsienio reikalų ministrų susitikimą.

2009 m. vasarį pagal pirmininkaujančios valstybės kalendorių numatoma, kad Taryba priims išvadas dėl komunikato "Antroji strateginės energetikos apžvalga – Europos Sąjungos energetinis saugumas ir solidarumo veiksmų planas", kurį Komisija pristatė 2008 m. lapkritį. Šio komunikato platesnėje Europos Sąjungos vidaus

energetinio saugumo plotmėje minimas Baltijos jungčių planas bei pietinis dujų koridorius. Šios Tarybos išvados ir pats komunikatas bus pateikti Europos Vadovų Tarybai 2009 m. pavasarį.

65

Pirmininkaujanti Čekija ketina pranešti apie Bendrijos interesus dujų tiekėjams ir tranzito šalims Kaukazo regione ir Centrinėje Azijoje per Pietų koridoriaus valstybių vadovų aukščiausiojo lygio susitikimą – Rytų ir Vakarų jungtis, kuris vyks per jos pirmininkavimą. Aukščiausiojo lygio susitikimas, kurį pirmininkaujanti valstybė rengia glaudžiai bendradarbiaudama su Komisija ir valstybėmis narėmis, bus surengtas valstybių vadovų lygmeniu, siekiant pradėti stabilų bendradarbiavimą su regiono šalimis.

Dujų išteklių įvairinimas taip pat bus pagerintas statant suskystintų gamtinių dujų terminalus.

Bet tai yra reikiamu laiku priimamas, finansinių ir energetinių sąnaudų reikalaujantis variantas.

Vėl kilęs Rusijos ir Ukrainos ginčas dėl dujų, dėl kurio Europos Sąjunga tapo iki šiol neregėto masto įkaite, išryškino svarbą ne tik mažinti priklausomybę nuo dujų importo, bet ir stiprinti visų valstybių narių solidarumą nutrūkus tiekimui. Ši problema tapo viena iš temų, svarstytų per nepaprastąjį Energetikos tarybos posėdį, kurį 2009 m. sausio 12 d sušaukė pirmininkaujanti Čekija. Kaip galimos priemonės yra numatoma persvarstyti Direktyvą 2004/67/EB dėl priemonių, skirtų užtikrinti gamtinių dujų tiekimo saugumą, kuri šiuo metu yra svarbiausias teisinis įrankis, leidžiantis įgyvendinti energetinį solidarumą, investuoti į energetikos infrastruktūros tarpusavio ryšius (tokiu būdu techniškai leidžiant valstybėms narėms prireikus padėti viena kitai) ar įvesti skaidrumo mechanizmą tam, kad būtų galima pasidalyti tarp valstybių narių informacija energetikos srityje (įskaitant ryšius su trečiųjų šalių partneriais ar suplanuotas investicijas į infrastruktūros projektus).

O dėl Tarybos nuomonės dėl "Nabucco" projekto ir jo įtakos dujų eksportui į Europos Sąjungą, Taryba nurodo gerbiamajai Parlamento narei savo atsakymą į klausimą žodžiu Nr. H-0590/07 šia tema.

O dėl Tarybos nuomonės dėl "Nord Stream" projekto, Taryba nurodo gerbiamajai Parlamento narei savo atsakymus į klausimus žodžiu Nr. H-0121/07 ir H-575/07 šia tema.

* *

Klausimas Nr. 27, kurį pateikė Athanasios Pafilis (H-1028/08)

Tema: Atsisakymas suteikti prieglobstį pabėgėliams Europos Sąjungos valstybėse narėse

Neseniai pasirodžiusioje informacijoje skelbiama apie sistemingus asmenų, ieškančių prieglobsčio Graikijoje, suėmimus, nešvarą vietose, kur jie laikomi suimti, ir Graikijos valdžios institucijų veiksmus per prievartą išvarant juos iš Graikijos teritorinių vandenų ar trukdant jų prieglobsčio prašymo procedūroms. Iš 25 111 2007 m. pateiktų prieglobsčio paraiškų tiktai 0,04 proc. buvo priimtos po pirmojo pokalbio ir 2 proc. – po kreipimosi. Be to, pagal Reglamentą (EB) Nr. 343/2003⁽³²⁾ ("Dublinas 2"), Graikijos valdžios institucijoms atmetus prieglobsčio paraiškas, iš migrantų atimama bet kokia galimybė prašyti prieglobsčio bet kurioje kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje, tačiau jie negali sugrįžti į savo kilmės šalis bijodami karo ar persekiojimo. Panaši informacija pasirodė ir apie kitas Europos Sąjungos valstybės nares.

Kokia yra Tarybos nuomonė dėl šios neleistinos padėties, kuri susidarė po neseniai priimto Europos susitarimo dėl migracijos, jei FRONTEX plėtojimas dar labiau riboja pabėgėlių teises?

Atsakymas

(EN) Dabartinis atsakymas, kurį parengė pirmininkaujanti valstybė ir kuris savaime neįpareigoja Tarybos ar jos narių, nebuvo žodžiu pristatytas klausimų valandos metu per 2009 m. sausio mėn. Europos Parlamento sesiją Strasbūre.

Gerbiamojo Parlamento nario užduotas klausimas yra susijęs su padariniais, kurie atsirado taikant Tarybos reglamentą Nr.°343/2003/EB, įvedantį kriterijus ir mechanizmus, skirtus nustatyti valstybę narę, kuri būtų atsakinga už prieglobsčio paraiškos ištyrimą, kai paraišką vienoje iš valstybių narių pateikia trečiosios šalies pilietis (Dublino II reglamentas). Minėtame reglamente numatoma, kad Komisija teikia pranešimą Europos Parlamentui ir Tarybai dėl jo taikymo, taip pat ir būtinų pakeitimų pasiūlymai, kur jų reikia. Taip pat Komisija 2008 m. gruodį pristatė pasiūlymą, kuriuo siekiama pataisyti Dublino reglamentą. Šio pasiūlymo pagrindinis tikslas – sustiprinti ieškančių prieglobsčio asmenų teises ir garantijas, kurias suteikia Dublino II reglamentas.

⁽³²⁾ OL L 50, 2003 2 25, p. 1.

Be to, tikimasi, kad Komisija pateiks prieglobsčio direktyvų pataisymo siūlymą, kuriuo bus siekiama pagerinti pagrindinius ligi šiol priimtus standartus ir kurio tikslas bus toliau kurti bendrą Europos prieglobsčio sistemą. Daug dėmesio reikia skirti pradinei prieglobsčio procedūros stadijai, t. y. prieigai prie pačios procedūros. Pirmieji pasiūlymai jau buvo paskelbti 2008 m. gruodį – tai pasiūlymas pataisyti Priėmimo sąlygų direktyvą, Dublino II ir "Eurodac" reglamentai. Tikimasi, kad 2009 m. pavasarį bus pateikti pasiūlymai taisyti kvalifikavimo ir procedūrų direktyvas. Jomis taip pat siekiama stiprinti ieškančių prieglobsčio asmenų padėtį. Tačiau reikia pažymėti, kad visos Europos Sąjungos valstybės narės turi laikytis pagrindinių priėmimo sąlygų standartų prieglobsčio ieškantiems asmenims, kaip išdėstyta Direktyvoje 2003/9/EB.

Abiem pasiūlymams, kuriuos Taryba svarstys 2009 m., yra taikytina bendro sprendimo procedūra.

* *

Klausimas Nr. 28, kurį pateikė Konstantinos Droutsas (H-1030/08)

Tema: Darbuotojai Meksikoje tampa aukomis dėl monopolinio koncerno atsakomybės trūkumo

Maždaug prieš trejus metus, 2006 m. vasario 19 d., didelio masto pramoninis nelaimingas atsitikimas, sukeltas dujų sprogimo Pasta de Conchos kasykloje Meksikoje, priklausančioje bendrovei "Industrial Minera Mexico", pareikalavo 65 kalnakasių gyvybių. Buvo atkasti tik dviejų kalnakasių palaikai, o kiti liko palaidoti įvykio vietoje. Jų darbdaviai ir valdžios institucijos atsisako leisti juos atkasti, nes tai atskleistų bendrovės nuolat daromus visų saugos reglamentų pažeidimus. Prieš įvykstant nelaimingam atsitikimui daug darbuotojų išreiškė nuogąstavimus dėl didelio sprogimo pavojaus, kurį kėlė dujų nuotėkiai. Aukų giminaičiai, jau pavargę nuo laukimo, nusprendė surinkti būtinas lėšas ir patys atkasti kūnus.

Kokios nuomonės laikosi Taryba dėl savavališko nacionalinių institucijų sprendimo akivaizdžiai slėpti neatsakingą aptariamos bendrovės elgesį?

Atsakymas

(EN) Dabartinis atsakymas, kurį parengė pirmininkaujanti valstybė ir kuris savaime neįpareigoja Tarybos ar jos narių, nebuvo žodžiu pristatytas klausimų valandos metu per 2009 m. sausio mėn. Europos Parlamento sesiją Strasbūre.

Taryba šio klausimo neaptarė.

* * *

Klausimas Nr. 29, kurį pateikė Georgios Toussas (H-1031/08)

Tema: Masiniai opozicijos narių suėmimai Peru

Lapkričio pabaigoje Peru vyriausybė suėmė 14 pagrindinių Komunistų partijos ir opozicijos narių, įskaitant Ollantą Humalą, kandidatą į prezidentus paskutiniuose rinkimuose. Pretekstas suėmimams buvo "duomenys", rasti kompiuteryje, priklausančiame FARC nariui Rauliui Reyesui. Tačiau suimtiesiems buvo neleista susipažinti su "duomenimis", tariamai sudarančiais jų kaltės pagrindą. Šie suėmimai sukėlė žmonių ir opozicijos partijų reakciją – jie kaltina vyriausybę, kad ši laiko nusikaltimu bet kokius nuomonių skirtumus ir darbininkų judėjimus. Valdžios institucijos smurtu atsako į bet kokias žmonių protesto formas.

Kokia yra Tarybos nuomonė dėl šių rimtų demokratinių laisvių pažeidimų Peru, politinių nuomonių skirtumo ir opozicijos kriminalizavimo bei siejimo su tariamomis teroristinėmis organizacijomis?

Atsakymas

(EN) Dabartinis atsakymas, kurį parengė pirmininkaujanti valstybė ir kuris savaime neįpareigoja Tarybos ar jos narių, nebuvo žodžiu pristatytas klausimų valandos metu per 2009 m. sausio mėn. Europos Parlamento sesiją Strasbūre.

Taryba neaptarė šios problemos, kurią iškėlė gerbiamasis Parlamento narys.

Europos Sąjunga visada reikšdavo savo pritarimą teisėtumo, demokratijos ir žmogaus teisių vertybių ir principų laikymuisi Lotynų Amerikos šalyse, kaip paskelbta 2008 m. gegužės mėn. Limos pareiškime⁽⁵³⁾.

Taryba dar kartą patvirtina šiuos principus per savo politinio lygio susitikimus su tų šalių valdžios institucijomis.

KLAUSIMAI KOMISIJAI

Klausimas Nr. 38, kurį pateikė Claude Moraes (H-0981/08)

Tema: Nusikaltimų prevencija Europos Sąjungoje

Ar, papildydama savo atsakymą į mano ankstesnį klausimą (E-3717/06), Komisija praneš apie kokią nors pažangą, pasiektą plėtojant tiek visapusę Europos nusikaltimų prevencijos politiką, tiek palyginamos Europos nusikaltimų statistikos sistemą?

Be to, ar Komisija nurodys, kokių konkrečių priemonių ji ėmėsi spręsti smurtinių nusikaltimų gatvėse, ypač nusikaltimų panaudojant nešaunamuosius ginklus, problemą Europoje?

Atsakymas

(FR) Nusikalstamumo prevencija turi esminę reikšmę veiksmingai sprendžiant jo priežastis ir padarinius. Komisija yra įsipareigojusi skatinti prevencijos principą vystant strategines gaires kiekvienam nusikaltimo tipui. Po 2006 m. pasiekta didelė pažanga, sukūrus Europos Sąjungos veiksmų planą parengti nusikaltimų ir baudžiamojo teisingumo statistiką. Ekspertų grupės nustatyti rodikliai gali būti naudojami vidutinės trukmės duomenų iš valstybių narių palyginimui.

Dėl subsidiariumo principo taikymo, atsakomybė už prevenciją ir kovą su nusikalstamumu miestuose tenka valstybėms narėms ir / ar regiono savivaldos ir vietos institucijoms. Europos Sąjungos nusikaltimų prevencijos tinklas (angl. EUCPN), kurio sekretoriata palaiko Komisija, yra naudinga platforma keistis informacija ir geriausiąja patirtimi, padedančia suvaldyti smurtą miestuose.

Klausimas Nr. 39, kurį pateikė Stavros Arnaoutakis (H-0982/08)

Tema: Fondų, įsteigtų pagal bendrąją programą "Solidarumas ir migracijos srautų valdymas", pažanga

Ar gali Komisija suteikti informacijos apie naujų fondų, įsteigtų pagal bendrąją programą "Solidarumas ir migracijos srautų valdymas" (Europos trečiųjų šalių piliečių integracijos fondas, Europos pabėgėlių fondas, Išorės sienų fondas ir Europos Sąjungos sugrįžimo fondas), pažangą?

Kaip regioniniai ir vietos suinteresuoti subjektai bei NVO dalyvauja planuojant ir įgyvendinant fondų veiklą?

Atsakymas

(FR) Ką tik buvo įsteigti keturi fondai pagal bendrąją programą "Solidarumas ir migracijos srautų valdymas", kaip antai Europos trečiųjų šalių piliečių integracijos fondas, Europos pabėgėlių fondas, Išorės sienų fondas ir Europos Sąjungos sugrįžimo fondas. Bendra fondų vertė yra 4,02 mlrd. eurų 2007–2013 m. laikotarpiui.

Ligi šiol Komisija priimdavo didžiąją daugumą programų iš fonduose dalyvaujančių valstybių. O dėl Sugrįžimo fondo, kuriam kreditai pradėti tiekti tik 2008 m. lapkritį, tikimasi, kad paskutinių programų priėmimo procesas bus baigtas pirmąjį 2009 m. ketvirtį. Šio proceso pabaigoje Komisija bus iš viso suteikusi 580 milijonų eurų šių keturių fondų veiklos pradžiai. 2008 m. trys valstybės narės taip pat pasinaudojo papildoma parama, kurios vertė siekė 10 milijonų eurų, ir ji buvo suteikta pagal Europos pabėgėlių fondo pirmojo būtinumo priemones: šios šalys yra Graikija, Italija ir Malta.

⁽³³⁾ Dok. 9534/08 (presse 128).

Šiuo metu jau pradėti mokėjimai valstybėms narėms už veiksmų finansavimą per pradinius programos metus.

Šių fondų veiklos pradžiai reikia nemažai Komisijos ir iš šalių vyriausybių pastangų. Tai rodo Europos Sąjungos įsipareigojimą įgyvendinti solidarumo principą valdant migracijos srautus.

Komisija teikia ypatingą svarbą regiono savivaldos ir vietos valdžios institucijų, taip pat nevyriausybinių organizacijų įtraukimui įgyvendinant fondų veiklą. Be to, Komisija pakvietė valstybes nares organizuoti partnerystę su valdžios institucijomis ir įstaigomis, dalyvaujančiomis programose, ir su kitais subjektais, kurie galėtų naudingai prisidėti prie jų vystymo. Šiose partnerystėse galėtų dalyvauti visos kompetentingos valstybės institucijos, ypač regioninės, vietos ir savivaldybės valdžios institucijos, taip pat ir tarptautinės institucijos bei nevyriausybinės organizacijos (NVO), atstovaujančios pilietinei visuomenei. Partnerysčių sukūrimas yra kiekvienos valstybės narės atsakomybė ir tarp kita ko priklauso nuo kiekvieno fondo ypatybių. Pagal šią struktūrą daug NVO galėtų gauti savo projektams lėšų, pavyzdžiui, iš Europos Sąjungos bendrojo finansavimo per Integracijos fondą, Sugrįžimo fondą ir Europos pabėgėlių fondą.

* *

Klausimas Nr. 40, kuri pateikė Marie Panayotopoulos-Cassiotou (H-0986/08)

Tema: Europos strategija vaikų teisėms apsaugoti

Europos Sąjunga parengė strategiją vaikų teisėms apsaugoti savo teritorijoje. Kokius rezultatus atnešė ligšiolinės Europos pastangos? Ar Europos lygmeniu pripažįstamos embriono – būsimojo vaiko – teisės, nepriklausomai nuo to, ar jis sveikas, ar neįgalus, ir kaip jos yra įgyvendinamos?

Atsakymas

(FR) 2006 m. priėmusi komunikatą "Vaiko teisių strategijos link" Komisija nuosekliai prisidėjo prie konkrečių veiksmų kovojant su bet kokiais vaikų teisių pažeidimais.

Komunikate numatytas Europos strategijos 2010–2014 m. pristatymas. Konsultacijos vyksta jau dabar.

Europos veiksmas yra pagrįstas vaiko teisių įtraukimu į visą Europos Sąjungos politiką ir į praktines iniciatyvas srityse, tenkančiose Sąjungos kompetencijai.

Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija užtikrina žmogaus orumo neliečiamumo principą. Žmogaus orumo neliečiamumo principo tinkamumo nustatymas embriono atveju ir jo kaip teisinio subjekto statuso nustatymas tenka valstybių narių kompetencijai. Europos Sąjunga neturi jokios kompetencijos šiuo klausimu.

* *

Klausimas Nr. 41, kurį pateikė Jim Higgins (H-0988/08)

Tema: MAOC-N

Ar Komisija galėtų nurodyti, ar ji šiuo metu teikia finansavimą neseniai Lisabonoje įkurtam Jūrų prekybos narkotikais analizės ir operacijų centrui ir ar Komisija yra susirūpinusi dėl to, kad, nepaisant didesnio siekio dalytis informacija tarp valstybių narių, fizinio pakrantės kontroliavimo stoka dėl per mažo vyriausybių, pavyzdžiui, Airijos, finansavimo pakenks tokių žvalgybos operacijų kaip Jūrų prekybos narkotikais analizės ir operacijų centro (MAOC-N) pastangoms?

Atsakymas

(EN) Jūrų prekybos narkotikais analizės ir operacijų centras yra įstatymų vykdymo institucijų palaikoma karinė tarpvyriausybinė organizacija, įkurta pagal 2007 m. rugsėjo 30 d. Lisabonoje septynių Europos Sąjungos valstybių narių (Jungtinės Karalystės, Prancūzijos, Italijos, Ispanijos, Portugalijos, Airijos, Nyderlandų) pasirašytą sutartį; MAOC imasi užkardymo operacijų atviroje jūroje, koordinuodamas keitimąsi operatyviniais žvalgybos (jūros ir oro) duomenimis, turimais ištekliais ir parengtu personalu, reaguodamas į grėsmę, kurią kelia transatlantinė narkotikų prekyba.

Informacijos rinkimo, keitimosi ir analizės tikslas yra optimizuoti sutartį pasirašiusių valstybių narių karinių jūrų ir oro išteklių naudojimą. Centro veikimo sritis, kaip apibrėžė pačios sutarties šalys, apima rytinę Atlanto vandenyno dalį nuo Islandijos iki Gerosios Vilties kyšulio, įskaitant Europos ir Vakarų Afrikos pajūrius.

Nuo 2008 m. sausio Komisija šiame centre turi stebėtojo statusą, tokį patį statusą turi Jungtinių Valstijų (JAV) jungtinis tarpinstitucinis specialios paskirties būrys "Pietūs" (JIATF-S), kurio būstinė yra Ki Veste (JAV) ir kuriame dalyvauja kai kurios Europos Sąjungos valstybės narės, dėl regioninio veiklos pobūdžio (Karibų matmuo), apimančio kai kurias valstybių narių teritorijas, ypač įtrauktąsias pagal TEC IV skyrių, ir Kanadą. Brazilija taip pat parodė norą tapti stebėtoja.

Komisija bendrai finansuoja MAOC-N veiklą, suteikdama 661 000 eurų pagal Teisingumo, laisvės ir saugumo generalinio direktorato⁽³⁴⁾ ISEC biudžeto eilutę⁽³⁵⁾, kaip Prevencijos ir kovos su nusikalstamumu programos dalį, mokėdama darbuotojų atlyginimus ir įrangos kainas iki 2010 m.

Kadangi ne visos Europos Sąjungos valstybės narės yra prisijungusios prie MAOC-N, svarbu, kad šio centro iniciatyvos nei dubliuotųsi, nei prieštarautų galimoms iniciatyvoms, kurių ketinama imtis Europos Sąjungos lygmeniu ar kurias ketina vykdyti kurios nors MAOC-N nepriklausančios Europos Sąjungos valstybės narės. Todėl Europolui paskirta užduotis atidžiai stebėti šios regioninės jūrų teisės įgyvendinimo organizacijos veiklą, dalyvaujant vykusiuose MAOC-N vykdomosios tarybos susitikimuose bei nuo 2009 m. sausio mėn. skiriant ryšių palaikymo pareigūną.

Komisija mano, kad Europolas yra tinkama institucija Europos Sąjungos teisės įgyvendinimo bendradarbiavimui, būtent keitimuisi žvalgybine informacija, siekiant užtikrinti darną ir suderinamumą bei išvengti galimo įgaliojimų, užduočių ir išlaidų dubliavimo.

Todėl, esant tokiai padėčiai, Komisija i) palaiko jūrų teisės įgyvendinimo darbą su kitomis jūrų regioninėmis iniciatyvomis ir ii) artimai stebi sąveiką su dideliu Bendrijos teisynu laivybos saugos, apsaugos ir aplinkos srityse bei rūpinasi galimu bendradarbiavimu su kitais veikėjais, ypač tokiomis Europos institucijomis kaip FRONTEX ir EMSA⁽³⁶⁾, kurios turi laikytis skirtingų specifinių taisyklių.

2009 m. prasidės bandomasis projektas, kuriuo siekiama išbandyti sprendimus, padedančius veiksmingiau dalytis jūrų žvalgybos informacija tarp jūrų reikalų valdžios institucijų Viduržemio jūroje ir Atlanto prieigose, ir parengiamuoju veiksmu bus nuspręsta, ar efektyviai veikia erdvėje esantys imtuvai, skirti pagauti AIS nustatymo signalus toli nuo pakrantės.

*

Klausimas Nr. 42, kurį pateikė Bernd Posselt (H-1000/08)

Tema: Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra

Kokia yra Komisijos nuomonė apie Vienoje veikiančios Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūros darbą, kuri, daugelio ekspertų teigimu, arba dubliuoja Europos Tarybos darbą, arba įsitraukia į ideologinę agitaciją, neturinčią nieko bendro su tradicine žmogaus teisių samprata? Koks yra FRALEX grupės vaidmuo Agentūroje? Teigiama, kad ši grupė susidarė iš tinklo, kuriam priklausė dabartinis agentūros vadovas Morten Kjærum, kuris dabar, regis, gavo konsultavimo sutartį ketveriems metams su 10 mln. eurų biudžetu.

Atsakymas

(FR) Komisija palaiko ligi šiol Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūros atliktą darbą pagal Tarybos suteiktą įgaliojimą ir su susidomėjimu laukia tebevykstančio darbo rezultatų.

Bendras klausimas dėl bet kokio galimo Europos Tarybos atliekamo darbo dubliavimo buvo išspręstas Agentūros steigimo reglamente. Tarybos Europos ir Bendrijos pasiektame susitarime buvo sukurti mechanizmai, padedantys išvengti darbo dubliavimo.

Agentūra yra nepriklausoma nuo Komisijos, ir ji savarankiškai nustato savo darbo metodus ir vidaus organizaciją.

2007 m. liepos mėn. Agentūra, siekdama įgyvendinti savo naujus, platesnius įgaliojimus, paskelbė konkursą teikti reikalingas teisines žinias. 2007 m. lapkričio ir gruodžio mėn. Agentūra pasirašė sutartis su įvairiais rangovais, atrinktais pagal griežtus kriterijus, įskaitant ir FRALEX. Šios sutartys buvo pasirašytos iki 2008 m.

⁽³⁴⁾ Teisingumas, laisvė ir saugumas.

⁽³⁵⁾ JLS/2007/ISEC/426.

⁽³⁶⁾ Europos jūrų saugumo agentūra.

birželio, tai yra anksčiau nei dabartinis vadovas pradėjo eiti savo pareigas. Jos galioja ketverius metus ir jų vertė gali siekti maždaug iki 4 mln. eurų. Papildoma informacija pateikiama Agentūros interneto svetainėje.

* * *

Klausimas Nr. 43, kurį pateikė Manuel Medina Ortega (H-1003/08)

Tema: Pasiūlymai po Europos ir Afrikos aukščiausiojo lygio susitikimo dėl imigracijos

Remiantis neseniai įvykusios antrosios Europos ir Afrikos konferencijos dėl imigracijos, įvykusios Paryžiuje 2008 m. lapkritį, rezultatais, kokių pasiūlymų Komisija ketina pateikti spręsdama nelydimų migruojančių nepilnamečių, neteisėtai gyvenančių Europos Sąjungos teritorijoje, problemą?

Atsakymas

70

(FR) Komisija žino apie sunkumus, su kuriais susiduria valstybės narės dėl daugelio nelydimų nepilnamečių atvykimo. Šiuo klausimu Komisija pabrėžia, kad dabartinė politika gali būti panaudojama šiai problemai spręsti skirtingais aspektais ir visiškai apginant vaiko interesus, net jei dar negalima rasti visapusio šios problemos sprendimo.

Kalbant apie vidaus politiką, Bendrijos priemonėse, veikiančiose imigracijos ir prieglobsčio srityje, numatomos sąlygos, užtikrinančios geresnę nepilnamečių, ypač nelydimų nepilnamečių, teisių apsaugą⁽³⁷⁾. Programa "Solidarumas ir migracijos srautų valdymas 2007–2013 m." ir konkrečiau – Integracijos fondas, Europos pabėgėlių fondas ir Sugrįžimo fondas taip pat apima priemones ir politiką, skirtas nelydimiems nepilnamečiams.

Kalbant apie išorinį matmenį, ši problema neseniai buvo įtraukta į Bendradarbiavimo programos, kuri buvo priimta per Europos ir Afrikos konferenciją Paryžiuje dėl migracijos ir plėtros, prioritetus ir į Tarybos išvadas dėl visuotinio migracijos problemų sprendimo metodo.

Pasinaudodama "Aeneas" programa ir po jos vykdyta temine programa "Migracija" Komisija jau dabar teikia paramą keliems projektams šioje srityje, kuriais specialiai siekiama padėti atvykusiems į Ispaniją nelydimiems marokiečių kilmės nepilnamečiams. Šie projektai padeda nepilnamečiams integruotis savo kilmės šalyje ir užkerta kelią iš ten išvykti dar didesniam skaičiui nelegalių migrantų nepilnamečių. Be to, buvo atrinktos naujos iniciatyvos Maroke, Alžyre ir Senegale, kurios bus finansuojamos 2009 m.

Tačiau akivaizdu, kad reikia skirti daugiau dėmesio nelydimų nepilnamečių problemai. Tai bus vienas iš prioritetų per kitą kvietimą teikti pasiūlymus migracijos ir prieglobsčio teminei programai (pirmoje 2009 m. pusėje). Be to, šis klausimas bus iškeltas Europos Sąjungos sutarčių su trečiosiomis šalimis migracijos klausimams skirtuose punktuose ir darbotvarkėje dėl politinių dialogų su trečiosiomis šalimis. Galų gale nepilnamečių padėtis galėtų tam tikru mastu tapti konkrečių judumo partnerystės struktūroje bendradarbiavimo pasiūlymų tema.

Kalbant apie būsimus pasiūlymus šioje srityje, reikia nepamiršti, kad 2009 m. rudenį Europos Vadovų Taryba priims naują penkerių metų programą Teisingumo, laisvės ir saugumo srityje, kuri pakeis Hagos programą ("Stokholmo programą"). Bet kokia nauja politika ar priemonė turi būti siūloma ir aptariama atsižvelgiant į šią rengiamą naują programą.

*

Klausimas Nr. 44, kurį pateikė Marco Cappato (H-1004/08)

Tema: Narkotikai

JT Generalinė Asamblėja ketina aptarti deklaraciją dėl tarptautinės farmakologinės politikos 2009 m., praėjus dešimčiai metų po iniciatyvų rinkinio, pavadinto "Pasaulis be narkotikų – mes galime tai pasiekti" pradžios, kurios teikė vilties, kad bus drastiškai sumažinta pagal atitinkamas JT konvencijas uždraustų medžiagų

Žr. 2006 m. liepos 4 d. SEK(2006) 889, 1.1 skyrių "Prieglobstis, imigracija ir išorės sienos". Pavyzdžiui, žr. Tarybos direktyvas 2003 m. sausio 27 d. 2003/9/EB, 2005 m. gruodžio 1 d. 2005/85/EB ir 2004 m. balandžio 29 d. 2004/83/EB (prieglobstis) ir direktyvas 2004 m. balandžio 29 d. 2004/81/EB (prekyba žmonėmis) ir 2008 m. gruodžio 24 d. 2008/115/EB (grįžimas).

paklausa ir pasiūla. Dauguma valstybių narių laikinai sustiprino ar įvedė labiau pragmatišką politiką dėl narkotikų, o Nyderlanduose merai reikalauja įvesti reguliuojamą kanapių gamybą.

Kokią poziciją Europos Komisija užims Generalinės Asamblėjos parengiamosiose tarptautinėse konferencijose 2009 m.? Ar Komisija nemano, kad yra būtina įvertinti tarptautinės narkotikų politikos išlaidas ir naudą bei raginti priimti atitinkamus tarptautinių sutarčių pakeitimus, kaip prašė daug suinteresuotųjų šalių?

Atsakymas

(EN) 2009 m. kovo mėn. Jungtinių Tautų (JT) Narkotinių medžiagų kontrolės komisijos (angl. CND) posėdžio aukšto lygio grupėje priimant naują politinę deklaraciją bus baigta apžvalga apie 1998 m. Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos ypatingosios sesijos, paprastai vadinamos Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos ypatingaja sesija (angl. UNGASS) 98⁽³⁸⁾, deklaracijas dėl pasaulinės narkotikų problemos.

Rengdama UNGASS 2008 apžvalgą, Komisija aktyviai palaikė procesą, inter alia, suteikdama finansavimą JT ekspertų grupėms, kurios teikė patarimus UNODC⁽³⁹⁾ dėl 1998 m. deklaracijų įgyvendinimo. Be to, Komisija aktyviai prisidėjo prie Europos Sąjungos nuomonės dokumento dėl UNGASS apžvalgos proceso, kurį Tarybą priėmė 2008 m. spalio mėn.⁽⁴⁰⁾

Šioje JT struktūroje Komisija neturi jokios kompetencijos – išskyrus narkotinių medžiagų pirmtakų sritį – atstovauti Europos Sąjungai ir jos valstybėms narėms. Pastarosios atstovauja pačios sau, o Europos Sąjungos atstovus koordinuoja Europos Sąjungai pirmininkaujanti valstybė, kurios tikslas yra pristatyti kiek galima daugiau bendrų ES pozicijų. Anksčiau minėtame Europos Sąjungos nuomonės dokumente dėl UNGASS yra pareiškiama tokia bendra pozicija.

Šiame dokumente Europos Sąjungos valstybės narės daro išvadą, kad nors buvo pasiekta pažangos kai kuriose 1998 m. deklaracijų ir papildomų veiksmų planų įgyvendinimo srityse, pasaulinė narkotikų problema nebuvo suvaldyta ir ji nesumažėjo, nors tai buvo pagrindinis 1998 m. politinės deklaracijos tikslas.

Nuomonės dokumente dar kartą patvirtinamas Europos Sąjungos įsipareigojimas dėl JT narkotikų konvencijų, priimtų 1961, 1971 ir 1988 m., ir pakartojami 1998 m. deklaracijų tikslai ir siekiniai. Kartu šiame dokumente raginama rimtai įvertinti per praėjusį dešimtmetį įgytą patirtį ir įtraukti išmoktas pamokas. Dokumente taip pat pristatoma daug pagrindinių principų būsimoms deklaracijoms ir veiksmų planams, tarp jų:

subalansuoto metodo JT narkotikų politikoje stiprinimą, pastangų dėl narkotikų paklausos sumažinimo didinimą ir žalos sumažėjimo pripažinimą veiksmingu ir svarbiu narkotikų politikos elementu;

didesnį dėmesį žmogaus teisių ir proporcingumo principo laikymuisi taikant teisingumo vykdymo veiksmus, įgyvendinant narkotikų politiką ir kišimąsi į paklausos ir pasiūlos mažinimą;

tvirtą pasisakymą už tvarią alternatyvią plėtrą, nelaikant to sąlyga iš anksto išnaikinti narkotinių augalų laukus:

stipresnį pabrėžimą, kad įrodymais (o ne ideologija) grįstai politikai reikia įvertinimo, duomenų surinkimo ir stebėjimo.

Be to, 2009 m. pradžioje Komisija toliau skelbs plataus tyrimo, apimančio "Išsamią neteisėtų narkotinių medžiagų pasaulio rinkos analizę ir politikos priemones šiai rinkai sumažinti" rezultatus. Šis tyrimas yra pavyzdys, kaip Komisija prisideda prie žinių pagrindo, kuriuo remiasi Europos ir tarptautinė narkotinių medžiagų politika. 2008 m. rugsėjo mėn. Komisija taip pat pateikė kitus veiksmų pasiūlymus pagal ES kovos su narkotikais veiksmų planą (2009–2012 m.), ypač pabrėždama bendrą stebėjimą, duomenų rinkimą ir praktinį narkotikų tiekimo sumažinimo bei įstatymų vykdymo įvertinimą, nes šios sritys iki šiol buvo mažai nagrinėtos arba bent jų analizės rezultatai nebuvo skelbiami.

* *

⁽³⁸⁾ Politinė deklaracija (S-20/2), Deklaracija dėl narkotikų paklausos mažinimo pagrindinių principų (S/20-3), Priemonės tarptautiniam bendradarbiavimui sustiprinti siekiant išspręsti pasaulio narkotikų problemą (S-20/4).

⁽³⁹⁾ Jungtinių Tautų kovos su narkotikais ir nusikalstamumu biuras.

^{(40) 13501/1/08 -} CORDROGUE 71, 08 10 3.

Klausimas Nr. 45, kuri pateikė Mikel Irujo Amezaga (H-1007/08)

Tema: Kova su prekyba žmonėmis

Savo 2006 m. sausio 17 d. rezoliucijoje P6_TA(2006)0005 dėl strategijų, skirtų sutrukdyti neteisėtai prekybai moterimis ir vaikais, kurie neapsaugoti nuo seksualinio išnaudojimo (2004/2216 (INI)), Parlamentas laikėsi nuomonės, kad valstybių narių veiksmai turi atitikti jų politinius pareiškimus ir kad valstybės narės turi veiksmingiau perkelti atitinkamus Bendrijos teisės aktus, ypač gerindamos operatyvinį bendradarbiavimą ir keitimasi atitinkamais duomenimis tarpusavyje ir su Europolu bei Eurojustu.

Ar Komisija gali nurodyti, kokios pažangos buvo pasiekta dėl operatyvinio bendradarbiavimo sprendžiant neteisėtos prekybos žmonėmis nusikaltimus ir dėl keitimosi atitinkamais duomenims tarp valstybių narių ir su Europolu ir Eurojustu?

Atsakymas

LT

72

(EN) 2008 m. pradžioje valstybių narių perduota informacija rodo teigiamą tarptautinio bendradarbiavimo kovoje su prekyba žmonėmis tendenciją. Ypač valstybės narės dabar labiau nei bet kada nors anksčiau yra parengusios naudotis Europolo ir Eurojusto ištekliais, siekdamos pagerinti institucinio atsako į prekybą žmonėmis kokybę.

Kalbant apie valstybių narių vykdomą informacijos ir duomenų teikimą Europolui, 2007 m. birželį buvo atverta analizės darbo byla (angl. AWF) "Feniksas", kurioje daugiausia dėmesio skiriama prekybai žmonėmis. 22 valstybės narės pranešė apie savo paramą šiai darbo bylai, ir analizės darbo byla šiuo metu remia daug skirtingų prekybos žmonėmis seksualiniam bei darbo išnaudojimui ir prekybos vaikais tyrimų. Nuo 2007 m. rugsėjo mėn., kai buvo atverta analizės darbo byla "Feniksas", valstybės narės persiuntė 131 informacinius įnašus į darbo bylą.

Be to, 2006 m. balandžio mėn. pradėjus veikti Europolo informacijos sistemai (EIS), taip pat buvo atlikti 127 valstybių narių įnašai į šią informacijos sistemą apie prekybos žmonėmis atvejus.

Kalbant apie Eurojusto vaidmenį, 2008 m. buvo užfiksuoti 78 nauji prekybos žmonėmis atvejai. Tendencija rodo esminį padidėjimą, nes 2004 m. buvo užfiksuota 13 atvejų ir 2006 m. užfiksuoti 33 atvejai. Eurojustas 2007 m. taip pat rengė 10 koordinavimo susitikimų, specialiai skirtų prekybos žmonėmis ir kontrabandos problemoms, ir tai sudaro daugiau kaip 10 proc. Eurojusto rengiamų koordinavimo susitikimų.

* *

Klausimas Nr. 46, kurį pateikė Dimitrios Papadimoulis (H-1010/08)

Tema: Imigrantų vaikų teisės

Graikijos vyriausybė neseniai parengė įstatymo projektą, nustatantį su pilietybės ir imigracijos politika susijusias vaiko teisės normas. Graikijoje gimę imigrantų vaikai, kuriems suėjo 18 m. ir kurių tėvai teisėtai gyvena šalyje, tam tikromis sąlygomis gali įgyti "ilgą laiką gyvenančio imigranto" statusą, bet ne Graikijos pilietybę. Įstatymo projekte neatsižvelgiama į vaikus, kurie negimė Graikijoje, bet joje užaugo ir mokosi Graikijos mokyklose, ar į panašius vaikų atvejus, kai jų tėvai neteisėtai gyvena šalyje. Europos Sąjunga yra pasirašiusi JT vaiko teisių konvenciją, ir Komisija taip pat pabrėžė komunikate (COM (2006) 0367), kad "Dar vienas išbandymas yra užtikrinti, kad ES ir valstybių narių teisės aktuose ir politikoje būtų visapusiškai saugomos imigrantų, politinio prieglobsčio prašančiųjų ir pabėgėlių vaikų teisės."

Ar Komisija mano, kad anksčiau išdėstytos nuostatos yra suderinamos su Bendrijos teise ir žmogaus teisėmis? Kokių priemonių ji imsis, kad bendrai apsaugotų imigrantų vaikų teises?

Atsakymas

(FR) Graikija turi išskirtinę kompetenciją nustatyti sąlygas, kuriomis trečiosios šalies gyventojas gali įgyti Graikijos pilietybę. Šio klausimo Bendrijos teisė nesprendžia.

O dėl bendros imigracijos politikos, vienas iš svarbiausių Direktyvos 2003/109 reikalavimų ilgalaikio gyventojo statusui įgyti yra penkerių metų trukmės teisėtas gyvenimas toje šalyje. Klausimas yra susijęs su vaikų, kurių tėvai neteisėtai gyvena toje šalyje, padėtimi. Remiantis Direktyva 2003/109, iš šių vaikų nėra automatiškai atimama teisė įgyti ilgalaikio gyventojo statusą. Šį statusą iš principo gali įgyti 18 m. neturintis nepilnametis, nepriklausomai nuo jo tėvų statuso, jei yra įvykdytos visos minėtoje direktyvoje išdėstytos

LT

sąlygos. Be to, šioje direktyvoje išdėstytos sąlygos, kuriomis galima įgyti ilgalaikio gyventojo statusą, yra baigtinės. Kadangi nėra jokio įpareigojimo gimti valstybės narės teritorijoje, atrodo, kad tokios sąlygos įvedimas Graikijos įstatymuose prieštarautų minėtai direktyvai. Todėl Komisija susisieks su Graikijos valdžios institucijomis dėl išsamesnės informacijos šiais dviem klausimais.

Kalbant apie vaikų teises, valstybės narės turi gerbti pagrindines teises, kurios kyla iš valstybių narių konstitucinių tradicijų ir jų tarptautinių įsipareigojimų. 1989 m. Jungtinių Tautų priimta Vaiko teisių konvencija, kurią ratifikavo visos Europos Sąjungos valstybės narės, įpareigoja ją pasirašiusias valstybes gerbti ir užtikrinti kiekvieno jų jurisdikcijoje esančio vaiko teises, nepriklausomai nuo vaiko padėties ir taip pat nepriklausomai nuo vaiko tėvų kaip gyventojų statuso.

* *

Klausimas Nr. 47, kurj pateikė Sarah Ludford (H-1014/08)

Tema: Profiliavimas

Ar Komisija numato parengti Bendrijos priemonę, skirtą specialiai spręsti duomenų paieškos ir asmens duomenų "profiliavimo" problemą, ypač sukuriant apsaugas nuo tokių neigiamų padarinių kaip nepagrįstas kišimasis į privatų gyvenimą, diskriminacija ir stereotipų kūrimas?

Atsakymas

(FR) Šiuo metu Komisija neturi planų pristatyti teisinę priemonę, skirtą specialiai profiliavimo klausimui.

Sąlygos, kuriomis galima vykdyti asmens duomenų apdorojimą, yra išdėstytos 1995 m. spalio 24 d. Direktyvoje 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis (41).

Šioje direktyvoje išdėstomi duomenų apdorojimo vadybininkų įsipareigojimai, nesvarbu, ar jie atstovautų bendrovėms, ar vyriausybėmis. Ten taip pat išdėstomos asmenų, kurių duomenys yra apdorojami, teisės ir nurodomos sankcijos bei pagalbos priemonės, kai yra pažeidžiamos šios teisės ir įsipareigojimai.

Būtent šios direktyvos 15 straipsnis draudžia, jei nebuvo padaryta išimtis, taikyti automatizuotus sprendimus.

Ši sąlyga nustato, kad asmenys negali būti verčiami vykdyti sprendimus su teisinėmis pasekmėmis ar būti labai paveikiami tokių sprendimų, jei sprendimai pagrįsti vienu automatizuotu duomenų apdorojimu. Priimant tokius sprendimus, visada būtinas asmens dalyvavimas.

Europos Taryba savo ruožtu rengia profiliavimo rekomendacijos projektą, kuris nemažai remiasi minėtos direktyvos 15 straipsniu. Tikimasi, kad rekomendaciją Ministrų komitetas priims iki 2009 m. pabaigos. Komisija aktyviai dalyvauja šiame darbe, kuriam reikės koordinavimo Europos Sąjungos lygmeniu, kai projektas bus dar labiau išplėtotas.

*

Klausimas Nr. 48, kurį pateikė Manolis Mavrommatis (H-1015/08)

Tema: Nusikalstamumo prevencijos ir kovos su nusikalstamumu programa

Savo atsakyme į mano klausimą raštu P-6247/07 dėl nusikalstamumo prevencijos ir kovos su nusikalstamumu Komisija išdėstė, kad jos bendru biudžetu, sudarančiu 600 mln. eurų, siekiama suteikti finansinę pagalbą veiksmams pagal Europos Sąjungos sutarties VI antraštinę dalį dėl visų nusikaltimų tipų.

Kokia dabar yra finansinės pagalbos priėmimo procentinė dalis? Kokiems priemonių tipams buvo suteikti finansai ir kurios valstybės narės kreipėsi dėl finansavimo?

Atsakymas

(EN) Priemonių tipai:

Nusikalstamumo prevencija ir kova su nusikalstamumu (angl. ISEC) yra labai plati programa, ji apima labai įvairią veiklą. Ji apima tokius veiksmus:

⁽⁴¹⁾ OL L 281, 1995 11 23, p. 31.

konferencijas ir seminarus (pvz., aukšto lygio konferenciją dėl bendradarbiavimo tarp nacionalinių turto atgavimo įstaigų Europos Sąjungoje užmezgimo, kurią suorganizavo Europolas);

jungtines operacijas (pvz., jungtinę muitinių operaciją ATHENA, kurią valdė Prancūzijos bendroji muitinė ir akcizų valdyba);

policijos pareigūnų mainus (pvz., mainų programą vyresniesiems policijos pareigūnams, kurią organizavo CEPOL (42)),

paramą Priumo sutarties įgyvendinimui (pvz., techninių Čekijos policijos gebėjimų kūrimą, kad būtų įgyvendinti Priumo sutarties principai) ir daugelį kitų (kaip apibūdinta metinėse darbų programose);

paramą nusikaltimų aukoms (pvz., Nusikaltimų aukų palaikymo tinklą, kurį organizavo Lenkijos teisingumo ministerija);

kovą su prekyba žmonėmis (pvz., projektą "Prekyba žmonėmis: duomenų rinkimas ir suderintos informacijos valdymo sistemos", kurį įgyvendino Portugalijos vidaus reikalų bendrasis direktoratas).

Biudžeto naudojimas:

2007 m. nusikalstamumo prevencijos ir kovos su nusikalstamumu programai buvo paskirta 44,6 mln. eurų. Bendra 2007 m. paskirtų lėšų suma yra 37,5 mln. eurų.

2008 m. bendras programos biudžetas siekė 51 mln. eurų. Ligi šiol iš biudžeto panaudota 36 mln. eurų.

Išsamus biudžeto paskirstymas pateiktas priede.

Dėl finansavimo besikreipiančios valstybės narės:

2007 ir 2008 m. 25 valstybių narių institucijos pateikė paraiškas dotacijoms. 2 šalys, kurios to nedarė, yra Liuksemburgas ir Slovėnija. Vis dėlto institucijos iš šių valstybių narių dalyvavo projektuose kaip partnerės.

2008 m. statistika (bendrai veiksmų dotacijoms ir veiksmų dotacijoms partnerysčių struktūrose) yra tokia:

Pateiktų paraiškų skaičius: 167 (atrinkta: apie 95 projektus).

Pateiktų paraiškų pasiskirstymas pagal pretendentų valstybę:

AT	1	DE	23	FI	4	IT	31	PL	5
BE	2	DK	1	FR	9	LT	3	PT	1
BG	4	EE	1	GB	29	LV	3	RO	1
CY	1	EL	1	HU	4	MT	1	SE	11
CZ	3	ES	12	IE	1	NL	8	SK	7

Priedas. Išsamus biudžeto paskirstymas (mln. eurų)

2007	2008
200/	2000

N u m a t y t aSuteikta biudžete	Projekt skaičius	ųN u m a t y t biudžete	aSuteikta	Projektų skaičius		
V e i k s m ų18,5 dotacijos	24	78	23,5	16,5	50	
V e i k l o s0,6 dotacijos	0	0	0,6	0	0	
V e i k s m ų17 dotacijos pagal partnerystes	8,4	45	12	15,2	46	

⁽⁴²⁾ Europos policijos kolegija.

p a g r i n d susitarimus	ų					
Dotacijos3,5 įstaigoms, esant monopolijų sąlygoms		2,3	2	1,6	1,4	2
V i e š i e j i5 pirkimai		2,8	37	13	2,9	21
Iš viso	44,6	37,5	50,7	36		
			*			

Klausimas Nr. 49, kurį pateikė Justas Vincas Paleckis (H-1022/08)

Tema: Dėl antrosios kartos Šengeno informacinės sistemos

2007 m. gruodžio 21 d. prie Šengeno erdvės prisijungė Čekija, Estija, Latvija, Lenkija, Lietuva, Malta, Slovakija, Slovėnija ir Vengrija. Tačiau dėl techninių nesklandumų ir nustatytų terminų nesilaikymo jos prisijungė prie pirmosios kartos (SIS 1+), o ne prie antrosios kartos Šengeno informacinės sistemos (SIS II), kaip buvo planuota iš pradžių. 2001 m. gruodžio 6 d. Komisija buvo įgaliota sukurti naująją sistemą, kurios veikimo pradžia numatyta 2007 m. kovo mėn. Po to, kai kelis kartus nepavyko laikytis nustatytų terminų, buvo paskelbtas naujas tvarkaraštis, pagal kurį SIS II turėtų pradėti veikti iki 2008 m. gruodžio 17 d.

Norėčiau sužinoti, kokia šiuo metu yra SIS II sistemos padėtis ir ar jos įgyvendinimas, ypač naujosiose šalyse, nesusilpnins Šengeno valstybių sienų kontrolės.

Atsakymas

(FR) Antrosios kartos Šengeno informacinė sistema (SIS II) turėtų laiku pakeisti einamą SIS 1+ sistemą, kuri remiasi 1990 m. suprojektuota platforma. SIS II naudos naujausias technologijas, pasiūlys naujas funkcijas ir pasirinkimą įtraukti biometrinius duomenis. Papildydamos techninę pažangą, su SIS II susijusios teisėkūros priemonės apima nuostatas dėl duomenų apsaugos ir skaidrumo Parlamentui stiprinimo.

2008 m. lapkričio ir gruodžio mėn. Komisijos svarbiausias rangovas SIS II vystymui atliko nemažai testų, kad įrodytų centrinės sistemos, veikiančios interaktyviai su nurodytu nacionalinių sistemų skaičiumi, funkcionalumą.

Paskutinė bandymų ataskaita ir Komisijos kokybės rangovo analizė patvirtina, kad rangovas iš esmės negalėjo parodyti teisingo daugelio iš SIS II reikalaujamų funkcijų veikimo. Todėl jie negalėjo įvykdyti visų savo sutartinių isipareigojimų.

Ši kliūtis taip pat paveiks projekto vykdymo grafiką. Reikės persvarstyti tikslą paleisti SIS II 2009 m. rugsėjį.

Tačiau sunkumai, su kuriais susiduria SIS II, nesukelia problemų vykdyti valstybių narių sienų priežiūrą, nes SIS 1+ ir toliau šiuo metu atlieka savo vaidmenį, užtikrindama aukštą saugumo lygį prie išorinių Šengeno erdvės sienų.

Komisijos prioritetas per artimiausius mėnesius bus padaryti visa, kas galima, kad būtų įveikti dabartiniai sunkumai ir turėtume veikiančią sistemą, kuri atitiktų teisinę struktūrą ir visiškai atitiktų naudotojų reikalavimus.

* *

Klausimas Nr. 50, kurį pateikė Athanasios Pafilis (H-1029/08)

Tema: Valstybės ir policijos institucijų brutalumas bei 15 metų moksleivio nužudymas Graikijoje

Prieš kelias dienas Atėnuose policininkas šaltakraujiškai nužudė 15 metų moksleivį Alexandrą Grigoropoulą ir taip sukėlė protestų ir manifestacijų audrą Graikijoje, kuri kyla po panašių atvejų, kai atimama gyvybė po dešimtmečius trukusių brutalių veiksmų, vykdytų policijos ir valstybinių institucijų Graikijoje ir kitose

Europos Sąjungos valstybėse narėse, pavyzdžiui, Jungtinėje Karalystėje. Tokie atvejai natūraliai ir numatomai kyla iš teroro ir represijų aplinkos, kurią palaiko beprecedentiniai autoritariniai Europos Sąjungos ir valstybių narių priimti teisės aktai, sukūrę iki šiol neprilygstamo dydžio leviataną, skirtą užgniaužti pagrindines žmogaus teises ir demokratines laisves bei elgtis su žmonėmis ir organizuotais žmonių protesto judėjimais kaip su "vidaus priešais".

Ar Komisija nemano, kad ši teisinė struktūra palaiko ir didina valstybės institucijų brutalumą bei savavališkus policijos veiksmus? Ar ji pripažįsta, kad valstybės represijos priemonės neturi riboti žmogaus teisių ir demokratinių laisvių ir ar ji imsis veiksmų, kad pakeistų žeidžiančias teisės aktų nuostatas?

Atsakymas

(FR) Komisija nuliūdo, sužinojusi apie tragišką Alexandro Grigoropoulo mirtį ir jos aplinkybes.

Remiantis turima informacija, Graikijoje pradėta teisminė byla. Būtent Graikijos teismai turi priimti teismo sprendimą dėl faktų, kurie sukėlė šio moksleivio tragišką mirtį, kai tik bus baigtas tyrimas.

Komisija išreiškia savo įsipareigojimą gerbti laisvę reikšti savo įsitikinimus ir susirinkimų laisvę, kuri apima teisę rengti demonstracijas. Kartu ji tvirtai smerkia smurtinius išpuolius per demonstracijas Graikijoje.

Sąjunga yra pagrįsta laisvės, demokratijos, pagarbos žmogaus teisėms ir pagrindinėms laisvėms bei teisėtumo principais, kurių laikosi visos valstybės narės.

Visuose savo veiksmuose Europos Sąjunga gerbia ir palaiko pagrindines teises, kaip jas užtikrina Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija ir Žmogaus teisių bei pagrindinių laisvių apsaugos konvencija.

Taigi Komisija tvirtai neigia gerbiamojo Parlamento nario tvirtinimus, kad incidentai Graikijoje yra Sąjungos politikos ar teisės aktų padarinys.

* *

Klausimas Nr. 54, kurj pateikė Brian Crowley (H-0974/08)

Tema: Europos Sąjungos reguliavimo struktūra

Ar Komisija mano, kad Europos Sąjunga gali įvesti naują reguliavimo struktūrą per artimiausius mėnesius, kad galėtų valdyti būsimą pasaulio finansų rinkos veikimą, ypač su išrinktuoju prezidentu Baracku Obama ir su Indijos bei Kinijos vyriausybėmis?

Atsakymas

(EN) Finansų krizė parodė, kaip šiandien yra susijusi pasaulio finansų rinka. Didžiojo dvidešimtuko (G-20) procesas žymi naują tarptautinio ekonominio ir finansinio bendradarbiavimo fazę, kai labiau išsivysčiusios ekonomikos valstybės glaudžiau dirba su besivystančiomis šalimis. Tai labai svarbu, jei mes norime užtikrinti stabilesnę pasaulio ekonomikos ir finansų sistemą.

Per 2008 m. lapkričio 15 d. Vašingtone vykusį aukščiausiojo lygio susitikimą G-20 lyderiai pritarė veiksmų planui, kuriuo siekiama reformuoti pasaulio finansų rinką pagal penkis bendrus principus: i) stiprinti finansų rinkos skaidrumą ir atsakingumą bei suderinti skatinimo priemones, siekiant išvengti per didelės rizikos; ii) stiprinti reguliavimo režimą, protingą priežiūrą ir rizikos valdymą bei užtikrinti, kad visos finansų rinkos, produktai ir dalyviai būtų reguliuojami ar prižiūrimi, kaip yra tinkama pagal aplinkybes; iii) skatinti finansų rinkos vientisumą stiprinant investuotojų ir vartotojų apsaugą, vengiant piktnaudžiavimo tarnyba, užkertant kelią neteisėtam manipuliavimui rinka, apgaulingiems veiksmams ir piktnaudžiavimui bei apsaugant nuo neteisėtų finansinių rizikų, kurios kyla iš nebendradarbiaujančių jurisdikcijų; iv) stiprinti pasaulinį bendradarbiavimą reguliavimo, krizių prevencijos, valdymo ir sprendimo srityse ir v) pertvarkyti tarptautines finansų institucijas (t. y. "Bretton Woods" institucijas), siekiant padidinti jų teisėtumą ir veiksmingumą. Veiksmų plane yra numatyti didelio prioriteto veiksmai, kurie bus baigti iki 2009 m. kovo 31 d., taip pat daug vidutinės trukmės veiksmų. Europa atlieka visavertį vaidmenį, paversdama šiuos principus praktiniais ir suderintais veiksmais iki kito G-20 aukščiausiojo lygio susitikimo 2009 m. balandžio 2 d. Londone.

Nors G-20 valstybių vadovai pripažino, kad už reguliavimą visų pirma yra atsakingi regioniniai ir nacionaliniai reguliuotojai, G-20 sutiko, kad reikia intensyvinti tarptautinį bendradarbiavimą, stiprinti tarptautinius standartus ir jų nuoseklų įgyvendinimą, siekiant apsisaugoti nuo nepalankių tarpvalstybinių, regioninių ir pasaulinių įvykių, paveikiančių tarptautinį finansų stabilumą. Komisija neabejotinai džiaugiasi tarptautinėmis

pastangomis reformuoti pasaulio finansų sistemas ir aktyviai prisideda prie šių pastangų. Tokios svarbios šalys kaip Jungtinės Valstijos, Brazilija, Indija ir Kinija dalyvauja šioje veikloje, ir Komisija įsitikinusi, kad šis procesas iš tikrųjų sustiprins finansų rinką bei reguliavimo režimą, tokiu būdu mažinant panašių krizių tikimybę ateityje. Kadangi Komisija atstovauja Europos Sąjungai kai kuriose svarbiose politikos srityse ir rengia bei įgyvendina esmines teisės aktų dalis finansinių paslaugų srityje, ji ir toliau bus aktyvi bei suinteresuota partnerė šiose tarptautinėse diskusijose.

Klausimas Nr. 55, kurį pateikė Eoin Ryan (H-0976/08)

Tema: Pasiūlymai skatinti plėtrą ir verslumą MVĮ sektoriuje

Per keletą praėjusių mėnesių Komisija, pateikdama pasiūlymus dėl valstybių narių mokėjimų balanso, dėl indėlių garantijos planų, dėl Kapitalo reikalavimų direktyvos (COM(2008)0602) ir dėl kredito reitingo agentūrų, ėmėsi veiksmų atkurti ekonomikos ir rinkos stabilumą bei pašalinti finansų sistemos neaiškumus. Siekdama toliau padėti ekonomikai atsigauti, kokius pasiūlymus rengia Komisija, kurie paskatintų tikrosios ekonomikos plėtrą, verslumą ir konkurencingumą, ypač MVĮ sektoriuje?

Atsakymas

(EN) 2008 m. lapkričio 26 d. Komisija, siekdama pateikti tinkamą Europos masto politinį atsaką dabartiniam ekonomikos nuosmukiui, pasiūlė Europos ekonomikos atkūrimo planą⁽⁴³⁾. Jame pristatoma struktūra veiksmų, kurių bus imamasi Europos Sąjungoje ir valstybių narių lygmeniu. Per 2008 m. gruodžio 11–12 d. Briuselyje vykusį Europos Vadovų Tarybos susitikimą buvo susitarta dėl šio atkūrimo plano ir jo svarbiausio pasiūlymo dėl neatidėliotino biudžetinių skatinimo priemonių paketo, kurį sudaro 200 mlrd. eurų (1,5 proc. Europos Sąjungos bendrojo vidaus produkto), kartu su kitais prioritetiniais veiksmais, kylančiais iš struktūrinių Lisabonos strategijų reformų ir skirtais stiprinti ilgalaikį Europos Sąjungos ekonomikos vystymąsi ir prisitaikymo gebėjimus.

Atkūrimo plane įtrauktos tiek Bendrijos, tiek valstybių narių lygmeniu vykdomos priemonės, kuriomis siekiama atkurti tikrosios ekonomikos vystymąsi ir padidinti konkurentiškumą, ypač mažoms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ). Valstybių narių buvo paprašyta pateikti nacionalinius biudžetų skatinimo veiksmus. Be to, buvo pasiūlyta daug iniciatyvų tiek Bendrijos, tiek valstybių narių lygmeniu, įskaitant:

pagrindinę Europos užimtumo palaikymo iniciatyvą;

verslo prieigos prie finansavimo pagerinimą, ypač per Europos investicijų banko paketą, kurį sudaro 30 mlrd. eurų paskolų MVĮ;

pasiūlymus didinti ir plėtoti investicijas į Europos infrastruktūrą bei skatinti didelio pralaidumo interneto jungtis;

pasiūlymus gerinti energijos vartojimo efektyvumą pastatuose ir didinti ekologiškų produktų vartojimą.

Pagrindinis Atkūrimo plano dalykas yra visiškas Mažųjų įmonių akto veiksmų plano įgyvendinimas (44). Siekiant gerokai sumažinti verslui tenkančią administracinę naštą, skatinti jų apyvartą ir padėti didesniam skaičiui žmonių tapti verslininkais, Bendrija ir valstybės narės yra raginamos:

užtikrinti, kad bet kur Europos Sąjungoje verslą būtų galima pradėti per tris dienas ir tai nieko nekainuotų, ir kad formalumai pirmam darbuotojui samdyti galėtų būti atlikti prie vieno langelio;

panaikinti reikalavimą labai mažoms įmonėms rengti metines ataskaitas ir apriboti kapitalo reikalavimus Europos individualiosioms įmonėms iki vieno euro;

pagreitinti Europos individualiųjų įmonių statuto pasiūlymo priėmimą, kad nuo 2009 m. pradžios šis statutas palengvintų tarpvalstybinę MVĮ verslo veiklą ir leistų joms dirbti pagal vieną bendrovių taisyklių rinkinį visoje Europos Sąjungoje;

⁽⁴³⁾ COM(2008) 800, 2008 m. lapkričio 26 d.

^{(44) 2008} m. gruodžio 1 d. priėmė Konkurencijos taryba. Žr. išsamiau apie Europos mažųjų įmonių aktą tinklalapyje http://www.ec.europa.eu/enterpise/entrepreneurship/sba en.htm

užtikrinti, kad valstybės institucijos apmokėtų tiekimo ir paslaugų sąskaitas per vieną mėnesį ir tokiu būdu palengvintų likvidumo suvaržymus bei priimtų elektronines sąskaitas taip pat kaip popierines; be to, būtų išspręsti bet kokie viešųjų institucijų įsiskolinimai;

iki 75 proc. sumažinti mokesčius už prašymus išduoti ir pratęsti patentą bei dvigubai sumažinti kainas už Europos Sąjungos prekės ženklą.

Atkūrimo plane taip pat pabrėžiamas poreikis didinti investicijas į tyrimus ir plėtrą (angl. R&D), naujoves ir švietimą. Iš tiesų labai svarbu, kad pramonė, ypač MVĮ, būtų skatinama palaikyti ir net išplėsti savo veiklą, susijusią su tyrimais, plėtra ir naujovėmis. Išlaidos tyrimams ir plėtrai turi būti laikomos investicija, o ne išlaidomis, kurias reikia sumažinti. Dabar atliekamas investavimas į tyrimus ir plėtrą bei naujoves padės pagrindą stipriam Europos pramonės konkurencingumui artimoje ateityje ir vidutinės trukmės laikotarpiu. Komisija ir toliau palaikys MVĮ tyrimų ir plėtros veiklą, taikydama įvairius veiksmus pagal 7-ąją bendrąją mokslinių tyrimų ir technologijų plėtros programą. Pavyzdžiui, pagal specialų planą "MVĮ skirti moksliniai tyrimai" 2009 m. bus skiriami papildomi 25 mln. eurų, siekiant finansuoti daugiau projektų, ir Komisija taip pat teiks paramą valstybėms narėms, kad jos pagerintų savo MVĮ tyrimų ir plėtros palaikymo programų koordinavimą.

Be to, Komisija Atkūrimo plane pateikė daug iniciatyvų, skirtų didinti pramonės, ypač automobilių ir statybos pramonės šakų, konkurencingumą. Komisija pradės tris svarbias viešojo ir privataus sektoriaus partnerystes, kad palaikytų naujoves ir paruoštų šiuos sektorius įveikti reikšmingus iššūkius pereinant į žaliąją ekonomiką.

Automobilių sektoriuje Europos žaliųjų automobilių iniciatyva parems veiksmingai energiją naudojančias transporto technologijas ir jų patekimą į rinką.

Statybų sektoriuje Europos efektyviai energiją naudojančių pastatų iniciatyva skatins vystyti žaliąsias technologijas ir veiksmingai energiją naudojančias sistemas bei medžiagas naujuose ir renovuotuose pastatuose, siekiant iš esmės sumažinti jų energijos vartojimą ir CO2 emisiją.

Galų gale Ateities gamyklų iniciatyva padės Europos Sąjungos gamintojams įvairiuose sektoriuose, ypač MVĮ, prisitaikyti prie pasaulinio konkurencijos spaudimo ir išplėsti technologinį Europos Sąjungos gamybos pagrindą, vystant ir integruojant tokias pažangias technologijas kaip inžinerinės technologijos taikomosioms mašinoms ir pramonės procesams, IRT ir sudėtingos medžiagos.

Atkūrimo plano Bendrijos lygmens prioritetai dar labiau detalizuoti 2008 m. gruodžio 16 d. paskelbtoje Bendrijos Lisabonos programos įgyvendinimo ataskaitoje⁽⁴⁵⁾, kuri bus aptariama per pavasario Europos Vadovų Tarybos susitikimą 2009 m.

* *

Klausimas Nr. 56, kurį pateikė Avril Doyle (H-0994/08)

Tema: Tarpvalstybinė sveikatos priežiūra ir vidaus rinka

Po neseniai paskelbto Komisijos pasiūlymo (COM (2008) 0414) dėl pacientų teisių tarpvalstybinėje sveikatos priežiūros sistemoje, kuris buvo pateiktas po neseniai priimtų ETT nutarimų, patvirtinančių pacientų teises į ligoninių teikiamas paslaugas kitoje valstybėje narėje, ar, įgyvendinant šį pranešimą, Komisija mato kokių nors sunkumų ar interesų konfliktų dėl valstybių narių kompetencijos sveikatos priežiūros paslaugų srityje?

Atsakymas

78

LT

(EN) Komisijos pasiūlymas dėl Direktyvos dėl pacientų teisių į sveikatos priežiūros paslaugas kitose valstybėse narėse⁽⁴⁶⁾ jokiu būdu nepaveikia valstybių narių pareigos organizuoti ir teikti sveikatos apsaugos bei sveikatos priežiūros paslaugas. Valstybėms narėms tenka visiška atsakomybė nustatyti, kurie pacientai gali gauti tokias paslaugas ir kaip sveikatos priežiūros paslaugos turi būti teikiamos.

⁽⁴⁵⁾ COM(2008)881, 2008 m. gruodžio 16 d. http://www.ec.europa.eu/growthandjobs/pdf/european-dimension-200812-annual-progress-report/COM2008881EN.pdf

⁽⁴⁶⁾ COM(2008) 414 galutinis.

Pati Komisija nenumato kokio nors interesų konflikto įgyvendinant šį pranešimą dėl valstybių narių kompetencijos sveikatos priežiūros paslaugų srityje. Komisijos atliktas poveikio įvertinimas rodo, kad bendras pasiūlymo poveikis nacionalinėms sveikatos priežiūros sistemoms bus nedidelis.

79

Komisijos pasiūlymu dėl Direktyvos dėl pacientų teisių į sveikatos priežiūros paslaugas kitose valstybėse narėse siekiama tiesiog pagerinti pacientų padėtį tam tikromis aplinkybėmis, kai tarpvalstybinė sveikatos priežiūra jiems yra geriausias sprendimas, ir suteikti papildomą pasirinkimą pacientams, kuriems nebereikia gauti leidimo vykti planinio gydymo į užsienį pagal Reglamentą (EEB) Nr. 1408/71.

* *

Klausimas Nr. 57, kurį pateikė Silvia-Adriana Žicću (H-0998/08)

Tema: Investavimas į transporto infrastruktūrą

Ekonomikos ir finansų krizė veikia daugelį valstybių narių, ir kiekvieną savaitę pasirodo vis daugiau pranešimų apie naujas priemones, paveikiančias tūkstančius darbuotojų įvairiose valstybėse narėse. Investavimas į transporto infrastruktūrą yra viena iš priemonių, kuriomis Europa gali spręsti ekonomikos krizę. Transporto infrastruktūroms (geležinkelio, kelių, oro, jūrų transporto) kurti reikia nemažų investicijų, ir projektai gali būti įgyvendinti tik per vidutinės ar ilgos trukmės laikotarpius. Jei ketinama pakankamai investuoti į transporto infrastruktūrą, valstybės narės turės susitarti dėl atitinkamo TEN-T biudžeto padidinimo arba leisti savo biudžeto deficitui didėti tam tikrą laikotarpį. Kokias priemones numato Komisija, kad padėtų valstybėms narėms šiuo ekonomikos ir finansų krizės metu pasiekti reikšmingą investicijų į transporto infrastruktūrą padidėjimą?

Atsakymas

(EN) Komisija pritaria gerbiamosios Parlamento narės teiginiui, kad investicijos į transporto infrastruktūrą atlieka svarbų vaidmenį kaip priemonė sustabdyti ekonomikos krizę. Tokie investavimo rezultatai iš tikrųjų ne tik stabilizuoja makroekonomikos poreikius ir darbo vietų kūrimą tiek tiesiogiai, tiek netiesiogiai, bet tuo pat metu ruošia dirvą tvariam ekonomikos vystymuisi ir didesniam produktyvumui. Visai Europai būtina paversti dabartinės krizės iššūkį nauja galimybe.

Europos ekonomikos atkūrimo planas, kurį neseniai patvirtino Taryba, yra tiesioginis Komisijos atsakas, kuriuo raginama daryti protingas investicijas, įskaitant infrastruktūros investicijas. Kalbant konkrečiau, siekiant padidinti investicijas į transporto infrastruktūrą, plane numatomi keturi konkretūs veiksmai:

- 1. Sustiprinti Europos investicijų banko pagrindinį kapitalą ir padidinti finansavimo iš banko galimybes apie 15 mlrd. eurų per kitus dvejus metus;
- 2. Atidaryti kapitalo fondą, kuris investuotų į infrastruktūros bei energetikos ir klimato kaitos projektus;
- 3. Suteikti galimybę privačiam sektoriui plačiau dalyvauti infrastruktūros investicijose, įtvirtinant skaidrumą teisės aktuose ir pašalinant administracines kliūtis viešojo ir privataus sektoriaus partnerystei;
- 4. 2009 m. pateikti papildomų 500 mln. eurų vertės kvietimą teikti pasiūlymus Transeuropinio transporto tinklo (TEN-T) projektams, kuriems Bendrijos dotacija leistų pradėti darbus nuo 2009 m. pabaigos.

Tikimasi, kad vien pastarasis kvietimas pagreitins transeuropinės infrastruktūros parengimą ir mobilizuos didesnes nei 3 mlrd. eurų nacionalines investicijas. Bet akivaizdu, kad 500 mln. eurų paskola nepatenkins esamos paklausos. Kai kurių projektų darbai negali būti tęsiami dėl per mažo finansavimo, kuris ypač sumažėjo dabartinėmis ekonomikos aplinkybėmis. Daug konkretesnių TEN-T projektų galėtų būti nedelsiant paspartinti, o tai taip pat naudingai prisidėtų prie atskirų valstybių narių atkūrimo programų, jei būtų prieinamas papildomas biudžeto finansavimas.

*

Klausimas Nr. 58, kurį pateikė Saïd El Khadraoui (H-1001/08)

Tema: Draudimas rūkyti kavinėse ir restoranuose

Laikydamosi Europos teisės aktų, beveik visos Europos Sąjungos valstybės narės priėmė draudimą rūkyti viešose vietose ir darbo vietoje. Toks draudimas jau veikia ar artimoje ateityje planuojamas įvesti Švedijoje, Airijoje, Maltoje, Nyderlanduose, Škotijoje, Anglijoje, Velse, Belgijoje, Ispanijoje ir Prancūzijoje.

Nuo 2008 m. liepos mėn. mūsų kaimynai Nyderlanduose taip pat įvedė draudimą rūkyti kavinėse ir restoranuose. Komisija neseniai parengė miglotus planus, kaip tai pritaikyti visoje Europoje.

Kada Komisija pateiks pasiūlymą, kad šis draudimas įsigaliotų, ir ar yra šio draudimo įgyvendinimo grafikas?

Tyrimas Airijoje atskleidė, kad kavinių klientų skaičiaus sumažėjimas tik labai maža dalimi susijęs su rūkymo draudimu.

Ar Komisija turi kokias nors ataskaitas apie teigiamą ar neigiamą rūkymo draudimo kavinėse poveikį klientų skaičiui?

Atsakymas

(EN) Kaip PSO tabako kontrolės pagrindų konvencijos šalys, Bendrija ir 26 valstybės narės yra įsipareigojusios užtikrinti apsaugą nuo tabako dūmų poveikio visose darbo ir viešųjų vietų patalpose.

2006–2007 m. Komisijos tarnybos dalyvavo formuluojant išsamias gaires, kaip įgyvendinti šį įsipareigojimą. Gaires visos šalys priėmė 2007 m. liepos mėn. Jose yra nustatytas "auksinis standartas", kurį kiekviena šalis turėtų pasiekti per penkerius metus po Konvencijos įsigaliojimo tai šaliai – tai yra iki 2010 m. Europos bendrijai ir daugumai valstybių narių.

Siekdama palaikyti valstybes nares priimant visapusius įstatymus dėl rūkymo draudimo, Komisija 2009 m. ketina iškelti pasiūlymą Tarybos rekomendacijai dėl aplinkos be dūmų.

Be to, Komisija nusprendė pradėti konsultacijas su socialiniais partneriais Bendrijos lygmeniu dėl papildomų priemonių reikalingumo, siekiant apsaugoti darbuotojus nuo pavojaus jų sveikatai, kylančio dėl darbovietėje tvyrančių tabako dūmų poveikio.

Mokslinėje literatūroje pateikti įrodymai apie rūkymo draudimo politikos poveikį pajamoms ir užimtumui maitinimo paslaugų sektoriuje yra nevienodi. Apskritai atrodo, kad šio draudimo poveikis yra daugiausia neutralus.

Pažymėtina, kad tarptautinėje rūkymo draudimo politikos maitinimo paslaugų įmonėse ekonominių padarinių tyrimų apžvalgoje nustatyta, kad 47 iš 49 tyrimų, parengtų geriausiai, nepranešta apie jokį neigiamą poveikį tokioms objektyvioms vertėms kaip apmokestinami pardavimai.

Svarbu tai, kad yra patikimų pranešimų, jog barų ir restoranų darbuotojų sveikata gerokai pagerėjo per kelis mėnesius nuo rūkymo draudimo reglamento įgyvendinimo. Buvo nustatyta, kad dėl rūkymo draudimo politikos kvėpavimo ligų simptomai maitinimo paslaugas teikiančių įmonių darbuotojams sumažėjo iki 50 proc.

Komisija nuodugniai ištirs šį klausimą poveikio įvertinime, kuris papildys Komisijos pasiūlymą dėl aplinkos be dūmų.

* *

Klausimas Nr. 59, kurį pateikė Marco Pannella (H-1005/08)

Tema: Prekybos susitarimas dėl kovos su prekių klastojimu (ACTA)

Europos Sąjunga tariasi dėl ACTA susitarimo dėl kovos su prekių klastojimu su Japonija, Jungtinėmis Valstijomis ir kitomis šalimis. Tos derybos vyksta slaptai, be Europos Parlamento, nacionalinių parlamentų ar visuomenės informavimo. Nutekėjusiose susitarimo versijose yra įtraukta nuostata dėl įvairių baudžiamosios ir civilinės teisės priemonių, skirtų spręsti autorių teisių pažeidimus, ir labai platūs įgaliojimai pasienio ir oro uostų saugumo darbuotojams. Atrodo, kad bus leista tikrinti keliautojų kompiuterius ir skaitmeninius muzikos grotuvus, ir ši įranga gali būti konfiskuota, o jos savininkai suimti.

Ar Komisija gali patvirtinti šiuos dalykus ir suteikti papildomos informacijos apie ACTA? Kokios garantijos yra numatytos keliautojams dėl patikrinimų, kurie ypač pažeidžia privatumą, ir kaip bus apsaugota nekaltumo prezumpcija bei teisė į teisingą procesą? Ar numatomas susitarimas buvo suderintas su Europos duomenų apsaugos priežiūros pareigūnu (EDAPP), dok. WP 29 straipsniu ir Europos Sąjungos pagrindinių teisių agentūra? Ar Komisija nemano, kad ši sutartis gali pažeisti Europos žmogaus teisių konvenciją ir Pagrindinių teisių chartiją?

(EN) Derybomis dėl prekybos susitarimo dėl kovos su prekių klastojimu (ACTA) siekiama parengti geresnius tarptautinius standartus veiksmams kovai su didelio masto intelektinės nuosavybės teisių (INT) pažeidimais.

Klastojimas dabar atliekamas pramoniniu mastu. Tai tapo nepaprastai pelningu verslu, teikiančiu pajamas, prilygstančias pajamoms, gaunamoms iš neteisėtos prekybos narkotikais ir ginklais, bet daug mažiau rizikuojant. Aišku, ši veikla daro didžiulę žalą Europos Sąjungos ekonomikai, kurios pagrindinis santykinis pranašumas remiasi kokybe ir naujovėmis. Ši tendencija yra ypač pavojinga ir vartotojų apsaugos požiūriu, kadangi daug suklastotų produktų yra akivaizdžiai pavojingi (suklastoti vaistai, atsarginės dalys, žaislai, maistinės medžiagos ir taip toliau).

Todėl Europos Sąjunga dirba išvien su partneriais, susiduriančiais su tokiomis pat problemomis, tai yra su Jungtinėmis Valstijomis (JAV) ir Japonija, taip pat su Meksika, Korėja, Maroku ir kitomis valstybėmis, derėdamasi dėl prekybos susitarimo dėl kovos su prekių klastojimu (ACTA).

ACTA visų pirma taikomas veiklai, kurią vykdo kriminalinės organizacijos, kenkiančios ekonomikai ar vartotojams. ACTA nėra skirtas apriboti pilietines laisves ar neigiamai paveikti vartotojus. Todėl negali būti jokio klausimo, kad dabartinių ACTA derybų rezultatas bus naujų įgaliojimų pasienio ar oro uosto saugumo darbuotojams įvedimas, kad jie tikrintų keliautojų kompiuterius ar skaitmeninius muzikos grotuvus.

Dabartinis Europos Sąjungos reguliavimas turi de minimis nuostatą, kuri neįtraukia prekių keliautojo asmeniniame bagaže į teisės aktų taikymo sritį, jei šios prekės nėra komercinio pervežimo dalis. ACTA susitarimu siekiama ne neigiamai paveikti vartotojus, bet suteikti aiškų pagrindą muitinėms, kad jos kovotų su komerciniu suklastotų prekių importavimu ir apsaugotų vartotojus nuo galimai pavojingų gaminių.

ACTA nesieks daugiau, nei nustatyta dabartiniame Bendrijos teisyne dėl intelektinės nuosavybės teisių įgyvendinimo⁽⁴⁷⁾, kuris neriboja pagrindinių teisių ir laisvių bei pilietinių laisvių, kaip nustatyta Pagrindinių teisių chartijoje. Be to, šiame teisyne dėl INT įgyvendinimo nėra išankstinio nusistatymo dėl nacionalinių ar Bendrijos teisinių nuostatų kitose srityse, ypač asmens duomenų apsaugos srityje [pavyzdžiui, Duomenų apsaugos direktyvos⁽⁴⁸⁾ ir Direktyvos dėl privatumo ir elektroninių ryšių⁽⁴⁹⁾].

Kaip dažnai būna per prekybos derybas, ACTA derybininkai turi laikytis tam tikro konfidencialumo. Tai nereiškia, kad šios derybos yra slaptos ar kad Europos Sąjungos institucijoms neleidžiama vykdyti institucinių prerogatyvų. Europos Sąjungos tikslai derybose yra labai aiškūs, ir tiek Taryba, tiek Parlamentas būdavo reguliariai informuojami apie derybų eigą ir su jais buvo konsultuojamasi. Taip pat vyko diskusijos su pilietinės visuomenės suinteresuotosiomis šalimis.

Taryba ir valstybės narės buvo glaudžiai įsitraukusios į procesą dėl galimo baudžiamosios politikos elementų įtraukimo, kurie dar nėra suderinti Europos Sąjungos lygmeniu. Todėl pirmininkaujanti valstybė derėsis dėl šio klausimo (ir dėl kitų nesuderintų klausimų, kurie gali iškilti, pavyzdžiui, dėl teisminio bendradarbiavimo ir policijos bendradarbiavimo).

Komisija taip pat reguliariai aptaria šį klausimą su Europos Parlamentu, ypač INTA komitete⁽⁵⁰⁾, ir toliau taip darys. Žinoma, Komisija yra pasirengusi pateikti kitiems komitetams papildomos informacijos apie šias derybas, jei to bus paprašyta.

* *

^{(47) 2004} m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/48/EB dėl intelektinės nuosavybės teisių gynimo, OL L 157, 2004 4 30.

⁽⁴⁸⁾ Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 95/46/EB dėl asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, OL L 281, 1995 11 23.

^{(49) 2002} m. liepos 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/58/EB dėl asmens duomenų tvarkymo ir privatumo apsaugos elektroninių ryšių sektoriuje, OL L 201, 2002 7 31.

⁽⁵⁰⁾ Tarptautinės prekybos komitetas.

Klausimas Nr. 60, kurj pateikė Göran Färm (H-1013/08)

Tema: Supaprastintos taisyklės paraiškoms Europos Sąjungos mokslinių tyrimų dotacijoms gauti

Parlamento pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetas neseniai surengė susitikimą su Švedijos mokslų akademijos "fizikos klase", t. y. Nobelio premiją fizikos srityje suteikiančių mokslininkų grupe. Susitikime išgirdome nemažai kritikos dėl Europos Sąjungos moksliniams tyrimams skiriamų lėšų administravimo. Daug Europos mokslininkų mano, kad paraiškos mokslinių tyrimų dotacijoms gauti pagal daugumą 7-osios bendrosios programos dalių yra tvarkomos pagal tokias sudėtingas taisykles, kad Europos mokslininkai verčiau ieško privataus, nacionalinio ar JAV finansavimo.

Kokių veiksmų imasi Komisija, kad supaprastintų šias paraiškų teikimo procedūras?

Atsakymas

LT

82

(EN) ES bendroji mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros programa yra pagrindinė mokslinių tyrimų politikos ir tyrimų finansavimo priemonė su specialiu, ilgainiui išaugusiu biudžetu. Jos europinis pobūdis, kai daugumą projektų atlieka kelių valstybių ir kelių sektorių konsorciumai, ir teisinė bei finansinė struktūra, pagal kurią tvarkomos visos Europos Sąjungos išlaidos, lemia jai būdingą sudėtingumo lygį, kuris yra šiek tiek aukštesnis negu nacionalinių tyrimų finansavimo priemonių. Komisija taip pat turi užtikrinti teisingą finansinį viešųjų išteklių valdymą ir laikytis įsipareigojimų bei pranešimo apie programos teisinį pagrindą reikalavimų.

Atsižvelgdama į tai Komisija nuolat siekia gerinti ir paprastinti procesus, taisykles, dokumentaciją bei informacijos technologijų (IT) sistemas, kad sumažintų dalyviams tenkančią administracinę naštą. Sėkmingai prasidėjus pirmajam 7-osios bendrosios mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros programos (2007–2013 m) (FP7) etapui, Komisija jau gali nurodyti daug supaprastinimo patobulinimų, palyginti su ankstesnėmis programomis:

sistemos įdiegimas unikaliai dalyvaujančių juridinių subjektų registracijai, atsisakymas pakartotinai tikrinti kiekvieno dalyvio teisinį statusą ir buvimą. Dabar teisinius dokumentus užtenka pateikti tik vieną kartą, visa informacija yra kaupiama centrinėje duomenų bazėje, kuri prieinama visiems FP7 įgyvendinantiems generaliniams direktoratams.

Įvedus 375 000 eurų slenkstį, reikalingų pažymėjimų dėl finansinių ataskaitų skaičius FP7 programoje, palyginti su FP6, sumažėjo dešimtadaliu.

FP7 programoje įkūrus Garantinį fondą, reikia daug mažiau ex-ante finansinių pajėgumų tikrinimų ir apsauginių priemonių. Ex-ante tikrinimai dabar yra būtini tik koordinatoriams ir dalyviams, prašantiems didesnio nei 500 000 eurų Europos bendrijos įnašo. Tai ypač naudinga dalyvaujančioms mažoms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ) bei neseniai įsteigtoms bendrovėms.

Dotacijų sutarties derybos ir pakeitimai: 2007 m. buvo atidaryta nauja internetinė elektroninė sistema deryboms, kurią naudoja visi tyrimų generaliniai direktoratai. Sistema leidžia internetu bendrauti dalyviams ir Komisijos projektų pareigūnams. Pakeitimų gairės yra supaprastintos. Daug pakeitimų dabar gali būti įvedami paprastais informacijos laiškais, t. y. jiems nebereikia oficialios pakeitimų procedūros. Internete veikianti elektroninė sistema taip pat bus naudojama visiems pakeitimams įvesti.

Projektų ataskaitų rengimo ir finansinių ataskaitų patvirtinimo naštos palengvinimas: periodinių ir paskutinių techninių ataskaitų struktūra buvo gerokai supaprastinta, ir Komisija siekia pratęsti ataskaitų teikimo ir apmokėjimo laikotarpius (didinant vidutinį laikotarpį nuo 12 iki 18 mėnesių), todėl turėtų labai sumažėti bendras pateikiamų ataskaitų ir mokėjimų sandorių skaičius.

Visos šios iniciatyvos kartu su patariamųjų dokumentų dalyviams supaprastinimu prisideda prie su FP7 susijusių procedūrų supaprastinimo. Komisija yra įsipareigojusi tęsti darbą šia kryptimi. Pavyzdžiui, eFP7 iniciatyva yra skirta esmingai pagerinti IT sistemas, kuriomis sąveikauja Komisija ir dalyviai. Komisija taip pat netrukus pateiks pasiūlymus dėl audito metodologijos ex-ante patikrinimo įgyvendinimo, siekdama išplėsti tam tikrų paramos gavėjų galimybes naudoti vidutinių kainų ataskaitas. Norėdama nustatyti kitas galimas supaprastinimo sritis, Komisija prašo patarimų iš daugelio šalių, įskaitant mažesniuosius tyrimų veikėjus.

* *

Klausimas Nr. 61, kurį pateikė Zsolt László Becsey (H-1019/08)

Tema: Serbijos neigimas dėl 1944–1945 m. genocido prieš Vojvodinos vengrus, vokiečius ir žydus

Kadangi žmogaus orumas ir iš jo kylantis žmogiškumas yra fundamentalios Europos Sąjungos vertybės (žr. Nicos ir Lisabonos sutartis), jei šias vertybės Serbija nuolat pažeidžia, neigdama 1944–1945 m. genocidą, kurį vykdė Tito partizanai ir kurio aukomis tapo maždaug 40 000 Vojvodinos vengrų, 260 000 vokiečių ir žydų jų "kolektyvinės kaltės" pretekstu, ir tokiu būdu Serbija neigia visų aukų reabilitavimą, taigi kyla klausimas, kodėl Komisija per savo derybas ir veiksmus su Belgrado vyriausybe nekelia šio klausimo kaip svarbios Stabilizacijos ir asociacijos sutarties (SAS) ir plėtros sąlygos pagal Kopenhagos kriterijus? Neprisiimdamos istorinių kalčių ir neprašydamos atleidimo Europos tautos Sąjungoje nesusitaikytų – tai kaip tada galėtų susitaikyti serbai, vengrai, vokiečiai ir žydai?

Atsakymas

(EN) Dabartinė ir būsimosios europiečių kartos neturi užmiršti per Antrąjį pasaulinį karą įvykdytų žiaurumų.

Susitaikymas yra lėtas ir skausmingas, bet gyvybiškai svarbus procesas, kurį šalys turi pereiti, kad susigyventų su praeitimi. Šis susitaikymo procesas kyla dėl pagrindinio principo, kurio remiasi Europos Sąjunga.

Komisija žino apie žmonių kančias, kurias patyrė Vojvodinos vengrai ir vokiečiai Vojvodinoje 1944 ir 1945 m., apie ką kalba gerbiamasis Parlamento narys. Komisija tiesiogiai nereiškė savo nuomonės dėl to, kas įvyko per Antrąjį pasaulinį karą, bet savo dėmesį skyrė skatinti atviras ir įtraukiančias diskusijas visame regione.

Komisija skatino stiprinti etninius ryšius Serbijoje politinį dialogą ir pasitikėjimą kuriančiomis priemonėmis. Be to, Komisija parėmė kelis projektus, kuriais skatinama Vojvodinos daugiaetninė tapatybė, žmogaus ir mažumų teisės bei pilietinės laisvės. Ji taip pat palaiko bendrą kultūrinę ir šviečiamąją Serbijos ir kaimyninių šalių, įskaitant Vengriją, veiklą.

Komisija atidžiai stebi padėtį Vojvodinoje per savo įstaigą Belgrade ir praneša apie politinę padėtį savo metinėse ataskaitose apie pažangą. Ji palaiko intensyvius ryšius su regiono pilietinės visuomenės organizacijomis, kurios vykdo susitaikymo veiklą ir kovoja su nebaudžiamumu.

Galų gale susitaikymo su praeitimi procesą turi atlikti pačios šalys, laikydamosi atviro dialogo ir savitarpio supratimo apie kančias, kurias patyrė visų šalių žmonės tiek netolimoje, tiek tolimesnėje praeityje.

* *

Klausimas Nr. 62, kurį pateikė Pedro Guerreiro (H-1023/08)

Tema: Struktūrinių fondų N+2 taisyklės taikymas 2000–2006 m, finansinėje struktūroje – atnaujinimas

Ar papildydama savo atsakymą į klausimą raštu Nr. E-4746/08 apie tai, kaip taikoma struktūrinių fondų įsipareigojimų asignavimų automatinio pašalinimo taisyklė, pavadinta N + 2 taisykle, kuri buvo įvesta kartu su 2000–2006 m. finansine struktūra ir pagal kurią suteiktos lėšos bus panaikintos, jei jos nebus panaudotos per dvejus metus, Komisija gali atsakyti į šiuos klausimus:

Kokia yra dabartinė leistinų išlaidų suma, kuri buvo nutraukta pagal N + 2 taisyklę, pagal metus ir pagal šalį?

Kas yra tikra leistinų išlaidų suma pagal 2000–2006 m. finansinę struktūrą, kuri būtų nutraukta kiekvienoje šalyje, jei N+2 taisyklė būtų pritaikyta iki 2008 m. pabaigos?

Komisija tvirtina, kad 2000–2006 m. laikotarpiui 2006 m. leidimų ir galimų panaikinimų vertinimas bus atliktas užbaigus programas. Kokie yra galutiniai kiekvienos programos kiekvienoje šalyje terminai?

Ar Komisija pasiūlė arba pasiūlys kokių nors priemonių, padėsiančių užtikrinti, kad būtų pasiektas numatoma išlaidų suma struktūriniams fondams, būtent panaikinant N + 2 taisyklę 2000–2006 m. finansinei struktūrai ir N + 2 bei N + 3 taisyklę 2007–2013 m. finansinei struktūrai, taip siekiant užtikrinti ekonominę ir socialinę sanglaudą bei užimtumą?

(EN) Atkreipiame gerbiamojo Parlamento nario dėmesį į pridedamą Excel failą, kuriame nurodoma leistinų išlaidų, kurias Komisija privalėjo iki dabar atšaukti pagal N + 2 taisyklę, pagal metus, pagal valstybę narę ir pagal fondą (ERDF – FIFG – EAGGF – ESF), suma.

Bendroji suma, kad būtų panaikinta pagal N + 2 taisyklę per 2000–2006 m. programavimo laikotarpį, bus galutinai nustatyta užbaigus veiklos programas (Reglamento (EB) Nr.°1083/2006 105 straipsnio 3 dalis).

Kalbėdama apie užbaigimo datas Komisija negali pateikti išsamaus atsakymo pagal veiklos programas ir pagal valstybes nares, kadangi kiekviena veiklos programa turi savo pabaigos datą ir pagal šią datą yra nustatoma uždarymo data. Be to, atsižvelgiant į spaudimą dėl dabartinės ekonomikos ir finansų krizės, Komisija nori konstruktyviai apsvarstyti valstybių narių prašymus pratęsti 2000–2006 m. laikotarpio veiklos programų galutinį finansavimo reikalavimus atitinkančių išlaidų terminą. Tačiau apskritai apskaičiuotos užbaigimo datos yra šios:

2009 m. kovo pabaiga programoms, kurių galutinis finansavimo reikalavimus atitinkančių išlaidų terminas yra 2007 m. pabaigoje ir jos nenaudoja valstybės paramos;

2009 m. liepos pabaiga programoms, kurių galutinis finansavimo reikalavimus atitinkančių išlaidų terminas yra 2007 m. pabaigoje ir jos naudoja valstybės paramą;

2010 m. kovo pabaiga programoms su įsipareigojimu 2006 m. ir jos nenaudoja valstybės paramos;

2010 m. liepos pabaiga programoms su įsipareigojimu 2006 m. ir jos naudoja valstybės paramą;

2010 m. rugsėjo pabaiga, jei programas pagal 4 ar 5 dalį prašoma pratęsti;

2011 m. kovo pabaiga Graikijos programoms, jau užsitikrinusioms pratęstą tinkamumo datą.

Reikėtų prisiminti, kad N + 2 ir N + 3 taisyklės neatskiriamai priklauso reguliavimo sistemai, kurią Parlamentas ir Taryba patvirtino programavimo laikotarpiams, atitinkamai 2000–2006 ir 2007–2013 metams. Taisyklės yra svarbus stimulas projektų valdymo įstaigoms pagreitinti veiklos programų įgyvendinimą, kad būtų kuo geresnis poveikis ekonominei ir socialinei sanglaudai bei užimtumui. Todėl Komisija neketina siūlyti panaikinti nei N + 2 taisyklės 2000–2006 m. laikotarpiui, nei N + 2 ir N + 3 taisyklės 2007–2013 m. laikotarpiui.

Dėl dabartinės ekonomikos ir finansų krizės Komisija savo ruožtu pasiūlė atkūrimo paketą, kuriuo siekiama užtikrinti, kad būtų įvykdyti struktūrinių fondų išlaidų tikslai. Tai reiškia, kad valstybėms narėms bus atlikti papildomi išankstiniai mokėjimai, kai tik bus patvirtintas pasiūlytas Reglamento (EB) Nr.°1083/2006 pakeitimas, kuris, sudarydamas sąlygas didinti sistemos likvidumą, turėtų pagerinti veiklos programų įgyvendinimą.

Analogiškai ir žuvininkystės srityje Taryba 2008 m. liepos mėn. priėmė Reglamentą (EB) Nr.°744/2008, kuriuo nustatomi laikinieji specialieji veiksmai ekonominės krizės paveiktų Europos bendrijos žvejybos laivynų restruktūrizavimui skatinti. Viena iš priimtų priemonių yra galimybė valstybėms narėms prašyti antrojo išankstinio finansavimo, kad būtų pagreitintas priemonių pagal EŽF veiklos programas įgyvendinimas.

*

Klausimas Nr. 63, kurį pateikė Mihael Brejc (H-1025/08)

Tema: Importas iš Europos Sąjungai nepriklausančių šalių

Europos Sąjunga patvirtino daug dokumentų dėl pagarbos žmogaus teisėms ir šioje plotmėje primygtinai reikalauja laikytis konvencijų, kurios skelbia vaikų darbą neleistinu. Tačiau į ES importuojama daug prekių iš Azijos, Afrikos ir Pietų Amerikos, kur vaikų darbu vis dar plačiai naudojamasi.

Todėl, turėdamas omenyje importą, norėčiau paklausti, ar Komisija užtikrina, kad būtų laikomasi vaikų darbą draudžiančių konvencijų?

(EN) Komisija turi tikslą išnaikinti vaikų darbą visame pasaulyje. Tai atsispindi jos komunikate "Ypatinga vieta vaikams Europos Sąjungoje išorės veiksme"⁽⁵¹⁾ ir Europos Sąjungos veiksmų plane dėl vaikų teisių vykdant išorės veiksmus. Šiems abiem dokumentams Taryba pritarė 2008 m. gegužės 27 d.⁽⁵²⁾

Europos Sąjunga veiksmingai skatina gerinti trečiųjų šalių darbo standartus, taikydama skatinimo priemones ir bendradarbiavimą, įskaitant dvišales prekybos derybas ir susitarimus (pvz., laisvosios prekybos susitarimus) ir bendrąją lengvatų sistemą (BLS).

Europos Sąjungos BLS sistema yra pagrindinė priemonė, skatinanti prekybos partnerius gerinti savo veiklą šioje srityje. Kalbant konkrečiau, pagal specialią tvaraus vystymosi ir gero valdymo skatinamąją priemonę (vadinamą BLS +) Europos Sąjunga siūlo papildomas tarifų lengvatas kaip skatinamąją priemonę pažeidžiamiems besivystančių šalių partneriams, jei jie ratifikuos ir veiksmingai įgyvendins tarptautinių standartų rinkinį, įskaitant atitinkamas Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) konvencijas dėl vaikų darbo (182 konvenciją dėl blogiausių vaikų darbo formų ir 138 konvenciją dėl minimalaus amžiaus būti priimtam į darbą ir dirbti) ir Jungtinių Tautų (JT) vaiko teisių konvenciją. Šiuo metu (2009 m. sausio 1 d.) 16 šalių yra atlikusios pakankamus veiksmus pasinaudoti papildomomis lengvatomis pagal BLS +. Tuo pat metu Komisija gali laikinai sustabdyti BSL lengvatas bet kuriam BSL lengvatų gavėjui, jei yra užfiksuojama rimtų ir sistemingų pagrindinių JT/TDO žmogaus ir darbuotojų teisių pažeidimų, remiantis atitinkamų tarptautinių stebėjimo institucijų išvadomis.

Būtent taip buvo pasielgta su dviem šalimis – Baltarusija ir Mianmaru, kur Komisija ėmėsi veiksmų po atliktų išsamių tyrimų ir atsižvelgusi į aiškius TDO pranešimus.

Vaikų darbas daugeliu atvejų yra skurdesnių šalių struktūrinė ir išsivystymo problema, glaudžiai susijusi su jų vystymosi iššūkiais, socialinės struktūros ir prieigos prie švietimo trūkumu. Holistinis metodas vykdant plėtros politiką, politinį dialogą ir bendradarbiavimą daugiašalėje plotmėje – TDO ir JT – yra laikomi geriausiomis priemonėmis, padedančiomis spręsti vaikų darbo problemą. Komisija remia pagrindinę TDO programą, skirtą vaikų darbui panaikinti (IPEC). 2008 m. viduryje buvo pradėta nauja programa pagal IPEC (TACKLE – vaikų darbo problemos sprendimas švietimu), kuriai buvo skirta finansinė parama iš Europos bendrijos ir kuri prisidėjo prie pastangų spartinti kovą su skurdu ir Tūkstantmečio vystymosi tikslų pasiekimą 11 šalių Afrikoje, Karibų ir Ramiojo vandenyno regione. Projektu siekiama sustiprinti teisines struktūras, reglamentuojančias vaikų darbą ir švietimą, bei pagerinti institucijų gebėjimus įgyvendinti strategijas, pagal kurias būtų panaikintas vaikų darbas.

Komisija reguliariai kelia partneriams klausimą dėl darbo teisių pažeidimų, ypač dėl vaikų darbo. Nepaisant to, kad ligi šiol buvo pasiekta pažangos, kova su vaikų darbu lieka pasauliniu iššūkiu ir jai reikalingos tolesnės pastangos.

*

Klausimas Nr. 64, kurį pateikė Kathy Sinnott (H-1026/08)

Tema: Namų pasirinkimo paskola

Airijos vyriausybė namų pasirinkimo paskolą į biudžetą įtraukė 2008 m. spalio mėn. Pagal namų pasirinkimo paskolos programą daugelis vietos valdžios institucijų išduoda paskolas pirkėjams, kurie pirmą kartą perka būstą, bet negali gauti pakankamo finansavimo iš banko ar gyvenamųjų namų statybos bendrovės. Didžiausia išduodama suma bus 285 000 eurų, iki 92 proc. būsto rinkos vertės. Ši programa taikoma tik naujai pastatytiems namams.

Ar Komisija nemano, kad šis planas pažeidžia Bendrijos teisę? Ar Komisija nemano, kad taip iškraipoma rinka, palaikant kainas bei remiant naujų būstų statytojus rinkoje, kur yra didelis neužimtų naujų namų perteklius? Ar ši programa pagrįstai remia naujus pirkėjus, o ne tuos, kurie dėl kokios nors priežasties anksčiau turėjo namus? Ar taip nėra sukuriama substandartinio kreditavimo programa? Ar ji įpareigos naujus pirkėjus mokėti užkeltas kainas smunkančioje rinkoje?

⁽⁵¹⁾ Dok. COM(2008) 712 galutinis.

⁽⁵²⁾ SEK(2008)136.

LT

86

(EN) Komisija puikiai žino apie priemonę, dėl kurios klausia gerbiamoji Parlamento narė. Į šią problemą Komisija jau atkreipė dėmesį, gavusi daugybę nusiskundimų. Komisija pakvietė Airijos valdžios institucijas pareikšti nuomonę apie kai kurių skundų teikėjų išreikštus tvirtinimus, ir Komisijos tarnybos šiuo metu nagrinėja informaciją, kurią savo atsakyme pateikė Airijos valdžios institucijos.

* * *

Klausimas Nr. 65, kurį pateikė Georgios Toussas (H-1032/08)

Tema: Kabotažo reglamentavimo panaikinimas didina laivų savininkų pelną

Nusileisdama laivų savininkų spaudimui, Komisija ir toliau siekia visiškai įgyvendinti Reglamentą (EEB) Nr. $3577/92^{(53)}$ dėl jūrų kabotažo, nors 36 pakrantės laivybos laivai buvo savavališkai išvesti iš rikiuotės ir daugiau kaip 2000 jūreivių buvo atleisti iš darbo be išmokų, darbuotojų teisės buvo sutryptos, pakrantės laivybos tarnybos naikinamos, o šalis lieka "suluošinta". Laivų savininkai skundėsi Komisijai dėl šio reglamento pažeidimų, reikalaudami panaikinti pagrindinį įsipareigojimą naudoti laivus dešimt mėnesių su visa įgula, sugriežtinti graikų kalbos reikalavimą įgulos nariams dėl saugumo ir panaikinti perkėlimo paslaugų tarp salų ekonominės klasės bilietų kainų, kurios nuo 2001 m. pakilo 376 proc., ir subsidijuojamų maršrutų reglamentavimą.

Ar Komisija priėmė pakrantės laivų savininkų nusiskundimus kaip teisėtus? Ar ji prašys Graikijos vyriausybės tenkinti jų reikalavimus? Ar ji atsisakys kabotažo reglamentavimo panaikinimo, dėl kurio pablogėjo paslaugos ir padidėjimo perkėlimo bilietų kainos, atnešdamos didžiulį pelną laivų savininkams?

Atsakymas

(FR) Komisija jau atliko visa, kas būtina, kad visiškai įgyvendintų kabotažo reglamentavimą⁽⁵⁴⁾ visose valstybėse narėse, įskaitant Graikiją.

Šis įgyvendinimas reiškia, kad kabotažas yra liberalizuotas: Komisija nenumato liberalizuoto kabotažo panaikinimo, bet veikiau ketina jį baigti iki galo. Taip pat Komisija laiko galiojančiu ir nagrinėja bet kurį gerai pagrįstą nusiskundimą dėl netinkamo šio reglamentavimo taikymo.

Kabotažo liberalizacija leis Graikijai imtis visų priemonių, kurių reikia paslaugoms pagerinti ir kainoms sumažinti ateityje. Be to, jūrų transporto kainų tendencijas lemia ne vien reguliavimo sistema, ir į tai reikia atsižvelgti vertinant bet kokius liberalizavimo padarinius.

* * *

Klausimas Nr. 66, kurį pateikė Proinsias De Rossa (H-1033/08)

Tema: Lyčių lygybės principo perkėlimas Prekių ir paslaugų direktyvoje

Ar, papildydama savo 2008 m. rugsėjo 3 d. atsakymą raštu į mano klausimą žodžiu H-0604/08, Komisija galėtų pranešti, kokia yra dabartinė padėtis dėl Komisijos tyrimo apie Airijos atliktą Direktyvos įgyvendinančios vienodo požiūrio į moteris ir vyrus principą dėl galimybės naudotis prekėmis bei paslaugomis ir prekių tiekimo bei paslaugų teikimo (Direktyva 2004/113/EB), perkėlimą, ypač dėl to, kaip Komisija vertina Airijos atsakymą į oficialaus pranešimo laišką?

Atsakymas

(EN) Savo atsakyme į gerbiamojo Parlamento nario ankstesnį klausimą (H-0604/08) Komisija paaiškino, kad Airijos valdžios institucijų atsakymas į 2008 m. rugsėjo mėn. oficialaus pranešimo laišką buvo išnagrinėtas.

⁽⁵³⁾ OLL 364, 1992 12 12, p. 7.

^{(54) 1992} m. gruodžio 7 d. Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3577/92 dėl laisvės teikti paslaugas principo taikymo jūrų transportui valstybėse narėse (jūrų kabotažas), OL L 364 1992 12 12.

Šis patikrinimas parodė, kad Airijos valdžios institucijos priėmė minėtas nacionalines priemones, perkeldamos Direktyvą 2004/113/EB⁽⁵⁵⁾ į nacionalinę teisę, būtent į 2008 m. Civilinės teisės (įvairios nuostatos) įstatymą, iš dalies pakeitusį vienodo statuso įstatymus nuo 2000 iki 2004 m.

Komisija atitinkamai nutraukė pažeidimo procedūrą prieš Airiją dėl nepranešimo apie šios direktyvos perkėlimo priemones. Tačiau Komisija ir toliau stebės, kaip Bendrijos teisė įgyvendinama nacionaliniu lygmeniu, ir jei bus nustatyta, kad kuri nors valstybė narė pažeidė Bendrijos teisę, Komisija visiškai pasinaudos savo įgaliojimais, kuriuos ji gavo pagal EB steigimo sutartį.

* *

^{(55) 2004} m. gruodžio 13 d. Tarybos direktyva 2004/113/EB, įgyvendinanti vienodo požiūrio į moteris ir vyrus principą dėl galimybės naudotis prekėmis bei paslaugomis ir prekių tiekimo bei paslaugų teikimo OL L 373, 2004 12 21, p. 37–43.